

Økonomiplan for 2026 — 2029

Melhus

Rådmannens innledning

Rådmannen legger med dette frem sitt forslag til budsjett 2026 /handlings og økonomiplan 2026 – 2029 (HØP). Det har vært en omfattende prosess med bakgrunn i den anstrengte økonomien. De siste prognosene for driften i 2025 har også medvirket til at det er svært utfordrende å få til en realistisk balanse mellom løpende inntekter og utgifter i 2026. Vi har gjennomført prosessen på samme måte som foregående år, med involvering og styringsprosesser i tråd med vårt års hjul for helhetlig resultatstyring. Vi har hatt en bred involvering fra avdelinger, enheter og de respektive kommunalsjefer nå forut for fremlegging av budsjett for politisk behandling. En har også jobbet med omstillingstiltak i tråd med det som ble vedtatt av kommunestyre 17. juni 2025 samt en hel rekke andre tiltak internt innenfor de ulike sektorområdene for å redusere ressursbruken mest mulig. Rådmannen har også lyttet til de tilbakemeldinger som er kommet fra fagforeningene og hovedverneombudet i prosessen rundt omstilling.

Handlings og økonomiplanen (HØP) er en sentral del av kommunens overordnede, helhetlige resultatstyring. Den omfatter hele kommunens virksomhet, og gir en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden. Det første året i økonomi- og handlingsplanen legger rammene for årsbudsjettet der bevilgningene er bindende, mens de resterende årene gir rammer for å planlegge de kommende budsjettårene i planperioden. Planen er knyttet sammen med kommuneplanen som er kommunens langsiktige samfunns- og arealstrategi.

Fundamentet og innholdet i de tjeneste vi produserer blir til gjennom tjenestebeskrivelser som skal sikre at våre innbyggere får de tjenester de har krav på og med en kvalitet som er god. Rammebetingelsene økonomisk styres i det vesentlige gjennom vedtak gjort av Stortinget. Noen lokale inntekter rår kommunen selv over, men om lag 90 pst. av inntektene er bestemt av Stortinget. De økonomiske rammebetingelsene kommunene gis gjennom styres gjennom de årlige statsbudsjettene. Krav til innhold i tjenestene reguleres gjennom ulike lover. Etter flere år med høy prisvekst og renteøkninger som ikke er kompensert kombinert med en voldsom utgiftsøkning innenfor helse og velferdstjenestene, står nå stordelen av kommune-Norge i en økonomisk situasjon som vil kreve store kutt og omstillinger. Flere og flere kommuner, også Melhus, sliter med svak likviditet.

Forslaget til budsjett for 2026 innebærer sterke prioriteringer og valg for å redusere utgiftsnivået, samtidig med en strengere vurdering av nødvendigheten av investeringer. Forslaget innebærer at utviklingen i rammene til sektorene følger en profil som er i tråd med de omstillingsvedtak som ble vedtatt 17. juni og som også baserer seg på driftsstatusen pr. 2. tertial 2025. Dette betyr at rådmannen har måttet ta høyde for ytterligere 21,8 mill. kroner i økte bevilgninger til helse og velferdssektoren. Endringer i utgiftsbehovet mellom 2025 og 2026 er nærmere kommentert i kapittel 5.1.

Med høyt lånenivå, må vi bruke en forholdsmessig større andel av våre driftsinntekter på å betjene våre lån. Allerede vedtatte investeringsprosjekt er innarbeidet i budsjettforslaget, men det er foretatt en kritisk gjennomgang av nye investeringsbehov for å redusere økte rente og avdragsbelastninger i budsjettforslaget/HØP, og nye tiltak er forskjøvet frem i tid.

Når det gjelder vann- og avløpsavgifter er det lagt opp til uendret avgift på avløp, mens innenfor vann må avgiften økes med 3 pst. Som innebærer en realnedgang på 0,5%. Samlet sett reduseres avgiftene da husholdningene får helårseffekt av momsreduksjonen som kom på disse to tjenestene i 2025. Momsen ble redusert fra 25% til 15% med virkning fom 1. juli 2025.

Vi er nå i oppstarten med arbeidet med å rullere kommuneplanens arealdel (KPA), og dette i tillegg til arbeid med områdeplaner, fagplaner, reguleringsplaner, forutsigbar byggesaksbehandling, næringsarbeid og infrastrukturbygging bidrar til fortsatt trykk på arbeidet med å legge til rette for vekst og utvikling i Melhus kommune. Det er viktig å gjøre Melhus attraktiv og den foretrukne kommunen å bo og leve et

Økonomiplan for 2026-2029

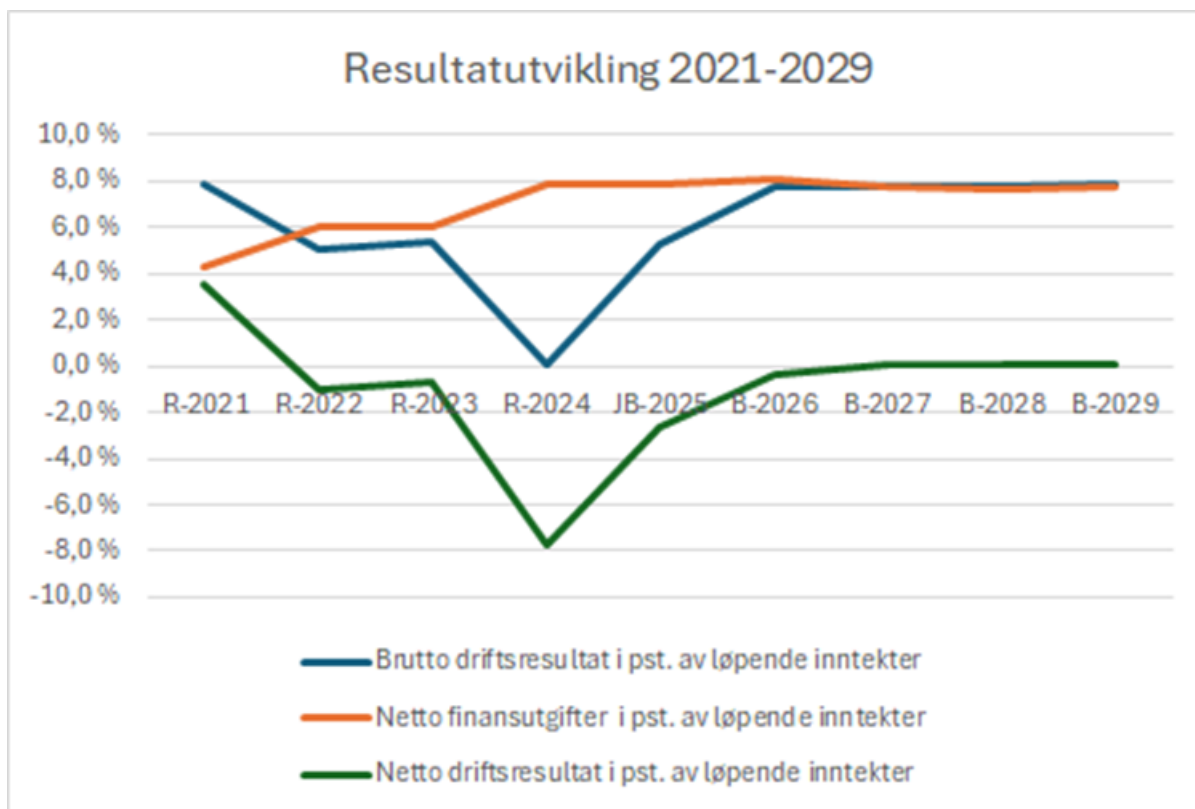
godt liv i. Vi har fortsatt vekst i folketall, og dette gir oss et bedre utgangspunkt enn folketallsnedgang/reduisert ramme når vi fremover må se på nye måter å løse samfunnsoppdraget på som ivaretar både økonomisk, sosial og miljømessig bærekraft.

Vi skal fortsatt forbedre, forenkle, omstille og fornye, men dette vil ikke være tilstrekkelig sett i lys av utfordringene og gapet mellom forventninger og kommunenes evne til å imøtekomme kravene. Vi står, både som organisasjon og samfunn, foran en stor, felles oppgave med å prioritere og justere krav og forventninger til hva kommunen kan og skal levere av tjenester fremover.

Melhus kommune har stått og står i en økonomisk utfordrende tid hvor en må balansere ut mange hensyn samtidig. På den ene siden er det økende krav til kvalitet og volum på de tjenester vi skal levere til våre innbyggere til enhver tid og de økonomiske rammene vi har til disposisjon for å innfri dette. Den økonomiske utviklingen de siste tre årene har vært særdeles negativ. Ser man på perioden fra 2006-2021 har Melhus kommune alltid levert positive netto driftsresultat. Samlet for denne perioden er det levert netto driftsresultat på til sammen 553 mill. kroner eller et snitt på 34,5 mill. kroner hvert år. Dette vitner om god økonomisk styring. I 2022 så man for første gang på nesten 20 år et negativt netto driftsresultat. Det som da slo inn var en reduksjon i marginen mellom løpende inntekter og utgifter på 36 mill. kroner kombinert med en økning i netto finansutgifter på 33 mill. kroner. Samlet sett gav dette et negativt bidrag inn til netto driftsresultat på hele 69 mill. kroner. Eller sagt på en annen måte, kommunen gikk fra et netto driftsresultat i 2021 på 54 mill. kroner til et negativt netto driftsresultat i 2022 på 15 mill. kroner. I 2023 svekket ikke brutto driftsresultatet seg med mer enn 10 mill. kroner fra 2022. På finanssiden derimot doblet nesten renteutgiftene seg fra 46 mill. kroner i 2022 til 88 mill. kroner i 2023. Netto finansutgiftene derimot gikk kun opp med 6 mill. kroner på grunn av at renteinntektene økte med 9 mill. kroner og avkastningen fra "Grieg porteføljen" gikk opp fra minus 15 mill. kroner i 2022 til pluss 16 mill. kroner i 2023. Samlet sett bidro dette til at netto driftsresultatet i 2023 bedret seg noe fra 2022, men utgjorde fortsatt -11 mill. kroner.

Ser man på de store tallene for 2024 viser utviklingen at brutto driftsresultatet reduseres med hele 93 mill. kroner fra 2023. Dette kombinert med at netto finansutgifter øker med hele 41 mill. kroner fra 2023 til 2024 gjør at kommunen kommer ut med et negativt netto driftsresultat på hele 145 mill. kroner i 2024. Med den snu operasjonen som ble startet i 2025 ligger det pr. 2. tertial 2025 an til et brutto driftsresultat på nivå med 2023, tilsvarende 5,3 % av omsetningen i kommunen. Netto finansutgiftene har imidlertid steget fra 4,3% i 2021 til 7,9 % i 2025. Dette gjør at netto driftsresultatet fortsatt er negativt, tilsvarende 50 mill. kroner. eller -2,6%.

Med rådmannens budsjettforslag for 2026 øker Brutto driftsresultat til nesten 2021 nivå, tilsvarende 7,7% av omsetningen. Netto finansutgifter utgjør 8,1% slik at netto driftsresultatet fortsatt er negativt, tilsvarende 0,4%. Det meste av dette skyldes at det budsjetteres med bruk av flykningefondet på tiltak innen helse- og velferdssektoren. For 2026 utgjør dette 5,6 mill. kroner. For årene 2027 til 2029 må det arbeides aktivt med å bedre budsjettbalansen ytterligere for å skape en bærekraftig driftsøkonomi.

Tall i tusen kroner	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Løpende inntekter	-1 539 447	-1 648 738	-1 773 668	-1 871 313	-1 898 348	-1 925 427	-1 926 083	-1 924 360	-1 923 024
Løpende utgifter	1 418 952	1 564 808	1 678 989	1 869 660	1 798 361	1 776 685	1 776 638	1 774 473	1 771 772
Brutto driftsresultat korrigeret for avskrivninger	-120 495	-83 930	-94 679	-1 653	-99 987	-148 742	-149 445	-149 887	-151 252
Renteinntekter	-6 620	-12 812	-21 675	-20 669	-17 746	-19 058	-20 714	-22 119	-23 578
Utbytter	-28 021	-27 912	-28 009	-20 214	-20 155	-20 291	-20 291	-20 291	-20 291
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	-11 952	14 972	-16 001	-17 622	-9 938	-8 000	-8 200	-8 400	-8 805
Renteutgifter	31 996	46 622	88 350	113 332	123 825	120 586	114 464	115 248	119 550
Avdrag på lån	80 945	78 933	83 497	92 199	74 000	83 500	83 500	83 500	83 500
Netto finansutgifter	66 348	99 803	106 162	147 026	149 987	156 738	148 759	147 938	150 376
Netto driftsresultat	-54 147	15 873	11 483	145 373	50 000	7 996	-686	-1 949	-875

Dersom en ser bort fra endring i utgiftsnivået knyttet til ressurskrevende brukere er det spesielt følgende utgifter som øker mye fra 2023 til 2024 innen Helse- og velferd:

- Utgiftene til brukerstyrt personlig assistanse (BPA) øker med 11 mill. kroner fra 2023 til 2024
- Utgiftene knyttet til rettigheter gjennom NAV øker med 12 mill. kroner fra 2023 til 2024
- Utgiftene innen barnevern øker med 3 mill. kroner fra 2023 til 2024
- Utgiftene knyttet til utskrivningsklare pasienter øker med 4 mill. kroner fra 2023 til 2024

Gjennom 2025 har Melhus kommune stått i en sammenhengende omstillingsprosess hvor den økonomiske ubalansen kommunen står i må søkes løst innen utgangen av 2026. Dette innebærer at en først må få økt marginen mellom løpende inntekter og utgifter slik at en er i stand til å dekke inn netto finansutgiftene. Dette så det ut til at en hadde klart inntil den siste prognosen for 2. tertial 2025 lå på bordet som viste et ytterligere avvik mellom justert budsjett og forventet resultat innen helse- og velferd på 21,8 mill. kroner. Sektoren hadde et netto merforbruk i forhold til vedtatt budsjett i 2024 på 70 mill. kroner. Omstillingsprosessene innen sektoren har resultert i at dagens aktivitetsnivå, forutsatt tilførsel av nye 21,8 mill. kroner i 2025 gir balanse i sektorens forventede netto utgifter i 2025 og tildelt budsjetttramme. Denne økningen er også videreført inn i rådmannens budsjettforslag for 2026.

Helse- og velferdssektoren står i en situasjon der det er særlig krevende å nå et bedre økonomisk resultat. Mange av tjenestene er lovpålagte og må leveres uavhengig av økonomiske rammer, selv når kostnadene øker. Brukergrunnet endrer seg raskt, og nye behov kan oppstå nærmest over natten – enten det gjelder barn som krever omfattende oppfølging, akutte barnevernstiltak eller voksne og eldre med komplekse pleiebehov. Ressurskrevende brukere gir store økonomiske utslag og er krevende å forutsi, siden nye brukere kan komme til eller falle fra med kort varsel. Flere år med innsparinger har samtidig ført til etterslep på utstyr, inventar og kompetanseheving, noe som gjør tjenestene mer sårbare. Når det i tillegg oppstår uforutsette hendelser som høyt sykefravær, tekniske feil eller økt omfang av vold og trusler, finnes det lite handlingsrom til å absorbere kostnadene.

Rådmannen jobber nå med en utredning hvor en ser på effekten av en samlokalisering av kommunens institusjonsplasser til Buen sykehjem for beboere med krevende medisinske behov. Utredningen skal inneholde en videre plan for Horg som omsorgsenhet. Utredningen skal si noe om medisinsk forsvarlighet, kompetansebehov og økonomiske konsekvenser for både Buen og Horg.

Innen oppvekst sektoren skal rådmannen innen utløpet av mars 2026 legge frem en utredning om alternativ organisering og drift av skoler og barnehager i Melhus kommune. Hensikten med utredningen er å synliggjøre alternativer til dagens løsning. Utredningen skal ha mål om effektivisering og innsparing og skal belyse hvilke effekter alternativ organisering vil ha både for elever, ansatte og kommuneøkonomi og samfunnsøkonomi. Utredningen skal synliggjøre fremtidige kompetansebehov og svare ut hvordan krav i Opplæringsloven oppfylles i alternativene.

Både Helse og velferdssektoren og Oppvekstsektoren går inn i 2026 med en økonomisk ramme som skal være bærekraftig gitt de driftsrammene enheten har nå. Disse er basert på justeringer etter 2 tertial 2025. Helse og velferdssektoren har også fått styrket rammen sin fra 2025 til 2026 innen hjemmetjenestene slik at en ivaretar de brukerne som kommer til det nye bofellesskapet i Melhus sentrum, benevnt som Ole Brum.

Innen sektoren Plan- og utvikling er netto driftsrammen tatt ned med nesten 5 prosent i 2025. Hvilket tiltak som er gjennomført er delvis beskrevet gjennom de omstillingstiltakene som ble vedtatt av kommunestyre 17. juni 2025 og løpende tiltak som gjøres når det bla. annet oppstår vakanser i stillinger. I november 2025 vil det bli levert en utredning fra rådmannen basert på en bestilling fra kommunestyre 17. juni 2025. Utredningen ser på kommunens renholdfrekvens, driftslederressurs, prosjektlederressurs, tilsynsvaktordning og bassengtilbud. Budsjettet for 2026 representerer uavhengig av nevnte utredning ytterligere effektivisering knyttet til driften av bygningsmassen ved Gåsbakken skole og barnehage, som etter utbyggingen øker i areal. Arealøkningen på Gåsbakken vil bli driftet uten ytterligere økninger i ressursene inn mot enhet bygg- og eiendom. Det vil i løpet av 2026 bli sett nærmere på om det er noe å "hente" på interkommunalt samarbeid innenfor de tjenestene som leveres av enhet Arealforvaltning. Dette gjelder byggesak, plansak, geodata, landbruk og håndtering spredt avløp. Videre vil det også bli sett på beredskaphåndteringen i de tre kommunene.

Innen sektoren administrasjon og politikk er budsjettet tatt ned til et nivå som tilsier at det er vanskelig å komme lengre ned uten ytterligere interkommunalt samarbeid. Det legges opp til at utredningen knyttet til mulig interkommunalt samarbeid mellom kommunene Melhus, Skaun og Midtre Gauldal innen økonomiforvaltning, sak/arkiv og sentralbord skal landes i løpet av 2026. Statsforvalteren i Trøndelag har tildelt kommunene skjønnsmidler i 2026 for denne utredningen.

Rådmannen har ikke klart å skape balanse mellom de løpende inntekter og utgifter i budsjettet for 2026 med de tiltak som ble vedtatt av kommunestyre 17. juni 2025, men vil jobbe videre med tiltak i tråd med de bestillinger som er kommet fra kommunestyre. Samlet sett er det en ubalanse i budsjettet for 2026 på om lag 17 mill. kroner som ikke lar seg løse før en må ty til drastiske tiltak som med stor sannsynlighet

Økonomiplan for 2026-2029

innebærer oppsigelser. Organisasjonen er nå så presset at ytterligere tiltak for å redusere utgiftene vil få store konsekvenser med hensyn på hele arbeidsmiljøet og også evnen til å yte lovpålagte tjenester innfor de ulike sektorer. Det er derfor med tungt hjerte at rådmannen må anbefale kommunestyre å øke eiendomsskatten fra 1promille til 2 promille knyttet til bolig og fritidseiendommer samt å øke eiendomsskatten knyttet til næring fra 3,8 promille til 4,8 promille. Samlet sett medfører dette en inntektsøkning på 17 mill. kroner. Tabellene under viser endringen knyttet til de ulike gruppene ved denne økningen:

Forventet eiendomsskatt i 2026, med 1 promille på bolig/fritid og 3,8 promille på næring (dages situasjon):

Statistikk type skatteeiendom

Type skatteeiendom	Ant.avtaler	Sum boenh.	Sum takst	Sum bunnfr.	Sum grunnlag	Sum skatt
Bolig	5 718	6 535	18 852 090 000	1 110 950 000	12 085 513 000	12 083 018
Fritid	402	397	418 235 000	67 490 000	225 274 500	225 101
Næring	246	0	2 989 070 000	0	2 989 070 000	11 358 379
Landbruk - bolig	551	1 026	2 044 524 000	174 420 000	1 256 746 800	1 256 513
Tomt - bolig	164	0	190 419 000	0	190 419 000	190 419
Tomt - fritid	25	0	9 542 000	0	9 542 000	9 542
Tomt - næring	32	1	127 170 000	170 000	127 000 000	482 591
Sum	7 138	7 959	24 631 050 000	1 353 030 000	16 883 565 300	25 605 563

Forventet eiendomsskatt i 2026, med 2 promille på bolig/fritid og 4,8 promille på næring:

Statistikk type skatteeiendom

Type skatteeiendom	Ant.avtaler	Sum boenh.	Sum takst	Sum bunnfr.	Sum grunnlag	Sum skatt
Bolig	5 739	6 552	18 863 086 000	1 113 840 000	12 090 320 200	24 178 413
Fritid	595	570	522 424 000	96 900 000	268 796 800	537 368
Næring	246	0	2 989 070 000	0	2 989 070 000	14 347 449
Landbruk - bolig	565	1 029	2 050 320 000	174 930 000	1 260 294 000	2 520 375
Tomt - bolig	182	0	194 514 000	0	194 514 000	389 028
Tomt - fritid	51	0	15 559 000	0	15 559 000	31 118
Tomt - næring	32	1	127 170 000	170 000	127 000 000	609 591
Sum	7 410	8 152	24 762 143 000	1 385 840 000	16 945 554 000	42 613 342

Oversikten under viser et utdrag av andre kommuner i Trøndelag og nivået på eiendomsskatten som for bolig er fremstilt som et gjennomsnitt pr boenhet i 2024. For Melhus kommune ligger gjennomsnittlig eiendomsskatt pr boenhet på kr 1 744,- i 2024 dersom en legger sammen alle boenhetene som betaler eiendomsskatt (Fritidsboliger er holdt utenom). Med en økning opp til 2,0 promille ligger gjennomsnittet på kr 3 488,-. Av fylkets 38 kommuner har 37 kommuner innført generell eiendomsskatt hvorav 24 kommuner har innført det på bolig og fritidseiendommer. Gjennomsnittlig eiendomsskatt på bolig knyttet til de 18 kommunene som presenteres i utvalget under er kr 4 207,-.

Utvalg av kommuner i Trøndelag med Eiendomsskatt 2024						
Kommune-navn	Har eiendoms-skatt på boliger og fritids-boliger	Har eiendoms-skatt på nærings-eiendom, kraftverk mv 1	Skattesats boliger og fritids-eiendom (promille)	Skattesats nærings-eiendom, kraftverk mv (promille)	Bunn-fragrag (kr)	Gjennom-snittlig eiendoms-skatt for boliger 2024
Frosta	Ja	Nei	3,00	-	Har ikke	5 000
Grong	Ja	Ja	4,00	7,00	Har ikke	3 262
Heim	Ja	Ja	2,50	7,00	Har ikke	3 362
Holtålen	Ja	Ja	4,00	7,00	Har ikke	3 600
Høylandet	Ja	Ja	4,00	7,00	Har ikke	2 352
Inderøy	Ja	Ja	2,50	3,00	Har ikke	3 949
Levanger	Ja	Ja	3,20	4,40	Har ikke	4 717
Malvik	Ja	Ja	1,90	4,00	200 000	4 977
Melhus	Ja	Ja	1,00	3,80	170 000	1 744
Midtre Gauldal	Ja	Ja	3,00	7,00	Har ikke	2 978
Namsos - Nåavmesjenjaelmie	Ja	Ja	3,90	3,90	Har ikke	4 065
Oppdal	Ja	Ja	2,20	5,55	Har ikke	2 615
Overhalla	Ja	Ja	4,00	7,00	Har ikke	3 171
Røros - Rosse	Ja	Ja	4,00	4,75	Har ikke	7 266
Skaun	Ja	Ja	2,60	7,00	150 000	7 380
Steinkjer	Ja	Ja	3,15	4,80	Har ikke	5 174
Trondheim - Tråante	Ja	Ja	2,65	3,37	650 000	6 409
Verdal	Ja	Ja	2,50	4,50	Har ikke	3 698

Det å foreslå en økning i eiendomsskatten er et uttrykk for at det er grenser for hvor mye en klarer å redusere utgiftsnivået på våre tjenester før det gir store utilsiktede konsekvenser. Det vil likevel bli arbeidet kontinuerlig med hensyn på å redusere utgiftene, men i et tempo som er forsvarlig. En må også huske at det fortsatt er et stykke igjen til en oppnår et bærekraftig netto driftsresultat på om lag 30 mill. kroner årlig. Dette må det jobbes videre mot å oppnå parallelt med at en også ikke kommer utenom å måtte investere i ny boligmasse innen helse og velferd for å møte den demografiske utviklingen. Det er med tungt hjerte dette legges frem, men skal Melhus kommune igjen komme i økonomisk balanse både driftsmessig og likviditetsmessig samt kunne stå imot og ikke minst ta innover seg et økende investeringsbehov innen helse- og velferd fremover for å kunne oppnå stordriftsfordeler må en starte nå. Ved å ikke starte nå kommer en på etterskudd og den onde spiralen vil bare fortsette. Det viktigste opp i dette er ikke selve økningen av eiendomsskatten, men at dette må skje i en kombinasjon av at en fortsetter å se på alternative måter å løse driftsutfordringene på i hele kommunen. For at dette skal skje på gode måte må en hele tiden involvere de ansatte på en konstruktiv måte slik at kommunen fortsatt kan fremstå som en attraktiv arbeidsplass fremover.

Investeringsbudsjettet for 2026 er tatt ned til et minimum og omfatter omtrent bare en fullføring av tidligere vedtatte investeringer. De to største investeringene som tidligere er vedtatt gjelder det nye bofellesskapet, Ole Brum, med 24 boenheter i Melhus sentrum som skal stå ferdig til 1. oktober 2026 og Gåsbakken skole som skal stå ferdig høsten 2026.

Lykke til med behandlingen av budsjettet. Det er gjennom involvering, god samhandling og ta vare på hverandre vi skal klare å løfte Melhus kommune inn i fremtiden.

Morten Bostad
Fungerende Rådmann

Alternative budsjettforslag

Her fremkommer de ulike budsjettforslag som er utarbeidet i forbindelse med forslag til handlings- og økonomiplan 2026-2029:

- Vedlegg: Alternativt budsjettforslag fra Ap, Sp, KrF og SV
- Vedlegg: Alternativt budsjettforslag fra H, ML, Frp og PP

Budsjettvedtak

I det videre følger rådmannen budsjettforslag. For formannskapetets budsjettvedtak vises til eget vedlegg kalt «Møteprotokoll fra møte i FS 02.12.2025 – Vedtak behandling HØP 2026-2025».

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Rev. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Rammetilskudd	-674 500	-712 883	-729 550	-745 136	-755 193	-755 201	-755 165
Inntekts- og formuesskatt	-544 526	-604 378	-605 909	-674 815	-665 055	-665 055	-665 055
Eiendomsskatt	-24 250	-26 688	-25 429	-42 613	-42 613	-42 613	-42 613
Andre generelle driftsinntekter	-1 100	0	0	0	0	0	0
Sum generelle driftsinntekter	-1 244 376	-1 343 949	-1 360 888	-1 462 564	-1 462 861	-1 462 869	-1 462 833
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 242 721	1 214 315	1 239 761	1 313 822	1 313 416	1 312 982	1 311 582
Avskrivninger	104 045	-162	-162	100 000	100 000	100 000	100 000
Sum netto driftsutgifter	1 346 766	1 214 153	1 239 598	1 413 822	1 413 416	1 412 982	1 411 582
Brutto driftsresultat	102 390	-129 796	-121 290	-48 742	-49 445	-49 887	-51 251

Økonomiplan for 2026-2029

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Rev. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Renteinntekter	-20 670	-28 983	-22 746	-19 058	-20 714	-22 119	-23 578
Utbytter	-20 214	-21 000	-20 010	-20 291	-20 291	-20 291	-20 291
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-17 621	-8 056	-9 938	-8 000	-8 200	-8 400	-8 805
Renteutgifter	113 332	101 561	122 227	120 586	114 464	115 248	119 550
Avdrag på lån	92 199	91 620	72 000	83 500	83 500	83 500	83 500
Netto finansutgifter	147 025	135 142	141 534	156 738	148 759	147 938	150 376
Motpost avskrivninger	-104 045	0	0	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Netto driftsresultat	145 370	5 345	20 244	7 996	-686	-1 949	-875
Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
Overføring til investering	0	16 960	16 960	5 143	5 143	5 143	5 143
Avsetninger til bundne driftsfond	12 529	1 317	3 948	397	-1 609	-5 092	-8 986
Bruk av bundne driftsfond	-6 126	-2 901	-3 510	-5 327	-5 327	-5 327	-5 327
Avsetninger til disposisjonsfond	0	3 499	69 150	0	2 478	7 226	10 045
Bruk av disposisjonsfond	-151 773	-24 220	-106 793	-8 209	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-145 370	-5 345	-20 244	-7 996	686	1 949	875
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Rev. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Sentraladministrasjonen	60 170	68 051	67 916	71 383	71 802	72 679	72 027
Oppvekst og kultur	501 697	497 658	517 067	526 968	526 638	526 138	525 273
Helse og velferd	545 410	480 398	542 603	545 895	545 495	544 065	544 065
Plan og utvikling	110 048	108 169	109 229	110 470	107 836	107 396	107 091
Plan og utvikling selvkost	585	0	-6 264	0	0	0	0
Virksomheter utenom kommunen	37 183	37 903	39 226	39 539	41 753	42 026	42 447
Overordnede inntekter og utgifter	-150 589	5 231	-61 820	5 312	2 450	2 099	1 025
Finansområdet	0	0	0	1 116	1 116	1 116	1 116
Sum bevilgninger drift, netto	1 104 505	1 197 410	1 207 957	1 300 683	1 297 090	1 295 518	1 293 044
Herav:							
Avskrivninger	104 045	-162	-162	100 000	100 000	100 000	100 000
Motpost avskrivninger	-104 045	0	0	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Netto renteutgifter og - inntekter	-41	249	249	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	12 529	1 317	3 948	397	-1 609	-5 092	-8 986
Bruk av bundne driftsfond	-6 126	-2 901	-3 510	-5 327	-5 327	-5 327	-5 327
Avsetninger til disposisjonsfond	0	3 499	69 150	0	2 478	7 226	10 045
Bruk av disposisjonsfond	-144 578	-18 907	-101 479	-8 209	-11 869	-14 270	-14 270
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 242 721	1 214 315	1 239 761	1 313 822	1 313 416	1 312 982	1 311 582

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Investeringer i varige driftsmidler	336 751	350 508	169 975	223 250	135 575
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2 330	3 700	3 700	3 700	3 700
Avdrag på lån	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	339 081	354 208	173 675	226 950	139 275
Kompensasjon for merverdiavgift	-49 852	-58 584	-15 532	-18 075	-11 465
Tilskudd fra andre	-56 770	-41 940	-55 760	-78 800	-28 400
Salg av varige driftsmidler	0	0	0	0	0

Økonomiplan for 2026-2029

	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-209 299	-248 541	-97 240	-124 932	-94 267
Sum investeringsinntekter	-315 921	-349 065	-168 532	-221 807	-134 132
Videreutlån	65 000	40 000	40 000	40 000	40 000
Bruk av lån til videreutlån	-65 000	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
Avdrag på lån til videreutlån	14 962	7 866	8 190	8 513	8 673
Mottatte avdrag på videreutlån	-14 962	-7 866	-8 190	-8 513	-8 673
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-16 960	-5 143	-5 143	-5 143	-5 143
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	-6 200	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-23 160	-5 143	-5 143	-5 143	-5 143
Fremført til inndeckning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan Sum 2026- 2029
Overordnede inntekter og utgifter	336 751	350 508	169 975	223 250	135 575	879 308
Investeringer i varige driftsmidler	336 751	350 508	169 975	223 250	135 575	879 308

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan Sum 2026- 2029
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0	0

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan Sum 2026- 2029
Egenkapitalinnskudd KLP	2 330	3 700	3 700	3 700	3 700	14 800
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2 330	3 700	3 700	3 700	3 700	14 800

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan Sum 2026-2029
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Sum del 1-4	339 081	354 208	173 675	226 950	139 275	894 108

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Rev. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Rammetilskudd	-674 500	-712 883	-729 550	-745 136	-755 193	-755 201	-755 165
Inntekts- og formuesskatt	-544 526	-604 378	-605 909	-674 815	-665 055	-665 055	-665 055
Eiendomsskatt	-24 250	-26 688	-25 429	-42 613	-42 613	-42 613	-42 613
Andre skatteinntekter	-619	0	0	-520	-520	-520	-520
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-96 217	-61 641	-101 474	-54 006	-53 481	-51 750	-51 750

Økonomiplan for 2026-2029

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Rev. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Overføringer og tilskudd fra andre	-295 072	-175 523	-161 674	-168 922	-168 922	-168 922	-168 922
Brukerbetalinger	-50 800	-46 482	-45 660	-46 469	-46 469	-46 469	-46 469
Salgs- og leieinntekter	-185 324	-185 625	-187 808	-192 947	-193 831	-193 831	-192 531
Sum driftsinntekter	-1 871 308	-1 813 220	-1 857 504	-1 925 427	-1 926 083	-1 924 360	-1 923 024
Lønnsutgifter	1 019 621	948 880	961 342	1 017 456	1 016 723	1 014 760	1 010 408
Sosiale utgifter	260 920	247 517	293 877	251 492	251 492	251 492	250 050
Kjøp av varer og tjenester	448 436	424 377	420 239	452 244	450 339	449 932	452 668
Overføringer og tilskudd til andre	140 675	62 812	60 919	55 494	58 085	58 290	58 646
Avskrivninger	104 045	-162	-162	100 000	100 000	100 000	100 000
Sum driftsutgifter	1 973 698	1 683 424	1 736 214	1 876 685	1 876 638	1 874 473	1 871 772
Brutto driftsresultat	102 390	-129 796	-121 290	-48 742	-49 445	-49 887	-51 251
Renteinntekter	-20 670	-28 983	-22 746	-19 058	-20 714	-22 119	-23 578
Utbytte	-20 214	-21 000	-20 010	-20 291	-20 291	-20 291	-20 291
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	-17 621	-8 056	-9 938	-8 000	-8 200	-8 400	-8 805
Renteutgifter	113 332	101 561	122 227	120 586	114 464	115 248	119 550
Avdrag på lån	92 199	91 620	72 000	83 500	83 500	83 500	83 500
Netto finansutgifter	147 025	135 142	141 534	156 738	148 759	147 938	150 376
Motpost avskrivninger	-104 045	0	0	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Netto driftsresultat	145 370	5 345	20 244	7 996	-686	-1 949	-875
Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
Overføring til investering	0	16 960	16 960	5 143	5 143	5 143	5 143
Avsetninger til bundne driftsfond	12 529	1 317	3 948	397	-1 609	-5 092	-8 986
Bruk av bundne driftsfond	-6 126	-2 901	-3 510	-5 327	-5 327	-5 327	-5 327
Avsetninger til disposisjonsfond	0	3 499	69 150	0	2 478	7 226	10 045
Bruk av disposisjonsfond	-151 773	-24 220	-106 793	-8 209	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0	0

Økonomiplan for 2026-2029

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Rev. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-145 370	-5 345	-20 244	-7 996	686	1 949	875
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0	0

Melhus kommunes visjon

Melhus kommune skal være en mangfoldig kommune der det er mulig å være modig.

Nasjonale føringer og satsninger

Samarbeid om bedre digitale helsetjenester

Regjeringen foreslår å videreføre viktige satsinger i samarbeidet mellom Helse- og omsorgsdepartementet og KS for digitalisering innen helse og omsorg. Helseteknologiordningen videreføres på samme nivå som tidligere.

Ny støttetjeneste skal løfte oppvekstsektoren

KS og regjeringen ser konkrete resultater av sin felles strategi for oppvekstsektoren. Nå etableres en felles nasjonal støttetjeneste for personvern, informasjonssikkerhet og universell utforming. Med fokus på «best mulig», og ikke «mest mulig» trygge digitale læringsressurser med vekt på kvalitet fremfor mengde digitalisering.

Regjeringen og KS' felles Strategi for digital kompetanse og infrastruktur i barnehage og skole er et viktig styringsverktøy i digitaliseringsarbeidet.

- Støttetjenesten har vært etterlyst lenge, og en forventer at det vil gi et skikkelig kvalitetsløft i det viktige arbeidet med å sikre at elevene har trygge og tilpassede digitale læringsressurser i skolen. En er likevel bekymret for at arbeidet ikke er ressursatt i tilstrekkelig grad gjennom friske midler. KS har gjennom SkoleSec-prosjektet vist verdien av nasjonalt samarbeid på dette feltet. Støttetjenesten etableres av Utdanningsdirektoratet i samarbeid med Sikt - kunnskapssektorens tjenesteleverandør og KS.

Kommunale kartdata skal oppdateres

Regjeringen ønsker å videreutvikle Kartverkets fellesløsninger, og foreslår 47 millioner kroner til arbeidet. Geodata samles i stor grad inn av ulike aktører hvor kommunene samlet sett er den største bidragsyteren for å sikre god kvalitet og oppdatering av kartdata.

Bruken av geografiske data har økt kraftig de siste årene. Blant annet av Forsvaret, luftambulans og øvrig redningstjeneste, Norges vassdrag- og energidirektorat (NVE), samt kommuner og fylkeskommuner. Kommunale fagsystemer og tjenester er avhengig av oppdaterte kartdata i saker knyttet til f.eks. plan- og byggesaksbehandling - og ikke minst i beredskapsarbeid. Sentralt i satsingsforslaget er styringsmodellen der kommunal sektor og KS bidrar med representasjon på alle nivå

nettopp for å sikre at sentrale brukerbehov blir ivaretatt. Det er viktig for hele kommunesektoren at en nå sikrer trygg drift og videreutvikling av Kartverkets fellesløsninger. Samtidig vet en at videreutvikling av løsningene vil kreve at kommunal sektor også må gjøre betydelige investeringer. I tiden framover må kommunene belage seg på både å måtte oppdatere dagens fagsystemer og endre etablerte arbeidsprosesser.

Styrker kommunale mobilnett og digital infrastruktur

Norge opplever stadig kriser, både på grunn av ustabil vær og uforutsette hendelser. Trygghetsalarmer og kommunikasjon mellom aktører i krisesituasjoner er begge eksempler på tjenester som i dag er avhengige av mobilnettet.

Regjeringen foreslår å styrke mobil- og bredbåndsnettet med 421 millioner. Målet er at 200 kommuner får styrket mobilnett med inntil tre døgn's nødstrøm innen 2030. I en krisesituasjon er det avgjørende at en har tilgang til mobil- og bredbåndsnett slik at en kan ringe nødnummer og komme i kontakt med de nærmeste.

Lokale trekk og vurderinger

Befolkningsprognoser

Befolkningsprognosen TR2023M viser et mellomalternativ for utviklingen fram mot 2060. Prognosen under er utarbeidet i 2024 (prognosene ferdigstilles hver høst sent på året).

Folkemengden i Trondheimsregionen vil vokse fra 315 064 i 2024 til om lag 365 000 i 2060. Dette er et noe lavere anslag enn ved de forrige prognosene. Trondheimsregionen vil fortsatt ha befolkningsvekst i årene framover, men veksten vil avta utover i perioden. Nedgangen skyldes lavere fødselsoverskudd og lavere nettoflytting. Fødselsoverskuddet synker fordi befolkningen blir eldre. Aldringen bidrar også til at nettoflyttingen blir lavere. Befolkningen i områdene som vanligvis avgir flyttere til regionen blir også eldre, og befolkningen i de vanligvis mest mobile gruppene blir færre.

For Melhus viser prognosen en vekst på mellom 0,6 og 0,8 prosent de første årene. Veksten faller over tid til 0,1 prosent per år i 2060. Folketallet er ventet å vokse fra 17 600 i 2024 til 20 400 i 2060, en vekst på 2 800 (16,1 %). Dette er den største prosentvise veksten blant omlandskommunene til Trondheim.

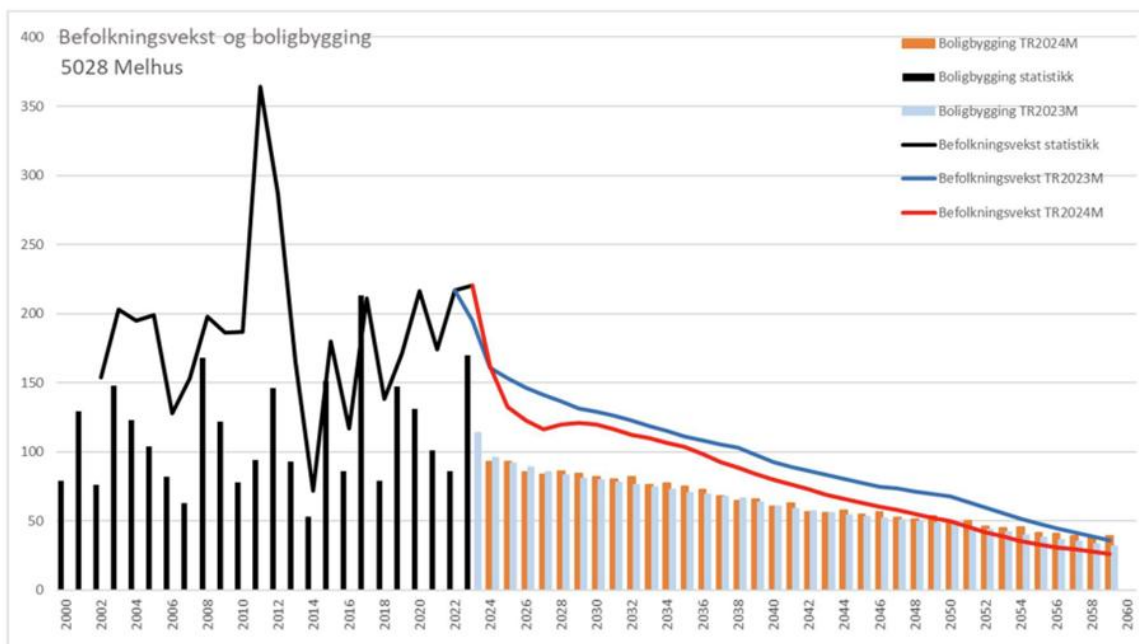
I alle kommuner i Trondheimsregionen er kartlagt boligpotensial langt større enn beregnet boligbyggebehov de kommende årene.

Diagrammet under viser historiske tall og prognoser for befolkningsvekst og boligbygging fremover.

Når man ser på de ulike plansonene så vil den største veksten komme på Flå, Rosmælen og Gimse. Hovin vil som en eneste sone ha nedgang i folkemengden. Prognosene for den enkelte sone må brukes med forsiktighet. Tallene på kommunenivå er relativt sikre. På mer detaljert nivå er det langt mer vanskelig å «spå» når og hvor endringene kommer.

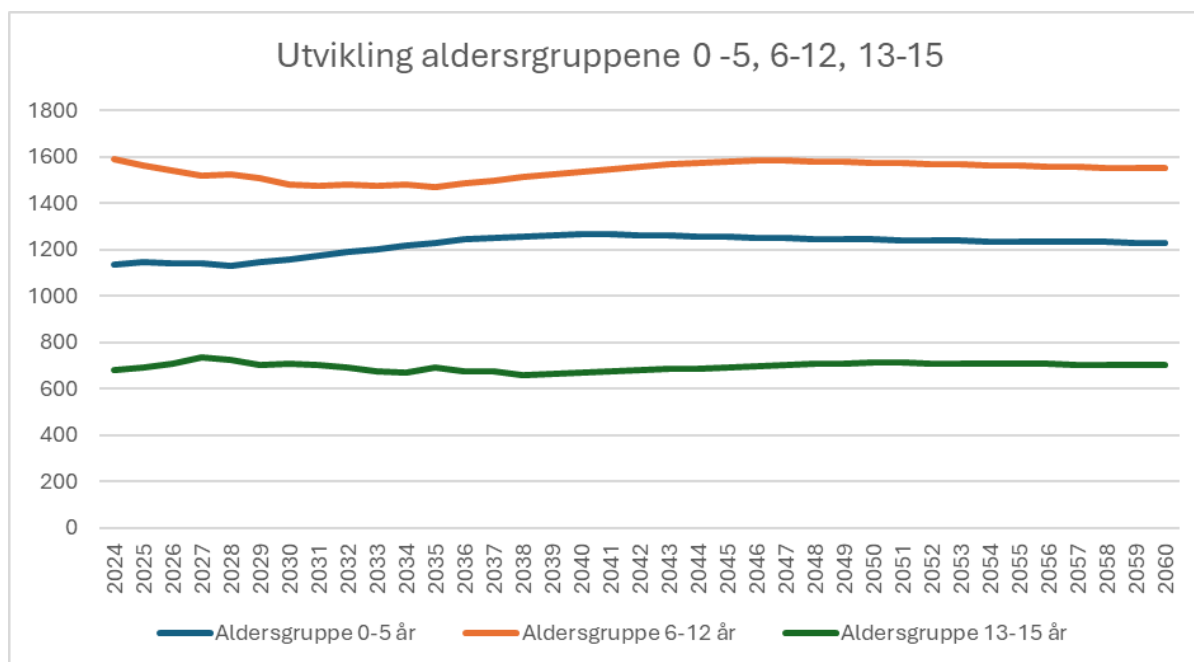
Diagrammet under viser utviklingen for de lavere aldersgruppene. Det er forventet noe vekst for 0 – 5 åringer fra 2028 og fremover. Den vil flate ut fra om lag 2040, og deretter ha en svak nedgang.

Økonomiplan for 2026-2029

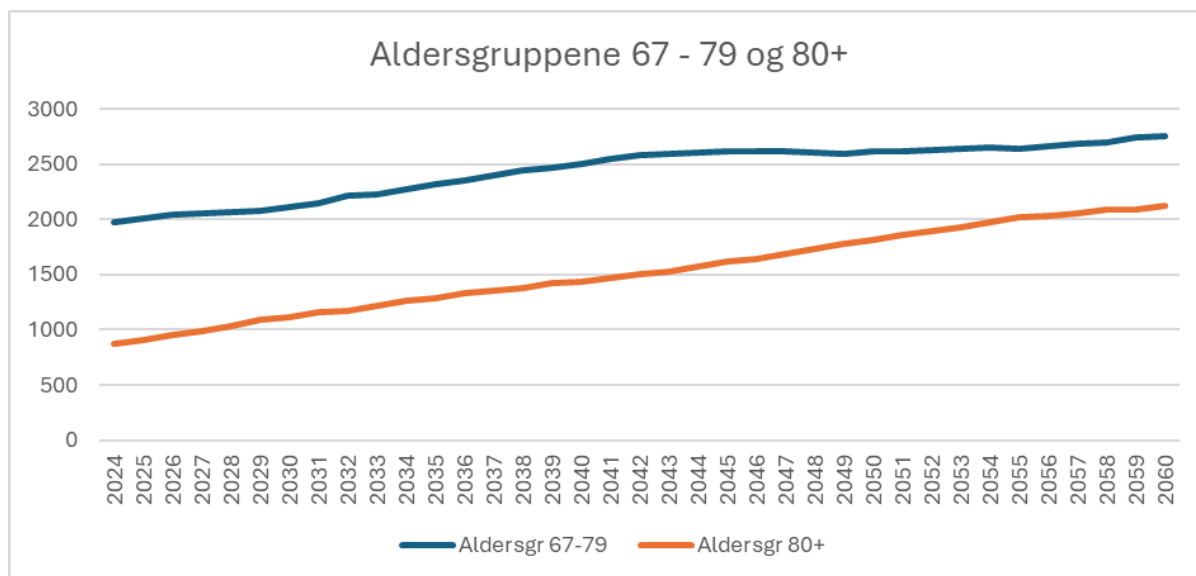

For barneskolen vil nedgangen være merkbar de kommende årene. Det er forventet at det vil være om lag 120 færre elever på dette trinnet i 2035. Tallene fra SSB viser en enda større nedgang, men erfaringsmessig så er prognosene fra regionen noe mer treffsikre. Deretter vil det komme en svak økning som følge av den antatte veksten for 0-5 åringene. Dette er mer usikkert og vil være avhengig av endringer i fruktbarheten.

For ungdomstrinnet vil det også være noe nedgang fra 2027, men stort sett vil endringene ikke være så merkbare.

Når det gjelder de eldre aldersgruppene så viser diagrammet under hvordan de vil utvikle seg. Tallene her er mer sikre.

Miljø, klima og energi

Klimabudsjett

Melhus kommunes klimamål er å kutte kommunens samlede klimagassutslipp med 50% fra 2009-nivå innen 2030. Kommunen skal være ett lavutslippssamfunn innen 2037, som er en mye mer ambisiøs målsetning enn de nasjonale målene om å være et lavutslippssamfunn i 2050. Klimamålet er vedtatt i kommuneplanens samfunnsdel 2023 – 2037.

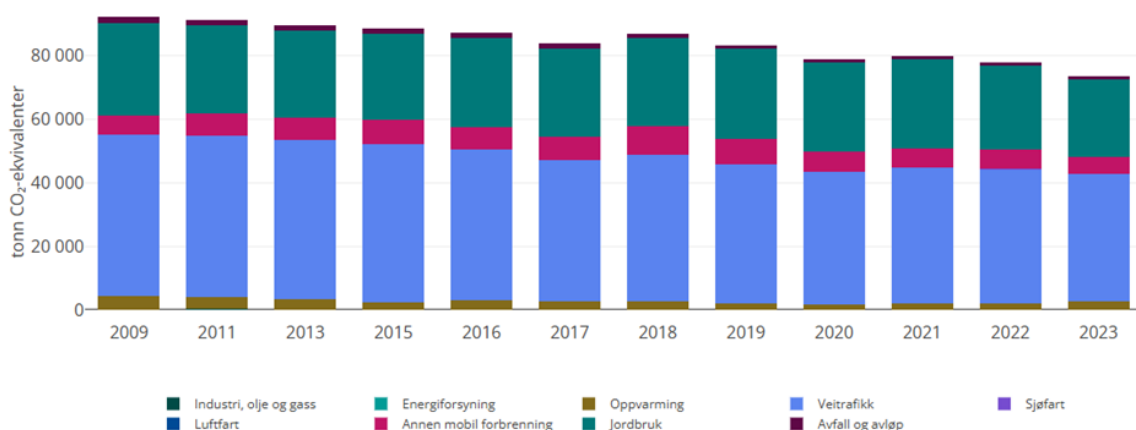
I klima- og energiplan (KE) 2021 – 2030 utdypes målsetningen med flere delmål om hvordan kommunen skal nå sitt klimamål. Melhus kommunen har i 2024 for første gang laget et eget klimaregnskap og klimabudsjett for egen virksomhet. Klimabudsjettet inneholder klimaregnskapet fra kommune samfunnet og kommunen som egen virksomhet, klimatiltak, samt utslipp fra arealbruksendringer.

Klimaregnskap

Klimaregnskap for egen virksomhet ble presentert for utvalg for teknikk og miljø våren 2025, i Statusrapport klima og energi. Klimaregnskapet for tidligere år er kontinuerlig under arbeid for å få et best mulig oppdatert tallgrunnlag. Klimaregnskap for 2024 er grunnlaget for klimabudsjettet 2026 – 2029. Klimaregnskap for kommunesamfunnet

Miljødirektoratet leverer statistikk over norske kommuner og fylker fordelt på ni sektorer og 45 utslippskilder. Regnskapet under viser utslipp fra 2009 til 2023 for Melhus kommune som samfunn. Det er ikke beregnet utslipp før 2009. Oppdaterte tall for 2024 presenteres i årsmelding 2025.

Økonomiplan for 2026-2029

År	Utslipp CO2e totalt i tonn
2009	91 995
2011	91 288
2013	89 442
2015	88 516
2016	86 987
2017	83 747
2018	86 859
2019	83 275
2020	78 914
2021	79 733
2022	77 913
2023	73 448

De to største utslippskildene i Melhus kommer fra veitrafikk og jordbruk. Utslipp fra tungkjøretøy er stabilt, men det har vært en gradvis reduksjon av utslipp fra personbiler. Utslipp fra jordbruket er redusert med ca 4600 tonn CO₂e fra 2009 til 2023.

Klimaregnskap for kommunens egen virksomhet 2024

Regnskapet for 2024 er bare deler av kommunens utslipp, basert på de opplysningene det har vært mulig å hente ut. Det pågår arbeid med å innhente historiske data til klimaregnskapet. Det gjøres vurderinger om det trengs å gå til innkjøp av tjenester til dette arbeidet.

Klimagassregnskapet for Melhus kommune baseres på Greenhouse Gas Protocol (GHG-protokollen). Denne deler utslippene inn i tre «Scope».

Tabellen viser de totale utslippene og utslipp per Scope. Det mangler eller er svært tidkrevende å innhente data fra forrige år. Den totale økningen i utslipp skyldes tilgang på data.

- **Scope 1** viser en økning hvilket skyldes fylling av diesel på flere nødaggregat i 2024. Nedgangen fra 2022 til 2023 skyldes utfasing av fyringskjeler. I 2018 ble det fakturert for ca 27 000 liter fyringsolje. I 2023 var det ca 9600 liter, hvorav over 6000 liter var bio-olje, og regnes ikke som fossilt utslipp. Oversikten beskriver ikke reel forbruk, men utslipp fra antall liter som er kjøpt.
- **Scope 2** viser store variasjoner i utslippene. Dette skyldes store forskjeller i utslippsfaktoren for hvert enkelt år, fra 8 – 19 gram CO₂e per kWh. For 2024 har NVE beregnet at gjennomsnittlig CO₂e utslipp per kWh på 11 gram. En må også ta med seg at vinter temperaturen spiller en rolle i forhold til disse variasjonene.
- **Scope 3** viser i hovedsak alle kjøregodtgjørelser, utlegg, varer og tjenester som det finnes beregninger på. I tillegg er klimaregnskapet fra TrønderEnergi (2022, 2023 og 2024) og Remidt (2023 og 2024) tatt med, siden Melhus kommune er deleier. Økningen i 2024 skyldes i det vesentlige rehabiliteringen av dammen på Håen som Trønder Energi har stått bak.

Klimaregnskap for kommunens egen virksomhet 2024

Tiltakene er delt opp etter hvilket Scope de tilhører, og om det kan beregnes CO₂e-utslipp fra tiltaket (kvantifisert), eller om det antas å ha en positiv klimaeffekt (ikke-kvantifisert). Virkningen av hvert klimatiltak kan enten måles i klimaregnskapet for egne virksomhet, for kommunesamfunnet, fra arealbruksendringer eller i en kombinasjon av disse. Klimatiltakene i årets budsjett er en kombinasjon av tiltak under rammeområdene og tiltak fra klima- og energiplan 2021 - 2030. Målet er å tallfeste CO₂e-utslipp og kronebeløp fra tiltakene i handlingsperioden.

Kvantifiserte tiltak

Alle tall i tonn CO₂e.

Scope 1

Tiltak/Prosjekt	Ansvarlig	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
-----------------	-----------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

- ikke identifisert eller beregnet tiltak for planperioden.

Scope 2

*tiltakene er ikke kvantifisert for planperioden.

Tiltak/Prosjekt	Ansvarlig	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
Utskifting lysstoffrør	Bygg og eiendom		-0,45	-0,45	-0,45	-0,45

Økonomiplan for 2026-2029

Gatelys - utskifting til LED	Teknisk drift					
Solceller Flå barnehage	Bygg og eiendom		-1,09	-1,09	-1,09	-1,09
Solceller Gimse skole	Bygg og eiendom	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2
Tot CO2e-utslipp		-1,2	-2,74	-2,74	-2,74	-2,74

Scope 3

Tiltak/Prosjekt	Ansvarlig	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
-----------------	-----------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Ikke-kvantifiserte tiltak

Scope 1

Tiltak/Prosjekt/mål	Ansvarlig	Budsjett 2026	Beskrivelse
Innen 2030 skal alle kommunens personbiler og mindre kjøretøy være fossilfrie, og 50 % av målet skal være nådd innen utgangen av 2025	Felles	Høy	45% av personbiler er utslippsfrie per 2024. Hvis målet nås, vil dette redusere kommunens utslipp mellom 90-100 tonn CO2e per år.
Innen 2030 skal 50 % av kommunens store varebiler og øvrige kjøretøy være fossilfrie med forbehold om tilgjengelig teknologi	Felles	Høy	

Scope 2 (Tall i tusen kroner)

Tiltak/Prosjekt/mål	Ansvarlig	Budsjett 2026	Beskrivelse
Ladepunkt på kommunale bygg for EL-bil	Bygg og eiendom		Tiltaket må prioriteres for å kunne nå mål i KE-plan om 100% andel fossilfri personbiler og 50% store varebiler.
100% andel fossilfrie personbiler innen 2030	Felles		45% andel fossilfri i 2024. Delmål antas oppnådd i 2030, med forutsetning av at alle innkjøp av personbiler heretter er fossilfri.
50% andel fossilfrie store varebiler og øvrige kjøretøy	Felles		Markedet tilbyr flere aktuelle løsninger med EL-kjøretøy. For de største maskinene er andre drivstoffalternativer som biogass mer aktuelt.
Tilstandsanalyser og energiattest	Forvaltning, drift og vedlikehold	2 500	Alle nybygg og rehabiliteringer må oppfylle gjeldende og fremtidige energikrav. Offentlige bygg må innen 2027 minst oppnå energimerking F, og E i 2030. Tilstandsanalysen gir oversikt over hvilke tiltak som bør settes inn for å oppnå godkjent energiklasse.
Teknisk drift skal prioritere redusert	Teknisk drift		

Økonomiplan for 2026-2029

energiforbruk i valg av pumper og annet utstyr som normalt trekker mye strøm ved bygging av nye driftspunkt			
---	--	--	--

Scope 3 (tall i tusen kroner)

Tiltak/Prosjekt/mål	Ansvarlig	Klimaeffekt	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Beskrivelse
Klimasats - Arealplanlegging med Digital tvilling	Plan	Ukjent	-150	-150	-350	Mål om å redusere utslipp gjennom arealplanlegging, og gjøre medvirkningsprosesser mer inkluderende og visualiserte.
Klimasats - Skolebakken bru	Teknisk drift	Ukjent		-200		Klimavennlig materialvalg, materialvalg utslippsfrie maskiner og klimaregnskap.
Klimasats - Gimsøya vann og avløp	Teknisk drift	Ukjent		-200		Klimavennlig materialvalg, materialvalg utslippsfrie maskiner og klimaregnskap.
Klimasats - Markedsplassen kartlegging	Teknisk drift	Ukjent		-200		Klimavennlig materialvalg, materialvalg utslippsfrie maskiner og klimaregnskap.
Klimasats - Markedsplassen tiltak	Teknisk drift	Ukjent		• 18 63		Utslippsfrie løsninger på anleggsplassen.
Klimasats - Klimastrategi anskaffelser VVA	Teknisk drift	Ukjent		-367		Klimavennlig materialvalg, materialvalg utslippsfrie maskiner og klimaregnskap.

Standardiserte indikatorer for anbudskonkurranser ihht. klima		Ukjent				Tiltaket vil gjøre det letter å sette de samme krav til klimarapportering i hele organisasjonen. Felles indikatorer vil gjøre anskaffelsesprosesser mer forutsigbare for næringslivet.
---	--	--------	--	--	--	--

Kostnadsberegning av klimatiltak (tall i tusen kroner)

	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
Scope 1					
Scope 2					
Scope 3					
Sum drift					
Scope 1					
Scope 2		2 500			
Scope 3		2 980	350		
Sum investering		2 500			
Total drift og investering		5 480	350		
Ekstern finansiering		- 2 980	--350		

Utslippsramme og prognose

Av de kvantifiserte tiltakene vil Melhus kommune redusere sine CO₂e-utslipp med 2,74 tonn i planperioden. Dette tilsvarer en reduksjon på 0,32% av de totale utslippene, og -1,17% fra Scope 2.

ENØK-tiltak og andre energisparetiltak vil ha virkning over tid og kunne måles fra tiltaket er gjennomført. Klimaregnskap fra anleggsplasser og prosjekter vil kunne gi svar på de totale utslippene fra hvert enkelt prosjekt og vil ut ifra aktivitetsnivå variere fra år til år.

- Ved å gjøre alle personbiler eid av Melhus kommune utslippsfrie, vil dette redusere de totale utslippene fra personbiler i kommunesamfunnet med omtrent 0,6%.
- Utslipp fra tyngre dieseldrevne kjøretøy reduseres med 1 tonn CO₂e for hver 100 mil, hvis diesel erstattes av nullutslipp.
- Jobbreiser med fly bør reduseres eller helst unngås. Ansatte bør helst ta kollektivt så langt det er mulig i jobbsammenheng. Bruk av egen fossil-bil i arbeidssammenheng bør unngås.
- Hvis Melhus kommune investerer i 10 like store solcelleanlegg som det på nye Gimse skole, vil dette redusere utslippene med 10% fra Scope 2.

Ut ifra klimaregnskapet fra kommunesamfunnet (Miljødirektoratet) vil ikke vi ikke nå kommunens klimamål i 2030 eller 2037, om utslippene ikke reduseres kraftig. Den mest effektive metoden per dags dato for å redusere klimagassutslippene fra kommunen som egen virksomhet, er å redusere aktivitet og tjenestetilbud. Det må derfor iverksettes ytterligere tiltak i hele organisasjonen i årene som kommer. En utdypende klimaanalyse, beregning og prioritering av nye klimatiltak er nødvendig for å sette i gang med de rette tiltakene som gjør at kommunen når klimamålene satt i Klima og energiplan 2021 - 2030 og Kommuneplanens samfunnsdel 2023 - 2037.

Utslipp fra arealbruksendringer

Utslipp fra arealbruksendringer er den største og mulig den minst kjente utslippskilden kommunen kan påvirke. Sammen med klimabudsjettet presenteres en metode hvor dette kan medregnes i de totale klimagassutslippene i Melhus kommune. Metoden er under utprøving og vil bli tatt med i arbeidet med KPA.

Arealbruksendringer fra kategorier med store karbonlagre, levende biomasse (skog) eller organisk jord (myr) vil føre til utslipp av klimagasser, samtidig som det gir redusert evne til å ta opp CO₂ i fremtiden. Den største delen av utslippet ved en arealbruksendring vil skje det første året etter endringen, mens det fortsatt vil være nedbrytingsprosesser i jordsmonnet etter det. Derfor settes utslippet til en standardperiode på 20 år. Det vil også være svært vanskelig å tilbakeføre arealet til sin opprinnelige form etter denne perioden gjennom naturlige prosesser.

Trøndelag Fylkeskommune har utarbeidet et arealregnskap for alle kommuner i Trøndelag. Ut i fra dette verktøyet er det gjort beregninger på hvor mye CO₂-utslipp det er planlagt for i KPA og detaljreguleringsplaner vedtatt før 2023.

- Planreserve - alle arealformål: 6790 dekar.
- Utslipp over 20 år dersom all planreserve bygges ut: 231 206 tonn CO₂e

De høye utslippene fra planreserven skyldes at over 83%, ca 5600 dekar, er planlagt i karbonrike arealer som skog (68%) og myr (15%).

I reguleringsplan for Brekkåsen er denne metoden testet ut i utarbeidelsen av planforslaget. Hvis alle arealer som planen omfatter blir endret/bygd ut, vil dette føre til et økt klimagassutslipp på 6801 tonn.

Område i plan	Bonitet	Før arealbruksend	Etter arealbruksend	m2	daa	tonn CO ₂ e
B7		myr	bolig	8457,5	8,5	490,1
	Høy	Barskog	bolig	31799,1	31,8	1980,5
B10	Høy	Barskog	bolig	28919,5	28,9	1866,2
B6	Høy	Lauvskog	bolig	8104,4	8,1	501,9
	organisk	Myr	bolig	1665,5	1,7	97,7
	lav	barskog	bolig	5444,9	5,4	351
B8		bebygd	bolig	23429,3	23,4	
	lav	barskog	bolig	15425,9	15,4	906,1
B9		fylldyrka jord	bolig	2874,4	2,9	-7
SVG2		fylldyrka jord	veg, sykkel	11116,9	11,1	-27
Gang-sykkel, Klem - Bjønn		fylldyrka jord	gang-sykl	2571,9	2,6	-6,2
		myr	gang-sykl	1619,3	1,6	150,4
	middels	barskog	gang-sykl	1246,6	1,2	158,6
Snuplass Skole	impediment	barskog	bebygd	5966,3	6,0	338,7
Total CO₂e					148,6	6801

Likt som klimabudsjettet må det føres et arealregnskap over hvilke områder omdisponeres og bygges ut. Dette følges videre opp i en egen del av klimaregnskapet i Årsmeldingen. Videre utslippsbudsjettering fra arealbruk gjøres videre i reguleringsplaner der det kreves eller er hensiktsmessig, til ny KPA er vedtatt.

Tiltak for å integrere og systematisere kommunens klimamål

- Kommunens klimamål må følges opp med en målrettet "klimastrategi" over hva, hvem og hvordan klimamålet skal nås i 2030 og 2037, med høyere detaljnivå en KE-plan 2021-2030.
- Arbeidet med kommunens klimaregnskap og klimabudsjett bør videreutvikles til å inkludere både klimagassutslipp fra samfunn og arealbruksendringer.
- Kommunens eget klimaregnskap må detaljeres i større grad for å kunne måle positive påvirkninger på klimagassutslipp. Et klimaregnskap verktøy kan vurderes for å bedre identifisere status per dags dato, samt en større klimaanalyse av hele organisasjonen. Dette vurderes fortløpende.
- Kommunens klimamål må integreres i på alle plannivåer og følges opp av relevante tiltak i nye planer og tiltaksplaner.
- Klimaregnskap og klimabudsjett bør være en sentral del av kommunens virksomhetsstyring.
- Kommunen må etablere en egen klimagruppe med relevante fagpersoner, minimum fra Plan, Teknisk drift og Bygg og eiendom.
- Saksutredninger og saksfremlegg, hvor det er naturlig å vurdere klimagassutslipp, må knyttes opp til kommunens klimabudsjett og klimaregnskap.
- Klimatilpasning bør vurderes om skal være en del av klimabudsjettet, likt Oslo kommune i 2024.
- Rapportering på klimatiltak må gjøres sammen med klimaregnskapet i Årsmeldingen.

Miljø og naturmangfold

Kommunedelplan for miljø og naturmangfold ble ferdigbehandlet høsten 2023. Planen vil inngå som del av underlaget for arbeidet med kommuneplanens arealdel. Noen av tiltakene som foreslås vil delvis kunne gjennomføres ved bruk av eksisterende fond (blant annet tidligere tilskudd fra statsforvalteren). Det understrekes at gjennomføring av planen ikke bør baseres ene og alene på bruk av fond. Fra og med neste økonomi og handlingsplan bør det fastsettes et årlig beløp som sammen med tilskudd fra fond kan være med å sikre at kommunen når malene i planen.

Kommunedelplan for miljø og naturmangfold omfatter en stor andel tiltak og delmål. Melhus kommune bør prioritere tiltak innenfor fem hovedområder, som oppsummerer de fleste delmål og tiltakene i planen.

- **Vannovervåkning:** Området omfatter tiltak som overvåkning, restaurering, kjemisk- og biologiske undersøkelser, oppfølging av gjennomført tiltak i bekk og vassdrag. Kommunen er forpliktet gjennom Vannforskriften å sørge for god kjemisk- og biologisk tilstand i alle vannforekomster. I sammenheng med stopp i laksefiske, sesongen 2024, bør de fremover arbeides mer med habitatsforbedrende tiltak for både laks og sjøørret.
- **Tilsyn med kommunale- og private avløpsanlegg:** Et konkret miljø-tiltak som vil bedre miljøstatus på naturen i kommunen. *Kommunen har tilsynsplikt og bør prioritere tilsyn og opprydding fra egne kommunale avløpsanlegg.* Omfanget av tilsyn bør økes og konsentreres rundt en vannforekomst i gangen, for å få best miljø-effekt. Ut fra dagens hastighet på renovering og oppgradering, så vil ikke kommunen nå det nasjonale målet i 2027 og vedtatt i regional vannforvaltningsplan gjennom vannforskriftsarbeidet. Tiltak som kan bidra for å øke fremdriften på dette arbeidet er:

- Revisjon av lokal avløpsforskrift eller evt inkludering av innholdet i avløpsforskriften inn i bestemmelser i KPA
- vurder inkludering av etterpolering for alle minirenseanlegg
- få inn nye krav fra EU.
- inkludere vannprøvetaking ved service av minirenseanlegg
- Utarbeide en strategi for kommunens tilsynsarbeid og oppfølging av avløp hvor det avklares konkret hvor og i hvilken rekkefølge det skal ryddes opp i denne planperioden.
- **Fjerning av fremmede arter:** Området omfatter tiltak som bekjemper spredning og bekjemping av arter med stort skadepotensiale på naturen. I 2024 har kommunen kartlagt fremmede plantearter langs kommunale veier. Kartleggingen må følges opp med tiltak som hindrer spredning, og helst bekjempe forekomsten, av disse artene.
- **Naturrestaurering:** Området omfatter restaurering av natur og da særlig på karbonrike arealer som skog og myr. En stor andel myr i Melhus kommune er grøftet og myrenes karbonbindende funksjon er helt eller delvis ødelagt. Ett naturrestaureringstiltak i myr vil ha både positiv effekt på biologisk mangfold og klimagassutslipp.
- **Naturtypekartlegging:** Økt kunnskap om naturen er helt avgjørende for å sikre et bredt biologisk mangfold i kommunen. Områder med kalkrik grunn og ravinedaler utmerker seg som naturtypene der det som oftest finnes rødlistede eller sårbare arter. Kartlegging etter NiN-metoden er standardisert av Miljødirektoratet. Slike kartlegginger gjøres i forbindelse med reguleringsplaner, som vil si at de fleste naturkartlegginger gjøres i områder hvor det planlegges inngrep. Kommunen har behov for kunnskap om områder med høye og viktige naturverdier i forkant av planlegging, med formål å bevare eller utvikle kvaliteter/funksjoner i naturtypen.

Naturmangfoldets største trussel i kommunen kommer i stor grad fra arealbruksendringer, direkte- og indirekte konsekvenser fra utbygging. Andelen fremmede plantearter i kommunen er økende, særlig langs infrastruktur og i områder med prioriterte arter som Gaula. Klimaendringene utgjør også en trussel på naturmangfoldet, for eksempel med at høyere gjennomsnittstemperatur påvirker vekstsesong og leveforhold for flere arter. Nedbygging av arealer både lokalt og nasjonalt har negativ påvirkning på migrerende arter, eksempel trekkfugler, som får sitt habitat innskrenket. I følge artsdatabanken.no er det i 2024 registrert over 15 000 observasjoner av rødlistede arter som er Kritisk truet (CR) eller Sterkt truet (EN). For fremmede arter er det registrert over 2000 forekomster av arter med Svært høy risiko (SE) og Høy risiko (HI).

Vannforvaltning

Forskrift om rammer for vannforvaltningen fastsetter miljømål som skal sikre en mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene. Vannområdet ledes av et vannområdeutvalg med politiske representanter fra hver kommune. Kommunene som inngår i vannområdet Gaula er Holtålen, Midtre Gauldal, Melhus, Skaun og Trondheim. Melhus deler Vannområdekoordinatorer sammen med vannområdet Nea-Nidelva-Gaula.

Vannforvaltning omfatter badevannsovervåkning som kommunen utfører selv, til vannovervåkning i utvalgte vannforekomster i kommunen. I 2024 er det prioritert å gjennomføre habitatsforbedrende tiltak i sidebekker til Gaula, og utvidet vannprøvetaking fra blant annet Ånøya, Gaustadvatnet og Svorksjøen. Utvidet vannprøvetaking blir gjort i samarbeid med Vannområde.

Digitalisering

Ny digitaliseringsstrategi ble vedtatt i mai 2025. Formålet med strategien er å legge til rette for en helhetlig og fremtidsrettet digitalisering av kommunens tjenester. Strategien tar utgangspunkt i at vi ikke kan forutse fremtidige endringer i innbyggernes behov eller de mulighetene som vil ligge i nye teknologiske løsninger. Derfor inneholder ikke strategien beskrivelser eller mål knyttet til spesifikke løsninger, men fokuserer i stedet på hvordan kommunen skal tilnærme seg digitalisering, uavhengig av hvilke behov og muligheter som måtte oppstå.

Digitaliseringsstrategien skal bidra til at kommunen når målene i kommuneplanens samfunnsdel. For å lykkes, er det helt nødvendig at strategien forankres i hele organisasjonen og at den enkelte enhet følger opp med konkrete tiltak. Digitalisering er ikke bare et IT-prosjekt, men oftest et organisasjonsprosjekt som krever omstilling og engasjement fra ansatte og ledere. Enhetene skal utarbeide konkrete tiltak som skal revideres årlig. Klare indikatorer kan måle om digitaliseringstiltakene har ønsket effekt, for eksempel brukertilfredshet, kostnadsbesparelser, effektivitet eller tjenestekvalitet. Tiltakene skal justeres etter behov.

Strategien er et resultat av et samarbeid mellom tre kommuner som har gått sammen om et felles IT-samarbeid. Godt samarbeid mellom kommunene er avgjørende for å få gode resultater og å sikre en effektiv tilnærming til digitalisering. Ved å dele ressurser, kunnskap og erfaringer kan kommunene dra nytte av hverandres styrker og oppnå bedre resultater enn de ville gjort hver for seg.

Mål for digitaliseringsarbeidet:

Vi har gode tjenester og frigjør tid til de viktigste oppgavene ved å bruke mulighetene som ligger i digitalisering og teknologi.

I tillegg har digitaliseringsstrategien sju innsatsområder som er utarbeidet for å nå målet:

1. Vi skal koordinere, planlegge og gjennomføre digitaliseringsprosesser effektivt
2. Vi skal prioritere områder med størst behov og potensial for gevinst
3. Vi bygger kommunens digitale kompetanse gjennom ansettelse, opplæring og videreutdanning
4. Vi skal sikre en robust virksomhetsarkitektur og god kvalitet på grunndata
5. Vi skal være en pådriver for at alle i kommunen får tilbud om høyhastighets bredbånd
6. Vi skal ta i bruk brukervennlige løsninger og legge til rette for digital inkludering
7. Vi skal ivareta kommunes digitale sikkerhet og godt personvern i alle løsninger

For hvert av innsatsområde beskriver strategien hvilke gevinster vi kan hente ut, og hva kommunen og ITMidt må gjøre for at vi skal lykkes.

Løpende oppfølging av digitaliseringsstrategien er avgjørende for å sikre at vi når målene og at strategien gir ønskede resultater. Det innebærer å ha en klar plan for gjennomføring inkludert tidsfrister og ansvarlige personer for å sikre at tiltak blir gjennomført effektivt. Jevnlig evaluering av strategien vil bidra til at digitaliseringsarbeidet er på rett spor og at kommunen tilpasser seg endringer i teknologi og behov. Innhenting av tilbakemeldinger fra brukere og interessenter vil være en viktig del av evalueringen. Som en del av kommunens styringssystem, skal det rapporteres til politisk nivå i forbindelse med tertialrapportene. Enheter og avdelinger rapporterer på tiltak og eventuelle indikatorer, og kommunalsjefer oppsummerer og rapporterer til politikerne.

Byvekstavtalen

Kommunestyret har fattet følgende vedtak når det gjelder kommunens strategi for å nå målene i avtalen (PS 32/21):

"Følgende hovedstrategier legges til grunn for å nå målene i byvekstavtalen:

- *Det antas at miljøpakketiltak i Nedre Melhus vil ha størst effekt.*
- *Kollektivknutepunktet i Melhus sentrum utvikles i tråd med intensjonene i vedtatt områdeplan.*
- *Det gjennomføres restriktive tiltak gjennom parkeringspolitikk og bilfrie soner.*
- *Det sikres gode gang og -sykkelløsninger og kollektivløsninger i Melhus sentrum, og mellom Melhus sentrum og nærliggende boligområder.*
- *Alle kommunens tettsteder utvikles med henblikk på gange og sykkel, snarveier, attraktivitet, trafiksikkerhet, fortetting og kollektivknutepunkt."*

Handlingsprogrammet for Miljøpakken kommer som egen sak til politisk behandling.

Ny avtale er signert. Denne innebærer blant annet at Skaun og Orkland inkluderes.

Ellers innebærer ikke avtalen større endringer sammenlignet med den foregående fra 2019. Det kan bemerkes at det nye overordnede målet tatt inn:

"Det overordnede målet for byvekstavtalen er at klimagassutslipp, kø, luftforurensning og støy skal reduseres gjennom effektiv arealbruk og ved at veksten i persontransport tas med kollektivtransport, sykling og gange (nullvekstmålet). Byvekstavtalen skal videre bidra til attraktiv by- og tettstedsutvikling."

Tiltak

Avtalen legger føringer for kommunens mål, planer og tiltak fremover. Flere tiltak er allerede ferdigstilt; pendlerparkering på Ler, gang og sykkelbru over E6 og økt bredde på jernbaneundergangen i Melhus sentrum, samt enkelte snarveier. Detaljreguleringen av knutepunktet i Melhus sentrum er igangsatt.

Utover dette så er innspillene til Miljøpakkens handlingsprogram endret i tråd med vedtaket fra kommunestyret.

Folkehelse

Folkehelsearbeidet i kommunen tar utgangspunkt i målene i kommuneplanens samfunnsdel. Strategier som angår folkehelse er i denne planen spredt under ulike tema, for å understreke at folkehelse er et sektorovergripende tema. Som eksempel på hovedmål som viser dette er vektleggingen av mål som at "alle innbyggere opplever å være inkludert og kan delta i samfunnet" og at "vi legger grunnlag for å oppleve mestring og selvstendighet". Videre legges det opp til strategier som å sikre gode koordinerte tjenester, tilpasning av tilbudet og at "vi jobber helsefremmende og forebyggende i alle tjenester".

Kommunen er pålagt å legge fram en oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer hvert fjerde år. Kommunen skal også ha en løpende oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer. Oversikten skal bidra til at formålet med folkehelseloven nås:

"Å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse og utjevner sosiale helseforskjeller. Folkehelsearbeidet skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse."

I tråd med forskriften er det en målsetning at folkehelsearbeidet skal bli systematisk og kunnskapsbasert og samordnet. Dette er nedfelt i dokumentet «Organiseringen av Melhus kommunes folkehelsearbeid» vedtatt av kommunestyret 6. mars 2018. Dette dokumentet skulle blitt revidert i 2025, men på grunn av

omorganiseringer blir det arbeidet utført i 2026. En ny og oppdatert folkehelselov trer i kraft fra 01.01.26, og vil legge grunnlaget for oppdateringene. Dokumentet skal beskrive hovedoppgavene innen folkehelsearbeidet, og hvem som har ansvar for utførelse av oppgavene. Samlet så skal dette sørge for at folkehelsearbeidet i Melhus kommune skal være kunnskapsbasert, systematisk og samordnet, samt legge til rette for medvirkning fra innbyggere i Melhus kommune.

Hvert fjerde år, i forkant av utarbeidelse av kommunens planstrategi, skal oversiktsdokumentet for folkehelse i Melhus kommune være oppdatert. Det skal gis årlige oppdateringer til politisk utvalg på bakgrunn av folkehelseprofil og ev. annen relevant statistikk som foreligger årlig.

Folkehelseprofilen for 2025 viser at Melhus på de fleste områder ligger på gjennomsnittet for Trøndelag, og landet for øvrig. De indikatorene hvor Melhus kommer dårligst ut handler om inntekt; Melhus ligger signifikant dårligere enn landet som helhet når det gjelder personer over 45 år som leier bolig, for husholdninger som har gjeld tre ganger større enn inntekta, samt andelen mottakere av uførepensjon i aldersgruppa 45-66 år. Andelen personer over 80 år er også høyere i Melhus enn i landet som helhet.

I følge folkehelseprofilen som er utarbeidet for 2025 har verdens helseorganisasjon definert klimaendringene som den største helsetrusselen globalt i vårt århundre. Videre beskriver folkehelseprofilen at sosiale helseforskjeller og demografiske endringer vil ha stor betydning for folkehelsearbeidet framover. Dette gir grunnlag for å revidere kommunens rutiner for folkehelsearbeid i samsvar med oppdatert lovverk og kunnskap, samt at folkehelsearbeidet må sees i samarbeid med andre sektorer, som bl.a. beredskap, klima og miljø i tillegg til sektorer innen helse og velferd og oppvekst og kultur. Alle deler av Melhus kommune blir påvirket av folkehelse, og rutiner som omhandler det tverrfaglige arbeidet med folkehelse i Melhus kommune.

Kommunen som organisasjon

Melhus kommune skal være en åpen kommune preget av kvalitet, effektivitet og nyskaping. Verdierne dialog, deltakelse og delegering skal daglig komme til uttrykk i all samhandling internt og eksternt.

Melhus kommune er en kunnskapsorganisasjon hvor medarbeiderne utgjør den viktigste ressursen for sammen å skape, og levere gode tjenester med riktig kvalitet. Kommunens arbeidsgiverstrategi gir uttrykk for de handlinger, holdninger og verdier som våre ledere og medarbeidere skal stå for og praktisere hver dag. Alle ledere og medarbeidere i Melhus kommune utgjør et "VI", og det er sammen VI yter best - til det beste for kommunens innbyggere og øvrige brukere og samarbeidspartnere.

Kommunen er en kompleks kunnskapsorganisasjon med et meget stort spenn hva gjelder ansvar, oppgaver og tjenester. Dette innebærer at ledere må ha tillit til sine ansatte når det gjelder fremgangsmåter å løse oppgavene på. Derfor er det lov til å være modig og forsøke nye ting i Melhus kommune. Det er også lov å gjøre feil, og ledere skal tenke at utvikling skjer i et miljø med rom for, og med oppfordring til, medarbeiderdrevet innovasjon.

Organisering av kommunen

Melhus kommunes organisering har som utgangspunkt å

- skape klare roller og tydelig ansvar
- legge til rette for god samhandling mellom virksomhetene
- utvikle trygge ledere med delegert myndighet og myndiggjorte medarbeidere

Kommunedirektøren er kommunens øverste administrative leder. Kommunedirektør har en strategisk ledergruppe (SLG) rundt seg, bestående av tre kommunalsjefer, for henholdsvis sektorene Helse og velferd, Oppvekst og kultur og Plan og utvikling, og tre stabsledere i form av IT-sjef, økonomisjef og personalsjef. Hver sektor er videre delt inn i enheter, som for de fleste enheters del igjen er delt inn i avdelinger.

Kompetanse og rekruttering

Melhus kommune skal ha ledere og medarbeidere med fremtidsrettet kompetanse. Dette oppnår vi gjennom planmessig og målrettet kompetanseutvikling i tråd med kommunens arbeidsgiverstrategi, hvor læring gjennom arbeidet er sentralt.

Læring i den enkelte medarbeiders arbeidshverdag utfyller formalkompetansen. Vi skal utvikle og etablere et mestringsorientert klima i alle enheter. Vi deler kunnskap, samarbeider, og har fokus på formålet og det unike oppdraget kommunen har, der ledere gir sine medarbeidere tillit og handlingsrom gjennom delegering av oppgaver og myndighet.

Framtidens lederskap i kommunesektoren vil møte utfordringer knyttet til organisering og nye samarbeidsrelasjoner. Lederutvikling med vekt på mestringsorientert ledelse gjennomføres for å styrke tre hoveddimensjoner i ledelse: Oppgaveorientering, endringskompetanse, og relasjonell ledelseskompetanse.

Digital kompetanse hos både ledere og medarbeidere vil også være et satsningsområde framover.

Rekruttere

Melhus kommunes evne til å tiltrekke seg kompetente medarbeidere er avgjørende for å sikre gode tjenester til innbyggerne. Rekrutteringsgrunnlaget skapes ikke først når en stilling lyses ut, men gjennom hvordan kommunen fremstår i det daglige – både som arbeidsgiver og samfunnsaktør.

Alle ledere og ansatte har et ansvar for å bidra til et positivt omdømme. Hver kontaktflate, enten det gjelder innbyggjerservice, samarbeid med næringsliv og frivillighet, eller kommunikasjon i digitale kanaler, er med på å forme hvordan Melhus kommune oppfattes. Dette inntrykket spres videre gjennom samtaler, sosiale medier og andre kommunikasjonsflater, og påvirker i stor grad om vi oppfattes som en attraktiv arbeidsplass.

Et godt omdømme er derfor ikke bare et kommunikasjonsmål, men et strategisk virkemiddel for å sikre fremtidig kompetanse og bærekraftig tjenesteutvikling. For politikere innebærer dette et ansvar for å støtte opp under tiltak som styrker kommunens attraktivitet – både gjennom politiske prioriteringer og gjennom hvordan kommunen omtales og representeres i offentligheten.

Søkere til stillinger i Melhus kommune skal oppleve god dialog, riktig og rettidig informasjon, en trygg og profesjonell intervju situasjon og ut fra dette sitte igjen med et godt inntrykk av kommunen og de prosesser som kommunen gjennomfører, uavhengig av om de får jobben eller ikke.

Melhus kommune skal være en inkluderende og mangfoldig arbeidsplass, der rekrutteringsarbeidet gjenspeiler verdien av ulik bakgrunn, erfaring og perspektiver. Dette er ikke bare et spørsmål om rettferdighet og representasjon – det er også en styrke for tjenestene vi leverer til innbyggerne.

Gjennom målrettet innsats skal kommunen legge til rette for at personer med ulik kulturell, sosial og faglig bakgrunn får mulighet til å bidra i vår organisasjon. Inkludering og mangfold skal være synlig i hele rekrutteringsprosessen, og være en integrert del av kommunens arbeidsgiverstrategi.

Melhus kommune skal også rekruttere lærlinger innen relevante fagområder, som et viktig virkemiddel for å sikre fremtidig kvalifisert arbeidskraft. Lærlingeordningen er en investering i lokal ungdom, kompetansebygging og samfunnsutvikling – og et konkret uttrykk for kommunens ansvar som arbeidsgiver og samfunnsaktør.

I alle rekrutteringsprosesser skal Melhus kommunes verdier være tydelige og styrende. Dette handler om å finne medarbeidere som ikke bare har riktig kompetanse, men som også deler kommunens grunnleggende holdninger og arbeidskultur:

- **Dialog:** Vi søker medarbeidere som verdsetter åpen og respektfull kommunikasjon, og som aktivt bruker dialog for å forstå andre og skape gode løsninger.
- **Deltakelse:** Vi ønsker ansatte som tar ansvar, bidrar til et godt arbeidsmiljø og motiveres av å gjøre en forskjell for andre. De må kunne tilpasse seg endringer og bidra til utvikling av kommunen som organisasjon.
- **Delegering:** Vi rekrutterer personer med relevant kompetanse, som har tro på egen mestring, tar initiativ og ønsker å utvikle seg i samarbeid med kolleger.

Gjennom verdibasert rekruttering styrker vi både organisasjonen og kvaliteten på tjenestene til innbyggerne.

Inkluderende arbeidsliv

Melhus kommune skal ha en livsfasepolitikk som gjør det mulig å stå i jobb gjennom hele det voksne livet – fra etableringsfasen til pensjonering. For å lykkes med dette må ledere legge til rette for fleksibilitet og tilpasning i ulike livssituasjoner, i tett dialog med den enkelte medarbeider.

Et inkluderende arbeidsliv krever også medvirkning fra ansatte. Det innebærer å være i aktiv dialog med leder, og å være villig til å prøve ut tiltak som kan bidra til å mestre arbeidshverdagen når behov oppstår.

Gjennom god samhandling mellom leder og medarbeider skal Melhus kommune sikre at ansatte får mulighet til å stå i jobb – og trives – i alle livets faser.

Heltidskultur

Melhus kommune skal ha faste heltidsstillinger som hovedregel. Midlertidige stillinger skal kun brukes ved særskilte behov. Målet er å bygge en heltidskultur der ansatte tilbys hele stillinger, så langt det er mulig – også innen turnusarbeid. I Melhus kommune skal minst 50 % av turnusstillingene være heltidsstillinger.

Faste heltidsstillinger gir et mer bærekraftig arbeidsmiljø, bedre kontinuitet i tjenestene og økt trygghet for ansatte. Samtidig gjør det lettere å stå i jobb gjennom ulike livsfaser. En heltidskultur gir også kommunen bedre mulighet til å utnytte den samlede arbeidskapasiteten i samfunnet.

Sykefravær

Sykefraværet i kommunesektoren har gått ned nasjonalt, fra 9,8 % i første kvartal til 8,6 % i andre kvartal 2025. Det er særlig det legemeldte fraværet som har falt. Likevel har verken nasjonalt eller lokalt lyktes med å nå målene for sykefravær.

I Melhus kommune jobbes det godt med oppfølging av sykefravær, og det er satt et mål om maksimalt 7 % sykefravær. Dette målet nås ikke i 2026, og det viser at arbeidet med nærvær må styrkes ytterligere.

Forebygging av sykefravær og utvikling av en nærværskultur er et viktig lederansvar, som krever daglig oppmerksomhet. Samtidig har hver enkelt medarbeider et ansvar for å bidra til trivsel og tilstedeværelse, blant annet gjennom dialog med leder og vilje til å prøve ut tiltak ved behov

Kommunens hovedmål

Kommunens langsiktige styringsdokument er kommuneplanens samfunnsdel (KPS), der kommunens 11 hovedmål er vedtatt. Disse følges opp gjennom delmål på sektorene, som revideres i forbindelse med den årlige rulleringen av Handlings- og økonomiplanen (HØP) og delegeres videre til virksomhetene.

Målene følges opp tertialvis, med statusrapportering fra virksomhetene til kommunalsjefene og politisk rapportering til kommunestyret i tertialrapportene. For å sikre indikatorer med gode og relevante måltall som står seg over tid, leveres inneværende HØP uten indikatorer. Indikatorene ferdigstilles og tas i bruk fra og med første tertialrapportering i 2026

Område	Hovedmål
	Infrastrukturen dekker vårt behov og gir grunnlag for å nå nullvekstmålet
	Melhus har kapasitet til å håndtere lokale ekstremværhendelser
	Vi tar vare på naturen vår med bærekraftig bruk og vern
	Alle innbyggere opplever å være inkludert og kan delta i samfunnet
	Barn og unge opplever et godt og trygt oppvekstmiljø, hvor deres behov er ivareta
	Melhus er et godt sted å bo og leve
	Vi har innarbeidede rutiner for beredskap og jobber forebyggende mot uønskede
	Vi legger grunnlag for å oppleve mestring og selvstendighet
	Det er attraktivt å etablere og drive næringsvirksomhet i Melhus
	Melhus er et lavutslippssamfunn
	Melhus kommune er en attraktiv og ansvarlig arbeidsgiver som fører en bærekraft

Begreper i god kommunal regnskapsskikk

Grunnleggene begreper i god kommunal regnskapsskikk

De grunnleggende regnskapsprinsippene er viktige fordi de skal sikre at regnskapet gir relevant, pålitelig og sammenlignbar informasjon til brukerne av regnskapet. Det være seg kommunens ledelse, politikere, innbyggere og andre interessenter.

Følgende prinsipper er lagt til grunn for regnskapsføringen av kommunens regnskap:

1. **Arbeidskapitalprinsippet** – som innebærer at all tilgang på og bruk av midler i året skal gå fram av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Det finnes unntak fra arbeidskapitalprinsippet, uten at disse er nærmere opplyst om og/eller forklart i denne rapporten.
2. **Bruttoprinsippet** – som innebærer at all tilgang på og bruk av midler skal regnskapsføres brutto. Dette betyr at disse postene skal bokføres på sine respektive utgifts-/inntektskontoer (arter) og ikke føres til fradrag på tilhørende konti. Som et eksempel: Kommunens utgifter til ressurskrevende bruker skal bokføres på egne konti, mens refusjoner for ressurskrevende brukere (inntekt) skal føres på andre konti. Økonomisk oversikt § 5-6 er et uttrykk for bruttoprinsippet.
3. **Anordningsprinsippet** – som innebærer at alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i regnskapet for vedkommende år, uavhengig av om de er betalt eller ikke når regnskapet avlegges. Prinsippet bestemmer tidspunktet for bokføringen og dermed periodiseringen. Som et eksempel: Etter anordningsprinsippet skal inntekter fra ressurskrevende brukere bokføres i det året kommunen har utgiftene knyttet til ressurskrevende brukere, selv om innbetalingen fra staten kommer fem til seks måneder ut i påfølgende år.
4. **Beste estimat** – som innebærer at dersom størrelsen på et beløp er usikkert, skal beste estimat brukes. Det er informasjonen som er tilgjengelig på tidspunktet regnskapet skal avlegges, som skal anvendes. Bakgrunnen for prinsippet er at man ikke skal drøye regnskapsavslutningen (månedlig, tertialvis eller årlig) selv om man mangler grunnlag (bilag) for bokføringen.

Gebyrliste

Nedenfor fremlegges de ulike gebyrregulativer som finnes for kommunale tjenester - i den form de etter kommunestyrets vedtak tenkes publisert for kommunens innbyggere på hjemmesidene. Gebyrer som ikke er regulert i lov og forskrift er regulert med en forventet prisvekst på 3,4 prosent. Melhus kommune beregner forsinkelsesrente fra dagen etter forfall til kravet blir betalt. Rentesatsen vil være lik gjeldende forsinkelsesrentesats. Se §2 og §3 i Lov om Renter ved forsinket betaling.

Pleie og omsorg

De fleste gebyrene som ikke er regulert i lov og forskrift blir regulert for en prisstigning på 3,4 % (avrundet til hele kroner). Dette gjelder leie av sengetøy, trygghets- og sikkerhetsteknologi.

Matombringing

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i %	Merknad
Fullkost for hjemmeboende pr. dag	Pr stk	224	236	5%	Tjenesten forutsetter behovsvurdering
Fullkost for hjemmeboende	Pr stk	245	257	5%	Tjenesten forutsetter behovsvurdering

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i %	Merknad
<hr/>					
pr. dag, spesialkost					
Fullkost for personer på bofellesskap	Pr stk	261	275	5%	Tjenesten forutsetter behovsvurdering
Fullkost for personer på bofellesskap, spesialkost	Pr stk	282	296	5%	Tjenesten forutsetter behovsvurdering
Middag pr porsjon 450 g	Pr stk	135	145	7%	
Middag pr porsjon 450g, spesialkost	Pr stk	145	155	7%	
Middag pr. porsjon 600g	Pr stk	179	192	7%	
Middag pr. porsjon 600g, spesialkost	Pr stk	190	203	7%	
Middagssalg hjemmeboende 450g	Pr stk	135	145	7%	Tjenesten forutsetter behovsvurdering
Middagssalg hjemmeboende 450g, spesialkost	Pr stk	145	155	7%	Tjenesten forutsetter behovsvurdering
Middagssalg hjemmeboende 600g	Pr stk	179	192	7%	Tjenesten forutsetter behovsvurdering
Middagssalg hjemmeboende 600g, spesialkost	Pr stk	190	203	7%	Tjenesten forutsetter behovsvurdering

Fullkost for hjemmeboende pr. dag

Tjenesten inneholder: Middag samt brødmat til frokost og kvelds. Drikke følger ikke med.

Fullkost for hjemmeboende pr. dag, spesialkost

Tjenesten inneholder: Middag samt brødmat til frokost og kvelds. Drikke følger ikke med.

Fullkost for personer på bofellesskap

Tjenesten inneholder alt av mat og drikke man behøver igjennom dagen. Men ikke snacks, brus og søtsaker.

Fullkost for personer på bofellesskap, spesialkost

Tjenesten inneholder alt av mat og drikke man behøver igjennom dagen. Men ikke snacks, brus og søtsaker.

Leie av sengetøy

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad %
Leie av sengetøy og håndklær	Pr stk	308	319	4%
Vask av privat tøy	Pr stk	308	319	4%

Trygghetsalarm

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad %
Over 2G	Pr stk	308	319	4% Beløp pr mnd
Under 2G	Pr stk	123	127	3% Beløp pr mnd

Over 2G

Følgende kostnader belastes i tillegg bruker: - Nødvendig telefonabonnement (fast- eller mobilabonnement). - Påløpte kostnader for testing av apparatet (for eksempel tellerskritt). - Reparasjon av skade og batteriskift. - Bruker er ansvarlig for utstyret og selv erstatte ved ødeleggelse eller tap.

Under 2G

Følgende kostnader belastes i tillegg bruker: - Nødvendig telefonabonnement (fast- eller mobilabonnement). - Påløpte kostnader for testing av apparatet (for eksempel tellerskritt). - Reparasjon av skade og batteriskift. - Bruker er ansvarlig for utstyret og selv erstatte ved ødeleggelse eller tap.

Praktisk bistand

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad %
2-3G kr 390 480	Pris pr time	567	587	4% 3 timer, maks 1 761 kroner
3-4G kr 520 160	Pris pr time	567	587	4% 4 timer, maks 2 348 kroner
4-5G kr 650 800	Pris pr time	567	587	4% 5 timer, maks 2 935 kroner
over 5G kr 650 800	Pris pr time	567	587	4% 6 timer, maks 3.522 kroner
Selvkost (timepris) for hjemmetjenester:	Pr stk	567	587	4%

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i % Merknad
Under 2G, kroner 260.320	Pris pr time	240	248	3% 1 time, maksbeløp 248 kroner

2-3G kr 390 480

Egenbetaling er regulert i forskrift om egenbetaling for kommunale helse- og omsorgstjenester av 17.12.18 nr. 2038 med hjemmel i Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester av 24.06.2011 §11-2. Satser pr. 01.01.26 (over) justeres i tråd med endringer i forskriften.

3-4G kr 520 160

Egenbetaling er regulert i forskrift om egenbetaling for kommunale helse- og omsorgstjenester av 17.12.18 nr. 2038 med hjemmel i Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester av 24.06.2011 §11-2. Satser pr. 01.01.26 (over) justeres i tråd med endringer i forskriften.

4-5G kr 650 800

Egenbetaling er regulert i forskrift om egenbetaling for kommunale helse- og omsorgstjenester av 17.12.18 nr. 2038 med hjemmel i Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester av 24.06.2011 §11-2. Satser pr. 01.01.26 (over) justeres i tråd med endringer i forskriften.

over 5G kr 650 800

Egenbetaling er regulert i forskrift om egenbetaling for kommunale helse- og omsorgstjenester av 17.12.18 nr. 2038 med hjemmel i Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester av 24.06.2011 §11-2. Satser pr. 01.01.26 (over) justeres i tråd med endringer i forskriften.

Selvkost (timepris) for hjemmetjenester:

Egenbetaling er regulert i forskrift om egenbetaling for kommunale helse- og omsorgstjenester av 17.12.18 nr. 2038 med hjemmel i Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester av 24.06.2011 §11-2. Satser pr. 01.01.26 (over) justeres i tråd med endringer i forskriften.

Under 2G, kroner 260.320

Egenbetaling er regulert i forskrift om egenbetaling for kommunale helse- og omsorgstjenester av 17.12.18 nr. 2038 med hjemmel i Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester av 24.06.2011 §11-2. Satser pr. 01.01.26 (over) justeres i tråd med endringer i forskriften.

Dagsenter

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i % Merknad
Ikke møtt gebyr	Pr gang	0	250	0% Inkl mat og transport

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad %
Måltider pr. porsjon 450g	Pr stk	135	190	41%
Måltider pr. porsjon 450g, spesialkost	Pr stk	145	200	38%
Måltider pr. porsjon 600g	Pr stk	179	200	12%
Måltider pr. porsjon 600g, spesialkost	Pr stk	190	210	11%
Opphold per dag u/transport	Pr stk	115	120	4%
Opphold pr dag m/transport	Pr stk	115	170	48% Økning pga transport

Ikke møtt gebyr

Må varsles senest dagen i forveien før kl 15.00. Planlagt fravær må varsles innen 14 dager. Gjelder ikke akutt sykdom eller andre uforutsette hendelser som må meldes aktivitetssenteret så snart som mulig.

Måltider pr. porsjon 450g

Tjenesten inneholder alt av mat og drikke under dags-oppholdet

Måltider pr. porsjon 450g, spesialkost

Tjenesten inneholder alt av mat og drikke under dags-oppholdet

Måltider pr. porsjon 600g

Tjenesten inneholder alt av mat og drikke under dags-oppholdet

Måltider pr. porsjon 600g, spesialkost

Tjenesten inneholder alt av mat og drikke under dags-oppholdet

Institusjonsopphold, korttid

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad %
Dag-/nattopphold	Pris pr døgn	115	115	0%
Heldøgns opphold	Pris pr døgn	200	200	0%

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad %
Langtidsopphold	Beregnes etter inntekt	0	0	0%

Dag-/nattopphold

Egenbetaling er regulert i forskrift om egenbetaling for kommunale helse- og omsorgstjenester av 17.12.18 nr. 2038 med hjemmel i Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester av 24.06.2011 §11-2. Satser pr. 01.01.26 (over) justeres i tråd med endringer i forskriften.

Heldøgns opphold

Egenbetaling er regulert i forskrift om egenbetaling for kommunale helse- og omsorgstjenester av 17.12.18 nr. 2038 med hjemmel i Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester av 24.06.2011 §11-2. Satser pr. 01.01.26 (over) justeres i tråd med endringer i forskriften.

Langtidsopphold

Egenbetaling er regulert i forskrift om egenbetaling for kommunale helse- og omsorgstjenester av 17.12.18 nr. 2038 med hjemmel i Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester av 24.06.2011 §11-2. Satser pr. 01.01.26 (over) justeres i tråd med endringer i forskriften.

Oppholdsutgift i institusjon/sykehjem, langtid

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad %
Oppholdsutgift	Pris pr døgn	4 951	4 951	0%
Utgifter	pris pr mnd	150 579	150 579	0%
Utgifter	Pris pr år	1 806 951	1 806 951	0%

Oppholdsutgift

Egenbetaling er regulert i forskrift om egenbetaling for kommunale helse- og omsorgstjenester av 17.12.18 nr. 2038 med hjemmel i Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester av 24.06.2011 §11-2. Satser pr. 01.01.20 (over) justeres i tråd med endringer i forskriften. Fribeløpet før beregning av vederlag for langtidsopphold er pt satt til kr 10 450. Fribeløpet før beregning av vederlag for langtidsbeboere i institusjon som, uten selv å ønske det, legges på dobbeltrom settes til kroner 50 500. Av inntekter utover 1G, fratrukket fribeløp, trekkes 75% årlig. Utover folketrygdens grunnbeløp betales 85%. Skal begrenses slik at enhver beholder minimum 25% av folketrygdens grunnbeløp.

Utgifter

Egenbetaling er regulert i forskrift om egenbetaling for kommunale helse- og omsorgstjenester av 17.12.18 nr. 2038 med hjemmel i Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester av 24.06.2011 §11-2. Satser pr. 01.01.20 (over) justeres i tråd med endringer i forskriften. Fribeløpet før beregning av vederlag

for langtidsopphold er pt satt til kr 10 450. Fribeløpet før beregning av vederlag for langtidsbeboere i institusjon som, uten selv å ønske det, legges på dobbeltrom settes til kroner 50 500. Av inntekter utover 1G, fratrukket fribeløp, trekkes 75% årlig. Utover folketrygdens grunnbeløp betales 85%. Skal begrenses slik at enhver beholder minimum 25% av folketrygdens grunnbeløp.

Utgifter

Egenbetaling er regulert i forskrift om egenbetaling for kommunale helse- og omsorgstjenester av 17.12.18 nr. 2038 med hjemmel i Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester av 24.06.2011 §11-2. Satser pr. 01.01.20 (over) justeres i tråd med endringer i forskriften. Fribeløpet før beregning av vederlag for langtidsopphold er pt satt til kr 10 450. Fribeløpet før beregning av vederlag for langtidsbeboere i institusjon som, uten selv å ønske det, legges på dobbeltrom settes til kroner 50 500. Av inntekter utover 1G, fratrukket fribeløp, trekkes 75% årlig. Utover folketrygdens grunnbeløp betales 85%. Skal begrenses slik at enhver beholder minimum 25% av folketrygdens grunnbeløp.

Priser på mat:

De senere årene har prisene på matvarer økt vesentlig mer enn øvrige priser. Det har medført at inntekter av mat levert av våre kjøkken ikke lenger dekker de totale produksjonskostnadene. Det er derfor foretatt nye selvkostkalkyler av våre tilbud. Det er forslått at prisene for middag hjemmeboende, fullkost hjemmeboende og fullkost i bofellesskap i snitt øker med 5,9 %.

For måltider på dagsenter er økningen større, i snitt på 23,27 %. Årsaken er, i tillegg til økning begrunnet i økte råvarepriser, at vi nå tar betalt for alle måltider som serveres på et dagopphold. Tidligere er det kun tatt betalt for middag, men tilbudet har omfattet også øvrige måltider. I tillegg til priser er også teksten i regulativet endret i tråd med dette.

Ikke møtt gebyr og transport til dagsenter:

I forbindelse med behandling av omstillingsvedtak i kommunestyrets sak 70/2025 den 17.06.2025 ble det vedtatt at det skal innføres egenandel på transport til aktivitetssentrene. Egenandelen er foreslått til kr. 50,- pr. gang.

Det ble ved budsjettbehandlingen av budsjettet for 2025 bedt om å se på innføring av «ikke møtt» gebyr for aktivitetssentrene. Hensikten med tiltaket er å redusere unødvendige kostnader knyttet til personalressurser som er satt av til tjenester som ikke blir brukt, samt å stimulere til mer ansvarlig bruk av tilbudene. Det er utarbeidet informasjonsskriv til brukere og pårørende og interne rutiner for hvordan gebyret skal praktiseres. Gebyret er foreslått til 250,- pr. gang.

De foreslåtte gebyrsatsene er innarbeidet i tallbudsjettet for sektoren.

Utleietakster og regler for utleie av kommunale bygg

Generelle regler

Utleie av idrettshaller og gymsaler i Melhus kommune

Økonomiplan for 2026-2029

- Alle foreninger/organisasjoner som leier idrettshall/gymsal, plikter å ha voksen ansvarlig leder til stede.
- Leierne har ikke adgang til andre lokaler enn dem de til enhver tid leier. (Unntatt fra dette er kombinert trening – hall/treningsrom).
- Uvedkommende har ikke adgang til hallene/gymsalene.
- All passasje til haller/gymsaler og treningsrom foregår gjennom garderobene.
- Hvert parti skal ha en ordensmann som sammen med ansvarlig leder skal sørge for følgende:
  - At det hersker orden i garderobesaler og saler, både under bruk og når trening er avsluttet.
  - Alt materiell som blir brukt blir behandlet med varsomhet og satt på plass i materialrommet etter bruk.
  - At det ikke sløses med varmt vann i dusjrommet.
- Før trening tar til skal omklledning foretas i garderobene. Ansvar for tøy, verdisaker m.m. er utleieren uvedkommende.
- Det er ikke tillatt å trene uten fottøy. Alt treningsutstyr som setter merker i golvet er ikke tillatt brukt, for eksempel sko med pigger/knotter, spranglister av metall uten beskyttelse etc. Alt fottøy som nyttes i hallen må være rengjort for sand og annet smuss.
- Bare teknisk fotballtrening, for eksempel "FIVE-A-SIDE"-spill, er tillatt. Uvettig spark mot vegger, tak etc. er ikke tillatt. Bare spesielt godkjente baller til innendørsbruk er tillatt.
- Fotballsko, andre knottsko og piggsko kan ikke brukes i lokalene. Sko som er brukt under utetrening tas av ved inngangen.
- Driftsleder/tilsynsvakt/ansvarlig leder skal sørge for forsvarlig åpning og lukking av foldevegg. De er også ansvarlig for bruken av andre tekniske innretninger i hallene/gymsalene.
- Tobakksrøyking er ikke tillatt innendørs og ikke ved hovedinnganger. Bruk av rusmidler er forbudt på idrettshallen/gymsalens område. Unntaket er arrangement med godkjent skjenkebevilgning.
- Ved arrangement som stevner/cuper vil alle lag/org. få leie idrettshaller/gymsaler gratis. Dette gjelder kun for lag tilhørende Melhus kommune. Ved behov for ekstra renhold faktureres dette etter medgått tid. Ekstra søppeltømming etter et stevne/cup vil bli fakturert leietaker direkte fra ReMidt el. fra Melhus kommune.
- Ved stevner og større arrangementer plikter leietaker å stille med hjelpere og ordensvern.
- Alle leiere plikter å rette seg etter de pålegg som blir gitt av driftsleder eller tilsynsvakt.
- Skader på inventar og bygning som følge av uvøren framferd vil leieren bli gjort økonomisk ansvarlig for. Alle skader må straks meldes til driftsleder eller tilsynsvakt.
- Alle lag/parti skal gi beskjed senest 1 uke før utleiedato, hvis tildelt tid ikke skal benyttes. Det vil bli sendt ut faktura på leie av lokalene, dersom beskjed ikke er gitt. Dette gjelder også for de aldersgrupper som egentlig har gratis leie. Viser til pkt. 6 i utleietakster for idrettshaller.
- All treningstid følger skoleruta med unntak av planleggingsdager, d.v.s. at alle skolens ferier er unntatt for trening. Trening innenfor skoleruta og på planleggingsdager er gratis for alle. Bruk av hallene/gymsalene utover dette, må det søkes om til Melhus kommune ved bygg og eiendom. For all utleie utover den ordinære skoleruta og planleggingsdagene og utleiesesongen september-april, vil det bli belastet leie for alle aldersgrupper.
- Brudd på utleiereglene fra leierens side kan føre til at partier/grupper blir utestengt fra hallene/gymsalene for kortere eller lengre tid etter virksomhetsleder for Bygg og Eiendom sin avgjørelse.
- Utleiereglene sendes/leveres leietakerne. Ansvarlig leder har plikt til å gjennomgå reglene med deltakerne/medhjelperne, slik at hver enkelt blir kjent med dem.
- Virksomhetsleder for Bygg og Eiendom kan i spesielle tilfeller dispensere fra utleiereglene.

Regler for bruk av idrettshaller for lag/grupper som trener eller spiller kamper

For trening/kamp skal laget som leier, stille en ansvarshavende leder og Kontrollør som møter fram i god tid før treningen/kampen tar til. Det skal føres kontroll med inn- og utgang til tribuner, hall og garderober for å hindre ukontrollert trafikk.

- De som skal trene/spille kamp, har adgang til omkleddingsrom tidligst 15 minutter før trening og 30 minutter før kamp.
- Det er leietakers ansvar å bestille tilstrekkelig med tid slik at terminfestede serie- og cupkamper, som av en eller annen grunn blir forsinket, skal få spilles ferdig uten at neste leietaker av hallen bli skadelidende.
- Tilrigging og rydding av hallen må leieren sørge for under ledelse av vaktmester, tilsynsvakt eller ansvarlig leder.
- Utstyr som etter avtale kan brukes under trening eller kamp, skal utleveres av vaktmester, tilsynsvakt eller ansvarlig leder. Sistnevnte påser at utstyret blir brakt på plass etter bruk.
- Generelle regler for leie av idrettshaller/gymsaler gjelder.

Regler for bruk av styrketreningsrom i idrettshallene

- Personer under 18 år må være i følge med en voksen person som er ansvarlig for at treningen skjer i betryggende former.
- I skoletida disponerer skolen styrketreningsrommet i henhold til fordelingsplanen.
- Lag som trener i hallen, kan i inntil ½ time etter endt trening disponere styrketreningsrommet.
- Etter forhåndsavtale kan styrkerommet leies.
- Enkeltpersoner kan, mot å betale billett, trene i styrketreningsrommet når det er plass
- Det er ikke tillatt å bruke ball i styrketreningsrommet.
- Ved bruk av skivestang skal det være sikring
- Utstyr utenom det som finnes i styrketreningsrommet skal godkjennes av ansvarshavende i hallen.
- Skade på utstyr meldes til ansvarshavende
- Det er ikke tillatt å bruke utesko i styrketreningsrommet.
- For øvrig gjelder generelle regler for leie av idrettshallene.

Enkeltrom på skoler

Gebyr	Enhet	Sats		Endring i %	Merknad
		2025	2026		
Klasserom/sløydsal/heimkunnskapsrom/musikkrom/bibliotek, barnehagelokaler og lignende - til aktiviteter for lag/org.	Utleietaks pr påbegynt time	94	97	3%	Utenbygds leietaker får påslag på 50 % tillegg til leieprisen Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere brukt tid I tillegg kommer utgifter til ekstra renhold.

Klasserom/sløydsal/heimkunnskapsrom/musikkrom/bibliotek, barnehagelokaler og lignende - til aktiviteter for lag/org.

Gymnastikksaler m/scene og kjøkken til møte- og tilstelninger

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i %	Merknad
Barnebursdag (til elev ved skolen+barnehagen)	Pr bursdag	716	740	3%	I tillegg kommer utgifter til ekstra renhold og tilsyn der dette er nødvendig.
Dusj/garderobe	Utleietaks pr påbegynt time	118	122	3%	Utenbygds leietaker får påslag på 50 % som tillegg til leieprisen. I tillegg kommer utgifter til ekstra renhold og tilsyn der dette er nødvendig.
Gimse, Eid og Lundamo B. inkl. storstua	Utleietaks pr påbegynt time	174	180	3%	Utenbygds leietaker får påslag på 50 % som tillegg til leieprisen. I tillegg kommer utgifter til ekstra renhold og tilsyn der dette er nødvendig.
Gymnastikksaler til sang- og musikkøving, kurs innen kroppsøving, treningspartier og lignende	Utleietaks pr påbegynt time	118	122	3%	Uten garderobe/dusj. Utenbygds leietaker får påslag på 50 % som tillegg til leieprisen I tillegg kommer utgifter til ekstra renhold og tilsyn der dette er nødvendig
Gåsbakken	Utleietaks pr påbegynt time	118	122	3%	Utenbygds leietaker får påslag på 50 % som tillegg til leieprisen. I tillegg kommer utgifter til ekstra renhold og tilsyn der dette er nødvendig.

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i %	Merknad
Høyeggen, Rosmælen, Flå, ½ sal Gimse, Festsal Lundamo U., Brekåsén,	Utleietaks pr påbegynt time	136	141	4%	Utenbygds leietaker får påslag på 50 % som tillegg til leieprisen. I tillegg kommer utgifter til ekstra renhold og tilsyn der dette er nødvendig.
Lundamo skole, storstua (til konfirmasjon etc.)	Pris pr dag/arr	4 643	4 801	3%	Utenbygds leietaker får påslag på 50 % som tillegg til leieprisen. I tillegg kommer utgifter til ekstra renhold og tilsyn der dette er nødvendig
Svømmehall til trening	Utleietaks pr påbegynt time	468	484	3%	Utenbygds leietaker får påslag på 50 % som tillegg til leieprisen. I tillegg kommer utgifter til ekstra renhold og tilsyn der dette er nødvendig.

Barnebursdag (til elev ved skolen+barnehagen)

Dusj/garderobe

Gimse, Eid og Lundamo B. inkl. storstua

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere brukt tid.

Gymnastikksaler til sang- og musikkøving, kurs innen kroppsøving, treningspartier og lignende

Gåsbakken

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere brukt tid.

Høyeggen, Rosmælen, Flå, ½ sal Gimse, Festsal Lundamo U., Brekkåsén,

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere brukt tid.

Lundamo skole, storstua (til konfirmasjon etc.)

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere brukt tid

Svømmehall til trening

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere brukt tid.

Billettpriser i folkebadene

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad %
Barn	Pr billett	31	32	3% Aldersgrense: 16 år Se også egne utleietakster for Hovin og Hølonda samfunnshus, samt Melhus Rådhus. Generelle utleieregler og -takster for lokaler Melhus kommune eier eller er medeier i. l. UTLEIEREG
Klippekort	Pr klippekort	416	430	3%
Voksne	Pr billett	52	54	4%

Barn

Klippekort

Aldersgrense: 16 år Se også egne utleietakster for Hovin og Hølonda samfunnshus, samt Melhus Rådhus.

Voksne

Aldersgrense: 16 år Se også egne utleietakster for Hovin og Hølonda samfunnshus, samt Melhus Rådhus.

Utleietakster for Hølonda samfunnshus

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i %	Merknad
Begge møterommene sammen	Utleietaks pr påbegynt time	118	122	3%	I tillegg til timeprisen kommer

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i %	Merknad
					renholds utgifter ved alle arrangement. Pris er alltid gjeldende timesats 100 % overtid og minimum 2 timer.
Hele huset til bingo (inkl. renhold)	Pr arrangement	1 858	1 921	3%	Utenbygds leietakere betaler et påslag på 50 % i tillegg til leieprisen. Andelseiere får en reduksjon i leieprisen på 20 %
Hele huset til lukket arrangement/selskap/bryllup m/dans (inkl. renhold)	Pr arrangement	4 643	4 801	3%	Utenbygds leietakere betaler et påslag på 50 % i tillegg til leieprisen. Andelseiere får en reduksjon i leieprisen på 20 %
Hele huset til offentlig dansefester/auksjoner	Pr arrangement	15 715	16 249	3%	Utenbygds leietakere betaler et påslag på 50 % i tillegg til leieprisen. Andelseiere får en reduksjon i leieprisen på 20 %
Kjøkken (kommer i tillegg til andre rompriser)	Utleietaks pr påbegynt time	44	45	2%	I tillegg til timeprisen kommer renholds utgifter ved alle arrangement. Pris er alltid gjeldende timesats 100 % overtid og minimum 2 timer.
Minste møterom	Utleietaks pr påbegynt time	75	78	4%	I tillegg til timeprisen kommer renholds

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i %	Merknad
					utgifter ved alle arrangement. Pris er alltid gjeldende timesats 100 % overtid og minimum 2 timer.
Sal med scene og kjøkken	Utleietaks pr påbegynt time	173	179	3%	I tillegg til timeprisen kommer renholds utgifter ved alle arrangement. Pris er alltid gjeldende timesats 100 % overtid og minimum 2 timer.
Salen til sang – og musikkøving, kurs Innen kroppsøving, treningspartner og lignende	Utleietaks pr påbegynt time	118	122	3%	I tillegg til timeprisen kommer renholds utgifter ved alle arrangement. Pris er alltid gjeldende timesats 100 % overtid og minimum 2 timer.

Begge møterommene sammen

I tillegg til timeprisen kommer renholds utgifter ved alle arrangement. Pris er alltid gjeldende timesats 100 % overtid og minimum 2 timer. Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere tillegg for brukt tid Utenbygds leietakere betaler et påslag på 50 % i tillegg til leieprisen Andelseiere får en reduksjon i leieprisen på 20 %

Hele huset til bingo (inkl. renhold)

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere tillegg for brukt tid

Hele huset til lukket arrangement/selskap/bryllup m/dans (inkl. renhold)

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere tillegg for brukt tid

Hele huset til offentlig dansefester/auksjoner

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere tillegg for brukt tid

Kjøkken (kommer i tillegg til andre rompriser)

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere tillegg for brukt tid Utenbygds leietakere betaler et påslag på 50 % i tillegg til leieprisen Andelseiere får en reduksjon i leieprisen på 20 %

Minste møterom

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere tillegg for brukt tid Utenbygds leietakere betaler et påslag på 50 % i tillegg til leieprisen Andelseiere får en reduksjon i leieprisen på 20 %

Sal med scene og kjøkken

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere tillegg for brukt tid Utenbygds leietakere betaler et påslag på 50 % i tillegg til leieprisen Andelseiere får en reduksjon i leieprisen på 20 %

Salen til sang – og musikkøving, kurs Innen kroppsøving, treningspartner og lignende

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere tillegg for brukt tid Utenbygds leietakere betaler et påslag på 50 % i tillegg til leieprisen Andelseiere får en reduksjon i leieprisen på 20 %

Utleietakster for Hovin samfunnshus

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i %	Merknad
Begge salonger sammen	Utleietaks pr påbegynt time	118	122	3%	I tillegg til timeprisen kommer renholdsutgifter ved alle arrangement. Pris er alltid gjeldende timesats 100 % overtid og minimum 2 timer
Garderobe/dusj pr. rom	Utleietaks pr påbegynt time	1 170	1 210	3%	I tillegg til timeprisen kommer renholdsutgifter ved alle arrangement. Pris er alltid gjeldende timesats 100 % overtid og minimum 2 timer
Hele huset til bingo	Pr arrangement	1 858	1 921	3%	inkl. renhold. Utenbygds leietakere

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i %	Merknad
					betaler et påslag på 50 % i tillegg til leieprisen. Andelseiere får en reduksjon i leieprisen på 20 %
Hele huset til lukket arrangement/selskap/bryllup m/dans	Pr arrangement	4 643	4 801	3%	inkl. renhold. Utenbygds leietakere betaler et påslag på 50 % i tillegg til leieprisen. Andelseiere får en reduksjon i leieprisen på 20 %
Hele huset til offentlig dansefester/auksjoner	Pr arrangement	15 715	16 249	3%	inkl. renhold. Utenbygds leietakere betaler et påslag på 50 % i tillegg til leieprisen. Andelseiere får en reduksjon i leieprisen på 20 %
Kjøkken (kommer i tillegg til andre rompriser)	Utleietaks pr påbegynt time	44	45	2%	I tillegg til timeprisen kommer renholdutgifter ved alle arrangement. Pris er alltid gjeldende timesats 100 % overtid og minimum 2 timer
Lagskontor - klubbrom	Utleietaks pr påbegynt time	80	83	4%	I tillegg til timeprisen kommer renholdsutgifter ved alle arrangement. Pris er alltid gjeldende timesats 100 % overtid og minimum 2 timer
Lillesal (ekskl. kjøkken)	Utleietaks pr påbegynt time	118	122	3%	I tillegg til timeprisen kommer renholdsutgifter ved alle arrangementer.

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i %	Merknad
					Pris er alltid gjeldende timesats 100 % overtid og minimum 2 timer
Lillesal + kjøkken til lukket arrangement/selskap etc.	Pr arrangement	2 786	2 881	3%	inkl. renhold. Utenbygds leietakere betaler et påslag på 50 % i tillegg til leieprisen. Andelseiere får en reduksjon i leieprisen på 20 %
Salong 1 og 2	Utleietaks pr påbegynt time	94	97	3%	I tillegg til timeprisen kommer renholdutgifter ved alle arrangement. Pris er alltid gjeldende timesats 100 % overtid og minimum 2 timer
Spesielle arrangementer inkl. renhold		0	0	0%	
Storsal inkl. scene og kjøkken	Utleietaks pr påbegynt time	174	180	3%	I tillegg til timeprisen kommer renholdsutgifter ved alle arrangement. Pris er alltid gjeldende timesats 100 % overtid og minimum 2 timer
Storsal til trening/øving	Utleietaks pr påbegynt time	118	122	3%	I tillegg til timeprisen kommer renholdsutgifter ved alle arrangement. Pris er alltid gjeldende timesats 100 % overtid og minimum 2 timer

Begge salonger sammen

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere tillegg for brukt tid Utenbygds leietakere betaler et påslag på 50 % i tillegg til leieprisen Andelseiere får en reduksjon i leieprisen på 20 %

Garderobe/dusj pr. rom

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere tillegg for brukt tid Utenbygds leietakere betaler et påslag på 50 % i tillegg til leieprisen Andelseiere får en reduksjon i leieprisen på 20 %

Hele huset til bingo

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere tillegg for brukt tid

Hele huset til lukket arrangement/selskap/bryllup m/dans

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere tillegg for brukt tid

Hele huset til offentlig dansefester/auksjoner

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere tillegg for brukt tid

Kjøkken (kommer i tillegg til andre rompriser)

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere tillegg for brukt tid Utenbygds leietakere betaler et påslag på 50 % i tillegg til leieprisen Andelseiere får en reduksjon i leieprisen på 20 %

Lagskontor - klubbrom

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere tillegg for brukt tid Utenbygds leietakere betaler et påslag på 50 % i tillegg til leieprisen Andelseiere får en reduksjon i leieprisen på 20 %

Lillesal (ekskl. kjøkken)

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere tillegg for brukt tid Utenbygds leietakere betaler et påslag på 50 % i tillegg til leieprisen Andelseiere får en reduksjon i leieprisen på 20 %

Lillesal + kjøkken til lukket arrangement/selskap etc.

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere tillegg for brukt tid

Salong 1 og 2

Økonomiplan for 2026-2029

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere tillegg for brukt tid Utenbygds leietakere betaler et påslag på 50 % i tillegg til leieprisen Andelseiere får en reduksjon i leieprisen på 20 %

Storsal inkl. scene og kjøkken

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere tillegg for brukt tid Utenbygds leietakere betaler et påslag på 50 % i tillegg til leieprisen Andelseiere får en reduksjon i leieprisen på 20 %

Storsal til trening/øving

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere tillegg for brukt tid Utenbygds leietakere betaler et påslag på 50 % i tillegg til leieprisen Andelseiere får en reduksjon i leieprisen på 20 %

Utleietakster Melhus rådhuset

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i %	Merknad
Kantine til lukket arr. (barnedåp, konfirmasjon)	Pr dag/arr	1 686	1 743	3%	Kjøkkenet er ikke inkludert i leien og kan ikke benyttes. I tillegg kommer utgifter til ekstra renhold og tilsyn der dette er nødvendig.
Kantine til møter	Pr time	118	122	3%	Kjøkkenet er ikke inkludert og kan ikke benyttes. I tillegg kommer utgifter til ekstra renhold og tilsyn der dette er nødvendig.
Kinosal m/scene	Pr dag/arr	4 643	4 801	3%	I tillegg kommer renholdsutgifter og tilstedeværelse av driftsleder der dette er nødvendig. Pris er alltid gjeldende timesats 100 % overtid og minimum 2 timer.
Kommunestyresal	Pr time	174	180	3%	I tillegg kommer utgifter til ekstra renhold og tilsyn der dette er nødvendig. Pris er alltid gjeldende timesats 100 % overtid og minimum 2 timer.
Leie av lydutstyr (PA-flate) i	Pr dag/arr	2 144	2 217	3%	For utenbygds leietakere og

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i %	Merknad
kinosal (Kommer i tillegg til leieprisene)					forretningsmessige arrangement gjelder et tillegg på 50 % for alle satser.
Møterom m/teknisk utstyr	Pr time	161	166	3%	I tillegg kommer utgifter til ekstra renhold og tilsyn der dette er nødvendig, pris er alltid gjeldende timesats 100 % og minimum 2 timer
Scene	Pr time	222	230	4%	I tillegg kommer utgifter til ekstra renhold og tilsyn der dette er nødvendig, pris er alltid gjeldende timesats 100 % og minimum 2 timer.
Scene til øving for innenbygds skoleklasser. Leietakere under dette punktet må vike plass for annen utleie. Beskjed gis senest 1 uke i forveien.	Pr time	0	0	0%	
Scene til øving for sang- og musikklag m.m. Leietakere under dette punktet må vike plass for annen utleie. Beskjed gis senest 1 uke i forveien.	Pr time	94	97	3%	I tillegg kommer utgifter til ekstra renhold og tilsyn der dette er nødvendig, pris er alltid gjeldende timesats 100 % og minimum 2 timer

Kantine til lukket arr. (barnedåp, konfirmasjon)

Kantineområdet er tilgjengelig for leie for eksterne, både organisasjoner, grupper og individer. Prisen fastsettes av kommunestyret ihht gjeldende gebyrregulativ. Det stilles ikke krav til at catering bestilles av Mersmak ved utleie av kantineområdet jfr. EUs regler om konkurranse. For utenbygds leietakere og forretningsmessige arrangement gjelder et tillegg på 50 % for alle satser. Interne møter og arrangementer, herunder politiske møter og kulturarrangement har fortrinnsrett.

Kantine til møter

Kantineområdet er tilgjengelig for leie for eksterne, både organisasjoner, grupper og individer. Prisen fastsettes av kommunestyret ihht gjeldende gebyrregulativ. Det stilles ikke krav til at catering bestilles av Mersmak ved utleie av kantineområdet jfr. EUs regler om konkurranse. For utenbygds leietakere og

forretningsmessige arrangement gjelder et tillegg på 50 % for alle satser. Interne møter og arrangementer, herunder politiske møter og kulturarrangement har fortrinnsrett.

Kinosal m/scene

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere brukt tid. For riksinstusjoner som Riksteateret og lignende utleies lokalene til en fast pris i henhold til alltid gjeldende avtale, inkl. nødvendig betjening. Rådmannen kan fastsette pris for utleieforhold som ikke dekkes av ovenstående. For utenbygds leietakere og forretningsmessige arrangement gjelder et tillegg på 50 % for alle satser.

Kommunestyresal

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris på 3 timer med påslag av ytterligere brukt tid. For utenbygds leietakere og forretningsmessige arrangementer gjelder et tillegg på 50 % for alle satser.

Møterom m/teknisk utstyr

For utenbygds leietakere og forretningsmessige arrangement fjelder et tillegg på 50 % for alle satser.

Scene

For utenbygds leietakere og forretningsmessige arrangement gjelder et tillegg på 50 % for alle satser.

Scene til øving for sang- og musikklag m.m. Leietakere under dette punktet må vike plass for annen utleie. Beskjed gis senest 1 uke i forveien.

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris på 3 timer med påslag av ytterligere brukt tid. For utenbygds leietakere og forretningsmessige arrangement gjelder et tillegg på 50 % for alle satser.

Utleietakster og bestemmelser for aktivitetsbygget på Bruatunet

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i %	Merknad
Forsamlingssal	Utleietaks pr påbegynt time	118	122	3%	Bestemmelser:Eksempel utleiepriser:3 timers arrangement uten kjøkken, Kr. 113 x 3 = kr. 3393 timers arrangement med kjøkken, Kr. 167 x 3 = kr. 5014 timers arrangement inkl. kjøkken Kr. 167 x 4 = kr. 668 + renhold, minimum 2 timer etter gjeldende timesats 100 % overtid.Virksomhetsleder for bygg og eiendom har ansvar for bygningene og skal påse at utleie skjer i henhold til fastsatte regler.Organisering av all utleie skal foretas av

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i %	Merknad
					Bygg og Eiendom, v/driftsleder som har ansvar for bygget. Driftsleder skal ha oversikt over all utleie, dette på grunn av brannansvar og fakturaansvar. Innbetaling av leie skal skje til økonomiseksjonen etter regning utstedt på bakgrunn av utleielister fra vi
Forsamlings- sal m/kjøkken	Utleietaks pr påbegynt time	174	180	3%	Bestemmelser: Eksempel utleiepriser: 3 timers arrangement uten kjøkken, Kr. 113 x 3 = kr. 3393 timers arrangement med kjøkken, Kr. 167 x 3 = kr. 5014 timers arrangement inkl. kjøkken Kr. 167 x 4 = kr. 668 + renhold, minimum 2 timer etter gjeldende timesats 100 % overtid. Virksomhetsleder for bygg og eiendom har ansvar for bygningene og skal påse at utleie skjer i henhold til fastsatte regler. Organisering av all utleie skal foretas av Bygg og Eiendom, v/driftsleder som har ansvar for bygget. Driftsleder skal ha oversikt over all utleie, dette på grunn av brannansvar og fakturaansvar. Innbetaling av leie skal skje til økonomiseksjonen etter regning utstedt på bakgrunn av utleielister fra vi
Hele huset til lukket arrangement/ konfirmasjon/ barnedåp/bursdag, etc.	Pr arrangement	3 381	3 496	3%	inkl. renhold

Forsamlings- sal

I tillegg til timeprisen kommer renholds utgifter ved alle arrangement som går ut over 3 timer. Pris er alltid gjeldende timesats 100 % overtid og minimum 2 timer

Forsamlingsal m/kjøkken

I tillegg til timeprisen kommer renholds utgifter ved alle arrangement som går ut over 3 timer. Pris er alltid gjeldende timesats 100 % overtid og minimum 2 timer

Hele huset til lukket arrangement/ konfirmasjon/ baredåp/bursdag, etc.

Bestemmelser:Eksempel utleiepriser:3 timers arrangement uten kjøkken, Kr. 113 x 3 = kr. 3393 timers arrangement med kjøkken, Kr. 167 x 3 = kr. 5014 timers arrangement inkl. kjøkken Kr. 167 x 4 = kr. 668 + renhold, minimum 2 timer etter gjeldende timesats 100 % overtid.Virksomhetsleder for bygg og eiendom har ansvar for bygningene og skal påse at utleie skjer i henhold til fastsatte regler.Organisering av all utleie skal foretas av Bygg og Eiendom, v/driftsleder som har ansvar for bygget. Driftsleder skal ha oversikt over all utleie, dette på grunn av brannansvar og fakturaansvar.Innbetaling av leie skal skje til økonomiseksjonen etter regning utstedt på bakgrunn av utleielister fra vi

Utleietakster for idrettshaller i Melhus kommune

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i %	Merknad
½ av hallen	Innenbygds utleietakst pr. påbegynt time	153	158	3%	
Badstu, betjent hall.	Innenbygds utleietakst pr. påbegynt time	102	105	3%	
Badstu, ikke betjent hall – hallens reelle utgifter.	Innenbygds utleietakst pr. påbegynt time	0	0	0%	
Bot ved feil/ikke godkjent klisterbruk	Pr bot	3 123	3 229	3%	
Fullmakter. Bygge- og eiendomssjefen gis fullmakt til å fastsette leie for enkeltstående arrangement.		0	0	0%	
Garderobe, betjent hall	Innenbygds utleietakst pr. påbegynt time	102	105	3%	
Garderobe, ikke betjent hall – hallens reelle utgifter.	Innenbygds utleietakst pr. påbegynt time	0	0	0%	
Hele hallen	Innenbygds utleietakst pr. påbegynt time	264	273	3%	
Pr. sal (1/4 av hallen) per klokke time	Innenbygds utleietakst pr. påbegynt time	151	156	3%	

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats		Endring i %	Merknad
		2025	2026		
Styrketreningsrom	Innenbygds utleietakst pr. påbegynt time	80	83	4%	Ved bruk av styrketreningsrom der bruken inngår som den del av den tiltenkte trening i hall/sal betales ikke ekstra avgift.
Trening – Foreninger og lag (barn t.o.m. 18 år har gratis leie)	Pr arrangement	0	0	0%	

½ av hallen

1. Alle foreninger/organisasjoner som leier idrettshall/gymsal, plikter å ha voksen ansvarlig leder til stede. 2. Leierne har ikke adgang til andre lokaler enn dem de til enhver tid leier. (Unntatt fra dette er kombinert trening – hall/treningsrom). 3. Uvedkommende har ikke adgang til hallene/gymsalene. 4. All passasje til haller/gymsaler og treningsrom foregår gjennom garderobene. 5. Hvert parti skal ha en ordensmann som sammen med ansvarlig leder skal sørge for følgende: 1. At det hersker orden i garderobes og saler, både under bruk og når trening er avsluttet. 2. Alt materiell som blir brukt blir behandlet med varsomhet og satt på plass i materialrommet etter bruk. 3. At det ikke sløses med varmt vann i dusjrommet. 6. Før trening tar til skal omklledning foretas i garderobene. Ansvar for tøy, verdisaker m.m. er utleieren uvedkommende. 7. Det er ikke tillatt å trene uten fottøy. Alt treningsutstyr som setter merker i golvet er ikke tillatt brukt, for eksempel sko med pigger/knotter, spranglister av metall uten beskyttelse etc. Alt fottøy som nyttes i hallen må være rengjort for sand og annet smuss. 8. Bare teknisk fotballtrening, for eksempel "FIVE-A-SIDE"-spill, er tillatt. Uvettig spark mot vegger, tak etc. er ikke tillatt. Bare spesielt godkjente baller til innendørsbruk er tillatt. Melhus kommune, Gebyrregulativ 2025 12(40) 9. Fotballsko, andre knottsko og piggsko kan ikke brukes i lokalene. Sko som er brukt under utetrening tas av ved inngangen. 10. Driftsleder/tilsynsvakt/ansvarlig leder skal sørge for forsvarlig åpning og lukking av foldevegg. De er også ansvarlig for bruken av andre tekniske innretninger i hallene/gymsalene. 11. Tobakksrøyking er ikke tillatt innendørs og ikke ved hovedinnganger. Bruk av rusmidler er forbudt på idrettshallen/gymsalens område. Unntaket er arrangement med godkjent skjenkebevilgning. 12. Ved arrangement som stevner/cuper vil alle lag/org. få leie idrettshaller/gymsaler gratis. Dette gjelder kun for lag tilhørende Melhus kommune. Ved behov for ekstra renhold faktureres dette etter medgått tid. Ekstra søppeltømming etter et stevne/cup vil bli fakturert leietaker direkte fra ReMidt el. fra Melhus kommune. 13. Ved stevner og større arrangementer plikter leietaker å stille med hjelpere og ordensvern. 14. Alle leiere plikter å rette seg etter de pålegg som blir gitt av driftsleder eller tilsynsvakt. 15. Skader på inventar og bygning som følge av uvøren framferd vil leieren bli gjort økonomisk ansvarlig for. Alle skader må straks meldes til driftsleder eller tilsynsvakt. 16. Alle lag/parti skal gi beskjed senest 1 uke før utleiedato, hvis tildelt tid ikke skal benyttes. Det vil bli sendt ut faktura på leie av lokalene, dersom beskjed ikke er gitt. Dette gjelder også for de aldersgrupper som egentlig har gratis leie. Viser til pkt. 6 i utleietakster for idrettshaller. 17. All treningstid følger skoleruta med unntak av planleggingsdager, d.v.s. at alle skolens ferier er unntatt for trening. Trening innenfor skoleruta og på planleggingsdager er gratis for alle. Bruk av hallene/gymsalene utover dette, må det søkes om til Melhus kommune ved bygg og eiendom. For all utleie utover den ordinære skoleruta og planleggingsdagene og utleiesesongen september-april, vil det bli belastet leie for alle aldersgrupper. 18. Brudd på utleiereglene fra leierens side kan føre til at partier/grupper blir utestengt fra hallene/gymsalene for kortere eller lengre tid etter virksomhetsleder for Bygg og Eiendom sin avgjørelse. 19. Utleiereglene sendes/leveres leietakerne. Ansvarlig leder har plikt til å gjennomgå reglene med deltakerne/medhjelperne, slik at hver enkelt blir kjent med dem. 20. Virksomhetsleder for Bygg og Eiendom kan i spesielle tilfeller dispensere fra utleiereglene 1. For trening/kamp skal laget som leier,

stille en ansvarshavende leder og Kontrollør som møter fram i god tid før treningen/kampen tar til. Det skal føres kontroll med inn- og utgang til tribuner, hall og garderober for å hindre ukontrollert trafikk. 2. De som skal trene/spille kamp, har adgang til omkleddingsrom tidligst 15 minutter før trening og 30 minutter før kamp. 3. Det er leietakers ansvar å bestille tilstrekkelig med tid slik at terminfestede serie- og cupkamper, som av en eller annen grunn blir forsinket, skal få spilles ferdig uten at neste leietaker av hallen bli skadelidende. 4. Tilrigging og rydding av hallen må leieren sørge for under ledelse av vaktmester, tilsynsvakt eller ansvarlig leder. 5. Utstyr som etter avtale kan brukes under trening eller kamp, skal utleveres av vaktmester, tilsynsvakt eller ansvarlig leder. Sistnevnte påser at utstyret blir brakt på plass etter bruk. 6. Generelle regler for leie av idrettshaller/gymsaler gjelder.

Hele hallen

3.10 Generelle regler for utleie av idrettshaller og gymsaler i Melhus kommune

1. Alle foreninger/organisasjoner som leier idrettshall/gymsal, plikter å ha voksen ansvarlig leder til stede.
2. Leierne har ikke adgang til andre lokaler enn dem de til enhver tid leier. (Unntatt fra dette er kombinert trening – hall/treningsrom).
3. Uvedkommende har ikke adgang til hallene/gymsalene.
4. All passasje til haller/gymsaler og treningsrom foregår gjennom garderoberne.
5. Hvert parti skal ha en ordensmann som sammen med ansvarlig leder skal sørge for følgende:
  1. At det hersker orden i garderober og saler, både under bruk og når trening er avsluttet.
  2. Alt materiell som blir brukt blir behandlet med varsomhet og satt på plass i materialrommet etter bruk.
  3. At det ikke sløses med varmt vann i dusjrommet.
  6. Før trening tar til skal omkledding foretas i garderoberne. Ansvar for tøy, verdisaker m.m. er utleieren uvedkommende.
  7. Det er ikke tillatt å trene uten fottøy. Alt treningsutstyr som setter merker i golvet er ikke tillatt brukt, for eksempel sko med pigger/knotter, spranglister av metall uten beskyttelse etc. Alt fottøy som nyttes i hallen må være rengjort for sand og annet smuss.
  8. Bare teknisk fotballtrening, for eksempel "FIVE-A-SIDE"-spill, er tillatt. Uvettig spark mot vegger, tak etc. er ikke tillatt. Bare spesielt godkjente baller til innendørsbruk er tillatt. Melhus kommune, Gebyrregulativ 2025 12(40)
  9. Fotballsko, andre knottsko og piggsko kan ikke brukes i lokalene. Sko som er brukt under utetrening tas av ved inngangen.
  10. Driftsleder/tilsynsvakt/ansvarlig leder skal sørge for forsvarlig åpning og lukking av foldevegg. De er også ansvarlig for bruken av andre tekniske innretninger i hallene/gymsalene.
  11. Tobakksrøyking er ikke tillatt innendørs og ikke ved hovedinnganger. Bruk av rusmidler er forbudt på idrettshallen/gymsalens område. Unntaket er arrangement med godkjent skjenkebevilgning.
  12. Ved arrangement som stevner/cuper vil alle lag/org. få leie idrettshaller/gymsaler gratis. Dette gjelder kun for lag tilhørende Melhus kommune. Ved behov for ekstra renhold faktureres dette etter medgått tid. Ekstra søppeltømming etter et stevne/cup vil bli fakturert leietaker direkte fra ReMidt el. fra Melhus kommune.
  13. Ved stevner og større arrangementer plikter leietaker å stille med hjelpere og ordensvern.
  14. Alle leiere plikter å rette seg etter de pålegg som blir gitt av driftsleder eller tilsynsvakt.
  15. Skader på inventar og bygning som følge av uvøren framferd vil leieren bli gjort økonomisk ansvarlig for. Alle skader må straks meldes til driftsleder eller tilsynsvakt.
  16. Alle lag/parti skal gi beskjed senest 1 uke før utleiedato, hvis tildelt tid ikke skal benyttes. Det vil bli sendt ut faktura på leie av lokalene, dersom beskjed ikke er gitt. Dette gjelder også for de aldersgrupper som egentlig har gratis leie. Viser til pkt. 6 i utleietakster for idrettshaller.
  17. All treningstid følger skoleruta med unntak av planleggingsdager, d.v.s. at alle skolens ferier er unntatt for trening. Trening innenfor skoleruta og på planleggingsdager er gratis for alle. Bruk av hallene/gymsalene utover dette, må det søkes om til Melhus kommune ved bygg og eiendom. For all utleie utover den ordinære skoleruta og planleggingsdagene og utleiesesongen september-april, vil det bli belastet leie for alle aldersgrupper.
  18. Brudd på utleiereglene fra leierens side kan føre til at partier/grupper blir utestengt fra hallene/gymsalene for kortere eller lengre tid etter virksomhetsleder for Bygg og Eiendom sin avgjørelse.
  19. Utleiereglene sendes/leveres leietakerne. Ansvarlig leder har plikt til å gjennomgå reglene med deltakerne/medhjelperne, slik at hver enkelt blir kjent med dem.
  20. Virksomhetsleder for Bygg og Eiendom kan i spesielle tilfeller dispensere fra utleiereglene.

3.11 Regler for bruk av idrettshaller for lag/grupper som trener eller spiller kamper

1. For trening/kamp skal laget som leier, stille en

ansvarshavende leder og Kontrollør som møter fram i god tid før treningen/kampen tar til. Det skal føres kontroll med inn- og utgang til tribuner, hall og garderober for å hindre ukontrollert trafikk. 2. De som skal trene/spille kamp, har adgang til omkleddningsrom tidligst 15 minutter før trening og 30 minutter før kamp. 3. Det er leietakers ansvar å bestille tilstrekkelig med tid slik at terminfestede serie- og cupkamper, som av en eller annen grunn blir forsinket, skal få spilles ferdig uten at neste leietaker av hallen bli skadelidende. 4. Tilrigging og rydding av hallen må leieren sørge for under ledelse av vaktmester, tilsynsvakt eller ansvarlig leder. 5. Utstyr som etter avtale kan brukes under trening eller kamp, skal utleveres av vaktmester, tilsynsvakt eller ansvarlig leder. Sistnevnte påser at utstyret blir brakt på plass etter bruk. 6. Generelle regler for leie av idrettshaller/gymsaler gjelder.

Pr. sal (1/4 av hallen) per klokke

3.10 Generelle regler for utleie av idrettshaller og gymsaler i Melhus kommune

1. Alle foreninger/organisasjoner som leier idrettshall/gymsal, plikter å ha voksen ansvarlig leder til stede.
2. Leierne har ikke adgang til andre lokaler enn dem de til enhver tid leier. (Unntatt fra dette er kombinert trening – hall/treningsrom).
3. Uvedkommende har ikke adgang til hallene/gymsalene.
4. All passasje til haller/gymsaler og treningsrom foregår gjennom gardrobene.
5. Hvert parti skal ha en ordensmann som sammen med ansvarlig leder skal sørge for følgende:
  1. At det hersker orden i garderober og saler, både under bruk og når trening er avsluttet.
  2. Alt materiell som blir brukt blir behandlet med varsomhet og satt på plass i materialrommet etter bruk.
  3. At det ikke sløses med varmt vann i dusjrommet.
  6. Før trening tar til skal omkleddning foretas i gardrobene. Ansvar for tøy, verdisaker m.m. er utleieren uvedkommende.
  7. Det er ikke tillatt å trene uten fottøy. Alt treningsutstyr som setter merker i golvet er ikke tillatt brukt, for eksempel sko med pigger/knotter, spranglister av metall uten beskyttelse etc. Alt fottøy som nyttes i hallen må være rengjort for sand og annet smuss.
  8. Bare teknisk fotballtrening, for eksempel "FIVE-A-SIDE"-spill, er tillatt. Uvettig spark mot vegger, tak etc. er ikke tillatt. Bare spesielt godkjente baller til innendørsbruk er tillatt. Melhus kommune, Gebyrregulativ 2025 12(40)
  9. Fotballsko, andre knottsko og piggsko kan ikke brukes i lokalene. Sko som er brukt under utetrening tas av ved inngangen.
  10. Driftsleder/tilsynsvakt/ansvarlig leder skal sørge for forsvarlig åpning og lukking av foldevegg. De er også ansvarlig for bruken av andre tekniske innretninger i hallene/gymsalene.
  11. Tobakksrøyking er ikke tillatt innendørs og ikke ved hovedinnganger. Bruk av rusmidler er forbudt på idrettshallen/gymsalens område. Unntaket er arrangement med godkjent skjenkebevilgning.
  12. Ved arrangement som stevner/cuper vil alle lag/org. få leie idrettshaller/gymsaler gratis. Dette gjelder kun for lag tilhørende Melhus kommune. Ved behov for ekstra renhold faktureres dette etter medgått tid. Ekstra søppeltømming etter et stevne/cup vil bli fakturert leietaker direkte fra ReMidt el. fra Melhus kommune.
  13. Ved stevner og større arrangementer plikter leietaker å stille med hjelpere og ordensvern.
  14. Alle leiere plikter å rette seg etter de pålegg som blir gitt av driftsleder eller tilsynsvakt.
  15. Skader på inventar og bygning som følge av uvøren framferd vil leieren bli gjort økonomisk ansvarlig for. Alle skader må straks meldes til driftsleder eller tilsynsvakt.
  16. Alle lag/parti skal gi beskjed senest 1 uke før utleiedato, hvis tildelt tid ikke skal benyttes. Det vil bli sendt ut faktura på leie av lokalene, dersom beskjed ikke er gitt. Dette gjelder også for de aldersgrupper som egentlig har gratis leie. Viser til pkt. 6 i utleietakster for idrettshaller.
  17. All treningstid følger skoleruta med unntak av planleggingsdager, d.v.s. at alle skolens ferier er unntatt for trening. Trening innenfor skoleruta og på planleggingsdager er gratis for alle. Bruk av hallene/gymsalene utover dette, må det søkes om til Melhus kommune ved bygg og eiendom. For all utleie utover den ordinære skoleruta og planleggingsdagene og utleiesesongen september-april, vil det bli belastet leie for alle aldersgrupper.
  18. Brudd på utleiereglene fra leierens side kan føre til at partier/grupper blir utestengt fra hallene/gymsalene for kortere eller lengre tid etter virksomhetsleder for Bygg og Eiendom sin avgjørelse.
  19. Utleiereglene sendes/leveres leietakerne. Ansvarlig leder har plikt til å gjennomgå reglene med deltakerne/medhjelperne, slik at hver enkelt blir kjent med dem.
  20. Virksomhetsleder for Bygg og Eiendom kan i spesielle tilfeller dispensere fra utleiereglene.

3.11 Regler for bruk av idrettshaller for lag/grupper som trener eller spiller kamper

1. For trening/kamp skal laget som leier, stille en

ansvarshavende leder og Kontrollør som møter fram i god tid før treningen/kampen tar til. Det skal føres kontroll med inn- og utgang til tribuner, hall og garderober for å hindre ukontrollert trafikk. 2. De som skal trene/spille kamp, har adgang til omkleddningsrom tidligst 15 minutter før trening og 30 minutter før kamp. 3. Det er leietakers ansvar å bestille tilstrekkelig med tid slik at terminfestede serie- og cupkamper, som av en eller annen grunn blir forsinket, skal få spilles ferdig uten at neste leietaker av hallen bli skadelidende. 4. Tilrigging og rydding av hallen må leieren sørge for under ledelse av vaktmester, tilsynsvakt eller ansvarlig leder. 5. Utstyr som etter avtale kan brukes under trening eller kamp, skal utleveres av vaktmester, tilsynsvakt eller ansvarlig leder. Sistnevnte påser at utstyret blir brakt på plass etter bruk. 6. Generelle regler for leie av idrettshaller/gymsaler gjelder.

Styrketreningsrom

3.12 Regler for bruk av styrketreningsrom i idrettshallene 1. Personer under 18 år må være i følge med en voksen person som er ansvarlig for at treningen skjer i betryggende former. Melhus kommune, Gebyrregulativ 2025 13(40) 2. I skoletida disponerer skolen styrketreningsrommet i henhold til fordelingsplanen. 3. Lag som trener i hallen, kan i inntil ½ time etter endt trening disponere styrketreningsrommet. 4. Etter forhåndsavtale kan styrkerommet leies. 5. Enkeltpersoner kan, mot å betale billett, trene i styrketreningsrommet når det er plass 6. Det er ikke tillatt å bruke ball i styrketreningsrommet. 7. Ved bruk av skivestang skal det være sikring 8. Utstyr utenom det som finnes i styrketreningsrommet skal godkjennes av ansvarshavende i hallen. 9. Skade på utstyr meldes til ansvarshavende 10. Det er ikke tillatt å bruke utesko i styrketreningsrommet. 11. For øvrig gjelder generelle regler for leie av idrettshallene.

Utleietakster for idrettshaller i Melhus kommune, per person

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad %
Klippekort à 10 klipp	Pr klippekort	258	267	3%
Pr. time	Innenbygds utleietakst pr. påbegynt time	44	45	2%

Utleietakster for idrettshaller i Melhus kommune. Stevmer, konkurranser og arrangementer

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad i %
Hele hallen		20 % av billettinntektene	20 % av billettinntektene	Utleietakst: 20 % av billettinntektene minimum kr. 951 Kr. 458 per påbegynt time utover 2 timer
Møterom, per påbegynt time. Maksimum leie pr. dag, kr. 603	Innenbygds utleietakst pr. påbegynt time	217	224	3% Hvis bruk av kjøkken er nødvendig, inngår dette i prisen per møterom.

Utleietakster for idrettshaller i Melhus kommune, Idrettsarrangementer uten billettinntekter.

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad %
Hele hallen	Pr time	418	432	3%
Pr. sal (1/4 av hallen)	pr. kl. time	145	150	4%
Ved arrangement som er definert som minihåndball/-fotball.	Pr time	217	224	3%

Hele hallen

3.10 Generelle regler for utleie av idrettshaller og gymsaler i Melhus kommune

- Alle foreninger/organisasjoner som leier idrettshall/gymsal, plikter å ha voksen ansvarlig leder til stede.
- Leierne har ikke adgang til andre lokaler enn dem de til enhver tid leier. (Unntatt fra dette er kombinert trening – hall/treningsrom).
- Uvedkommende har ikke adgang til hallene/gymsalene.
- All passasje til haller/gymsaler og treningsrom foregår gjennom garderobene.
- Hvert parti skal ha en ordensmann som sammen med ansvarlig leder skal sørge for følgende:
  - At det hersker orden i garderobesaler, både under bruk og når trening er avsluttet.
  - Alt materiell som blir brukt blir behandlet med varsomhet og satt på plass i materialrommet etter bruk.
  - At det ikke sløses med varmt vann i dusjrommet.
- Før trening tar til skal omkledding foretas i garderobene. Ansvar for tøy, verdisaker m.m. er utleieren uvedkommende.
- Det er ikke tillatt å trene uten fottøy. Alt treningsutstyr som setter merker i golvet er ikke tillatt brukt, for eksempel sko med pigger/knotter, spranglister av metall uten beskyttelse etc. Alt fottøy som nyttes i hallen må være rengjort for sand og annet smuss.
- Bare teknisk fotballtrening, for eksempel "FIVE-A-SIDE"-spill, er tillatt. Uvettig spark mot vegger, tak etc. er ikke tillatt. Bare spesielt godkjente baller til innendørsbruk er tillatt. Melhus kommune, Gebyrregulativ 2025 12(40)
- Fotballsko, andre knottsko og piggsko kan ikke brukes i lokalene. Sko som er brukt under utetrening tas av ved inngangen.
- Driftsleder/tilsynsvakt/ansvarlig leder skal sørge for forsvarlig åpning og lukking av foldevegg. De er også ansvarlig for bruken av andre tekniske innretninger i hallene/gymsalene.
- Tobakksrøyking er ikke tillatt innendørs og ikke ved hovedinnganger. Bruk av rusmidler er forbudt på idrettshallen/gymsalens område. Unntaket er arrangement med godkjent skjenkebevilgning.
- Ved arrangement som stevner/cuper vil alle lag/org. få leie idrettshaller/gymsaler gratis. Dette gjelder kun for lag tilhørende Melhus kommune. Ved behov for ekstra renhold faktureres dette etter medgått tid. Ekstra søppeltømming etter et stevne/cup vil bli fakturert leietaker direkte fra ReMidt el. fra Melhus kommune.
- Ved stevner og større arrangementer plikter leietaker å stille med hjelpere og ordensvern.
- Alle leiere plikter å rette seg etter de pålegg som blir gitt av driftsleder eller tilsynsvakt.
- Skader på inventar og bygning som følge av uvøren framferd vil leieren bli gjort økonomisk ansvarlig for. Alle skader må straks meldes til driftsleder eller tilsynsvakt.
- Alle lag/parti skal gi beskjed senest 1 uke før utleiedato, hvis tildelt tid ikke skal benyttes. Det vil bli sendt ut faktura på leie av lokalene, dersom beskjed ikke er gitt. Dette gjelder også for de aldersgrupper som egentlig har gratis leie. Viser til pkt. 6 i utleietakster for idrettshaller.
- All treningstid følger skoleruta med unntak av planleggingsdager, d.v.s. at alle skolens ferier er unntatt for trening. Trening innenfor skoleruta og på planleggingsdager er gratis for alle. Bruk av hallene/gymsalene utover dette, må det søkes om til Melhus kommune ved bygg og eiendom. For all utleie utover den ordinære skoleruta og planleggingsdagene og utleiesesongen september-april, vil det bli belastet leie for alle aldersgrupper.
- Brudd på utleiereglene fra leierens side kan føre til at partier/grupper blir utestengt fra hallene/gymsalene for kortere eller lengre tid etter virksomhetsleder for Bygg og Eiendom sin avgjørelse.
- Utleiereglene sendes/leveres leietakerne. Ansvarlig leder har plikt til å gjennomgå reglene med deltakerne/medhjelperne, slik at hver enkelt blir kjent med dem.
- Virksomhetsleder for Bygg og

Eiendom kan i spesielle tilfeller dispensere fra utleiereglene. 3.11 Regler for bruk av idrettshaller for lag/grupper som trener eller spiller kamper 1. For trening/kamp skal laget som leier, stille en ansvarshavende leder og Kontrollør som møter fram i god tid før treningen/kampen tar til. Det skal føres kontroll med inn- og utgang til tribuner, hall og garderober for å hindre ukontrollert trafikk. 2. De som skal trene/spille kamp, har adgang til omkleddingsrom tidligst 15 minutter før trening og 30 minutter før kamp. 3. Det er leietakers ansvar å bestille tilstrekkelig med tid slik at terminfestede serie- og cupkamper, som av en eller annen grunn blir forsinket, skal få spilles ferdig uten at neste leietaker av hallen bli skadelidende. 4. Tilrigging og rydding av hallen må leieren sørge for under ledelse av vaktmester, tilsynsvakt eller ansvarlig leder. 5. Utstyr som etter avtale kan brukes under trening eller kamp, skal utleveres av vaktmester, tilsynsvakt eller ansvarlig leder. Sistnevnte påser at utstyret blir brakt på plass etter bruk. 6. Generelle regler for leie av idrettshaller/gymsaler gjelder

Ved arrangement som er definert som minihåndball/-fotball.

3.10 Generelle regler for utleie av idrettshaller og gymsaler i Melhus kommune 1. Alle foreninger/organisasjoner som leier idrettshall/gymsal, plikter å ha voksen ansvarlig leder til stede. 2. Leierne har ikke adgang til andre lokaler enn dem de til enhver tid leier. (Unntatt fra dette er kombinert trening – hall/treningsrom). 3. Uvedkommende har ikke adgang til hallene/gymsalene. 4. All passasje til haller/gymsaler og treningsrom foregår gjennom gardrobene. 5. Hvert parti skal ha en ordensmann som sammen med ansvarlig leder skal sørge for følgende: 1. At det hersker orden i garderober og saler, både under bruk og når trening er avsluttet. 2. Alt materiell som blir brukt blir behandlet med varsomhet og satt på plass i materialrommet etter bruk. 3. At det ikke sløses med varmt vann i dusjrommet. 6. Før trening tar til skal omkledding foretas i gardrobene. Ansvar for tøy, verdisaker m.m. er utleieren uvedkommende. 7. Det er ikke tillatt å trene uten fottøy. Alt treningsutstyr som setter merker i golvet er ikke tillatt brukt, for eksempel sko med pigger/knotter, spranglister av metall uten beskyttelse etc. Alt fottøy som nyttes i hallen må være rengjort for sand og annet smuss. 8. Bare teknisk fotballtrening, for eksempel "FIVE-A-SIDE"-spill, er tillatt. Uvettig spark mot vegger, tak etc. er ikke tillatt. Bare spesielt godkjente baller til innendørsbruk er tillatt. Melhus kommune, Gebyrregulativ 2025 12(40) 9. Fotballsko, andre knottsko og piggsko kan ikke brukes i lokalene. Sko som er brukt under utetrening tas av ved inngangen. 10. Driftsleder/tilsynsvakt/ansvarlig leder skal sørge for forsvarlig åpning og lukking av foldevegg. De er også ansvarlig for bruken av andre tekniske innretninger i hallene/gymsalene. 11. Tobakksrøyking er ikke tillatt innendørs og ikke ved hovedinnganger. Bruk av rusmidler er forbudt på idrettshallen/gymsalens område. Unntaket er arrangement med godkjent skjenkebevilgning. 12. Ved arrangement som stevner/cuper vil alle lag/org. få leie idrettshaller/gymsaler gratis. Dette gjelder kun for lag tilhørende Melhus kommune. Ved behov for ekstra renhold faktureres dette etter medgått tid. Ekstra søppeltømming etter et stevne/cup vil bli fakturert leietaker direkte fra ReMidt el. fra Melhus kommune. 13. Ved stevner og større arrangementer plikter leietaker å stille med hjelpere og ordensvern. 14. Alle leiere plikter å rette seg etter de pålegg som blir gitt av driftsleder eller tilsynsvakt. 15. Skader på inventar og bygning som følge av uvøren framferd vil leieren bli gjort økonomisk ansvarlig for. Alle skader må straks meldes til driftsleder eller tilsynsvakt. 16. Alle lag/parti skal gi beskjed senest 1 uke før utleiedato, hvis tildelt tid ikke skal benyttes. Det vil bli sendt ut faktura på leie av lokalene, dersom beskjed ikke er gitt. Dette gjelder også for de aldersgrupper som egentlig har gratis leie. Viser til pkt. 6 i utleietakster for idrettshaller. 17. All treningstid følger skoleruta med unntak av planleggingsdager, d.v.s. at alle skolens ferier er unntatt for trening. Trening innenfor skoleruta og på planleggingsdager er gratis for alle. Bruk av hallene/gymsalene utover dette, må det søkes om til Melhus kommune ved bygg og eiendom. For all utleie utover den ordinære skoleruta og planleggingsdagene og utleiesesongen september-april, vil det bli belastet leie for alle aldersgrupper. 18. Brudd på utleiereglene fra leierens side kan føre til at partier/grupper blir utestengt fra hallene/gymsalene for kortere eller lengre tid etter virksomhetsleder for Bygg og Eiendom sin avgjørelse. 19. Utleiereglene sendes/leveres leietakerne. Ansvarlig leder har plikt til å gjennomgå reglene med deltakerne/medhjelperne, slik at hver enkelt blir kjent med dem. 20. Virksomhetsleder for Bygg og

Eiendom kan i spesielle tilfeller dispensere fra utleiereglene. 3.11 Regler for bruk av idrettshaller for lag/grupper som trener eller spiller kamper 1. For trening/kamp skal laget som leier, stille en ansvarshavende leder og Kontrollør som møter fram i god tid før treningen/kampen tar til. Det skal føres kontroll med inn- og utgang til tribuner, hall og garderober for å hindre ukontrollert trafikk. 2. De som skal trene/spille kamp, har adgang til omkleddningsrom tidligst 15 minutter før trening og 30 minutter før kamp. 3. Det er leietakers ansvar å bestille tilstrekkelig med tid slik at terminfestede serie- og cupkamper, som av en eller annen grunn blir forsinket, skal få spilles ferdig uten at neste leietaker av hallen bli skadelidende. 4. Tilrigging og rydding av hallen må leieren sørge for under ledelse av vaktmester, tilsynsvakt eller ansvarlig leder. 5. Utstyr som etter avtale kan brukes under trening eller kamp, skal utleveres av vaktmester, tilsynsvakt eller ansvarlig leder. Sistnevnte påser at utstyret blir brakt på plass etter bruk. 6. Generelle regler for leie av idrettshaller/gymsaler gjelder

Leieavgift for idrettshall

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad %
Hel helg fra fredag t.o.m. søndag kveld – inkl. overtid driftsleder og ekstra renhold	Helg	54 998	56 868	3% Avbudsmeldinger. Lag som ikke melder avbud til fast trening/konkurranse senest 1 uke før utleiedatoen, må betale full pris.Tilleggsavgifter. For arrangementer som gjør det nødvendig med ekstra betjening, betaler leietaker for de reelle merutgifter i tilknytning til de leiesatser som er nevnt under pkt. 1- 6.Forretningsmessige arrangementer – messer etc. (gjelder også utenbygdsboende)
Per døgn inkl. overtid driftsleder og ekstra renhold	Pr døgn	23 576	24 378	3% Avbudsmeldinger. Lag som ikke melder avbud til fast trening/konkurranse senest 1 uke før utleiedatoen, må betale full pris.Tilleggsavgifter. For arrangementer som gjør det nødvendig med ekstra betjening, betaler leietaker for de reelle merutgifter i tilknytning til de leiesatser som er nevnt under pkt. 1- 6.Forretningsmessige arrangementer – messer etc. (gjelder

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad %
				også utenbygdsboende)

Utleiepriser for kamper i hallene i Melhus kommune.

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad %
10-11 år, tid 45 min	Pr kamp	366	378	3% Pris per minutt Kr. 8,40. For utenbygds leietakere gjelder et tillegg på 50 % for alle satser.
10-11 år, tid 45 min, pris for utenbygds lag	Pr kamp	550	569	3% Pris per minutt Kr. 8,40. For utenbygds leietakere gjelder et tillegg på 50 % for alle satser.
12-13 år, tid 60 min	Pr kamp	488	505	3% Pris per minutt Kr. 8,40. For utenbygds leietakere gjelder et tillegg på 50 % for alle satser.
12-13 år, tid 60 min, pris for utenbygds lag	Pr kamp	732	757	3% Pris per minutt Kr. 8,40. For utenbygds leietakere gjelder et tillegg på 50 % for alle satser.
14-15 år, 60 min	Pr kamp	488	505	3% Pris per minutt Kr. 8,40. For utenbygds leietakere gjelder et tillegg på 50 % for alle satser.
14-15 år, 60 min, utenbygds lag	Pr kamp	732	757	3% Pris per minutt Kr. 8,40. For utenbygds leietakere gjelder et tillegg på

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i %	Merknad
					50 % for alle satser.
16-17-18 år, 70 min	Pr kamp	569	588	3%	Pris per minutt Kr. 8,40. For utenbygds leietakere gjelder et tillegg på 50 % for alle satser.
16-17-18 år, 70 min,utenbys	Pr kamp	854	883	3%	Pris per minutt Kr. 8,40. For utenbygds leietakere gjelder et tillegg på 50 % for alle satser.
senior 3 div, 120 min	Pr kamp	975	1 008	3%	Pris per minutt Kr. 8,40. For utenbygds leietakere gjelder et tillegg på 50 % for alle satser.
senior 3 div, 120 min, utenbys	Pr kamp	1 463	1 513	3%	Pris per minutt Kr. 8,40. For utenbygds leietakere gjelder et tillegg på 50 % for alle satser.
Senior, 80 min	Pr kamp	651	673	3%	Pris per minutt Kr. 8,40. For utenbygds leietakere gjelder et tillegg på 50 % for alle satser.
Senior, 80 min, utenbys	Pr kamp	976	1 009	3%	Pris per minutt Kr. 8,40. For utenbygds leietakere gjelder et tillegg på 50 % for alle satser.

Type rom – MELHUS ARBEIDSSENTER

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i %	Merknad
Kantine m/kjøkken (118 m ²)	Utleietakst pr. påbegynt time	144	149	3%	
Kantine m/kjøkken (118 m ²) – pr. påbegynt time	Utleietakst pr. påbegynt time	144	149	3%	
Kantine m/kjøkken (118 m ²) (inkl. renhold)	Pr dag/arr	2 860	2 957	3%	Utenbygds leietaker får påslag på 50 % som tillegg til leieprisen. Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere brukt tid. Renhold kommer i tillegg til leieprisen på timebasert leie. Eventuelt behov for tilkalling av driftsleder, kommer også i tillegg til leieprisen.
Kantine m/kjøkken (118 m ²) (inkl. renhold)	Pr dag/arr	2 860	2 957	3%	Utenbygds leietaker får påslag på 50 % som tillegg til leieprisen. Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere brukt tid. Renhold kommer i tillegg til leieprisen på timebasert leie. Eventuelt behov for tilkalling av driftsleder, kommer også i tillegg til leieprisen.

Kantine m/kjøkken (118 m²)

Utenbygds leietaker får påslag på 50 % som tillegg til leieprisen. Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere brukt tid. Renhold kommer i tillegg til leieprisen på timebasert leie. Eventuelt behov for tilkalling av driftsleder, kommer også i tillegg til leieprisen.

Kantine m/kjøkken (118 m²) – pr. påbegynt time

Utenbygds leietaker får påslag på 50 % som tillegg til leieprisen. Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere brukt tid. Renhold kommer i tillegg til leieprisen på timebasert leie. Eventuelt behov for tilkalling av driftsleder, kommer også i tillegg til leieprisen.

Kantine m/kjøkken (118 m²) (inkl. renhold)

Økonomiplan for 2026-2029

Utenbygds leietaker får påslag på 50 % som tillegg til leieprisen Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere brukt tid Renhold kommer i tillegg til leieprisen på timebasert leie Eventuelt behov for tilkalling av driftsleder, kommer også i tillegg til leieprisen

Utleietakster for lokaler ved Kroa eldrecenter, Buen omsorgssenter og Melhus arbeidssenter

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i %	Merknad
Aktivitetsrom (54,3 m ²)	Utleietakst pr. påbegynt time	90	93	4%	
Buen - Peisestua (58,1 m ²) (inkl. renhold)	Pr dag/arr	2 747	2 843	3%	Utenbygds leietaker får påslag på 50 % som tillegg til leieprisen. Renhold kommer i tillegg til leieprisen på timebasert leie. Eventuelt behov for tilkalling av driftsleder, kommer også i tillegg.
Buen - Peisestua (58,1 m ²) (inkl. renhold)	Pr dag/arr	2 860	2 957	3%	Utenbygds leietaker får påslag på 50 % som tillegg til leieprisen. Renhold kommer i tillegg til leieprisen på timebasert leie. Eventuelt behov for tilkalling av driftsleder, kommer også i tillegg.
Buen - Rom 3 – peisestua- dagsenter (58,1 m ²)	Utleietakst pr. påbegynt time	94	97	3%	Utenbygds leietaker får påslag på 50 % som tillegg til leieprisen. Renhold kommer i tillegg til leieprisen på timebasert leie. Eventuelt behov for tilkalling av driftsleder, kommer også i tillegg.
Buen - Rom 3 – peisestua- dagsenter (58,1 m ²) – pr. påbegynt time	Utleietakst pr. påbegynt time	94	97	3%	Utenbygds leietaker får påslag på 50 % som tillegg til leieprisen. Renhold kommer i tillegg til leieprisen på timebasert leie. Eventuelt behov for tilkalling av

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i %	Merknad
					driftsleder, kommer også i tillegg.
Buen Bygda kafè (197,8 m ²) (inkl. renhold)	Pr dag/arr	4 460	4 616	3%	Utenbygds leietaker får påslag på 50 % som tillegg til leieprisen. Renhold kommer i tillegg til leieprisen på timebasert leie. Eventuelt behov for tilkalling av driftsleder, kommer også i tillegg til leieprisen.
Buen Bygda kafè (197,8 m ²) (inkl. renhold)	Pr dag/arr	4 460	4 616	3%	Utenbygds leietaker får påslag på 50 % som tillegg til leieprisen. Renhold kommer i tillegg til leieprisen på timebasert leie. Eventuelt behov for tilkalling av driftsleder, kommer også i tillegg til leieprisen.
Hele huset	Pr dag/arr	4 460	4 616	3%	
Kantine (67,8 m ²)	Utleietakst pr. påbegynt time	113	117	3%	
Kjøkken (20 m ²)	Utleietakst pr. påbegynt time	42	43	4%	
Kjøkken- peisestue- kantine- inkl. renhold)	Pr dag/arr	3 138	3 248	4%	
Kroa - Hele huset (191 m ²) (inkl. renhold)	Pr dag/arr	4 643	4 801	3%	Utenbygds leietaker får påslag på 50 %. Renhold kommer i tillegg til leieprisen på timebasert leie. Eventuelt behov for tilkalling av driftsleder, kommer også i tillegg til leieprisen..
Kroa - Kantine (67,8 m ²)	Utleietakst pr.	118	122	3%	Utenbygds leietaker får påslag på 50 %

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i %	Merknad
	påbegynt time				som tillegg til leieprisen. Renhold kommer i tillegg til leieprisen på timebasert leie. Eventuelt behov for tilkalling av driftsleder, kommer også i tillegg.
Kroa - Kjøkken (20 m ²)	Utleietakst pr. påbegynt time	44	45	2%	Utenbygds leietaker får påslag på 50 % som tillegg til leieprisen. Renhold kommer i tillegg til leieprisen på timebasert leie. Eventuelt behov for tilkalling av driftsleder, kommer også i tillegg til leieprisen.
Kroa - Kjøkken- peisestue- kantine- inkl. renhold	Pr dag/arr	3 267	3 378	3%	Utenbygds leietaker får påslag på 50 % som tillegg til leieprisen. Renhold kommer i tillegg til leieprisen på timebasert leie. Eventuelt behov for tilkalling av driftsleder, kommer også i tillegg.
Kroa - Peisestue (49 m ²)	Utleietakst pr. påbegynt time	94	97	3%	Utenbygds leietaker får påslag på 50 % som tillegg til leieprisen. Renhold kommer i tillegg til leieprisen på timebasert leie. Eventuelt behov for tilkalling av driftsleder, kommer også i tillegg.
Kroa Aktivitetsrom (54,3 m ²)	Utleietakst pr. påbegynt time	94	97	3%	Utenbygds leietaker får påslag på 50 % som tillegg. Renhold kommer i tillegg til leieprisen på timebasert leie. Eventuelt behov for tilkalling av

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i %	Merknad
					driftsleder, kommer også i tillegg til leieprisen.
Peisestue (49 m ²)	Utleietakst pr. påbegynt time	90	93	4%	

Buen - Peisestua (58,1 m²) (inkl. renhold)

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere brukt tid.

Buen - Peisestua (58,1 m²) (inkl. renhold)

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere brukt tid.

Buen - Rom 3 – peisestua-dagsenter (58,1 m²)

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere brukt tid.

Buen - Rom 3 – peisestua-dagsenter (58,1 m²) – pr. påbegynt time

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere brukt tid.

Buen Bygda kafè (197,8 m²) (inkl. renhold)

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere brukt tid.

Buen Bygda kafè (197,8 m²) (inkl. renhold)

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere brukt tid.

Kroa - Hele huset (191 m²) (inkl. renhold)

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere brukt tid.

Kroa - Kantine (67,8 m²)

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere brukt tid.

Kroa - Kjøkken (20 m²)

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere brukt tid.

Kroa - Kjøkken-peisestue-kantine- inkl. renhold

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere brukt tid.

Kroa - Peisestue (49 m²)

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere brukt tid.

Kroa Aktivitetsrom (54,3 m²)

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere brukt tid.

Arealforvaltning

GENERELLE BESTEMMELSER AREALFORVALTNING

HJEMMEL TIL Å VEDTA GEBYRREGULATIV.

- Plan- og bygningslovens (pbl) § 33-1, for behandling av søknad om tillatelse, utferdigelse av kart og attester og for andre arbeid som det etter plan- og bygningsloven eller tilhørende forskrifter påhviler kommunen å utføre, herunder behandling av private planforslag. Gebyret skal ikke overstige kommunens kostnader på sektoren. I gebyret kan det inkluderes utgifter til nødvendig bruk av sakkyndig bistand under tilsyn. Andelen av gebyr som innkreves for tilsyn skal framgå av regulativet. Kostnader til grunnundersøkelse eller andre tiltak som kommunen krever før søknaden kan behandles, utføres og betales av tiltakshaver.
- § 32 i lov om egedomsregistrering (matrikkellova) av 17 juni 2005.
- Konesjonslovens §1 for behandling av konsesjonssaker og Jordloven for behandling av deling av grunneiendommer
- § 2-12 i Forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften)
- Lokal forskrift om gebyrer for saksbehandling og tilsyn av utslipp av oljeholdig avløpsvann (ikrafttredelse 1.1.15)
- Lov om eierseksjoner av 16.6.17 § 15 (i kraft fra 1.1.18) Gebyret kan ikke være høyere enn de nødvendige kostnadene kommunen har med slike saker.
- Gebyrregulativet vedtas av kommunestyret

BETALINGSBETINGELSER OG BETALINGSPLIKT.

- Den som får utført tjenester etter dette regulativet skal betale gebyr etter satser og retningslinjer som framgår av påfølgende bestemmelser.
- Ved avslag på søknad betales fullt gebyr. I slike tilfeller refunderes innkrevd gebyr for godkjenning av ansvarsretter, utstikking og ajourføring av kartverk samt innkrevd tinglysingsgebyr.
- For søknader som trekkes (skriftlig) før de er ferdigbehandlet skal 50 % av behandlingsgebyret betales.
- For søknader som returneres pga manglende dokumentasjon etter gitt frist skal 50% av behandlingsgebyret betales.
- Hvis gebyret anses å bli åpenbart urimelig i forhold til det arbeid og de kostnader kommunen har hatt med saken, eller anses åpenbart urimelig av andre grunner, kan kommunen, etter skriftlig søknad fastsette annet gebyr enn det som framgår av regulativet. Søknad om nedsettelse av gebyret utsetter ikke betalingsfristen.

ENDRING AV GEBYRREGULATIVET.

Økonomiplan for 2026-2029

- Endring av gebyrregulativet vedtas av kommunestyret, jfr plan- og bygningslovens § 33-1. Dersom det ikke foretas en revisjon av gebyrregulativet foretas en justering av gebyrsatsene i forbindelse med kommunestyrets budsjettbehandling for kommende år.

GEBYR TIL STATLIGE ETATER.

- Der kommunen skal kreve inn gebyrer til statlige etater for saker som behandles etter dette regulativet (eksempelvis tinglysningsgebyr) skal utskrivning og innkreving av statlige og kommunale gebyrer skje samordnet.
- Grunnsatsen for rettsgebyret (R) er pr. 01.01.2025) kr. 1.314,-. Størrelsen på rettsgebyret endres som regel i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet, det vil si en gang i året.

FORKLARING.

- På de punktene der gebyrteksten starter med en paragraf (§) henviser denne til [Forskrift om gebyrer etter plan- og bygningsloven, eierseksjonsloven, matrikkeloven, Melhus kommune, Trøndelag](#)

Bygge- og delesaker

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i %	Merknad
§ 2-1 a. Ett-trinns søknad - Nybygg bolig og fritidsbolig - en boenhet	Stk.	30 500	32 300	6%	
§ 2-1 a. Tillegg pr. boenhet i flerboligbygg, rekkehus og kjedehus	Stk.	15 250	16 200	6%	Pr. boenhet/bruksenhet utover én
§ 2-1 b. Næringsbygg og kombinerte bygg, garasjer, uthus, nybygg, tilbygg, påbygg, underbygg	Mindre tiltak som utløser søknadsplikt	12 000	12 700	6%	I tillegg betales et gebyr pr. bruksenhet utover én, kr. 12.700,-
§ 2-1 b. Næringsbygg og kombinerte bygg, garasjer, uthus, nybygg, tilbygg, påbygg, underbygg	Størrelse 51-70 m2 BRA	18 700	19 800	6%	I tillegg betales et gebyr pr bruksenhet utover én, kr 12.700,-
§ 2-1 b. Næringsbygg og kombinerte bygg, garasjer, uthus, nybygg, tilbygg, påbygg, underbygg	Størrelse 71-100 m2 BRA	26 600	28 200	6%	I tillegg betales et gebyr pr bruksenhet utover én, kr. 12.700,-
§ 2-1 b. Næringsbygg og kombinerte bygg, garasjer, uthus, nybygg, tilbygg, påbygg, underbygg	Størrelse 101-200 m2 BRA	30 500	32 300	6%	I tillegg betales et gebyr pr bruksenhet utover én, kr 12.700,-
§ 2-1 b. Næringsbygg og kombinerte bygg, garasjer, uthus, nybygg, tilbygg, påbygg, underbygg	Størrelse 201-300 m2 BRA	40 900	43 350	6%	I tillegg betales et gebyr pr bruksenhet utover én, kr. 12.700,-
§ 2-1 b. Næringsbygg og kombinerte bygg, garasjer, uthus, nybygg, tilbygg, påbygg, underbygg	Størrelse 301-400 m2 BRA	51 600	54 700	6%	I tillegg betales et gebyr pr bruksenhet utover én, kr. 12.700,-
§ 2-1 b. Næringsbygg og kombinerte bygg, garasjer, uthus, nybygg, tilbygg, påbygg, underbygg	Størrelse 401-600 m2 BRA	67 400	71 450	6%	I tillegg betales et gebyr pr bruksenhet utover én, kr. 12.700,-

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i %	Merknad
§ 2-1 b. Næringsbygg og kombinerte bygg, garasjer, uthus, nybygg, tilbygg, påbygg, underbygg	Størrelse 601-1000 m2 BRA	87 800	93 000	6%	I tillegg betales et gebyr pr bruksenhet utover én, kr. 12.700,-
§ 2-1 b. Næringsbygg og kombinerte bygg, garasjer, uthus, nybygg, tilbygg, påbygg, underbygg	Størrelse over 1000 m2 BRA	117 100	124 100	6%	I tillegg betales et gebyr pr bruksenhet utover én, kr. 12.700,-
§ 2-1 c. Driftsbygninger i landbruket - Tiltak som betinger ansvarsrett	Bruksareal større enn 1000 m2 BRA	40 900	43 350	6%	
§ 2-1 c. Driftsbygninger i landbruket - Tiltak som ikke betinger ansvarsrett	Bruksareal inntil 1000 m2 BRA	12 000	12 700	6%	
§ 2-1 d. Bruksendring, riving, fasadeendring - Tiltak med krav om ansvarsrett	Stk.	12 000	12 700	6%	
§ 2-1 e. Mindre søknadspårligge tiltak, tiltak uten krav til ansvarsrett	Stk.	6 000	6 350	6%	bygging og riving av mindre tilbygg og mindre frittliggende bygninger, bruksendring fra tilleggsdel til hoveddel midlertidige konstruksjoner og anlegg
§ 2-1 f. Utomhusanlegg, tiltak med krav til ansvarsrett	Stk.	6 000	6 350	6%	Lekeplasser, parkeringsplasser, svømmeanlegg, idrettsanlegg, master, skilt, reklameinnretninger, ledningsanlegg, mm og skorstein
§ 2-1 g. Støttemur, bryggeanlegg og moloer	Stk.	12 000	12 700	6%	
§ 2-1 h. Vesentlige terrenginngrep	Størrelse inntil 1000 m2	6 000	6 350	6%	
§ 2-1 h. Vesentlige terrenginngrep, (Pbl § 20-1 k)	Størrelse over 10000 m2	40 900	43 350	6%	
§ 2-1 h. Vesentlige terrenginngrep, (Pbl. § 20-1 k)	Størrelse 1000-5000 m2	12 000	12 700	6%	1000- 5000 m2 og/eller terrenginngrep inntil 3 m høyde
§ 2-1 h. Vesentlige terrenginngrep, (Pbl. § 20-1 k)	Størrelse 5000-10000 m2	30 500	32 300	6%	5.000 m2 – 10.000 m2 og/eller over 3 m høyde
§ 2-1 i. Opparbeiding av regulerte felt, teknisk infrastruktur - 1-10 tomter / boenheter	Stk.	30 500	32 300	6%	
§ 2-1 i. Opparbeiding av regulerte felt, teknisk infrastruktur - 11 eller flere tomter / boenheter	Stk.	40 900	43 350	6%	

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring Merknad i %
§ 2-2 a. DELING AV GRUNNEIENDOMMER i område hvor tomteinndeling/festepunkt framgår av vedtatt plan	Stk.	14 500	15 350	6%
§ 2-2 b. DELING AV GRUNNEIENDOMMER i område hvor tomteinndeling/festepunkt ikke framgår av vedtatt plan	Stk.	17 500	18 550	6%
§ 2-2 c. Deling av tilleggsparsell	Stk.	9 000	9 500	6%
§ 2-3 Søknad om endring av gitt tillatelse	Stk.	25% av behandlingsgebyret	25% av behandlingsgebyret	
§ 2-4 Søknad om personlig ansvarsrett - Selvbygger	Stk.	1 900	2 000	5%
§ 2-5 Dispensasjon fra Teknisk Forskrift	Stk.	6 000	6 350	6%
§ 2-6 Registrering av ikke søknadspliktige tiltak	Stk.	1 200	1 270	6%
§ 2-7 a. Forhåndskonferanse for tiltak uten krav til ansvarsrett	Stk.	2 500	2 650	6%
§ 2-7 b. Forhåndskonferanse for tiltak med krav til ansvarsrett	Stk.	5 000	5 300	6%
§ 2-8 a. Søknad om rammetillatelse jf. Pbl. § 21-4 (to-trinns behandling).	Stk.	90% av gebyret i § 2-1	90% av gebyret i § 2-1	
§ 2-8 b. Søknad om igangsettingstillatelse	Stk.	30% av gebyret i § 2-1	30% av gebyret i § 2-1	Gjelder for første IG
§ 2-8 c. Ved ytterligere oppdeling av søknad om igangsettingstillatelse	For hver behandlingsrunde.	10 000	10 600	6% Gjelder for IG 1 til IG n

Utslippssaker mm. etter forurensningsforskriften

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring Merknad i %
Søknad om påslipp til kommunalt avløpsnett, forurensningsforskriften § 15A-4	Stk.	10 500	10 500	0%
Gebyr ved pålegg for opprydding av forurenset grunn mv. (Forurensningsforskriften kap. 2)	Pr. time	0	1 270	0%
Godkjenning av tiltaksplan for opprydding av forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider.	Stk.	12 400	12 400	0%

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i %	Merknad
(Forurensningsforskriften kap 2)					
Kontrollgebyr, jf. Forurensningsforskriften Kap. 2 og 7	Pr. time	1 700	1 800	6%	Faktureres ved kontroll etter anvendt tid. Gebyr ilegges uavhengig av om avvik avdekkes, og er ikke en straffereaksjon.
Saksbehandling av saker etter kap 7 forurensningsforskriften faktureres etter anvendt tid.	Pr time	1 200	1 270	6%	
Søknad om utslipp av avløpsvann fra bolighus, hytter mv.	Størrelse inntil 15 PE	12 000	12 000	0%	Gebyret inkluderer byggetillatelse til avløpsanlegg
Søknad om utslipp av avløpsvann fra bolighus, hytter mv.	Størrelse 15 - 50 PE	31 000	31 000	0%	Gebyret inkluderer byggetillatelse til avløpsanlegg
Søknad om utslipp av kommunalt avløpsvann - Forurensningsforskriften Kap. 13	Størrelse 50 - 1000 PE	58 000	58 000	0%	
Søknad om utslipp av kommunalt avløpsvann - Forurensningsforskriften Kap. 13	Størrelse 1000 - 2000 PE	67 500	67 500	0%	
Søknad om utslipp av oljeholdig avløpsvann, forurensningsforskriften § 15-4	Stk.	10 500	10 500	0%	
Tilsynsgebyr - oljeutskilleranlegg	Pr. år	2 200	2 200	0%	Tilsynsgebyr som skal betales av- alle som har tillatelse etter forurensningsforskriften kap. 15
Tilsynsgebyr private avløpsanlegg	Pr. år	650	650	0%	Gebyret kreves inn av ReMidt IKS ved slamtømming

Tilsynsgebyr - oljeutskilleranlegg

Tilsynsgebyr som skal betales av- alle som har tillatelse etter forurensningsforskriften kap. 15, og alle som har tillatelse fra kommunen eller er underlagt forskrift etter forurensningsforskriften kap. 15A Gebyret skal belastes alle oljeutskilleranlegg innenfor kommunens myndighetsområde.

Tilsynsgebyr private avløpsanlegg

Tilsynsgebyr som skal betales av eier av bebygd eiendom med innlagt vann som ikke er tilknyttet kommunalt avløpsanlegg. Dette gjelder avløpsanlegg med tillatelse etter Forurensningsforskriften Kap. 12

Plansaker

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i %	Merknad
§ 4-1 a. Oppstartsmøte for forenklet behandling jf. § 12-1§ 4. For endringer som ikke behandles som ny plan	Stk.	13 130	13 600	4%	
§ 4-1 b. Oppstartsmøte etter Pbl. § 12-8, jf. § 12-12	stk.	13 130	13 600	4%	
§ 4-1 c. Veiledningsmøte/avklaringsmøte med forslagsstiller/plankonsulent utover oppstartsmøte	Stk.	5 600	5 800	4%	
§ 4-2 a. Tilleggsgebyr der forslagstiller krever at beslutningen om stans av planinitiativ skal legges frem for kommunestyret for behandling (pbl. § 12-8 andre ledd)	Stk.	26 250	27 200	4%	
§ 4-2 b. Tilleggsgebyr der forslagstiller krever spørsmål om vesentlige uenigheter om det videre planarbeidet forelagt kommunestyret (pbl. § 12-8 første ledd)	Stk.	26 250	27 200	4%	
§ 4-2 c. Tilleggsgebyr for saker til formannskapet/kommunestyret ved behov for politisk vurdering i en detaljreguleringssak (prinsipp saker) etter pbl. § 12-8 første ledd	Stk.	26 250	27 200	4%	
§ 4-3 a. Reguleringsplan - alle planer (grunngbyr)	Stk.	72 000	75 000	4%	
§ 4-3 b1. Arealgebyr etter planområdets areal tillegg til A (grunngbyr) ved arealer over 5.000 m2:	For arealer over 5.000 m ² til og med 10.000 m ²	23 200	24 000	3%	
§ 4-3 b2. Arealgebyr etter planområdets areal tillegg til A (grunngbyr) ved arealer over 5.000 m2:	For arealer over 10.000 m ² til og med 15.000 m ²	70 400	73 000	4%	
§ 4-3 b3. Arealgebyr etter planområdets areal tillegg til A (grunngbyr) ved arealer over 5.000 m2:	For arealer over 15.000 m ² til og med 20.000 m ²	120 000	124 000	3%	
§ 4-3 b4. Arealgebyr etter planområdets areal tillegg til A (grunngbyr) ved arealer over 5.000 m2	For arealer over 20.000 m ² betales et tillegg for hvert påbegynt arealintervall på 1.000 m ²	1 400	1 450	4%	
§ 4-3 c1. Fastsetting av planprogram jfr. PBL §4-1	Stk.	43 250	44 800	4%	
§ 4-4 b. Reguleringsplan - tillegg for planlagt bebyggelse	Pr. påbegynt 100 m2 BRA	1 850	1 900	3%	

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i %	Merknad
§ 4-4 d. Reguleringsplan - tillegg for planlagt bebyggelse	Pr. påbegynt 100 m2 BRA ved arealer over 10 000 m2	1 050	1 100	5%	
§ 4-5 a. Endring etter høring som er initiert av forslagsstiller – Begrenset høring	Stk.	11 500	11 900	3%	Tilleggsgebyr for endringer etter høring som er initiert av forslagsstiller og gebyr for å behandle alternative planforslag til offentlig ettersyn
§ 4-5 b. Endring etter høring som er initiert av forslagsstiller – Ny høring og offentlig ettersyn	Stk.	48 500	50 000	3%	5.5- Tilleggsgebyr for endringer etter høring som er initiert av forslagsstiller og gebyr for å behandle alternative planforslag til offentlig ettersyn
§ 4-5 c. Behandling av alternative planforslag til offentlig ettersyn	Stk.	24 150	25 000	4%	Tilleggsgebyr for endringer etter høring som er initiert av forslagsstiller og gebyr for å behandle alternative planforslag til offentlig ettersyn
§ 4-6 a. Endring av vedtatt reguleringsplan	Stk.	100 % av §§ 4-1 til 4-4	100 % av §§ 4-1 til 4-4		Endring av reguleringsplaner plankart og bestemmelser etter § 12-14 første ledd der endringer som behandles krever full høring (ny plan).
§ 4-6 b. Mindre endringer i reguleringsplan	Stk.	50 000	52 000	4%	Mindre endringer i reguleringsplan eller utfyllinger innenfor hovedtrekkene i reguleringsplanen, jf. Pbl §12-14 andre ledd
§ 4-7 - Arealformål som ikke inngår i beregning av gebyrer og bestemmelser for øvrig					Se forskriften § 4-7
§ 4-8 a. Behandling av dispensasjoner etter Pbl. kap. 19 som må sendes på høring til regionale myndigheter		31 800	33 000	4%	

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats	Sats	Endring i %	Merknad
		2025	2026		
§ 4-8 b. Behandling av dispensasjonssaker som ikke trenger å sendes på høring til regionale myndigheter		18 900	19 600	4%	
§ 4-8 c. Gebyr ved trekking av dispensasjonssøknad før det foreligger vedtak betales 75% av gebyr i 5.8 A eller B.		75% av gebyr i § 4.8	75% av gebyr i § 4.8		

§ 4-7 - Arealformål som ikke inngår i beregning av gebyrer og bestemmelser for øvrig

Arealformålene grønnstruktur (pbl. § 12-5 nr. 3), LNF(R) (pbl. § 12-5 nr. 5) og natur-/friluftsområde i sjø og vassdrag (pbl. § 12-5 nr. 6) inngår ikke i utregningen av gebyr. Det samme gjelder offentlig samferdselsanlegg og andre formål, dersom kommunen pålegger å ta med dette. For at et privat planforslag skal bli tatt opp til behandling skal dokumentene være av en slik kvalitet at de kan legges ut til offentlig ettersyn uten videre bearbeiding av kommunen. Dette vil si at plankartet med planbeskrivelse og bestemmelser er utarbeidet i h.h.t krav for fremstilling av arealplanforslag for Melhus kommune Beregningsgrunnlaget er arealet og bebyggelse innen det planområdet som fremmes til 1. gangs behandling.

Landbruk

Gebyr	Enhet	Sats	Sats	Endring i %	Merknad
		2025	2026		
Behandling av søknad om konsesjon.					Øvre sats vedtas i statsbudsjettet for 2026
Deling av grunneiendommer (jordlova § 12)					Øvre sats vedtas i statsbudsjettet for 2026

Kart- og oppmålingstjenester

Gebyr	Enhet	Sats	Sats	Endring i %	Merknad
		2025	2026		
§ 3-1-1 Oppretting av grunneiendom og festegrund, matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn samt oppretting av anleggseiendom	Areal fra 0-2000 m2	32 000	33 100	3%	
§ 3-1-1 Oppretting av grunneiendom og festegrund, matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn samt oppretting av anleggseiendom	Areal fra 2001 m2 - 5000 m2 - Økning pr. påbegynt da.	3 400	3 500	3%	
§ 3-1-1 Oppretting av grunneiendom og	Areal fra 5001 m2	3 400	3 500	3%	

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i %	Merknad
festgrunn, matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn samt oppretting av anleggseiendom	- Økning pr. 5 daa.				
§ 3-1-1 Oppretting av grunneiendom og festgrunn, matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn samt oppretting av anleggseiendom	Volum fra 2001 m ³ - Økning pr påbegynt 1000 m ³	2 400	2 500	4%	
§ 3-1-2 Oppmåling av uteareal på eierseksjon	Areal fra 0 – 50 m ²	14 000	14 500	4%	
§ 3-1-2 Oppmåling av uteareal på eierseksjon	Areal fra 51 – 250 m ²	20 000	20 700	4%	
§ 3-1-2 Oppmåling av uteareal på eierseksjon	areal fra 5001 m ² – økning pr 5 daa	3 400	3 500	3%	
§ 3-1-2 Oppmåling av uteareal på eierseksjon, areal fra 2001 m ² – 5000 m ² økning pr. påbegynt da.	Areal fra 2001 m ² – 5000 m ² økning pr. påbegynt da.	3 400	3 500	3%	
§ 3-1-2 Oppmåling av uteareal på eierseksjon, areal fra 251 – 2000 m ²	Areal fra 251 – 2000 m ²	32 000	33 100	3%	
§ 3-1-3 Registrering av eksisterende jordsameie	Timesats jf. § 3-9 Minstesats Minstesats	Medgått tid. 3 tim	Medgått tid. 3 tim		
§ 3-1-4 Oppmålingsforretning over punktfeste med markarbeid		14 000	14 400	3%	
§ 3-1-5 Oppmålingsforretning over større sammenhengende arealer					For oppmålingsforretninger som gjelder større sammenhengende arealer til landbruks-, allmenne, fritids- og andre allmennyttige formål faktureres etter medgått tid. Minstesats 3 timer
§ 3-1-6 Oppmålingsforretning over berørte grenser i reguleringsarbeid					For oppmålingsforretninger over grenser som må klarlegges i forbindelse med utarbeiding av reguleringsplaner,

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i %	Merknad
					faktureres etter timesats. Minstesats 3 timer
§ 3-11 Seksjonering eksisterende bygg og reseksjonering, tillegg for hver seksjon over 4 seksjoner	Pr seksjon	800	850	6%	I tillegg kommer følgende gebyrer: Tinglysning (Tinglysingsloven § 12 b) Oppmåling (Matrikkellovens § 18)
§ 3-11 Seksjonering nybygg	1-4 seksjoner	18 000	18 600	3%	I tillegg kommer følgende gebyrer: Tinglysning (Tinglysingsloven § 12 b) Oppmåling (Matrikkellovens § 18)
§ 3-11 Seksjonering nybygg, tillegg for hver seksjon over 4 seksjoner	Pr seksjon	800	850	6%	I tillegg kommer følgende gebyrer: Tinglysning (Tinglysingsloven § 12 b) Oppmåling (Matrikkellovens § 18)
§ 3-11 Sletting/oppheving av seksjonering	Stk.	7 600	7 900	4%	I tillegg kommer følgende gebyrer: Tinglysning (Tinglysingsloven § 12 b) Oppmåling (Matrikkellovens § 18)
§ 3-11 Seksjonering eksisterende bygg og reseksjonering	1-4 seksjoner	25 000	25 900	4%	I tillegg kommer følgende gebyrer: Tinglysning (Tinglysingsloven § 12 b) Oppmåling (Matrikkellovens § 18)
§ 3-2 Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning					For oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning faktureres etter medgått tid. Minstesats 3 timer
§ 3-2-1 Avbrudd i oppmålingsforretning eller matrikulering					Gebyr for utført arbeid ved avbrudd av sak, settes til 1/3 av gebyrsatsene etter § 4-1-1 og § 4-1-2
§ 3-3-1 Grensejustering - grunneiendom, festgrunn og jordsameie	areal fra 0–250 m ²	12 000	12 350	3%	Ved gebyr for grensejustering kan arealet for involverte eiendommer justeres med inntil 5 % av eiendommens areal
§ 3-3-1b Grensejustering - grunneiendom, festgrunn og jordsameie	areal fra 251–500 m ²	16 000	16 500	3%	Ved gebyr for grensejustering kan arealet for involverte eiendommer justeres med inntil 5 % av eiendommens areal.
§ 3-3-2 Grensejustering av anleggseiendom					Gebyr for grensejustering av anleggseiendom

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i %	Merknad
					faktureres etter medgått tid. Minstesats 3 timer
§ 3-4-1	areal fra 0–500 m ²	20 000	20 600	3%	
Arealoverføring - Grunneiendom, festegrunn og jordsameie	2				
§ 3-4-1b § 3-4-1	areal fra 501–2000 m ²	32 000	33 000	3%	
Arealoverføring - Grunneiendom, festegrunn og jordsameie					
§ 3-4-1c	areal fra 2001 m ²	3 400	3 500	3%	areal fra 2001 m ² – 5000 m ² økning pr. påbegynt da. - Areal fra 5001m ² – økning pr 5 daa: Kr 3 400,- Kr 3 400,-
§ 3-5 Påvisning av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning					Faktureres etter medgått tid. Minstesats 3 timer
§ 3-6 Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt / eller klarlegging av rettigheter					Faktureres etter medgått tid. Minstesats 3 timer
§ 3-7 Privat grenseavtale					Faktureres etter medgått tid. Minstesats 3 timer
§ 3-8 Utstedelse av matrikkelbrev					Følger statens satser. Endring i maksimalsatsene reguleres av Statens kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklingen.
§ 3-9 Timepris	time	1 900	1 950	3%	Timepris for arbeider etter matrikkeloven

§ 3-1-6 Oppmålingsforretning over berørte grenser i reguleringsarbeid

Det henvises til forskrift om kart, stedfestet informasjon, arealformål og kommunalt planregister § 6

§ 3-2 Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning

I tillegg kommer gebyr for oppmålingsforretning når denne avholdes, jf. § 4-1-1–§ 4-1-6.

§ 3-2-1 Avbrudd i oppmålingsforretning eller matrikulering

Gjelder gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må avvises, ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold eller av andre grunner ikke kan fullføres.

§ 3-3-1 Grensejustering - grunneiendom, festegrunn og jordsameie

Maksimalgrensen er satt til 500 m². En eiendom kan imidlertid ikke avgi areal som i sum overstiger 20 % av eiendommens areal før justeringen. For grensejustering til veg- eller jernbaneformål kan andre arealklasser gjelde.

§ 3-3-1b Grensejustering - grunneiendom, festegrunn og jordsameie

Maksimalgrensen er satt til 500 m². En eiendom kan imidlertid ikke avgi areal som i sum overstiger 20 % av eiendommens areal før justeringen. For grensejustering til veg- eller jernbaneformål kan andre arealklasser gjelde.

§ 3-3-2 Grensejustering av anleggseiendom

For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5 % av anleggseiendommens volum, men den maksimale grensen settes til 1000 m³

§ 3-4-1 Arealoverføring - Grunneiendom, festegrunn og jordsameie

Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomføres. Arealoverføring utløser dokumentavgift. Dette gjelder ikke arealoverføring til veg- og jernbaneformål. For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, – ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum.

§ 3-4-1b § 3-4-1 Arealoverføring - Grunneiendom, festegrunn og jordsameie

Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomføres. Arealoverføring utløser dokumentavgift. Dette gjelder ikke arealoverføring til veg- og jernbaneformål. For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, - ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum.

§ 3-4-1c

Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomføres. Arealoverføring utløser dokumentavgift. Dette gjelder ikke arealoverføring til veg- og jernbaneformål. For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, - ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum.

GENERELLE BESTEMMELSER

- Kostnader til grunnundersøkelse eller andre tiltak som kommunen krever før søknaden kan behandles, utføres og betales av tiltakshaver.

- Gebyr beregnes ut fra gjeldende gebyrregulativ på innleveringstidspunkt for komplett søknad. Dette gjelder også for søknad om igangsettingstillatelse og søknad om endring av tillatelse.
- Andelen av gebyret etter plan- og bygningsloven som innkreves for tilsyn utgjør 10%
- Tiltakshaver skal selv sørge for nødvendige utredninger i forbindelse med tilsyn jfr pbl § 33-1

Tinglysning/andre kostnader

- I saker som krever tinglysning av dokumenter, kommer tinglysingsgebyr og eventuelt dokumentavgift i tillegg til kommunens gebyrer
- Kostnader som kommunen påføres i forbindelse med innhenting av relevante opplysninger i forbindelse med oppmålingsforretninger, viderefaktureres til rekvirent

Nedsatt gebyr etter Matrikkelloven

Etter matrikkelforskriftens § 18 skal kommunen gjennomføre oppmålingsforretningen og fullføre matrikkelføring innen 16 uker. Oversittes fristen skal gebyret for oppmålingsforretningen og matrikkelføringen avkortes med en tredjedel. Denne bestemmelsen kommer ikke til anvendelse i vintertiden, jfr. forskriftens § 18, 3. ledd. Melhus kommune definerer vintertiden til å vare fra 1. desember til 1. mai.

Betalingstidspunkt matrikkelarbeider

Gebyrene fastsettes etter det regulativ som gjelder på rekvisisjonstidspunktet. Gebyret skal kreves inn etterskuddsvis.

Øvrige Bestemmelser

Følgende arbeider er gebyrfrie:

- Grensejustering i forbindelse med annen forretning
- Sammenslåing av bruk

Alle gebyrer inkluderer nødvendig merkemateriell.

Alle gebyrer skal betales til kommunen etter faktura fra oppmålingsmyndighet.

Bestemmelser for øvrig knyttet til reguleringsplan

- **Plansaksbehandling**
Alle planforslag, også forslag til reguleringsendringer, gebyrlegges. Det skal avtales i oppstartsmøtet hvem som skal betale gebyret, og om det skal gis fritak eller reduksjon av gebyret på grunn av samfunnsinteresser eller andre forhold.

Gebyr for reguleringsplaner, planprogram og konsekvensutredninger faktureres samtidig med kommunens beslutning om offentlig ettersyn. Satsene som gjelder når komplett innsendt planforslag er mottatt, benyttes som grunnlag. Gebyr for oppstartsmøte kan trekkes ifra når fakturering for komplett planforslag sendes.

For møter med plankontoret i innledende fase fakturerer kommunen gebyrer etter hvert møte som er gjennomført. Kommunen bruker satsene som gjelder når anmodning om formøte eller oppstartsmøte er mottatt.

Private planforslag som vedtas ikke lagt ut til offentlig ettersyn faktureres fullt ut i henhold til gebyrene i dette kapitlet.

Avvisning og tilbaketrekking av planforslag

- Dersom forslaget avvises i løpet av behandlingsprosessen, kan rådmannen etter søknad redusere gebyret med inntil 50%.
- Gebyret kan likevel ikke reduseres mer enn at det dekker kommunens annonsekostnader
- Ved tilbaketrekking av plan etter oppstartsmøte og før den tas opp til 1. gangs behandling, kan det faktureres et gebyr beregnet på medgått tid til arbeidet med planen. Timepris kr 1 760,-
- Dersom en plan trekkes skriftlig, før den tas opp til 2. gangs behandling skal 25 % av behandlingsgebyret tilbakebetales

Landbruk - diverse avgifter

Tinglysningsgebyr - Tinglysningsgebyr for ny eiendom, dokumentavgift, erklæringer, matrikelbrev, eierseksjonering etc. til Statens kartverk faktureres etter de til enhver tid gjeldende satser.

Kulturskolen

Betalingsbestemmelser for kulturskolen:

Det er kommunestyret som vedtar kulturskolens skolepengesatser. Skolepenger faktureres 2 ganger årlig. Påbegynt semester betales som et helt semester. Følgende satser gjelder for Kulturskolen i Melhus kommune fra 1. januar 2026. Satsene gjelder pr semester.

Pris per semester kulturskolen

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad %
Dans	Pr semester	1 270	1 350	6%
Drama	Pr semester	1 270	1 350	6%
Instrumental- og vokalopplæring	Pr semester	1 785	1 830	3%
Instrumentleie (fiolin og trekkspill)	Pr semester	52	55	6%
Lyd- og lystemnikk	Pr semester	1 270	1 350	6%
Moderne musikkproduksjon	Pr semester	1 785	1 830	3%

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad %
Musikkgrupper: Filiokus, Musikkmix, Kor (3. -6. Trinn) og Band	Pr semester	1 270	1 350	6%
Sirkus og sirkus fordypning	Pr semester	1 270	1 350	6%
Visuelle kunstfag	Pr semester	1 785	1 830	3%

Rabattordninger:

- Søskenmoderasjon: For familier med mer enn ett barn i kulturskolen gis moderasjon på 25% fra barn nummer to (etter fødselsdato). Det forutsettes at barna er registrert med samme betaler i Speedadmin.
- Flerfagsrabatt: Elever som går på flere fag, får 25% rabatt fra 2. tilbud
- Dans: For elever som går på flere danseparti, gis 25% rabatt på 2. dansetilbud og 50 % rabatt på 3. dansetilbud.
- Makspris: Ingen familie skal betale mer enn 3 660,- pr. semester (halvår).

Oppsigelse av kulturskoleplass:

- Utmeldingsfrist for vårsemesteret er 1. desember og for høstsemesteret 1. juni. Skriftlig oppsigelse gjøres via Speedadmin eller pr. epost til kulturskolen@melhus.kommune.no.

Friplass:

Du kan søke om friplass for inntil 2 plasser per elev når husstandens alminnelige inntekt er inntil 4G. Søknad innvilges for ett skoleår om gangen. Siste års skatteoppgjørsskjema vedlegges søknaden. Hvis situasjonen er endret etter dette må det dokumenteres ved for eksempel separasjonsbevilling eller annet. Søknad sendes til postmottak@melhus.kommune.no.

Søknadsfrister:

1. september (gjelder hele skoleåret)

1. februar (gjelder vårsemesteret)

SFO

Følgende satser gjelder for skolefritidsordningen i Melhus kommune SFO fra 1. januar 2026.

Oppholdstid, 1-3 trinn

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad %
12 timer eller mer pr. uke	Pr mnd	1 768	1 828	3%

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad %
Mindre enn 12 timer pr. uke	Pr mnd	Gratis	Gratis	

Oppholdstid 4 trinn

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad %
12 timer eller mer pr. uke	Pr mnd	3 536	3 656	3%
Mindre enn 12 timer per uke	Pr mnd	2 252	2 329	3%

Kjøp av enkeltdager

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad %
Kjøp av enkeltdager	Pr dag	304	314	3%

I skolens ferie gis barn med det minste tilbudet tilgang til to hele dager på SFO (mandag og tirsdag).

I tillegg kommer eventuelt kostpenger, som fastsettes ved den enkelte skole.

Plass i SFO betales fra den dato plassen tilbys familien.

Generelle betalingsbestemmelser:

Betaling for opphold i skolefritidsordningen skjer på bakgrunn av tilsendt regning fra Melhus kommune. Det betales for opphold 11 måneder i året. Juli er betalingsfri. Ved barnets sykdom, der fraværet utgjør en sammenhengende periode på mer enn en måned, og det foreligger legeerklæring om barnets sykdom/fravær, kan det søkes om fritak for betaling.

Hvis familien har ubetalte regninger fra en tidligere barnehage- eller SFO-plass, må du betale disse før barnet kan begynne i ny SFO.

Økonomisk moderasjon

Melhus kommune følger retningslinjene i Forskrift til opplæringsloven for inntektsgradert foreldrebetaling. Ordningen gjelder foreldrebetaling på 1. -4 trinn og gratis SFO for elever på 5. -7. trinn med særskilte behov.

Økonomiplan for 2026-2029

Kommunen skal etter søknad gi reduksjon i foreldrebetalinga for skolefritidsordninga på 1.-4. årstrinn slik at den per elev utgjør maksimalt seks prosent av inntektene til husholdningen, dersom:

- a. foreldrebetalinga for et skoleår utgjør mer enn seks prosent av inntektene til husholdningen det siste året, eller
- b. det er en varig nedgang i inntektene til husholdningen inneværende år som gjør at foreldrebetalinga for et skoleår utgjør mer enn seks prosent av inntektene til husholdningen.

For søknader før 1. august gjelder kommunen sitt vedtak fra 1. august og ut skoleåret. Blir det søkt etter 1. august, gjelder vedtaket fra første hele måned etter søknadstidspunktet og ut skoleåret.

Du kan søke om redusert betaling via foreldreportalen Vigilo.

Du må legge ved kopi av siste års skattemelding. Du kan også legge frem annen dokumentasjon for inntekt, eller søke underveis i året dersom det er en vesentlig og varig endring i inntekten.

Grunnlaget for vedtaket er familiens samlede skattepliktige kapital- og personinntekt. Dette gjelder også for samboere, uansett foreldreansvar. Vedtaket gjelder for ett SFO-år. Du må derfor levere ny søknad hvert år.

Du må betale inntil søknaden er behandlet og det er fattet et vedtak om redusert foreldrebetaling.

Det gis ikke moderasjon på kostutgifter.

Barnehage

Maksprisen for et ordinært heltidstilbud fastsettes av Stortinget. Priser for deltidsplasser settes i forhold til dette. Det betales for 11 måneder pr år. Juli er betalingsfri måned.

Følgende satser gjelder for barnehage i Melhus kommune fra 1. januar 2026:

Oppholdstid pr uke

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad %
2 hele dager, ca 20 t/u	Pr mnd	510	510	0%
2/3 hele d, ca 25 t/u	Pr mnd	627	627	0%
3 hele dager, ca 30 t/u	Pr mnd	746	746	0%
4 hele dager, ca 40 t/u	Pr mnd	1 000	1 000	0%
5 hele dager ca 50 t/u	Pr mnd	1 200	1 200	0%

Kjøp av enkeltdager

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad
Pr dag	Pr dag	134	134	0%

I tillegg kommer kostpenger som fastsettes i den enkelte barnehage.

Generelle betalingsbestemmelser:

Betaling for opphold i barnehage skjer å bakgrunn av tilsendt faktura fra Melhus kommune.

Ved barnets sykdom, der fravær utgjør en sammenhengende periode på mer enn en måned, og det foreligger legeerklæring om barnets sykdom/fravær, innvilges det fritak for betaling. Jfr. Vedtekter for Melhus kommunes barnehager.

Hvis familien har ubetalte faktura fra en tidligere barnehageplass, må du betale disse før barnet kan begynne i ny barnehage eller SFO.

Økonomisk moderasjon

Melhus kommune følger nasjonale regler for inntektsgradert foreldrebetaling og gratis kjernetid.

Kommunen skal gi reduksjon i foreldrebetalingen slik at den per barn utgjør maksimalt seks prosent av husholdningens samlede inntekter dersom:

- maksimalgrensen for foreldrebetaling for ett barnehageår utgjør mer enn seks prosent av husholdningens inntekter det siste året,
- det er en varig nedgang i husholdningens inntekt inneværende år som gjør at foreldrebetalingen for ett barnehageår utgjør mer enn seks prosent av husholdningens inntekter.

Barnehagene kan kreve kostpenger i tillegg.

Kommunen skal gi fritak for foreldrebetaling for 20 timer per uke til alle barn fra og med 1. august i det kalenderåret de fyller to år og frem til skolestart dersom:

- husholdningens samlede inntekter i det siste året er lavere enn inntektsgrensen fastsatt av Stortinget, eller,
- det er en varig nedgang i husholdningens inntekter i inneværende år som gjør at husholdningens inntekter er lavere enn inntektsgrensen fastsatt av Stortinget. Pr august 2025 er inntektsgrensen satt til kr. 669 050 kroner per år.

Du må søke om moderasjon i kommunen der barnet er folkeregistrert. Kopi av selvangivelsen siste år legges ved søknaden. For søknader som gjelder barnehageåret 2025/26, er det selvangivelsen for 2024 som skal legges ved. For søknader som gjelder barnehageåret 2026/27, er det selvangivelsen for 2025 som skal legges ved. Som en husholdning regnes ektefeller, registrerte partnere og samboere. Som samboere regnes to ugifte personer over 18 år som bor sammen, og som har bodd sammen i et ekteskapslignende forhold i minst 12 av de siste 18 månedene, eller har felles barn. Bor et barn fast hos begge foreldrene, skal foreldrebetalingen beregnes ut fra inntekten til den forelderen som har samme folkeregisteradresse som barnet.

Det søkes om reduksjon i foreldrebetalingen for ett barnehageår av gangen.

Du må betale inntil søknaden er behandlet og det er fattet et vedtak om redusert foreldrebetaling. Det gis ikke reduksjon i foreldrebetalingen med tilbakevirkende kraft, men fra og med første hele måned etter at søknaden er mottatt av Melhus kommune.

Ordningene er søknadsbasert og digitalt skjema på kommunens hjemmeside benyttes.

Søskenmoderasjon

Melhus kommune følger nasjonale regler for søskenmoderasjon.

For familier med mer enn ett barn i barnehage gis moderasjon på 30% på barn nummer 2, fra barn nummer 3 er det gratis for de som har flere barn i barnehagen på samme tid. Ved ulike oppholdstider gis moderasjon i forhold til det korteste tilbudet. Søskenmoderasjon gis etter at eventuelt andre moderasjoner er trukket fra. Det gis søskenmoderasjon også når søsken går i ulike barnehager. Når søsken går i ulike barnehager, er det den barnehagen det yngste barnet går i som gir moderasjon.

Reduksjon i foreldrebetaling gis dersom:

- a. søsknene bor fast sammen, og
- b. går i barnehage i samme kommune.

Søskenmoderasjon beregnes automatisk i vårt datasystem. Der foreldre har avtalt delt bosted for barnet, skal barnet anses for å være fast bosatt begge steder/med begge foreldre. Det må leveres søknad med dokumentasjon (samværsavtale, minimum 40%). Søknaden sendes til Melhus kommune, Oppvekst og kultur. Det gis ikke moderasjon på kostutgifter.

Teknisk drift

1. Generelle bestemmelser

Hjemmel til å vedta gebyrregulativ

- Kommunens abonnenter betaler for vann- og avløpstjenester levert av kommunen. Forholdet mellom abonnenten og kommunen er regulert av lover og forskrifter samt av lokale reglementer, bestemmelser, regulativer og deklarasjoner. De viktigste dokumentene er lov av 6. juni 2025 nr. 26 om kommunale vass- og avløpsanlegg, lov av 14. juni 2013 nr. 52 om vern mot forurensninger og om avfall, sentral forskrift om begrensnig av forurensning av 29. januar 2014 nr. 77 og forskrift for utslipp av avløpsvann fra bolig- og fritidsbebyggelse i Melhus kommune av 16. mars 2010.
- Gebyrene skal ikke overstige kommunens kostnader på sektoren. I gebyret kan det inkluderes utgifter til nødvendig bruk av sakkyndig bistand under tilsyn. Andelen av gebyr som innkreves for tilsyn skal framgå av regulativet. Kostnader til graving eller andre tiltak som kommunen krever før søknaden kan behandles, utføres og betales av tiltakshaver.
- Gebyrregulativet vedtas av kommunestyret.

Betalingsbetingelser og betalingsplikt

- Abonnementen har ansvar for betaling av gebyr, uansett om gebyrkravet er rettet mot abonnenten eller annen regningmottaker. Abonnenter som samarbeider om felles vannmåler, er solidarisk ansvarlige for gebyrene. Gjelder slikt samarbeid sameie etter lov om eierseksjoner, er hver abonnent ansvarlig for mengdevariabel del av gebyret i forhold til sin eierandel, dersom ikke annen fordeling er fastsatt i sameiets vedtekter eller bindende vedtak i sameiet.
- Den som får utført tjenester etter dette regulativet skal betale gebyr etter satser og retningslinjer som framgår av påfølgende bestemmelser.
- Forfalt krav på årsgebyr er sikret med pant i eiendommen etter "Lov om pant" § 6-1.
- Tilknytningsgebyr innkreves i egen faktura og skal være betalt når tilknytning foretas. Tilknytningsgebyr sendes ut når søknad om tilknytning er godkjent.
- Årsgebyr og tilknytningsgebyr kan kreves inn av kommunen etter lov om betaling og innkreving av skatte- og gebyrkrav.
- Omregningsfaktoren ved arealberegning av forbruk er 1,2 (0,6 for fritidsbolig jf. §2-3-1)
- Ved ulovlig tiltak faktureres gebyret, også eventuelle overtredelsesgebyr, etter de satser som gjelder på det tidspunktet forholdet blir oppdaget eller påtalt.
- Abonnementen plikter å ta kontakt med kommunen innen forfall dersom fakturaen er feil. Ved vesentlige feil eller mangler ved gebyrberegningen, skal beregningen rettes og differansen gjøres opp. Krav som er foreldet etter reglene om foreldelse av fordringer, dekkes normalt ikke.
- Ved mottak av vann- og/eller avløpstjenester uten godkjent tilknytning skal gebyr betales fra det tidspunkt tilknytningen ble foretatt. Har kommunen ikke annet beregningsgrunnlag, utmåles gebyret etter skjønn. Slik beregning innebærer ikke at kommunen har godkjent tilknytningen. Tilknytningsgebyr betales etter gjeldende sats på det tidspunktet kravet fremsettes.
- Ved tap av kommunale inntekter kan også erstatningskrav bli stilt til utførende virksomhet (entreprenør/rørlegger).
- Dersom frakobling er foretatt uten godkjenning skal abonnenten betale gebyr inntil frakoblingen er godkjent.
- Det er ikke klageadgang på gebyrer som er fastsatt i henhold til dette gebyrregulativ, jf. forvaltningslovens bestemmelser.
- Enkeltvedtak truffet i medhold av forskriften, kan påklages til kommunens klagenemnd.
- Klage sendes til den instans som har fattet vedtaket, og innen tre uker etter mottatt vedtak.
- Kommunen kan frafalle påløpt gebyr helt eller delvis dersom særlige grunner tilsier det. Gebyr må betales innen forfallsdato selv om gebyrvedtaket er påklaget.

Endring av gebyrregulativet.

- Endring av gebyrregulativet kan kun gjøres av kommunestyret.
- Dersom det ikke foretas en revisjon av gebyrregulativet foretas en justering av gebyrsatsene i forbindelse med kommunestyrets budsjettbehandling en gang i året.

Frister

- Frist for innsendelse av ferdigattest etter at det er foretatt tilknytning til kommunalt ledningsnett er en måned. Etter dette kan det løpe på gebyrer i forbindelse med purring.
- Frist for innsendelse av vannmålermelding etter at det er foretatt montering av vannmåler er en måned. Etter dette kan det løpe på gebyrer i forbindelse med purring.
- Det kan påløpe gebyr for kontroll av vannmåler dersom det ikke sendes inn vannmåleravlesningsstand ved årsskifte.
- Det kan også påløpe purregebyr ved manglende innbetaling ved betalingsforfall.
- Går krav til inkasso vil det også påløpe ulike gebyr til inkassoselskap.

Generelle bestemmelser.

- Kostnader til graving eller andre tiltak som kommunen krever før søknaden om tilknytning eller fritak godkjennes, utføres og betales av tiltakshaver.
- Gebyr beregnes ut fra gjeldende gebyrregulativ på innleveringstidspunkt for den aktuelle søknaden.

Fakturering av gebyr.

- Gebyr knyttet til kommunalt vann og kloakk sendes ut fra Melhus kommune. Gebyr knyttet til private avløpsanlegg sendes ut fra ReMidt Interkommunale selskap.

Tilknytningsgebyr, tilknytning kommunal vannledning

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i %	Merknad
Tilknytning vann offentlig/næring pr m2 u/mva	Pr stk	74,44	76,67	3,00%	Minimum tilknytningsgebyr er to ganger tilknytning for en boenhet. Dvs. at dersom bygget er under 400 m2, må det betales gebyr tilsvarende for en driftsbygning. Er arealet høyere skal m2-gebyr betales.
Tilknytning vann pr. boenhet, u/mva	Pr stk	14 891	15 338	3%	
Tilknytning vann pr. driftsbygning u/mva	Pr stk	29 782	30 675	3%	
Tilknytning vann pr. hytte/fritidsbolig u/mva	Pr stk	14 891	15 338	3%	
Tilknytning vann utv. Tappekran u/mva	Pr stk	14 891	15 338	3%	

Tilknytningsgebyr, tilknytning kommunal avløpsledning

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i %	Merknad
Tilknytning avløp hytte/fritidsbolig u/mva	Pr stk	13 582	13 582	0%	
Tilknytning avløp offentlig/næring pr m2 u/mva	Pr m2	68	68	0%	

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad %
Tilknytning avløp pr. boenhet u/mva	Pr stk	13 582	13 582	0%
Tilknytning avløp pr. driftsbygning u/mva	Pr stk	27 164	27 164	0%

Kommunalt vann og avløp, abonnementsgebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i %	Merknad
Abonnementsgebyr avløp boenhet i borettslag, u/mva	Pr år	3 195	3 195	0%	
Abonnementsgebyr avløp bolig, u/mva	Pr år	3 195	3 195	0%	
Abonnementsgebyr avløp fritidseiendom, u/mva	Pr år	3 195	3 195	0%	
Abonnementsgebyr avløp næring , u/mva	Pr år	6 510	6 510	0%	Dersom en eiendom består av både bolig- og næringsbygg, belastes gebyr for både næringsdel og alle boenheter.
Abonnementsgebyr vann boenhet i borettslag, u/mva	Pr år	2 618	2 697	3%	
Abonnementsgebyr vann bolig, u/mva	Pr år	2 618	2 697	3%	
Abonnementsgebyr vann fritidseiendom, u/mva	Pr år	2 618	2 697	3%	
Abonnementsgebyr vann næring , u/mva	Pr år	4 337	4 467	3%	Dersom en eiendom består av både bolig- og næringsbygg, belastes gebyr for både næringsdel og alle boenheter.

Kommunalt vann og avløp, forbruksgebyr

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad %
Forbruksgebyr avløp pr. m3, u/mva	Pr m3	56	56	0%
Forbruksgebyr vann pr. m3, u/mva	Pr m3	25	25	0%

Kommunalt vann og avløp, leie av vannmåler

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad %
Leie vannmåler, pr år, 25 – 32 mm, u/mva	Pr år	1 636	1 685	3%
Leie vannmåler, pr år, mindre enn 25 mm, u/mva	Pr år	490	505	3%
Leie vannmåler, pr år, større enn 32 mm, u/mva	Pr år	3 272	3 370	3%

Kommunalt vann og avløp, andre gebyrer

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad i %
Kontroll vannmåler, u/mva	Pr stk	818	843	3%
Ny vannmåler ved utskifting / bytte, u/mva	Pr stk	1 636	1 685	3% Kostnaden for ny vannmåler reduseres i forhold til gammel målers alder / levetid.
Purregebyr, u/mva	Pr stk	818	843	3% Gjelder manglende ferdigmelding, tilknyttingsmelding, vannmålermelding.
Vannmåler avinstallering, u/mva	Pr stk	3 272	3 370	3%
Vannmåler reinstallering, u/mva	Pr stk	3 272	3 370	3%

Feiing og tilsyn med fyringsanlegg

Forskrift om gebyrregulativ, for tjenester fra Gauldal brann og redning IKS gjeldende for 2026

Tjenester fra feie- og tilsynsavdeling

Økonomiplan for 2026-2029

Med hjemmel i Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver, § 28, og Forskrift om brannforebygging § 17, vedtas følgende lokale forskrift, gebyrregulativ, for gjennomføring av lovbestemt feiing og tilsyn med fyringsanlegg, samt for tilleggstjenester, i kommunene Melhus og Midtre Gauldal.

Gebyret faktureres årlig, uavhengig av hvilket år feiing/tilsyn utføres, med følgende satser.

Behandling av saker vedr. fyrverkeri

Med hjemmel i Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver, § 28, og Forskrift om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff, av 1. juni 2002 § 9-2, vedtas følgende forskrift, gebyrregulativ, for behandling av søknader om salg av fyrverkeri i kommunene Melhus og Midtre Gauldal.

Tilsyn

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad %
Hvert 10 år	Pr gang	212,60	226,00	6,30% Tjenestene er fritatt mva
Hvert 12 år	Pr gang	179,50	191,00	6,41% Tjenestene er fritatt mva
Hvert 4.år	Pr gang	537,50	567,00	5,49% Tjenestene er fritatt mva
Hvert 6.år	Pr gang	284,80	302,00	6,04% Tjenestene er fritatt mva
Hvert 8 år	Pr gang	266,70	283,00	6,11% Tjenestene er fritatt mva

Feiing

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad %
Hvert 10.år	Pr gang	83,30	89,00	6,84% Tjenestene er fritatt mva
Hvert 12.år	Pr gang	69,20	74,00	6,94% Tjenestene er fritatt mva
Hvert 2.år	Pr gang	415,20	441,00	6,21% Tjenestene er fritatt mva
Hvert 4.år	Pr gang	208,60	222,00	6,42% Tjenestene er fritatt mva
Hvert 6.år	Pr gang	137,30	146,00	6,34% Tjenestene er fritatt mva

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad %
Hvert 8.år	Pr gang	104,30	111,00	6,42% Tjenestene er fritatt mva
Hvert år	Pr gang	832,30	883,00	6,09% Tjenestene er fritatt mva

Servicetjenester

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad %
Feiing av ordinært ildstad	Pr time	1 151	1 220	6% Inkl. mva
Feiing i tillegg til vurdert behov	Pr time	1 151	1 220	6% Inkl. mva
Informasjon til megler	Pr gang	626	663	6%
Servicetjenester utført av feier	Pr time	1 151	1 220	6% Inkl. mva

Servicetjenester utført av feier

Eksempler på servicetjenester er feiing av fyrkjele, industrianlegg, fresing av skorstein, kamerakontroll, tetthetprøving, temeraturmåling, røykgassanalyse m.m

Behandling av saker om salg av fyrverkeri

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad %
Behandling av søknad om handel med og midlertidig oppbevaring av fyrverkeri	Pr gang	5 040	6 300	25%
Behandling av ufullstendig søknad om handel med og midlertidig oppbevaring av fyrverkeri	Pr stk	0	3 125	0%
Tilleggsgebyr for endring i søknad, ut over endring av ansvarshavende	Pr gang	2 100	2 625	25%

Behandling av ufullstendig søknad om handel med og midlertidig oppbevaring av fyrverkeri

Dersom ufullstendig søknad kompletteres innenfor gitt frist forutsettes resterende del av behandlingsgebyr fakturert

Gebysatsene gjelder per pipeløp, med unntak av tilsyn for skorsteiner med flere pipeløp som betjener samme boenhet, hvor det betales kun ett gebyr for tilsyn.

Kriterier for begyrfritak for tjenester utført av feier:

Det gir fritak for gebyr for fyringsanlegg hvor eier gir skriftlig erklæring om at anlegget ikke brukes til oppvarming av rom eller bygning. I slike tilfeller gis feiervesenet rett til å foreta tilsyn for å kontrollere at fryningsanlegget faktisk ikke brukes.

Renovasjon og slam

Budsjett 2026 og økonomiplan 2027 – 2029. Vedtatt av representantskapet 25. august 2025.

1. Generelt: På grunnlag av vedtatt dimensjonering av brannvesenet, sist revidert i 2021, er det utarbeidet budsjett for 2026 og økonomiplan for perioden 2027 – 2029.

Det foregår arbeid med å få vedtatt ny branndokumentasjon for Midtre Gauldal og Melhus. Dersom arbeidet blir ferdig tidsnok i 2025 så vil det måtte lages budsjett og økonomiplan som ivaretar endringene. Dersom arbeidet ikke blir ferdig tidsnok i 2025 er dette budsjettforslaget laget for å sikre økonomisk kontinuitet for selskapet fram til ny branndokumentasjon vedtas.

Det erfares at arbeidet med behandling av saker om salg av fyrverkeri har blitt mer omfattende de siste årene, enn det som det ble tatt høyde for da gebysatsen ble satt. Gebysatsene for behandling av saker om salg av fyrverkeri justeres derfor opp med 25 %. Videre viser det seg at mange firma sender inn ufullstendige søknader. Disse må gjennomgås før de returneres med spørsmål om mer dokumentasjon. For disse foreslåes en egen sats, på halve gebyrbeløpet for ordinær behandling. Dersom de kommer med tilstrekkelig informasjon, vil resterende halve beløp bli pålagt.

Renovasjon

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad %
Husholdning	Pr år	4 450	4 730	6% Beløp er ekskl. mva
Renovasjon fritidshus (servicegrad 2)	Pr år	1 700	1 820	7% Beløp er ekskl. mva

Slam

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad %
Melhus kommune – tilsyn spredte avløp (myndighetsutøvelse, momsfritt)	Pr anlegg, pr år	592	592	0% Momsfritt
Oppmøtepris (O) slam	Per anlegg	834	994	19% Beløpet er ekskl. mva
Tømming og behandling av minirensanlegg	Per m3	427	474	11% Beløp er ekskl. mva

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad %
Tømming og behandling fra slamavskiller (P1)	Per m3	504	539	7% Beløp er ekskl. mva
Tømming og behandling fra tett tank (P2)	Per m3	427	474	11% Beløpet er ekskl. mva

Gravemeldinger i og ved kommunal veg samt leie av gategrunn

Følgende gebyrer for behandling av gravemeldinger i og ved kommunal veg i 2025:

Behandling av gravemeldinger i og ved kommunal vei

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad %
Graving i og ved kommunal veg	Pr stk	4 618	4 775	3% Beløp er ekskl. mva
Graving i og ved kommunal veg uten tillatelse	Pr stk	9 444	9 765	3% Beløp er oppgitt ekskl. mva
Leie av offentlig gategrunn i Melhus kommune	Pr døgn	4	4	0% Beløp et er per m2 pr døgn, ekskl. mva

Retningslinjer for leie av uteareal til servering i Melhus kommune

1. Formål

Formål med retningslinjene er å legge til rette for at uteservering blir en berikelse for Melhus sentrum og bidrar til liv i byrommene, uten å være til hinder for allmenn bruk av disse. Retningslinjene skal brukes når kommunen behandler søknader om leie av grunn til uteservering. De definerer hvilke krav og hensyn som vurderes ved behandling av en søknad, for å gi forutsigbarhet til søkere.

2. Virkeområde

Retningslinjene omfatter offentlig eid eller offentlig regulert grunn i Melhus kommune som ønskes brukt til uteservering. Retningslinjene dekker kun hensyn vedrørende leie av grunn. I tillegg kommer krav til serverings- og skjenkebevilling, og byggetillatelse. Byggetillatelse vil være et krav for tiltak som er søknadspliktige etter plan- og bygningsloven, og kan søkes om til bygningsmyndighetene. Innretninger som krever tillatelse i henhold til vegloven § 57 skal være godkjent av rette vegmyndighet. Byggetillatelse gir ikke rett til dispensasjon fra retningslinjene for leie av grunn.

3. Leieavtalens innhold og omfang

- 3.1. Søknad om leie av grunn til uteservering skal inneholde kart med plassering, og en beskrivelse av ønsket tiltak, med illustrasjoner som viser ønsket resultat, eventuelt med fotografi av produkt som ønskes installert.
- 3.2. Avtalen regulerer det arealet som tillates brukt til uteservering.
- 3.3. Uteserveringens elementer, inkludert eventuell innramming, skal plasseres innenfor leid areal.
- 3.4. Målsatt tegning over uteserveringsområdet, stemplet og godkjent av kommunen, skal være lett tilgjengelig for kontroll på serveringsstedet.
- 3.5. Avtalen regulerer leieperioden arealet tillates brukt.
- 3.6. Uteserveringsområdet skal brukes til det formål det er leid til.
- 3.7. Dersom Melhus kommune, som grunneier, påpeker uønskede forhold, skal oppretting skje så snart som praktisk mulig. Dette gjelder ved brudd på retningslinjer og/eller avtalevilkår, men kan også inntre dersom det blir oppdaget andre hensyn.
- 3.8. Ved brudd på retningslinjer og/eller vilkår i avtalen, manglende oppretting av uønskede forhold eller dersom det oppstår behov for å bruke arealet til andre formål, kan Melhus kommune til enhver tid heve leieavtalen.
- 3.9. Eventuelle avvik fra retningslinjene eller særlige krav for det enkelte tilfellet, skal beskrives i den aktuelle leieavtalen.
- 3.10. Dersom det skal utføres arbeid i kommunal regi på leid areal, må leietaker redusere eller fjerne uteserveringen inntil arbeidene er fullført. Det gis redusert leiepris tilsvarende tiltakets varighet.
- 3.11. Ved sesongavslutning og/eller opphør av leieavtale skal uteserveringen ryddes bort, og arealet settes tilbake i samme stand som det var før det ble tatt i bruk.
- 3.12. Følgende priser er gjeldende for leie av areal:

Uteservering med alkoholserving

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad %
sommersesong 15.05 - 15.09	pr. kvm	339	339	0%
Utvidet sommer sesong 01.04 - 15.10	pr. kvm	574	574	0%
Vintersesong 16.10 - 31.03	pr. kvm	198	198	0%

Uteservering uten alkoholserving

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i Merknad %
Sommersesong pr. kvm 15.05 - 15.09		172	172	0%
Utvidet sommersesong 01.04 - 15.10	Pr. kvm	308	308	0%
Vintersesong 16.10 - 31.03	Pr. kvm	99	99	0%

4. Plassering og bruk av leid areal

4.1. Uteservering skal, som hovedregel, plasseres i direkte tilknytning til innendørs serveringslokale, eventuelt utenfor en avsatt gangsone langs fasade/utstillingsvinduer.

4.2. Plassering skal ikke føre til økt trafikkfare, for eksempel ved å begrense sikt for trafikanter.

4.3. Framkommelighet, sikt og snumulighet for nyttetransport skal ivaretas.

4.4. Uteserveringsområdet skal ivareta kravene til universell atkomst som følger av plan- og bygningsloven og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

4.5. Ved plassering av uteservering på areal forbeholdt fotgjengere, skal det som hovedregel gjenstå minimum 3 meter fri og sammenhengende gangpassasje. I områder med mange fotgjengere og/eller syklist, kan kravet bli høyere. Uttalelser fra vegmyndighetene vil bli tillagt stor vekt i den enkelte sak. Uteservering skal ikke vanskeliggjøre fremkommeligheten til syn- og bevegelseshemmede. Plassering må også ses i sammenheng med retningslinjer for møbleringssoner utenfor eget utsalgssted.

4.6. Gangpassasjer skal være fri for hindringer. Ved oppmåling av fri gangpassasje skal det tas hensyn til eventuelle hindringer som busskur, offentlige skilt, lyktestolper, billettautomater, brannhydranter, sykkelstativ, etc.

4.7. Serveringsområdets form og størrelse skal tilpasses naturlige gangtraséer, spesielt i nærheten av gangfelt. Traséene skal ha en naturlig linjeføring og sikre tilstrekkelig areal og god sikt for kryssing av gate/vei. I sammenheng med holdeplasser skal det tas ekstra hensyn.

4.8. Utrykningskjøretøy skal sikres fremkommelighet. Uteservering er derfor ikke aktuelt der dette hindrer en fri kjørbær passasje på minimum 3 meter. Bredere passasje kan kreves ut fra stedlige forhold.

4.9. Møblering, plassering av markiser, parasoller, varmelamper og lignende skal være i samsvar med krav om rømningsveier, brannsikkerhet etc. for den aktuelle virksomheten. Rømningsveier fra bygget må ikke blokkeres/redueres som et resultat av utplassering av møbler eller annet.

4.10. Ved tilberedning av mat eller ved bruk av egen salgssinnretning for mat, skal leietaker innhente nødvendige tillatelser fra relevante myndigheter. Som utgangspunkt vil kommunen være positiv til slik virksomhet, så fremt den kan godkjennes av Mattilsynet.

4.11. Serveringsområdet skal til enhver tid være ryddig, og skal være rengjort senest en time etter stengt.

5. Utforming og møblering av serveringsområdet

5.1. Uteservering skal fremstå så åpen som mulig og visuelt innordnes gate- eller plassmiljøet. Serveringssteder som ligger ved siden av hverandre skal, så langt det lar seg gjøre, samarbeide om helhetlige løsninger. I områder med kulturhistorisk verdi skal det tas særlig hensyn.

5.2. Møblering og klimaskjerming som parasoller/markiser skal være av god kvalitet. Fargebruk skal som hovedregel avstemmes mot bygg og omgivelser.

5.3. Møbler skal plasseres direkte på eksisterende belegning. Unntak kan gjøres etter tillatelse, der hvor gategrunnen ikke egner seg for stødig møblering uten at det gjøres tiltak. Forhøyninger, tepper eller andre skifter i nivå og materialbruk er som hovedregel ikke tillatt. Festepunkt i bakken tillates som hovedregel ikke, men unntak gjøres etter vurdering.

5.4. Markiser og parasoller skal plasseres på en slik måte at de ikke tar sikt eller begrenser trafikk omkring bygningens hjørner. Minimum høyde under markiser skal være 2,3 meter. Reklame på markiser og parasoller tillates ikke. Kappe på markiser og parasoller tillates ikke.

5.5. Møbler skal ved behov kunne ryddes vekk.

5.6. Eventuell avgrensing av serveringsområdet skal være mest mulig gjennomiktig og åpen, lett kunne flyttes og skal som hovedregel maksimalt ha en høyde på 110 cm. Reklame godtas ikke på inngjerdingen.

Investeringer i økonomiplanen

Kommunens samlede investeringer samt hvordan investeringene foreslås finansiert, framgår av tabellen nedenfor.

Økonomiplan for 2026-2029

(tall i hele 1 000)	2026	2027	2028	2029	Sum
Sum investeringsutgifter	354 208	173 675	226 950	139 275	894 108
Sum investeringsinntekter	-349 065	-168 532	-221 807	-134 132	-873 536
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-5 143	-5 143	-5 143	-5 143	-20 572
Sum	0	0	0	0	0

Sentrale tall for økonomiplanperioden:

Samlede investeringer i planperioden på 4 år 894 108

Investeringene finansieres slik:

- Låneopptak	564 980
- Kompensasjon merverdiavgift	103 656
- Tilskudd fra andre *)	204 900
- Overføringer fra drift	20 572
Sum finansiering	894 108

*) Tilskudd mottas i all vesentlighet på miljøpakkeprosjektene. I tillegg føres eventuelle tippemidler her.

Låneopptaket for budsjettåret, må ses i sammenheng med den delen av låneopptak som allerede er gjennomført men ikke benyttet, såkalte ubrukte lånemidler. Det reelle låneopptaket for budsjettåret bereges da slik:

Budsjettert bruk av lån i 2026	248 540 927
Ubrukte lånemidler	113 100 000
Nødvendig låneopptak	135 440 927

Låneopptaket avrunde til næmeste hele tusen: 135 441 000

For ytterligere detaljer vises til tabellene nedenfor.

Investeringstabell for kommunen samlet

Andre investeringer

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2026	2027	2028	2029	2026-29
Overordnede inntekter og utgifter					
Brannalarmanlegg rådhuset	200	0	0	0	200
Dataromsoppgradering	686	0	0	0	686
Egenkapitalinnskudd KLP	3 700	3 700	3 700	3 700	14 800
Eid skole drenering	475	0	0	0	475
Erosjonssikring, Stor	250	0	0	0	250
Trondsveg/Kroken					
Flååsvegen	0	3 300	0	0	3 300
Forprosjekt nye Flå eldresenter	1 250	0	0	0	1 250
Gåsbakken skole - tilpasning av lokaler	33 000	0	0	0	33 000
Hovedplan veg 2024-2027	3 000	0	0	0	3 000
Hovedplan veg 2027-2030	0	4 375	4 375	5 000	13 750

Økonomiplan for 2026-2029

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2026	2027	2028	2029	2026-29
Infrastruktur og dekning i skolene.	350	0	0	0	350
Oppfølging 1:1 satsning					
Infrastruktur Søberg vest	18 000	0	0	0	18 000
Investering maskinpark	1 815	0	0	0	1 815
teknisk drift 2024-2027					
Kjøp av boliger for vanskeligstilte	2 500	2 500	0	0	5 000
Kregnesbakken - Sikringstiltak	0	500	4 000	0	4 500
Maskinparken 2027-2030	0	2 000	2 000	2 000	6 000
Melhus torg alt 3 (2024)	12 950	0	0	0	12 950
Ny Gimse skole og idrettshaller	700	0	0	0	700
Ny Gåsbakken brannstasjon	3 500	0	0	0	3 500
Nye varmepumper	2 000	0	0	0	2 000
Lundamo barneskole					
Ole Brums hage, bemannet	144 100	0	0	0	144 100
bofellesskap Sjøregga					
Ombygging av Lenavegen 3	729	0	0	0	729
Ortofoto-FKB	400	0	0	0	400
karlegging 2026					
Overvannsledning	0	4 425	0	0	4 425
Møstadalen					
Påkostninger	7 000	7 000	7 000	7 000	28 000
tiltaksvurderinger Bygg og Eiendom					
Skolebakken bru, Ler	0	500	3 200	4 500	8 200
Strandvegen bhg - vognbod, takoverbygg og asfalt	390	0	0	0	390
Svorksjøen camping - nytt avløpsanlegg	4 400	0	0	0	4 400
Tiltak mot granulat ved Kunstgressbaner	120	0	0	0	120
Tiltstandsanalyser og energiattester	1 000	0	0	0	1 000
Uforutsette investeringer tilknyttet HMS/miljørettet helsevern	750	750	750	750	2 999
Utredning barneboliger	500	0	0	0	500
Utskifting lysstoffrør	10 000	10 000	0	0	20 000
Årlig investeringskostnad IT-infrastruktur	2 575	2 575	2 575	2 575	10 300
Sum Overordnede inntekter og utgifter	256 340	41 624	27 600	25 525	351 090
Sum	256 340	41 624	27 600	25 525	351 090

Selvkost

Økonomiplan for 2026-2029

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2026	2027	2028	2029	2026-29
Overordnede inntekter og utgifter					
Avløpsanlegg Ler sentrum, byggefase	500	1 500	10 000	0	12 000
Avløpsanlegg Litlerlia	1 800	0	0	0	1 800
Avløpsanlegg, Løvset - Åsvegen	-0	0	1 500	0	1 500
Avløpssanering Ler sentrum	200	0	0	0	200
Avløpssanering, Gimsøya	600	2 000	5 400	0	8 000
Bagøyvegen - avløp	500	4 000	1 000	0	5 500
Bagøyvegen - vann	500	2 500	0	0	3 000
Bagøyvegen	400	4 700	500	0	5 600
avløpspumpestasjon Blekesmarka	3 000	500	0	0	3 500
Avløpspumpestasjon Brekkåsen - sanering VA - etappe 2	300	300	2 000	6 000	8 600
Brekkaåsen - sanering VA - etappe 2	300	300	2 000	6 000	8 600
Diverse investeringer avløp	500	500	500	500	2 000
Diverse investeringer vannforsyning	500	500	500	500	2 000
Eternittledning, Ferjestaden-Udduvoll	0	0	500	6 000	6 500
Flow målere	400	0	0	0	400
Forprosjekt Korsvegen RA - kapasitet	0	0	0	500	500
Gåsbakken RA	3 500	8 000	1 000	0	12 500
Hovedvannledning, Ler sentrum, prosjektering	150	0	0	0	150
Ledningsanlegg til Rønningstrøa HBS	1 500	300	0	0	1 800
Ledningsanlegg til Rønningstrøa HBS, bygging	1 000	0	0	0	1 000
Ler avløpspumpestasjon	3 000	0	0	0	3 000
Litjerlia APS	3 200	0	0	0	3 200
Loddgårdstrøa sør, avløpspumpestasjon	0	2 500	0	0	2 500
Lyngenvegen-avløp, byggefase	4 300	3 750	0	0	8 050
Lyngenvegen-vann, byggefase	4 300	3 750	0	0	8 050
Omlagging av deler av ledninger langs Brekktrøa	800	0	0	0	800
Påslippspunkt våtslam Rathbekken	500	500	0	0	1 000
avløpspumpestasjon Rehabilitering av vannledninger langs Brekktrøa	2 000	0	0	0	2 000
Renovering VA-infrastruktur, avløp	600	0	0	0	600
Renovering VA-infrastruktur, vann	1 250	1 250	1 250	1 250	5 000
	3 500	3 500	3 500	3 500	14 000

Økonomiplan for 2026-2029

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2026	2027	2028	2029	2026-29
Reservevann til Skaun - utbedring av kummer Rønningstrøa VPS	400	0	0	0	400
Sanering avløpsanlegg langs Kaldvella, prosjektering	1 500	0	0	0	1 500
Sanering Leirtaket - avløp, byggefase	1 000	1 000	3 000	0	5 000
Sanering Leirtaket - vann, byggefase	500	5 000	5 000	4 000	14 500
Slambehandling Varmbo & Lundamo RA	500	3 000	2 000	1 000	6 500
Slukkevann - Vannettmodell - Melhus-Hovin	4 000	0	0	0	4 000
Spillvannsledning Ler-Kvål	1 500	0	0	0	1 500
Utskifting av eternitt Lund	3 000	0	0	0	3 000
VA-sanering Rådhusvegen, avløp	0	0	0	1 000	1 000
VA-sanering Rådhusvegen, vann	0	0	0	1 000	1 000
VA-sør 2, avløp	3 000	3 000	25 000	21 500	52 500
VA-sør 2, vann	3 000	3 000	25 000	21 500	52 500
Vannkum Rye	1 000	3 500	0	0	4 500
Vannledning Ler sentrum, byggefase	500	1 500	5 500	0	7 500
Vannledning, Gimsøya	500	2 000	5 400	0	7 900
Øysand RA - utbedring	0	0	300	4 000	4 300
Sum Overordnede inntekter og utgifter	60 300	62 350	100 850	78 250	301 750
Sum	60 300	62 350	100 850	78 250	301 750

Miljøpakken

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2026	2027	2028	2029	2026-29
Overordnede inntekter og utgifter					
Fortau Lyngenvegen	3 500	200	0	0	3 700
Gangbru over E6	567	0	0	0	567
Gangbru over Gaula (delvis)	1 000	0	0	0	1 000
GSV Monstufleta-Gimsvegen	500	0	0	0	500
GSV-Bennavegen	14 000	50 000	20 000	0	84 000
GSV-Hollumsvegen	2 000	3 000	20 000	20 000	45 000
GSV-Løvsetvegen	3 000	2 000	0	0	5 000
delstrekning 1					
Knutepunktet	2 000	5 000	18 000	5 000	30 000
Mindre trafikktekniske tiltak	500	500	500	500	2 000
Mussugata	2 000	0	0	0	2 000
Snarvegpakke 2 (egen regi)	2 000	0	0	0	2 000
Snarvei Gimse skole - Gruva	3 500	0	0	0	3 500

Økonomiplan for 2026-2029

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2026	2027	2028	2029	2026-29
Veganlegg Gimsøya	3 000	9 000	40 000	10 000	62 000
Sum Overordnede inntekter og utgifter	37 567	69 700	98 500	35 500	241 267
Sum	37 567	69 700	98 500	35 500	241 267

Andre investeringer

Overordnede inntekter og utgifter

Brannalarmanlegg rådhuset

Brannalarmanlegget er i drift medio oktober 2025, gjenstår noen mindre brannforebyggende tiltak som fullføres vår 2026.

Dataromsoppgradering

Kostnadsramme på prosjektet er økt. Differansen finansieres med refusjon fra samarbeidskommunene.

Egenkapitalinnskudd KLP

Kommunen er medeier i Kommunal Landspensjonskasse (KLP), som forvalter pensjonsordningen for ansatte. Egenkapitalandelen viser hvor stor del av KLPs verdier kommunen eier. Dette er en finansiell investering som gir kommunen rett til en andel av overskuddet i KLP, og som kan påvirke kommunens økonomiske styrke over tid.

I investeringsregnskapet føres denne posten fordi den representerer en langsiktig plassering av kommunens midler. Det er ikke en utgift i vanlig forstand, men en verdi som kommunen har i form av eierskap. Endringer i egenkapitalandelen kan komme av innbetalinger, avkastning eller justeringer i verdien av KLPs virksomhet.

Eid skole drenering

Prosjektet skal etter planen ferdigstilles i løpet av 2026.

Erosjonssikring, Stor Trondsveg/Kroken

Prosjektet skal sikre tre bekkedaler ved Leirtaket boligfelt, hvor det er registrert pågående erosjon. Området ligger i en kvikkleiresone med høy faregrad, og tiltaket er derfor viktig for å forebygge skred og ivareta sikkerheten for beboerne. Erosjonssikringen er gjennomført og forventes ferdigstilt og overtatt høsten 2025. Videre oppfølging omfatter miljøundersøkelser som skal utføres ett år etter ferdigstillelse, i løpet av 2026, for å sikre at tiltakene fungerer som planlagt og at naturhensyn blir ivaretatt. Prosjektet gjennomføres i tråd med kravene fra myndighetene, og det er søkt om støtte fra NVE for sikringsarbeidet, med forventet avklaring i første halvdel av 2026.

Flååsvegen

Utskifting av stikkrennene langs Flååsvegen ble opprinnelig planlagt gjennomført i 2023, men prosjektet ble utsatt som følge av usikkerhet rundt grunnforholdene. Geotekniske undersøkelser og vurdering av områdestabiliteten har avdekket kvikkleire, og det er tidligere registrert utglidning i området som følge av tett stikkrenne. For å redusere risikoen for nye hendelser og sikre stabil grunn er det derfor anbefalt å etablere og rydde opp i grøfter for trygg vannføring, samt skifte ut stikkrennene. Flååsvegen er eneste kjørbare adkomst til området, og det er derfor avgjørende å opprettholde sikker og stabil veiforbindelse. Det foreligger en detaljert geoteknisk vurdering og kostnadsoverslag, inkludert risiko- og flomberegninger samt tekniske beskrivelser. Videre må det inngås avtaler med to grunneiere om omfang, avskjærende grøft og anleggsveg. Tiltakene planlegges gjennomført så snart nødvendige avklaringer og kostnadsrammer er på plass, slik at arbeidet kan utføres på en trygg og kontrollert måte.

Forprosjekt nye Flå eldrecenter

Under utredning internt, ses i sammenheng med behandlingen av boligsosial handlingsplan og oppfølging deretter.

Gåsbakken skole - tilpasning av lokaler

I kommunestyrevedtak 53/2023 ble det besluttet at Melhus kommune skal gjennomføre vesentlige oppgraderinger av Gåsbakken skole. Prosjektet har en budsjetttramme på 85 millioner kroner, basert på anbefalinger fra en mulighetsstudie utført av Eggen Arkitekter. Denne studien vurderte ulike løsninger for å møte dagens og fremtidens behov for skolen og barnehagen på Gåsbakken særlig med hensyn til å etablere spesialrom og ny gymsal i skolen.

I 2024 ble det kontrahert en totalentreprenør, og prosjektet startet opp som en samspillsentreprise. Samspillet mellom entreprenør, kommunen og skolen startet i august. Samspillsmodellen legger til rette for samarbeid mellom flere aktører for å sikre best mulig løsning innenfor rammen. I tillegg til entreprenør og rådgivere har prosjektet involvert arkitekter, ansatte ved skolen og barnehagen, samt barna som bruker bygget daglig. I denne prosessen har skolen gjort en god jobb med å inkludere brukere på skolen fortløpende for avklaringer og ønsker som de har. Denne brede involveringen sikrer at prosjektet oppfyller kravene i arbeidsmiljøloven ved å ivareta et forsvarlig arbeidsmiljø for ansatte og brukere, samtidig som kravene i plan- og bygningsloven er ivaretatt.

Prosjektet er nå under bygging i tråd med framdriftsplan og økonomisk ramme. Deler av nybygd undervisningsareal tas i bruk 5. januar 2026, resterende ferdigstilles senest innen oktober 2026.

Hovedplan veg 2024-2027

Prosjektet har som mål å heve eller opprettholde vegkapitalen for å forebygge økte vedlikeholdskostnader i fremtiden. God vegstandard er viktig for fremkommelighet, drift og trafiksikkerhet. Tiltaket gjennomføres ved standardheving av Hammonds veg og deler av Fossvegen, planlagt ferdigstilt i 2026. Etter avslutning vil prosjektet videreføres med tilsvarende tiltak for økonomiperioden 2027–2030.

Hovedplan veg 2027-2030

Prosjektet er en videreføring av prosjekt 36859 Hovedplan veg 2024–2027, og har som mål å opprettholde og heve vegkapitalen for å forebygge økte vedlikeholdskostnader i fremtiden. Tiltaket gjennomføres for å sikre god vegstandard, som er avgjørende for fremkommelighet, drift og trafiksikkerhet. I planperioden 2027–2030 er det lagt opp til å benytte bevilgningen til oppgradering av blant annet Fossvegen, Langmyra, Svingen, Vaggvegen, Vassfjellvegen, Elgstien, Langstykket og Gimsvegen. Prosjektet baseres på Hovedplan vedtatt i 2019, og mindre justeringer i prioriteringer kan forekomme underveis.

Infrastruktur og dekning i skolene. Oppfølging 1:1 satsning

Prosjekt utsettes til ferdigstilling i 2026 pga kapasitet og som et ledd i økonomisk tiltak. Vurderes som ikke kritisk å avvente prosjekt til 2026.

Infrastruktur Søberg vest

Tiltaket omhandler bygging av ny kommunal veg, gang og sykkelveg med tilhørende kommunalteknisk infrastruktur (forlengelse av dagens Prestmoveg). På grunn av betydelig høyere grunnvannstand enn målt tidligere, ble det ikke mulig å bygge kulvert under jernbanen som først planlagt, slik at endret reguleringsplan ikke lenger medfører bygging av kulvert. Det betyr at gang- og sykkelvei langs den nye Prestmovegen må benyttes. Kostnader til rådgivere og grunnverv er inkludert i dette tiltaket. Tiltaket skal finansieres via utbyggingsavtaler og det er inngått avtaler med 2 utbyggere hvor de skal dekke 89% av kostnadene og Melhus kommune 11% knyttet til prosjektet på Midttuntomta. Fordelingen er beregnet ut fra brutto nytt boligareal som er planlagt bygd. Kontrakt for byggingen av vei, vann og avløpsledninger er tildelt entreprenør, denne kontraktsverdien er 7.900.000,- eks. mva.

Inkludert påløpte kostnader til planlegging, grunnverv og tiltak knyttet til ny overvannskulvert under «ny» E6, estimeres en total kostnad for prosjektet til kr. 14.400.000,- eks. mva og finanskostnad. Av dette vil ca kr. 1.600.000,- eks.mva og finanskostnad belaste kommunens investeringregnskap (utgjørende 11% av totale prosjektkostnader).

Investering maskinpark teknisk drift 2024-2027

Prosjektet gjelder oppgradering og utskifting av kommunens maskinpark for å sikre pålitelig og funksjonelt utstyr, samtidig som man unngår store, uforutsette kostnader. I 2026 planlegges utskifting av frontkost, mens større investeringer, kan bli aktuelle i 2027 og 2028 på grunn av alder og slitasje.

Kjøp av boliger for vanskeligstilte

Det er tidligere vedtatt i to saker, kjøp av kommunale boliger for henholdsvis kr 32.550.000,- i 2018 (k-sak 100/17) og med kr. 96.000.000,- i 2022 (k-sak 40/22). Forutsetningen for finansieringen i begge disse sakene var tilskudd fra Husbanken til kjøp av boliger for vanskeligstilte. Dette tilskuddet ble ikke videreført i nytt statsbudsjett 2025, noe som innebærer at forutsetningene for bygging av boligene falt bort. I tillegg var det forutsatt bruk av fond, både flyktningefond og avsetninger fra tidligere salg av eiendom. Forutsetningene for bruk av fond har også endret seg med bakgrunn i dagens økonomiske situasjon og likviditetsutfordringer.

Disse investeringsprosjektene termineres og erstattes av et nytt investeringsprosjekt. Dette prosjektet er med tanke på å ha mulighet for å kunne kjøpe en bolig om det oppstår en situasjon der det er nødvendig og at kommunen ikke greier å løse behovet innenfor eksisterende boligmasse. Det bevilges kr. 5.000.000,- til dette formålet.

Kregnesbakken - Sikringstiltak

Vinteren 2024 gikk det et mindre skred i Kregnesbakken som førte til skade på veg og rekkverk. Geotekniske vurderinger er gjennomført, og disse viser at området har behov for tiltak for å sikre stabilitet og redusere risiko for nye utglidninger. Hensikten med prosjektet er å hindre videre erosjon og sikre trygg ferdsel langs vegen. Tiltaket gjennomføres ved etablering av et mindre sikringsanlegg litt ovenfor skredområdet for å kontrollere avrenning og overflatevann. Arbeidet planlegges gjennomført så snart nødvendige avklaringer og bestilling av entreprenør er på plass.

Maskinparken 2027-2030

Prosjektet erstatter prosjekt 36840 Investering maskinpark teknisk drift 2024–2027, og omfatter oppgradering og utskifting av kommunens maskinpark. Hensikten er å sikre at teknisk drift disponerer pålitelig og funksjonelt utstyr som ivaretar effektiv drift og beredskap, samtidig som man forebygger store og uforutsette investeringskostnader. Tiltaket gjennomføres ved planmessig utskifting og oppgradering av maskiner etter behov, slik at investeringene fordeles jevnt over tid. Prosjektet videreføres i kommende planperiode med løpende utskifting av utstyr i tråd med teknisk drift sine behov og prioriteringer.

Melhus torg alt 3 (2024)

Prosjektet omfatter opparbeidelsen av et nytt torg, «Markedsplassen», i Melhus sentrum med dekker, grøntområder, overvannsløsninger, belysning, møblering og kunst. Tiltaket skal gi sentrum et funksjonelt og varig byrom med høy kvalitet. Prosjektutviklingen ferdigstilles i november 2025, etterfulgt av detaljprosjektering, byggestart våren 2026 og planlagt ferdigstilling høsten 2026. Hovedutfordringen er å programmere arealet slik at det samsvarer med både økonomisk ramme og forventet kvalitet. Videre gjenstår anskaffelse av underentreprenører og innkjøp av materialer.

Ny Gimse skole og idrettshaller

Gjenstående investeringsbeløp på prosjektet er planlagt å skal gå til avslutning av "kunstprosjektet".

Ny Gåsbakken brannstasjon

Prosjektet er igangsatt og styres i hovedsak av forsikringsselskapet. Entreprenør er valgt og oppstart forventes i løpet av oktober 2025. Investeringen finansieres av forsikringsoppgjør med fradrag av kr. 50.000 i egenandel. En utvidelse som følge av større brannbil finansieres av økt husleie fra Gauldal brann og redning IKS. Utvidelsen er beregnet med en investeringskostnad på ca. kr. 150.000.

Nye varmepumper Lundamo barneskole

Varmepumpen ved Lundamo skole ble installert for 13 år siden og er utstyrt med to kompressorer. Anlegget har hatt gjentatte driftsproblemer, særlig knyttet til hyppige start- og stopp-sykluser som belaster kompressorene. Dette har ført til havari og behov for større reparasjoner.

En reparasjon av dagens anlegg er beregnet til ca. 1,5 million kroner inkl. mva. Dette vil imidlertid kun gi en kortvarig forlengelse av levetiden, ettersom anlegget allerede er i slutten av sin forventede brukstid.

Per i dag har bygget kun en gasskjele som reservevarmekilde. Det innebærer en betydelig risiko dersom varmepumpen faller helt ut av drift, og det haster derfor med å finne en varig løsning for å sikre varmforsyningen ved skolen.

Ole Brums hage, bemannet bofelleskap Sørenga

Ole Brumms Hage er behandlet som **PS 131/24 – Bofelleskap Ole Brumms Hage** i kommunestyret 10. desember 2024 som følger:

Rådmannen har kommet frem til at det anbefales å kjøpe OBH Omsorgsboliger AS for å realisere behovet for et bemannet bofelleskap med heldøgns omsorg og 24 omsorgsboliger i Melhus sentrum ved Sørenga. Gjennom fastsatt pris på aksjekjøpet har kommunen avtalt å prissikre kjøpet slik at kjøpsprisen på Selskapet ikke er gjenstand for prisregulering i perioden frem til overtakelse 1. juli 2026. Overtakelsesdatoen, 1. juli 2026, er avhengig av at arbeidene startes opp i januar 2025. Denne oppstarten er igjen avhengig av positivt utfall av dispensasjonssøknad fra utbygger som behandles parallelt med denne saken i formannskapet 3. desember. Den økonomiske drifts effekten knyttet til gjennomføringen av aksjekjøpet med:

- Kjøpesum for Selskapet
- Beregnet investeringstilskudd fra Husbanken
- Forutsetning knyttet til å dokumentavgift
- Håndtering av moms som en fremtidig justeringsrett over 10 år
- Skattemessige forutsetninger ved avvikling av Selskapet
- Nødvendig avsetning til innkjøp av inventar og kjøp av juridiske tjenester
- Forventede husleieinntekter inkludert renhold av omsorgsboligene
- Kalkulerte FDV-utgifter Innarbeidedes i økonomi og handlingsplanen for 2026-2029. Med et rentenivå på 4 pst. blir netto driftseffekt på om lag 1,7 mill. kroner på årsbasis dersom en legger til grunn at lånet knyttet til aksjekjøpet pluss inventar og kjøp av juridiske tjenester forrentes som annuitetslån.

Prosjektet er under bygging og fremdriften nå er overtakelse og klargjøring for innflytting i oktober 2026.

Ombygging av Lenavegen 3

I forbindelse med ombyggingen av Lenavegen 3, er det ønskelig å få installert systemer for varmestyring i aktuelle soner. Dette anses å være energiøkonomiserende.

Ortofoto-FKB karlegging 2026

Ortofoto er målestokksriktige flybilder. Ortofoto etableres enten av bilder fra nasjonalt program for omløpsfotografering (normalt med oppløsning på 25 cm) eller i forbindelse med GEOVEKST -prosjekter (normalt med oppløsning på 10 cm). Nasjonal målsetting De nasjonale målsetningene bygger opp under tiltak 9 Videreutvikle detaljerte grunnkart (FKB) for fremtiden, i handlingsplanen til nasjonal geodatastrategi. Omløpsprogrammet dekker hele landet med nye ortofoto med et omløp på 6-8 år. For tettere bebygde områder og områder med særskilt interesse, er det ønskelig med et hurtigere omløp og bedre oppløsning enn det omløpsbildene gir. Partene skal gjennom geodataplanlegging vurdere hvilke områder det er behov for egne ortofoto eller andre bildedata i tillegg til ortofoto som etableres gjennom omløpsprogrammet. I alle kartleggingsprosjekt skal det etableres ortofoto. Regional målsetting, Trøndelag Sikre tilgang til ferske og historiske ortofoto. Ortofoto er et viktig datagrunnlag hos alle GEOVEKST partene og benyttes i stor grad i saksbehandlingen. Det utarbeides kartplan som rullerer årlig. Kartplanen skal kunne benyttes til budsjettering hos partene. Brukerne hos GEOVEKST partene skal involveres ved prosjektutforming. Prosjektforslag utarbeides av Kartverket og sendes partene i august-september 2025

Overvannsledning Møstadalen

Prosjektet omfatter utbedring av overvannsnett langs den kommunale vegen i Møstadalen for å sikre god drenering og forebygge skader på veg og nærliggende områder. Hensikten er å redusere risikoen for erosjon, flomskader og driftsutfordringer ved å gjennomføre nødvendige tiltak der overvannssystemet i dag ikke fungerer tilfredsstillende. Etter vurdering av ulike løsninger og kostnadsberegninger er det konkludert med at punktvis utbedringer er tilstrekkelige. Det er imidlertid behov for tilleggsbevilgning for å dekke merkostnader til geoteknisk vurdering og utførelse av arbeidet. Mulighetsstudie er gjennomført, og endelig beslutning om konkrete tiltak fattes i samråd med vegdriften og geotekniker når kostnadsoverslaget foreligger, med planlagt gjennomføring deretter.

Påkostninger tiltaksvurderinger Bygg og Eiendom

Investeringsmidlene benyttes til nødvendige påkostninger jfr. tilstandsvurderinger som utføres hvert 4. år. Per tiden arbeides det med utbedringer på Bruatunet og Hovin skole.

Skolebakken bru, Ler

Spesialinspeksjon av Bruaplassen bru og Skolebakken bru på Ler har avdekket skader og mangler som svekker bæreevnen, påvirker trafikksikkerheten og øker vedlikeholdskostnadene. I tillegg viser overslagsberegninger at begge bruer har for liten kapasitet til å håndtere flom, noe som kan få konsekvenser for nærliggende bolighus ved en storflom (200-årsflom). På bakgrunn av skadeomfang, flomvurdering og behovet for å redusere antall bruer tett på hverandre, anbefales det i rapporten å fjerne begge eksisterende bruer og etablere én ny plasstøpt bru ved Skolebakken. Plasseringen er valgt som den mest hensiktsmessige. Fremdriften er planlagt med prosjektering i 2026–2027 og bygging i 2028–2029

Strandvegen bhg - vognbod, takoverbygg og asfalt

Noen mindre utbedringer gjenstår - for ferdigstillelse i 2026.

Svorksjøen camping - nytt avløpsanlegg

Melhus kommunestyre vedtok **detaljreguleringsplanen** for Svorksjøen Camping 12.12.2023 (sak 109/2023).

Hensikten er å løse kapasitetsproblemer ved dagens infiltrasjonsanlegg, som har gitt dårlig rensed avløpsvann og utsig til Svorksjøen.

Planen omfatter nytt renseanlegg for campingen og nærliggende hytter nord for området.

Det er gjennomført konkurranse for innkjøp av selve renseanlegget, samt at det er gjennomført anbudskonkurranse for gravearbeidene. Det planlegges for at anlegget ferdigstilles og tas i bruk til vår/sommer 2026.

Tiltak mot granulat ved Kunstgressbaner

Prosjektet gjelder fullføring av gjerde ved Flå kunstgress. Planlagt ferdigstilt i 2026.

Tiltstandsanalyser og energiattester

Prosjektet antas ferdigstilt i 2026.

Uforutsette investeringer tilknyttet HMS/miljørettet helsevern

Det avsettes midler til uforutsette investeringer som anses nødvendig ut fra hensynet til HMS/miljørettede tiltak. Eksempelvis er solskjerming etablert på Brekkåsen skole. Det er nå ønskelig med å få installert fallmatter.

Utredning barneboliger

Det er et presserende behov for større og bedre tilpassede lokaler for avlastningstjenesten, for å sikre kapasitet til å yte lovpålagt avlastning på en forsvarlig måte. Utredningen anbefaler at det snarest igangsettes et arbeid for å finne en løsning, samt beregne kostnader knyttet til dette.

Følgende alternativer foreslås:

1. Anskaffelse eller utvidelse til større lokaler for avlastningsboligen.
2. Opprettelse av egen barnebolig, det vil si bofellesskap med felles base. Det er tre barn som har behov for barnebolig. Dette vil frigjøre rom i avlastningsboligen til rullerende avlastning.

Barneboligen bør være i nærheten av avlastningsboligen for å utnytte ressursene bedre.

Begge alternativer vil gi mulighet for tilpasning av lokalene til brukerne. Avlastningstjenesten bør være sentrumsnær for å benytte aktivitetstilbud som er i sentrum, som kino, klubben, bibliotek og butikk. Tjenesten har ikke tilpasset bil i dag, og det vil også medføre behov for økte personellressurser ved plassering utenfor sentrum. Det bør være et tilpasset uteområde.

Utskifting lysstoffrør

EU-direktivet (RoHS) har gjort produksjon og import av lysstoffrør ulovlig fra 2023 på grunn av kvikksølvinnhold og høyt energiforbruk. Lysrør kan brukes til de er oppbrukt, men det anbefales å bytte til LED for bedre energieffektivitet og sikkerhet.

Prosjektet omfatter:

- Demontering av gamle armaturer og lysrør.
- Montering av nye LED-armaturer med krav til energiklasse, levetid, lysutbytte og dimming der det er hensiktsmessig.
- Lysberegning for hvert bygg.
- Forsvarlig avhending av gamle armaturer og lysrør i tråd med miljøkrav

Prosjektet er noe forsinket, gjennomført anbudskonkurranse nå i høst ble avlyst grunnet klage på avgjørelsen om tildeling av kontrakt. Ny konkurranse blir gjennomført og det planlegges gjennomføring i 2026 og 2027. Det er gjennomført noe utskifting gjennom rammeavtale når det har vært hensiktsmessig.

Årlig investeringskostnad IT-infrastruktur

Prosjektet skal sikre at kommunens IT-infrastruktur til enhver tid er oppdatert, stabil og sikker. Dette omfatter investeringer i servere, sentralt nettverksutstyr, lagringsløsninger, sikkerhetskomponenter og nødvendig systemprogramvare.

Formålet er å:

- Opprettholde høy tilgjengelighet og ytelse for kritiske systemer.
- Ivareta informasjonssikkerhet og personvern i tråd med gjeldende lovverk.
- Redusere risiko for driftsavbrudd og teknologisk foreldelse.

Effekt:

- Bedre tjenestekvalitet for innbyggere og ansatte.
- Økt sikkerhet mot cybertrusler.
- Redusert nedetid og mer effektiv drift.

Investeringskostnaden er tilpasset en fordelingsnøkkel som sikrer forholdsmessig kostnadsdeling mellom Skaun kommune og Midtre Gauldal kommune, basert på volum, bruk og avtalt samarbeidsmodell.

Selvkost

Overordnede inntekter og utgifter

Avløpsanlegg Ler sentrum, byggefase

Prosjektet skal oppgradere vann- og avløpssystemet i Ler sentrum langs E6, og gjennomføres i sammenheng med den øvrige moderniseringen av avløpsanlegget på Ler. Hensikten er å sikre et framtidrettet og driftssikkert VA-nett, samt bedre håndtering av overvann og avløp. Arbeidet er delt i to byggetrinn. Først etableres ny APS og overvannsledning til Gaula, med planlagt gjennomføring i 2025–2026. Byggetrinn 2 omfatter nytt vann- og avløpsanlegg langs E6 fra Kaldvella til sør for Mussugata, og er planlagt gjennomført i 2027. Prosjektet vil dermed styrke infrastrukturen i området og legge til rette for trygg og bærekraftig utvikling av Ler.

Avløpsanlegg Litlerlia

Prosjektet er siste fase av et større anlegg med utbygging av avløpsanlegget Jaktøya–Lerli–Kvammen. Hensikten er å lede avløpet fra Løvset nordover. Dette skal redusere belastningen på avløpsnett gjennom Melhus sentrum og frigjøre kapasitet. Samtidig vil avløp fra områdene Kvammen, Rødde og Åsvegen samles inn, slik at private avløpsløsninger kan saneres. Anlegget kobles til eksisterende pumpestasjon ved Jaktøya for videre transport til Høvringen renseanlegg. Prosjektet Litlerlia

gjennomføres som to delprosjekter: bygging av en ny avløpspumpestasjon og etablering av nytt avløpsanlegg. Prosjekteringen har vist at tidligere bevilgning ikke er tilstrekkelig. Tilleggsbevilgningen skal dekke prisøkninger knyttet til bygging av ny avløpspumpestasjon. Kontrahering av totalentreprenør er planlagt vinteren 2025/2026, med oppstart og gjennomføring i etterkant.

Avløpsanlegg, Løvset -Åsvegen

Prosjektet innebærer legging av nye avløpsledninger mellom Meisevegen og Åsveien for å forbedre avløpsinfrastrukturen og sikre pålitelig håndtering av spillvann. Ledningsanlegget er ferdigstilt, men avslutning av prosjektet avhenger av sanering av Meisevegen APS, som først kan gjennomføres etter at avløpsanlegget i Litjlerlia er fullført.

Avløpssanering Ler sentrum

Prosjektet skal oppgradere vann- og avløpssystemet i Ler sentrum langs E6, og gjennomføres i sammenheng med den øvrige moderniseringen av avløpsanlegget på Ler. Hensikten er å sikre et framtidrettet og driftssikkert VA-nett, samt bedre håndtering av overvann og avløp. Arbeidet er delt i to byggetrinn. Først etableres ny APS og overvannsledning til Gaula, med planlagt gjennomføring i 2025–2026. Byggetrinn 2 omfatter nytt vann- og avløpsanlegg langs E6 fra Kaldvella til sør for Mussugata, og er planlagt gjennomført i 2027. Prosjektet vil dermed styrke infrastrukturen i området og legge til rette for trygg og bærekraftig utvikling av Ler.

Avløpssanering, Gimsøya

Prosjektet er et kombinert vann- og avløpstiltak som skal erstatte gamle og utdaterte ledninger i området. Den eksisterende eternitt-vannledningen blir byttet ut med en ny hovedledning som skal forsyne Øysand med vann, samtidig som den fungerer som reservevannforsyning til Skaun. Parallelt etableres en ny spillvannsledning som erstatter en eldre ledning som delvis ligger under boliger langs Drammensvegen. Den nye spillvannsledningen blir en hovedtrasé for spillvann fra sentrum og videre til overføringsledningen nordover. Både vann- og avløpsledningene legges så rett som mulig fra dagens rundkjøring og nordover, til de kobles på de nye ledningene i den nordlige delen av Strandvegen. Planlagt ferdigstilling av prosjektering er i 2026, mens byggingen er planlagt gjennomført i 2027 og 2028.

Bagøyvegen - avløp

Prosjektet omfatter etablering av offentlig vann- og avløpsanlegg frem til Bagøya boligfelt, som i dag har privat vannforsyning og private avløpsanlegg. Hensikten med tiltaket er å sikre trygg og tilstrekkelig vannforsyning, herunder slokkevann, og å redusere uønskede utslipp til sårbare resipienter. Prosjektet gjennomføres ved bygging av offentlig vann- og avløpsinfrastruktur, med kontrahering og oppstart av utførende planlagt i løpet av 2026, og ferdigstilling i 2027, forutsatt avklaringer med veglaget om driftskostnader for bruk av privat veg til adkomst av installasjoner. Saken ligger til behandling i jordskifteretten, og dersom det ikke oppnås akseptabel avtale med veglaget, vil prosjektets gjennomføring bli vurdert på nytt. Den økonomiske rammen dekker gjennomføringsarbeidet, og eventuelle justeringer vil bli behandlet i T1 2026.

Bagøyvegen - vann

Prosjektet omfatter etablering av offentlig vann- og avløpsanlegg frem til Bagøya boligfelt, som i dag har privat vannforsyning og private avløpsanlegg. Hensikten med tiltaket er å sikre trygg og tilstrekkelig vannforsyning, herunder slokkevann, og å redusere uønskede utslipp til sårbare resipienter. Prosjektet gjennomføres ved bygging av offentlig vann- og avløpsinfrastruktur, med kontrahering og oppstart av utførende planlagt i løpet av 2026, og ferdigstilling i 2027, forutsatt avklaringer med veglaget om driftskostnader for bruk av privat veg til adkomst av installasjoner. Saken ligger til behandling i jordskifteretten, og dersom det ikke oppnås akseptabel avtale med veglaget, vil prosjektets

gjennomføring bli vurdert på nytt. Den økonomiske rammen dekker gjennomføringsarbeidet, og eventuelle justeringer vil bli behandlet i T1 2026.

Bagøyvegen avløpspumpestasjon

Prosjektet omfatter etablering av offentlig vann- og avløpsanlegg frem til Bagøya boligfelt, som i dag har privat vannforsyning og private avløpsanlegg. Hensikten med tiltaket er å sikre trygg og tilstrekkelig vannforsyning, herunder slokkevann, og å redusere uønskede utslipp til sårbare resipienter. Prosjektet gjennomføres ved bygging av offentlig vann- og avløpsinfrastruktur, med kontrahering og oppstart av utførende planlagt i løpet av 2026, og ferdigstilling i 2027, forutsatt avklaringer med veglaget om driftskostnader for bruk av privat veg til adkomst av installasjoner. Saken ligger til behandling i jordskifteretten, og dersom det ikke oppnås akseptabel avtale med veglaget, vil prosjektets gjennomføring bli vurdert på nytt. Den økonomiske rammen dekker gjennomføringsarbeidet, og eventuelle justeringer vil bli behandlet i T1 2026.

Blekesmarka Avløpspumpestasjon

Blekesmarka APS, bygget i 1990, trenger full rehabilitering for å forbedre HMS-forholdene, sikre stabil drift og redusere risikoen for forurensning. Tiltaket gjennomføres ved at det utarbeides et tilbudsgrunnlag for kontrahering av utførende entreprenør høsten 2025, med sikte på oppstart av rehabiliteringsarbeidet vinteren/våren 2026. Prosjektet forventes ferdigstilt i løpet av 2026.

Brekås - sanering VA - etappe 2

Brekåsen er et av områdene som i dag gir størst tilførsel av fremmedvann til spillvannsnettet, og det er også avdekket tilfeller der spillvann ledes til overvannsnettet. Kartlegging viser omfattende utfordringer i avløpssystemet, og første etappe med sanering i Åkervegen er allerede gjennomført, mens tiltak i Tambartun-området står for tur. Prosjektet skal forberede neste fase ved å kartlegge og prioritere hvilke strekninger som skal saneres videre. I forbindelse med avløpssaneringen vil også vannledninger skiftes ut for å sikre trygg vannforsyning og tilstrekkelig brannvannsdekning. Målet er å utarbeide en langsiktig saneringsplan basert på kost-nytte-vurderinger, slik at ressursene brukes effektivt og infrastrukturen forbedres trinnvis. Planlegging og prioritering vil foregå i 2026-2027, og fysiske tiltak i bolig gatene forventes å starte tidligst i 2028.

Brekås - sanering VA - etappe 2

Brekåsen er et av områdene som i dag gir størst tilførsel av fremmedvann til spillvannsnettet, og det er også avdekket tilfeller der spillvann ledes til overvannsnettet. Kartlegging viser omfattende utfordringer i avløpssystemet, og første etappe med sanering i Åkervegen er allerede gjennomført, mens tiltak i Tambartun-området står for tur. Prosjektet skal forberede neste fase ved å kartlegge og prioritere hvilke strekninger som skal saneres videre. I forbindelse med avløpssaneringen vil også vannledninger skiftes ut for å sikre trygg vannforsyning og tilstrekkelig brannvannsdekning. Målet er å utarbeide en langsiktig saneringsplan basert på kost-nytte-vurderinger, slik at ressursene brukes effektivt og infrastrukturen forbedres trinnvis. Planlegging og prioritering vil foregå i 2026-2027, og fysiske tiltak i bolig gatene forventes å starte tidligst i 2028.

Diverse investeringer avløp

Dette prosjektet fungerer som en fleksibel ramme for å håndtere akutte og mindre investeringsbehov som oppstår gjennom året, samt fullføre nødvendige tiltak etter at hovedprosjekter formelt er avsluttet. Hensikten er å sikre handlingsrom slik at kommunen raskt kan iverksette små, men viktige tiltak som ikke var endelig avklart ved budsjettvedtaket, eller som oppstår underveis i pågående prosjekter. Prosjektet rapporterer tertialvis om bruken av midlene, og tiltak gjennomføres fortløpende innenfor planperioden for å sikre effektiv oppfølging og ferdigstilling av prosjekter.

Diverse investeringer vannforsyning

Dette prosjektet fungerer som en fleksibel ramme for å håndtere akutte og mindre investeringsbehov som oppstår gjennom året, samt fullføre nødvendige tiltak etter at hovedprosjekter formelt er avsluttet. Hensikten er å sikre handlingsrom slik at kommunen raskt kan iverksette små, men viktige tiltak som ikke var endelig avklart ved budsjettvedtaket, eller som oppstår underveis i pågående prosjekter. Prosjektet rapporterer tertialvis om bruken av midlene, og tiltak gjennomføres fortløpende innenfor planperioden for å sikre effektiv oppfølging og ferdigstillelse av prosjekter.

Eternittledning, Ferjestaden-Udduvoll

Prosjektet omfatter sanering og utskifting av en 1,4 km lang asbestsementledning fra 1972 mellom Ferjestaden og Udduvoll, som i dag utgjør en risiko for vannforsyningen til Øysand og Skaun. Hensikten med tiltaket er å sikre en stabil og framtidrettet vannforsyning, både for eksisterende behov og som reservevann til Skaun. Den eksisterende ledningen skal erstattes og samtidig oppdimensjoneres for å møte fremtidig kapasitetsbehov. Prosjektet gjennomføres som et sanerings- og fornyelsestiltak i tett samarbeid mellom kommunene, og arbeidene planlegges startet opp i den kommende planperioden. Gjennomføringen vil redusere risikoen for brudd, styrke leveringssikkerheten til industriområdet ved Øysand og sikre en robust reservevannsforsyning til Skaun.

Forprosjekt Korsvegen RA - kapasitet

Prosjektet skal utrede muligheter for å øke kapasiteten ved renseanlegget gjennom et forprosjekt. Bakgrunnen er at fremmedvann i spillvannsnettet har ført til at anlegget nærmet seg kapasitetsgrensen. De siste årene er det imidlertid gjennomført tiltak for å redusere fremmedvann, noe som har bidratt til å stabilisere belastningen og redusere det akutte behovet for kapasitetsutvidelse. Hensikten med prosjektet er likevel å sikre at kommunen er forberedt på framtidig utvikling og eventuelle økte belastninger over tid. Prosjektet planlegges gjennomført ved å analysere kapasitetsbehov, vurdere tekniske løsninger og utarbeide kostnadsanslag for en eventuell utvidelse. Oppstart er utsatt og forventes igangsatt mot slutten av planperioden, med planlagt start i 2029.

Gåsbakken RA

Tilstandsvurdering av avløpsanlegget viser at det er behov for rehabilitering, og at anleggets kapasitet ikke er tilpasset ytterligere tilkoblinger. Gåsbakken RA sitt infiltrasjonsanlegg med Leca-basseng er mettet og tilfredsstillende ikke dagens utslippskrav. Det er gjennomført et forprosjekt som vurderte mulige løsninger. Fremdriften videre vil innebære vurdering av type anskaffelse, med sikte på oppstart og gjennomføring i perioden 2026–2028.

Hovedvannledning, Ler sentrum, prosjektering

Prosjektet skal oppgradere vann- og avløpssystemet i Ler sentrum langs E6, og gjennomføres i sammenheng med den øvrige moderniseringen av avløpsanlegget på Ler. Hensikten er å sikre et framtidrettet og driftssikkert VA-nett, samt bedre håndtering av overvann og avløp. Arbeidet er delt i to byggetrinn. Først etableres ny APS og overvannsledning til Gaula, med planlagt gjennomføring i 2025–2026. Byggetrinn 2 omfatter nytt vann- og avløpsanlegg langs E6 fra Kaldvella til sør for Mussugata, og er planlagt gjennomført i 2027. Prosjektet vil dermed styrke infrastrukturen i området og legge til rette for trygg og bærekraftig utvikling av Ler.

Ledningsanlegg til Rønningstrøa HBS

Tiltaket omfatter etablering av et nytt høydebasseng med tilhørende ledningsnett på Rønningstrøa for å sikre stabil vannforsyning og tilstrekkelig slokkevannskapasitet. Bakgrunnen for prosjektet er den betydelige boligbyggingen i området, samt planlagte nye utbygginger som vil øke behovet for en robust vannforsyning. Hensikten er å styrke kapasitet og forsyningssikkerhet, samtidig som den nye vannpumpestasjonen på Rønningstrøa vil fungere som en midlertidig løsning frem til utbyggingen er fullført. Gjennomføringen krever utarbeidelse av reguleringsplan og inngåelse av nødvendige

grunneieravtaler. Reguleringen er under arbeid, mens videre prosjektering og utbygging planlegges igangsatt etter 2029.

Ledningsanlegg til Rønningstrøa HBS, bygging

Tiltaket omfatter etablering av et nytt høydebasseng med tilhørende ledningsnett på Rønningstrøa for å sikre stabil vannforsyning og tilstrekkelig slokkevannskapasitet. Bakgrunnen for prosjektet er den betydelige boligbyggingen i området, samt planlagte nye utbygginger som vil øke behovet for en robust vannforsyning. Hensikten er å styrke kapasitet og forsyningssikkerhet, samtidig som den nye vannpumpestasjonen på Rønningstrøa vil fungere som en midlertidig løsning frem til utbyggingen er fullført. Gjennomføringen krever utarbeidelse av reguleringsplan og inngåelse av nødvendige grunneieravtaler. Reguleringen er under arbeid, mens videre prosjektering og utbygging planlegges igangsatt etter 2029.

Ler avløppumppestasjon

Tiltaket omfatter bygging av en ny avløppumppestasjon (APS) på Ler som del av oppgraderingen av vann- og avløpssystemet gjennom sentrum. Hensikten er å sikre en driftssikker og framtidsrettet løsning for håndtering av spillvann, og å styrke infrastrukturen for videre utvikling av området. Den nye pumpestasjonen skal erstatte dagens anlegg og fungere som hovedstasjon for videreføring av spillvann nordover. Arbeidet planlegges gjennomført i starten av 2026, som en del av den trinnvise moderniseringen av VA-anlegget langs E6.

Litjlerlia APS

Prosjektet er siste fase av et større anlegg med utbygging av avløpsanlegget Jaktøya–Lerli–Kvammen. Hensikten er å lede avløpet fra Løvset nordover. Dette skal redusere belastningen på avløpsnettet gjennom Melhus sentrum og frigjøre kapasitet. Samtidig vil avløp fra områdene Kvammen, Rødde og Åsvegen samles inn, slik at private avløpsløsninger kan saneres. Anlegget kobles til eksisterende pumpestasjon ved Jaktøya for videre transport til Høvringen renseanlegg. Prosjektet Litjlerlia gjennomføres som to delprosjekter: bygging av en ny avløppumppestasjon og etablering av nytt avløpsanlegg. Prosjekteringen har vist at tidligere bevilgning ikke er tilstrekkelig. Tilleggsbevilgningen skal dekke prisøkninger knyttet til bygging av ny avløppumppestasjon. Kontrahering av totalentreprenør er planlagt vinteren 2025/2026, med oppstart og gjennomføring i etterkant.

Loddgårdstrøa sør, avløppumppestasjon

Loddgårdstrøa sør avløppumppestasjon, som ble bygget i 1989, nærmer seg slutten av sin tekniske levetid og har behov for utskifting for å sikre driftssikkerhet og et godt arbeidsmiljø for ansatte. Hensikten med prosjektet er å erstatte dagens stasjon med en moderne løsning som oppfyller dagens krav og gir lengre levetid og bedre driftssikkerhet. Før prosjektet gjennomføres skal det innhentes erfaringer fra metoden som brukes ved Blekesmarka pumpestasjon, for å vurdere om samme løsning er egnet også her. Oppstart av prosjektet er besluttet utsatt til 2027, og ny stasjon vil planlegges og bygges etter at metodikk og gjennomføringsstrategi er avklart.

Lyngenvegen-avløp, byggefase

Prosjektet har som mål å forbedre vannforsyningen i Lundamo sentrum ved å etablere nye vann- og avløpsledninger fra Lyngen høydebasseng til Stor-Tronds veg. Hensikten er å sikre bedre trykkfordeling, tosidig forsyning til sentrum og sanering av det eksisterende fellessystemet. Tiltaket vil redusere forurensning, øke utnyttelsen av høydebassenget og forbedre brannvannkapasiteten ved Leirtaket samt Lundamo barne- og ungdomsskole. Prosjektet planlegges gjennomført i løpet av de kommende årene som en helhetlig oppgradering av vann- og avløpsinfrastrukturen.

Lyngenvegen-vann, byggefase

Prosjektet har som mål å forbedre vannforsyningen i Lundamo sentrum ved å etablere nye vann- og avløpsledninger fra Lyngen høydebasseng til Stor-Tronds veg. Hensikten er å sikre bedre trykkfordeling, tosidig forsyning til sentrum og sanering av det eksisterende fellessystemet. Tiltaket vil redusere forurensning, øke utnyttelsen av høydebassenget og forbedre brannvannkapasiteten ved Leirtaket samt Lundamo barne- og ungdomsskole. Prosjektet planlegges gjennomført i løpet av de kommende årene som en helhetlig oppgradering av vann- og avløpsinfrastrukturen.

Omlegging av deler av ledninger langs Brekktrøa

Tiltaket skal erstatte en eldre vannledning og oppgradere avløpssystemet samtidig som det etableres nytt fortau til et planlagt utbyggingsområde. Hensikten er å sikre moderne og driftssikre VA-løsninger, styrke brannvannkapasiteten for et område som skal bygges ut med nye boliger, og samtidig forbedre trafiksikkerheten for myke trafikanter. Prosjektet gjennomføres av utbygger i henhold til inngått utbyggingsavtale, der kommunen bidrar med anleggsbidrag for utskifting av offentlige ledninger. Arbeidene planlegges utført i perioden 2025–2026.

Påslippspunkt våt slam

Hensikten med prosjektet er å finne en langsiktig og myndighetsgodkjent løsning for mottak og håndtering av slam, slik at kapasitet, miljøkrav og driftssikkerhet ivaretas. Det skal utredes to konkrete alternativer: enten å etablere et slammottak ved et eksisterende renseanlegg, eller å bygge et frittstående mottak hvor rejektivann føres til spillvannsnettet. Arbeidet skal gjennomføres gjennom både skisseprosjekt og forprosjekt for å sikre et solid beslutningsgrunnlag, samtidig som det settes inn midlertidige tiltak ved dagens mottak på Varmbo for å dekke behovet på kort sikt. Utredningsarbeidet pågår nå, og den permanente løsningen planlegges valgt etter avsluttet forprosjekt.

Rathbekken avløpspumpestasjon

Rathbekken avløpspumpestasjon er fra 1998 har gjentatte driftsproblemer. Deler og pumper er ikke lenger tilgjengelige, og ombygging er nødvendig for å unngå havari og en lengre driftsstans. Det foreslås å erstatte stasjonen i sin helhet. Løsningen vil forbedre driftssikkerhet, tilgjengelighet og vedlikehold. Prosjektledelsen er tenkt lagt til driftsavdelingen for gjennomføring i 2025. Det søkes om en bevilgning på kr. 2 000 000 ut fra et svært grovt estimat og tidligere erfaringstall.

Rehabilitering av vannledninger langs Brekktrøa

Tiltaket skal erstatte en eldre vannledning og oppgradere avløpssystemet samtidig som det etableres nytt fortau til et planlagt utbyggingsområde. Hensikten er å sikre moderne og driftssikre VA-løsninger, styrke brannvannkapasiteten for et område som skal bygges ut med nye boliger, og samtidig forbedre trafiksikkerheten for myke trafikanter. Prosjektet gjennomføres av utbygger i henhold til inngått utbyggingsavtale, der kommunen bidrar med anleggsbidrag for utskifting av offentlige ledninger. Arbeidene planlegges utført i perioden 2025–2026.

Renovering VA-infrastruktur, avløp

Prosjektet omfatter fornyelse av kommunens avløpsnett ved utskifting av kummer og rør som ikke lenger tilfredsstillers funksjonskrav, samt fjerning av registrerte felleskummer. Hensikten er å redusere inn- og utlekking, minimere forurensning i bekker og begrense mengden fremmedvann som belaster renseanlegg og pumpestasjoner. Tiltaket gir lavere energibruk, mindre slitasje og færre nødutslipp, og bidrar dermed til reduserte driftskostnader. Arbeidet gjennomføres etappevis i hele planperioden, med prioritet på områder med størst risiko. Tiltaket kombinerer tradisjonell graving og gravefrie metoder der det er hensiktsmessig, og koordineres med andre gravearbeider.

Renovering VA-infrastruktur, vann

Prosjektet omfatter fornyelse av brannhydranter og vannkummer som ikke lenger tilfredsstillers krav til funksjon. Hensikten er å sikre pålitelig vannforsyning, bedre brannsikkerhet og redusere lekkasjer i

ledningsnett. Brannhydranter erstattes med moderne modeller som tåler belastning og fungerer sikkert ved brann. Vannkummer med dårlig drenering, lekkasjer eller manglende avstengning oppgraderes eller byttes, og tilknyttede ledninger skiftes der de ikke oppfyller funksjonskrav. Tiltaket gir økt driftssikkerhet, lavere vedlikeholdskostnader, lengre levetid på nettet og bedre etterlevelse av drikkevannsforskriften. Arbeidet gjennomføres etappevis i planperioden, med prioritet på områder med høyest risiko, og koordineres med andre gravearbeider.

Reservevann til Skaun - utbedring av kummer

Melhus kommunes bidrag til å sikre reservevannsforsyning til Skaun kommune er montering av en ny vannkum. Denne planlegges gjennomført samtidig med etableringen av overføringsledningen i Skaun kommunes prosjekt. Gjennomføringen er avhengig av fremdriften til Skaun kommune i hovedprosjektet.

Rønningstrøa VPS

Prosjektet er igangsatt. Trykkøkingsstasjonen er anskaffet, men anlegget er forsinket grunnet manglende grunnavtale. Ekspropriasjonsvedtak er fattet, og videre arbeid avventes rettslig behandling. Tilleggsbevilgningen dekker merkostnader knyttet til prisstigning, ekspropriasjon og utvidet oppstillingsplass.

Sanering avløpsanlegg langs Kaldvella, prosjektering

Prosjektet omfatter punktvis utbedring og sanering av avløpskummer og ledninger på sørsiden av Kaldvella, mellom Sagbakken og Lykkjevegen bru, med mål om å redusere fremmedvann i spillvannsnett. Hensikten er å oppgradere eksisterende ledningsanlegg som er i dårlig stand, inkludert kummer og rør utsatt for erosjon, for å sikre bedre drift og redusere risikoen for lekkasjer. Tiltaket vurderes å kunne gjennomføres uavhengig av pågående sikringstiltak i Kaldvella, og planlegges utført innen 2028.

Sanering Leirtaket - avløp, byggefase

Prosjektet omfatter reetablering av tre eldre ledningsanlegg fra 1974 i lukkede bekkedaler ved Leirtaket, som ligger i en ustabil kvikkleiresone. Hensikten er å redusere risikoen for kvikkleireskred, da rørdelene har glidd fra hverandre og kan føre til vannmetning av løsmasser og økt poretrykk. Tiltaket innebærer gjenoppbygging av eksisterende rør og åpning av bekker, noe som både øker områdesikkerheten og støtter miljømålene om åpne bekker. Prosjektet planlegges gjennomført i løpet av de kommende årene som en del av erosjonssikringen av vassdraget.

Sanering Leirtaket - vann, byggefase

Prosjektet omfatter reetablering av tre eldre ledningsanlegg fra 1974 i lukkede bekkedaler ved Leirtaket, som ligger i en ustabil kvikkleiresone. Hensikten er å redusere risikoen for kvikkleireskred, da rørdelene har glidd fra hverandre og kan føre til vannmetning av løsmasser og økt poretrykk. Tiltaket innebærer gjenoppbygging av eksisterende rør og åpning av bekker, noe som både øker områdesikkerheten og støtter miljømålene om åpne bekker. Prosjektet planlegges gjennomført i løpet av de kommende årene som en del av erosjonssikringen av vassdraget.

Slambehandling Varmbo & Lundamo RA

På Lundamo renseanlegg er sentrifugen nær 40 år gammel, uten reservedeler og med høy risiko for havari. For å redusere belastningen transporteres slam til Varmbo. På Varmbo septikmottak er sentrifuge, polymeranlegg og ristgodshåndtering rundt 30 år gamle og ved slutten av levetiden. Deler av anlegget har store driftsutfordringer og oppfyller ikke kravene til ristgodshåndtering fra Remidt. En driftsstans på anlegget vil gi store økonomiske konsekvenser, da slam i så fall må fraktes til eksternt mottak utenfor kommunen. Prosjektet skal etablere en fungerende håndtering av slambehandling i kommunen inntil en permanent løsning er på plass. Det skal kjøpes inn nytt utstyr og maskiner, samt noe ombygging for å håndtere en midlertidig slambehandlingen både ved Varmbo RA og Lundamo RA.

Slukkevann - Vannettmodell - Melhus-Hovin

Prosjektet omfatter videreføring av arbeidet med kommunens ledningsmodell, som ble etablert og ferdig kalibrert i 2025. Hensikten er å styrke beredskap og driftsplanlegging ved å gjennomføre ROS-analyser (risiko- og sårbarhetsanalyser) for hele ledningsnettet basert på den ferdige modellen. Analysene skal identifisere sårbare punkter, risiko for svikt og behov for fremtidige tiltak, slik at kommunen får et bedre grunnlag for prioriteringer og ressursbruk. Tilleggsbevilgningen vil benyttes til å gjennomføre disse analysene, som planlegges utført i etterkant av modellkalibreringen og ferdigstilles i løpet av planperioden.

Spillvannsledning Ler-Kvål

Tilleggsbevilgningen skal dekke merkostnader knyttet til utført arbeid og istandsetting av arealer på berørte grunneiere, samt sluttoppgjør med utførende entreprenør.

Prosjektet «Spillvannsledning Ler–Kvål» har gått fra mulighetsstudie til fullført anlegg, med flere tilleggsbevilgninger underveis grunnet krevende grunnforhold, endrede krav og koordinering med Bane NOR. Ledningsarbeidet er ferdigstilt, og prosjektet er i slutfasen med dokumentasjon, sluttoppgjør og grunnerstatninger.

Det opprinnelige kostnadsestimatet fra 2015 var på om lag 24 mill. NOK, revidert til 31 mill. NOK i 2017. Med utgangspunkt prisstigning fra 2017 basert på tall fra SSB ville prosjektets sluttresultat vært i overkant av 40 mill. NOK. Dagens forventede sluttsum på ca. 37 mill. NOK ligger dermed i tråd med prisjustert nivå fra tidligere estimer.

Utskifting av eternitt Lund

Utskifting av eldre vannledning av eternitt. Ledningen asbestholdig og utgjør både en driftssikkerhetsrisiko og et miljøproblem dersom den kollapser. Tiltaket koordineres med det pågående Ler–Lundamo-prosjektet, og samarbeidet med berørte grunneiere og private er etablert. Utskiftingen vil redusere risiko for vannledningsbrudd og sikre trygg vannforsyning i området. Det anbefales å starte arbeidene umiddelbart.

VA-sanering Rådhusvegen, avløp

I forbindelse med sanerings- og utbyggingsplaner for Melhus sentrum skal VA-ledninger i Rådhusvegen renoveres og legges om. Hensikten med prosjektet er å sikre tilfredsstillende vann- og avløpsinfrastruktur inkludert slokkevann.

Prosjektet gjennomføres ved sanering av eksisterende VA-anlegg fra vannkum i Lenavegen til ny vannkum ved Melhusvegen, opparbeidelse av Rådhusvegen etter vedtatt områdeplan, samt vurdering av gatelys og andre tekniske løsninger. Fremdriften er knyttet til Melhustorget S3, og det forutsettes en god samkjøring med denne utbyggingen. Det er viktig at VA-anlegget er på plass for å sikre slokkevann til kvartalet.

VA-sanering Rådhusvegen, vann

I forbindelse med sanerings- og utbyggingsplaner for Melhus sentrum skal VA-ledninger i Rådhusvegen renoveres og legges om. Hensikten med prosjektet er å sikre tilfredsstillende vann- og avløpsinfrastruktur inkludert slokkevann.

Prosjektet gjennomføres ved sanering av eksisterende VA-anlegg fra vannkum i Lenavegen til ny vannkum ved Melhusvegen, opparbeidelse av Rådhusvegen etter vedtatt områdeplan, samt vurdering av gatelys og andre tekniske løsninger. Fremdriften er knyttet til Melhustorget S3, og det forutsettes en god samkjøring med denne utbyggingen. Det er viktig at VA-anlegget er på plass for å sikre slokkevann til kvartalet.

VA-sør 2, avløp

Prosjektet VA-sør2 skal avklare en helhetlig og kostnadseffektiv løsning for vann- og avløpssystemet i den sørlige delen av kommunen, med særlig fokus på strekningen fra Ler til Hovin. Hensikten er å sikre en

framtidrettet, driftssikker og miljømessig god løsning som møter behov knyttet til befolkningsvekst, sanering av eldre ledningsnett og samordning med planlagt infrastruktur, herunder ny E6. For å oppnå dette skal ulike traséalternativer og tekniske løsninger vurderes, inkludert en tidligere forkastet trasé som nå vurderes på nytt for å undersøke om kostnader kan reduseres. Prosjektet gjennomføres trinnvis: først med en prinsipp- og kostnadsavklaring gjennom skisseprosjekt og konsekvensanalyse, deretter et eventuelt forprosjekt før detaljprosjektering og bygging. Parallelt utredes også vannforsyningen i sør og behov for mulige strakstiltak for å sikre stabil tjenestekvalitet. Det forventes at beslutningsgrunnlag ferdigstilles før videre politisk behandling, og at byggestart tidligst kan skje i perioden 2028–2029.

VA-sør 2, vann

Prosjektet VA-sør2 skal avklare en helhetlig og kostnadseffektiv løsning for vann- og avløpssystemet i den sørlige delen av kommunen, med særlig fokus på strekningen fra Ler til Hovin. Hensikten er å sikre en framtidrettet, driftssikker og miljømessig god løsning som møter behov knyttet til befolkningsvekst, sanering av eldre ledningsnett og samordning med planlagt infrastruktur, herunder ny E6. For å oppnå dette skal ulike traséalternativer og tekniske løsninger vurderes, inkludert en tidligere forkastet trasé som nå vurderes på nytt for å undersøke om kostnader kan reduseres. Prosjektet gjennomføres trinnvis: først med en prinsipp- og kostnadsavklaring gjennom skisseprosjekt og konsekvensanalyse, deretter et eventuelt forprosjekt før detaljprosjektering og bygging. Parallelt utredes også vannforsyningen i sør og behov for mulige strakstiltak for å sikre stabil tjenestekvalitet. Det forventes at beslutningsgrunnlag ferdigstilles før videre politisk behandling, og at byggestart tidligst kan skje i perioden 2028–2029.

Vannkum Rye

Prosjektet omfatter en ombygging av en eksisterende større vannkum/ventilkammer, og flytte dagens vannpumpestasjon inn i nytt ventilbygg/bygning. Prosjektet er et viktig steg for å styrke leveringssikkerheten til sentrum, samt å legge til rette for en mulig vannforsyning sørover. Fremdriften er planlagt med prosjektering i 2026 og bygging i 2027. De største utfordringene er knyttet til grunneieravklaringer og valg av plassering.

Vannledning Ler sentrum, byggefase

Prosjektet skal oppgradere vann- og avløpssystemet i Ler sentrum langs E6, og gjennomføres i sammenheng med den øvrige moderniseringen av avløpsanlegget på Ler. Hensikten er å sikre et framtidrettet og driftssikkert VA-nett, samt bedre håndtering av overvann og avløp. Arbeidet er delt i to byggetrinn. Først etableres ny APS og overvannsledning til Gaula, med planlagt gjennomføring i 2025–2026. Byggetrinn 2 omfatter nytt vann- og avløpsanlegg langs E6 fra Kaldvella til sør for Mussugata, og er planlagt gjennomført i 2027. Prosjektet vil dermed styrke infrastrukturen i området og legge til rette for trygg og bærekraftig utvikling av Ler.

Vannledning, Gimsøya

Prosjektet er et kombinert vann- og avløpstiltak som skal erstatte gamle og utdaterte ledninger i området. Den eksisterende eternitt-vannledningen blir byttet ut med en ny hovedledning som skal forsyne Øysand med vann, samtidig som den fungerer som reservevannforsyning til Skaun. Parallelt etableres en ny spillvannsledning som erstatter en eldre ledning som delvis ligger under boliger langs Drammensvegen. Den nye spillvannsledningen blir en hovedtrasé for spillvann fra sentrum og videre til overføringsledningen nordover. Både vann- og avløpsledningene legges så rett som mulig fra dagens rundkjøring og nordover, til de kobles på de nye ledningene i den nordlige delen av Strandvegen. Planlagt ferdigstilling av prosjektering er i 2026, mens byggingen er planlagt gjennomført i 2027 og 2028.

Øysand RA - utbedring

Prosjektet omfatter utbedring av renseanlegget på Øysand for å oppfylle krav i utslippstillatelsen og sikre tilfredsstillende rensing og mulighet for prøvetaking. Det skal gjennomføres forprosjekt og

detaljprosjektering som vurderer tekniske løsninger, inkludert bedre fordeling av belastning mellom eksisterende anlegg, etablering av prøvetakingspunkter og eventuell forlengelse av utslippsledning. Arbeidet gjennomføres i tråd med krav fra forurensningsmyndigheten, og prioriteres etter tiltak for reduksjon av fremmedvann og oppfølging av pålegg til private anlegg. Prosjektet er planlagt startet i 2028.

Miljøpakken

Overordnede inntekter og utgifter

Fortau Lyngenvegen

Beboere i området Lyngenvegen (Fv6585) og Stor-Tronds veg (Kv4027) har i dag ikke gang- og sykkelveg. Prosjektet skal etablere 100 meter nytt fortau ved krysset mellom fv. 6585 og Kv4027. Tiltaket skal bedre trafikksikkerheten for myke trafikanter. Tiltaket er blitt vedtatt i miljøpakken ved et tidligere tidspunkt. Det er opprettet et samarbeid med Trøndelag fylkeskommune om at Melhus kommune gjennomfører prosjektet.

Gangbru over E6

Prosjektet omfatter bygging av en gang- og sykkelbru over E6 i tråd med områdeplanen for Melhus sentrum, samtidig som E6 oppgraderes til firefelts motorveg. Brua inngår i en sammenhengende gang- og sykkelrute som binder sentrum, Brekkåsen og skoleområdet på Gimse sammen, og vil avlaste dagens Gimse bru som ikke er så godt tilrettelagt for myke trafikanter. Den blir dermed en viktig del av en trygg og effektiv forbindelse mellom skole, boligområder og sentrum. Tiltaket er ferdigstilt, men noe grunnerverv gjenstår som er planlagt avsluttet i 2026.

Gangbru over Gaula (delvis)

Prosjektet inngår i Melhus kommunes overordnede plan for å bedre fremkommeligheten for myke trafikanter. Hensikten med tiltaket er å knytte øst- og vestsiden av Melhus sentrum sammen, og dermed styrke tilgjengeligheten og tryggheten for gående og syklende. Prosjektet gjennomføres gjennom arbeid med reguleringsplan og tekniske utredninger, som pågår nå med forventet leveranse ultimo 2025. Planbehandlingen og vedtak av reguleringsplanen forventes å være ferdigstilt i 2026. Bygging av gang- og sykkelbrua er foreslått utsatt til neste Miljøpakkeperiode, slik at planlegging og investering kan koordineres på en effektiv måte.

GSV Monstufleta-Gimsvegen

Prosjektet har som mål å etablere et sammenhengende gang- og sykkelvegnett fra boligområdet Gimse/Brekkåsen til Melhus sentrum. Tiltaket omfatter bygging av gang- og sykkelveg fra Martin Tranmæls veg, med kulvert under Hølundvegen, og videre opp Merradalen til Gimsvegen. Dette vil gi en helhetlig forbindelse mellom kollektivknutepunktet i Melhus sentrum og boligområdene på Gimse/Brekkåsen, og legge til rette for trygg og effektiv ferdsel for myke trafikanter. Prosjektet støtter opp under nullvekstmålet ved å gjøre det mer attraktivt å gå og sykle, og kan dermed bidra til at færre velger bilen til daglige reiser.

GSV-Bennavegen

Innspill til miljøpakkens handlingsprogram 2026-2029 etter vedtak PS 75/25. Etablering av gang- og sykkelveg langs Bennavegen (Fv 6590), fra Hermanstad til krysset Lebergsvegen (v/Fv). Total lengde ca. 2,2 km. Tiltaket inkluderer belysning og opparbeidelse av trafikksikre løsninger i tråd med gjeldende normer og standarder. Gjennomføring av prosjektet forutsetter samarbeid med Trøndelag fylkeskommune.

GSV-Hollumsvegen

Innspill til miljøpakkens handlingsprogram 2026-2029 etter vedtak PS75/25. Prosjektet skal etablere gang- og sykkelveg langs sørsiden av Hollumvegen, fra Tjurrupynten til krysset ved Hollum/Lete. Tiltaket er langs fylkesveg, og gjennomføring er derfor avhengig av samarbeid med Trøndelag fylkeskommune.

GSV-Løvsetvegen delstrekning 1

Innspill til miljøpakkens handlingsprogram 2026-2029 etter vedtak PS 75/25. Tiltaket omfatter regulering av ca. 1 km. ny veg og gang- og sykkelveg, med hovedfokus på forbedret trafiksikkerhet og framkommelighet for kollektivtrafikken ved Høyeggen skole. Fylkeskommunen utarbeidet et forprosjekt i 2022 for denne strekningen. Der ble det anbefalt å gå videre med delstrekning 1 av Løvsetvegen (Fv. 6616), fra Melhus sentrum til Loddgårdstrøa. Gjennomføring av prosjektet forutsetter samarbeid med Trøndelag fylkeskommune.

Knutepunktet

Prosjektet Knutepunktet Melhus omfatter detaljregulering av kollektivknutepunktet i Melhus sentrum for å bedre trafiksikkerheten og legge til rette for effektiv og attraktiv kollektivtransport. I tråd med vedtatt planstrategi skal knutepunktet detaljreguleres som grunnlag for utbygging av området, inkludert sykkelhotell, torg, pendlerparkering samt kiss & ride. Tiltaket er en viktig del av byvekstavtalen og skal bidra til nullvekstmålet gjennom økt bruk av kollektivtransport.

Mindre trafikktekniske tiltak

Prosjektet skal forbedre trafiksikkerhet, trygghet og framkommelighet for gående og syklende gjennom mindre tiltak langs kommunale og fylkeskommunale veier. Hensikten er å legge bedre til rette for myke trafikanter og dermed støtte opp under nullvekstmålet ved å gjøre det enklere og mer attraktivt å gå og sykle. Arbeidet gjennomføres i tråd med Miljøpakkens prioriteringer og føringene i Byvekstavtalen, og innebærer målrettet planlegging og utførelse av tiltak som styrker trafikkmiljøet lokalt. Prosjektet planlegges og gjennomføres fortløpende i perioden det er satt av midler.

Mussugata

Prosjektet er et innspill til miljøpakkens handlingsprogram 2026-2029 etter vedtak PS 75/25. Måloppnåelsen i prosjektet er å etablere nytt fortau langs Mussugata. Dette vil knytte Ler sentrum og jernbanestasjon sammen.

Snarvegpakke 2 (egen regi)

Prosjektet Snarvegpakke 2 skal etablere nye gangforbindelser for å gjøre det tryggere og enklere å gå i nærområdene. Tiltaket omfatter en snarveg mellom fylkesvei Varmbuvegen og idrettsanlegget «Gruva», samt en snarveg mellom Hovin skole og Åsaringen. Hensikten er å forbedre trafiksikkerhet og framkommelighet for gående, særlig barn og unge på vei til skole og fritidsaktiviteter. Snarvegen ved «Gruva» vil i tillegg fullføre en trygg gangforbindelse fra Gimsvegen til Varmbuvegen. Prosjektet er foreslått som del av Miljøpakkens handlingsprogram for perioden 2026–2029 og planlegges gjennomført innenfor denne tidsrammen.

Snarvei Gimse skole - Gruva

Prosjektet omfatter bygging av en ny snarveg mellom Gimse skoleområdet og Gruva idrettsanlegg, som vil gi en tryggere og kortere skoleveg på opptil 450 meter for elever. Snarvegen får grusdekke, belysning og tilstrekkelig bredde for vinterbrøyting, men ikke fast asfaltdekke. Kostnader knyttet til alternative løsninger og geotekniske utfordringer har påvirket både fremdrift og økonomi. Usikkerhet rundt grunnforholdene er en av de viktigste kostnadsdriverne. Bygging kan starte opp når geotekniske anbefalinger foreligger.

Veganlegg Gimsøya

Økonomiplan for 2026-2029

Tiltaket bygger på områdeplanen for Melhus sentrum og har som mål å styrke trafiksikkerhet og kollektivtilbudet i området. Prosjektet innebærer etablering av nye gang- og sykkelveier samt bussholdeplasser langs Drammensvegen, som i dag mangler slike tilbud. Strekningen er vurdert som særlig trafikkfarlig, og tiltaket er derfor prioritert som nummer to i kommunens trafiksikkerhetsplan. Prosjektet skal gjøre ferdsele tryggere for gående og syklende ved å etablere sikre traséer og samtidig stenge Drammensvegen for gjennomkjøring. Veien omgjøres til lokalveg med redusert trafikk, noe som skaper et mer attraktivt og trygt nærmiljø. Tiltaket bidrar også til å legge til rette for boligfortetting nær sentrum, med god tilgang til kollektivtransport og offentlig infrastruktur, i tråd med gjeldende planer og byvekstavtalen. Gjennomføringen vil følge kommunens prioriteringer og planverk, og tiltaket er planlagt realisert i planperioden det bevilges midler for.

Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
Investeringer i varige driftsmidler	350 508	169 975	223 250	135 575
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3 700	3 700	3 700	3 700
Avdrag på lån	0	0	0	0
Sum finansieringsbehov	354 208	173 675	226 950	139 275
Kompensasjon for merverdiavgift	-58 584	-15 532	-18 075	-11 465
Tilskudd fra andre	-41 940	-55 760	-78 800	-28 400
Salg av varige driftsmidler	0	0	0	0
Bruk av lån	-248 541	-97 240	-124 932	-94 267
Videreutlån	40 000	40 000	40 000	40 000
Bruk av lån til videreutlån	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
Avdrag på lån til videreutlån	7 866	8 190	8 513	8 673
Mottatte avdrag på videreutlån	-7 866	-8 190	-8 513	-8 673
Overføring fra drift	-5 143	-5 143	-5 143	-5 143
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Sum finansiering	-354 208	-173 675	-226 950	-139 275
Sum finansieringsbehov	354 208	173 675	226 950	139 275
Sum finansiering	-354 208	-173 675	-226 950	-139 275
Udekket finansiering	0	0	0	0

Hovedtallene i budsjettforslaget

Overordnede inntekter og utgifter

Rammetilskudd og skatt

Kommunens frie inntekter består av skatteinntekter og rammetilskudd. Frie inntekter er midler kommunene kan disponere fritt uten andre føringer fra staten enn lover og regler. De øvrige inntektene består av øremerkede tilskudd, gebyrer og momskompensasjon.

Rammetilskuddet består i hovedsak av innbyggertilskudd, utgifts utjevning, inntektsutjevning, tilskudd med særskilt fordeling, regionalpolitisk begrunnede tilskudd og andre mindre tilskuddsordninger. Innbyggertilskuddet er en fast sats per innbygger. I 2026 er dette beløpet 34 263 kroner per innbygger før omfordeling. Kommunenes utgiftsbehov beregnes ut fra en kostnadsnøkkel hvor kriteriene sier noe om alderssammensetningen i kommunen, bosettingsmønster, levekår, sosioøkonomiske forhold med mer. Disse kriteriedata oppdateres årlig, og gir en beregning av utgiftsbehovet i Melhus sammenlignet med andre kommuner. Inntektsutjevningen er en mekanisme som jevner ut skatteinntektene (unntatt eiendomsskatt). Endringer i skatteinntekter, både lokalt og nasjonalt, vil dermed raskt påvirke nivået på rammetilskuddet gjennom inntektsutjevningen.

Anslaget på rammetilskudd for Melhus er i statsbudsjettet for 2026 før ekstra skjønn fra Statsforvalteren i Trøndelag, 749,4 millioner kroner. Utgifts utjevningen skal kompensere kommunens objektive mer/mindre utgifter innenfor de tjenester inntektssystemet skal finansiere. I 2026 får Melhus kommune kompensert kr 1 451,- pr. innbygger eller 25,9 mill. kroner fordi de har et utgiftsbehov som er større enn landsgjennomsnittet. Dette er en økning på 6 mill. kroner sammenlignet med 2025. Hovedforklaringen på denne økningen ligger i den sterke vekst i i aldersgruppen 1-5 år fra 1. juli 2024 til 1. juli 2025.

Skatteanslaget (eksklusiv inntektsutjevning) for Melhus er 669,9 millioner kroner i 2026.

Tabellen under viser hvordan kriteriedataene slår ut for Melhus. Samlet gir disse en utgifts indeks på 1,01836, hvilket tilsier at vi har et utgiftsbehov pr. innbygger som ligger 1,84 % over landsgjennomsnittet. Melhus hadde som omtalt over et noe høyere utgiftsbehov i 2026 enn 2025.

Økonomiplan for 2026-2029

	Vekt	Antall	Utgifts- behovs-			Tillegg/ fradrag i utgiftsutj		Endring fra foregående år 1000 kr
			Antall	indeks	Pst. utslag	kr per innb	1000 kr	
0 år	0,0024	54 425	189	1,0900	0,02 %	17	305	-55,5
1-5 år	0,1465	277 273	969	1,0969	1,42 %	1 121	20 033	9 726,8
6-12 år	0,1631	432 357	1 548	1,1238	2,02 %	1 595	28 489	-5 754,7
13-15 år	0,0731	202 251	701	1,0879	0,64 %	507	9 064	5 106,3
16-22 år	0,0227	471 220	1 572	1,0471	0,11 %	84	1 508	-240,0
23-24 år	0,0060	134 341	382	0,8925	-0,06 %	-51	-911	67,1
25-66 år	0,1260	3 085 267	9 590	0,9756	-0,31 %	-243	-4 340	339,3
67-79 år	0,0655	671 272	1 992	0,9314	-0,45 %	-355	-6 342	-1 921,8
80-89 år	0,0628	233 017	768	1,0345	0,22 %	171	3 055	-99,6
over 90 år	0,0391	45 796	154	1,0555	0,22 %	171	3 060	-612,7
Basistillegg	0,0214	357	1,0000	0,8792	-0,26 %	-204	-3 649	-445,6
Sone	0,0102	21 594 139	87 451	1,2711	0,28 %	218	3 903	327,4
Nabo	0,0102	9 986 939	36 206	1,1379	0,14 %	111	1 985	174,6
Landbrukskriterium	0,0018	1	0,0059	1,8426	0,15 %	120	2 141	152,9
Innvandrere 6-15 år ekskl Skandinavia	0,0080	58 713	183	0,9783	-0,02 %	-14	-245	-719,2
Flyktninger uten integreringstilskudd	0,0156	180 302	344	0,5988	-0,63 %	-494	-8 833	-737,3
Dødlighet	0,0438	42 981	131	0,9566	-0,19 %	-150	-2 682	255,3
Lavinntekt	0,0157	268 045	589	0,6897	-0,49 %	-385	-6 876	6,4
Personer med lav utdanning	0,0147	1 126 051	3 489	0,9725	-0,04 %	-32	-571	-377,7
Uføre 18-49 år	0,0092	129 635	481	1,1646	0,15 %	120	2 137	705,7
Opphopningsindeks ny	0,0064	2 715	5	0,5772	-0,27 %	-214	-3 819	-167,1
Aleneboende 30 - 66 år	0,0216	540 297	1 246	0,7238	-0,60 %	-471	-8 420	-1 314,5
Utvikingshemmede 16 år og over	0,0210	21 202	79	1,1695	0,36 %	281	5 023	-1 477,5
Aleneboende 67 år og over	0,0517	314 008	893	0,8926	-0,56 %	-439	-7 837	582,6
Lønnstakere 25-54 år i heltidsstilling	0,0259	1 463 103	4 667	1,0012	0,00 %	2	43	-0,7
Pasienter med diagnose innen rus og psykiatri	0,0156	314 778	989	0,9861	-0,02 %	-17	-305	2 398,5
1 Kostnadsindeks	1,0000		1,01836	1,84 %		1 451	25 915	5 919

Eiendomsskatt

Kommunedirektøren har ikke klart å skape balanse mellom de løpende inntekter og utgifter i budsjettet for 2026 med de tiltak som ble vedtatt av kommunestyre 17. juni 2025, men vil jobbe videre med tiltak i tråd med de bestillinger som er kommet fra kommunestyre. Samlet sett er det en ubalanse i budsjettet for 2026 på om lag 17 mill. kroner som ikke lar seg løse før en må ty til drastiske tiltak som med stor sannsynlighet innebærer oppsigelser. Organisasjonen er nå så presset at ytterligere tiltak for å redusere utgiftene vil få store konsekvenser med hensyn på hele arbeidsmiljøet og også evnen til å yte lovpålagte tjenester innfor de ulike sektorer. Det er derfor med tungt hjerte at Kommunedirektøren må anbefale kommunestyre å øke eiendomsskatten fra 1promille til 2 promille knyttet til bolig og fritidseiendommer samt å øke eiendomsskatten knyttet til næring fra 3,8 promille til 4,8 promille. Samlet sett medfører dette en inntektsøkning på 17 mill. kroner. Tabellene under viser endringen knyttet til de ulike gruppene ved denne økningen:

Forventet eiendomsskatt i 2026, med 1 promille på bolig/fritid og 3,8 promille på næring (dages situasjon):						
Statistikk type skatteeiendom						
Type skatteeiendom	Ant. avtaler	Sum boenh.	Sum takst	Sum bunnfr.	Sum grunnlag	Sum skatt
Bolig	5 718	6 535	18 852 090 000	1 110 950 000	12 085 513 000	12 083 018
Fritid	402	397	418 235 000	67 490 000	225 274 500	225 101
Næring	246	0	2 989 070 000	0	2 989 070 000	11 358 379
Landbruk - bolig	551	1 026	2 044 524 000	174 420 000	1 256 746 800	1 256 513
Tomt - bolig	164	0	190 419 000	0	190 419 000	190 419
Tomt - fritid	25	0	9 542 000	0	9 542 000	9 542
Tomt - næring	32	1	127 170 000	170 000	127 000 000	482 591
Sum	7 138	7 959	24 631 050 000	1 353 030 000	16 883 565 300	25 605 563

Forventet eiendomsskatt i 2026, med 2 promille på bolig/fritid og 4,8 promille på næring:

Statistikk type skatteeiendom						
Type skatteeiendom	Ant.avtaler	Sum boenh.	Sum takst	Sum bunnfr.	Sum grunnlag	Sum skatt
Bolig	5 739	6 552	18 863 086 000	1 113 840 000	12 090 320 200	24 178 413
Fritid	595	570	522 424 000	96 900 000	268 796 800	537 368
Næring	246	0	2 989 070 000	0	2 989 070 000	14 347 449
Landbruk - bolig	565	1 029	2 050 320 000	174 930 000	1 260 294 000	2 520 375
Tomt - bolig	182	0	194 514 000	0	194 514 000	389 028
Tomt - fritid	51	0	15 559 000	0	15 559 000	31 118
Tomt - næring	32	1	127 170 000	170 000	127 000 000	609 591
Sum	7 410	8 152	24 762 143 000	1 385 840 000	16 945 554 000	42 613 342

Oversikten under viser et utdrag av andre kommuner i Trøndelag og nivået på eiendomsskatten som for bolig er fremstilt som et gjennomsnitt pr boenhet i 2024. For Melhus kommune ligger gjennomsnittlig eiendomsskatt pr boenhet på kr 1 744,- i 2024 dersom en legger sammen alle boenhetene som betaler eiendomsskatt (Fritidsboliger er hold utenom). Med en økning opp til 2,0 promille ligger gjennomsnittet på kr 3 488,-. Av fylkets 38 kommuner har 37 kommuner innført generell eiendomsskatt hvorav 24 kommuner har innført det på bolig og fritidseiendommer. Gjennomsnittlig eiendomsskatt på bolig knyttet til de 18 kommunene som presenteres i utvalget under er kr 4 207,-.

Utvalg av kommuner i Trøndelag med Eiendomsskatt 2024						
Kommune-navn	Har eiendoms-skatt på boliger og fritids-boliger	Har eiendoms-skatt på nærings-eiendom, kraftverk mv 1	Skattesats boliger og fritids-eiendom (promille)	Skattesats nærings-eiendom, kraftverk mv (promille)	Bunn-fragrag (kr)	Gjennom-snittlig eiendoms-skatt for boliger 2024
Frosta	Ja	Nei	3,00	-	Har ikke	5 000
Grong	Ja	Ja	4,00	7,00	Har ikke	3 262
Heim	Ja	Ja	2,50	7,00	Har ikke	3 362
Holtålen	Ja	Ja	4,00	7,00	Har ikke	3 600
Høylandet	Ja	Ja	4,00	7,00	Har ikke	2 352
Inderøy	Ja	Ja	2,50	3,00	Har ikke	3 949
Levanger	Ja	Ja	3,20	4,40	Har ikke	4 717
Malvik	Ja	Ja	1,90	4,00	200 000	4 977
Melhus	Ja	Ja	1,00	3,80	170 000	1 744
Midtre Gauldal	Ja	Ja	3,00	7,00	Har ikke	2 978
Namsos - Nåavmesjenjaelmie	Ja	Ja	3,90	3,90	Har ikke	4 065
Oppdal	Ja	Ja	2,20	5,55	Har ikke	2 615
Overhalla	Ja	Ja	4,00	7,00	Har ikke	3 171
Røros - Rosse	Ja	Ja	4,00	4,75	Har ikke	7 266
Skaun	Ja	Ja	2,60	7,00	150 000	7 380
Steinkjer	Ja	Ja	3,15	4,80	Har ikke	5 174
Trondheim - Tråante	Ja	Ja	2,65	3,37	650 000	6 409
Verdal	Ja	Ja	2,50	4,50	Har ikke	3 698

Det å foreslå en økning i eiendomsskatten er et uttrykk for at det er grenser for hvor mye en klarer å redusere utgiftsnivået på våre tjenester før det gir store utilsiktede konsekvenser. Det vil likevel bli arbeidet kontinuerlig med hensyn på å redusere utgiftene, men i et tempo som er forsvarlig. En må også huske at det fortsatt er et stykke igjen til en oppnår et bærekraftig netto driftsresultat på om lag 30 mill. kroner årlig. Dette må det jobbes videre mot å oppnå parallelt med at en også ikke kommer utenom å måtte investere i ny boligmasse innen helse og velferd for å møte den demografiske utviklingen. Det er med tungt hjerte dette legges frem, men skal Melhus kommune igjen komme i økonomisk balanse både driftsmessig og likviditetsmessig samt kunne stå imot og ikke minst ta innover seg et økende investeringsbehov innen helse- og velferd fremover for å kunne oppnå stordriftsfordeler må en starte nå. Ved å ikke starte nå kommer en på etterskudd og den onde spiralen vil bare fortsette. Det viktigste opp i dette er ikke selve økningen av eiendomsskatten, men at dette må skje i en kombinasjon av at en fortsetter å se på alternative måter å løse driftutfordringene på i hele kommunen. For at dette skal skje på gode måte må en hele tiden involvere de ansatte på en konstruktiv måte slik at kommunen fortsatt kan fremstå som en attraktiv arbeidsplass fremover.

Konsesjonskraft

Det forutsettes en bruttoutgift på 1,52 millioner kroner i 2026, som er litt lavere enn 2024. Anslaget er basert på faktisk inntekt på salg av konsesjonskraft i 2024.

Melhus kommune forvalter 14,86 GWh i konsesjonskraft. For 2026 er det lagt til grunn at denne kraften selges til flytende spot pris. Det er forutsatt at konsesjonskraften selges til en snitt pris på 34,0 øre pr kwh. et er lagt til grunn at konsesjonskraften kjøpes til en pris på 12,89 øre pr kwh. Dette er den samme prisen som for 2025. Ny pris for 2026 blir kunngjort av NVE i desember 2025.

Kommunen har en intern ordning som innebærer at Bygg og Eiendom og Teknisk drift internt støttes med midler til strømkjøp for kommunale bygg og veilys fra dette ansvarsområdet. Kjøpsprisen til Bygg- og eiendom er satt til samme pris som en forventer å oppnå ved salg av konsesjonskraften.

Lønn og pensjon

Det er satt av 55,7 millioner kroner til lønn og pensjon i 2026. Årslønnsveksten fra 2025 til 2026 er estimert til 4,0 % i Nasjonalbudsjettet for 2026. Det er satt av tilsvarende for å dekke virkningene av lønnsoppgjøret i 2026 knyttet til kap. 3 og kap. 5. For kap 4 er det innbakt et overheng fra 2025 til 2026 som er fordelt ut på enhetene. Det er satt av en sum til å dekke lønnsoppgjøret i kap. 4 som tilsvarer en årslønnsvekst fra 2025 til 2026 på 4,0 %. I praksis innebærer dette en avsetning på 2,88 % av lønnsmassen inkl. sos. utgifter da overhenget er på 1,12 %.

Pensjonskostnadene har flere elementer. Ordinær premiebetaling og utgifter til AFP belastes enhetene i form av en prosentsats av lønnsutgiftene. For KLP fellesordningen er prosentsatsen for 2026 estimert til 11,84 %. For KLP Sykepleiere er prosentsatsen 10,36 prosent. Begge satsene er uendret fra 2025.

De resterende pensjonskostnadene er reguleringspremie, premieavvik og amortisert premieavvik. Reguleringspremie er en premieinnbetaling som følge av at pensjonsgrunnlaget må oppjusteres med

forventet lønnsvekst. Premieavvik og amortisert premieavvik fremkommer som et resultat av at regnskapsførte pensjonsutgifter gjøres i tråd med en beregnet pensjonskostnad, som anslås ut fra forventet pensjonsutbetaling for medlemmene i fremtiden. Avviket mellom beregnet pensjonsutgift og premiebetaling fremkommer som et avvik mellom premiebetaling og beregnet pensjonskostnad. Dette premieavviket inntektsføres det året det oppstår og utgiftsføres deretter de neste syv årene, fordelt på 1/7 hvert år. Disse tre elementene regnskapsførers sentralt og er beregnet å utgjøre 24,9 millioner kroner i 2026.

Aksjeutbytte

Melhus har en eierandel på 13,34 prosent i TrønderEnergi. Selskapet har vedtatt en utbyttepolitikk som legger opp til et utbytte på 150 millioner kroner. I eiermøte har TrønderEnergi gitt signaler om et samlet utbytte for eierne på 150 millioner kroner for 2026. Dette er innarbeidet i Rådmannens forslag.

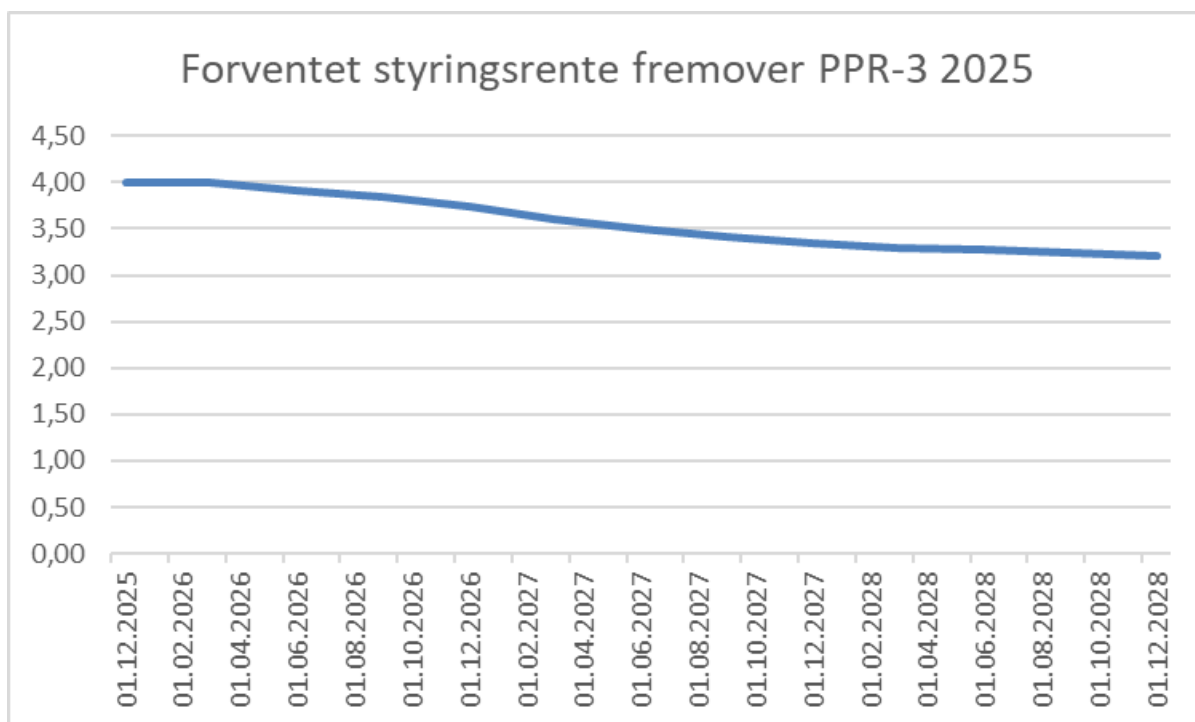
Renter og avdrag

Tabell 5.2 gir en oversikt over hva som inngår i budsjettposten renter og avdrag. Andre kolonne viser vedtatt budsjett etter første tertial. De påfølgende kolonnene viser budsjetterte størrelser for planperioden.

Renter og avdrag	Regulert budsjett 2025	2026	2027	2028	2029
Renteutgifter investeringer og startlån	123 825	120 586	114 464	115 248	119 550
Avdrag investeringslån	74 000	83 500	83 500	83 500	83 500
Renter bankinnskudd og startlån	-17 746	-19 058	-20 714	-22 119	-23 578
Gevinst på finansielle instrumenter	- 9 938	-8 000	-8 200	- 8 400	-8 805
Sum renter og avdrag	170 142	177 029	169 050	168 229	170 667

De budsjetterte størrelsene over er basert på en forutsetning om beholdningsstørrelse og en gitt renteutvikling. For å finne forventet rentenivå er det lagt til grunn en renteprognose basert på Norges Banks referansebane fra Pengepolitisk rapport 3/25. Rådmannen tar utgangspunkt i sentralbankens referansebane for styringsrenten og anslag for påslag i norsk tremåneders pengemarkedsrente. Utover dette legger Rådmannen til kredittmarginer basert på historisk utvikling. Renteutviklingen har vært

formidabel siden høsten 2021. Figuren nedenfor viser forventet utvikling i Norges Banks styringsrente fremover.

Budsjettert rente for kommunens bankinnskudd er basert på vilkårene i dagens bankavtale. Flytende og fast rente på investeringslån er budsjettert ut fra dagens lånemarginer for kommuner. Budsjettert rente for selvkostområdet er et anslag på 3 mnd Nibor tillagt en margin på 0,7 prosentpoeng, mens budsjettert rente på inntekter fra rentekompensasjonsordningene er et anslag på flytende Husbankrente.

Tabellen nedenfor viser rentenivået som er lagt til grunn:

Tabell: Budsjettert gjennomsnittlig rentenivå per år i økonomiplanperioden. Tall i prosent.				
	2026	2027	2028	2029
Budsjettert rente på bankinnskudd	4,55 %	4,15 %	3,91 %	3,91 %
Budsjett, rente lån med flytende rente	4,77 %	4,37 %	4,13 %	4,13 %
Budsjettert rente på VARFS-området	4,77 %	4,37 %	4,13 %	4,13 %
Budsjettert rente rentekompensasjon	4,30 %	4,08 %	3,93 %	3,93 %
Budsjettert rente startlån, flytende	4,30 %	4,08 %	3,93 %	3,93 %

Renteutgifter investeringslån og startlån

Rentekostnader på investeringslån budsjetteres til 120,6 millioner kroner i 2026, som reduseres til 119,6 millioner kroner i 2029, gitt fallende rentebane fra Norges Bank og de investeringer inkl. nye startlån med tilhørende finansiering som ligger i handlings og økonomiplanen for 2026-2029.

Renteutgiftene finansieres dels av kommunekassens midler og dels av gebyrer fra selvkostområdet, husleieinntekter og tilskudd fra rentekompensasjonsordningene. Sistnevnte ordning er statlige tilskudd til enkelte investeringer i skolebygg, sykehjem, omsorgsboliger og kirkebygg.

Avdrag investeringslån

Avdragene for 2026-2029 er beregnet til 83,5 millioner kroner. Kommunal- og distriktsdepartementet har økt de maksimale avskrivningstidene på ledningsnett (vann- og avløpsledninger) og enkelte andre investeringer i kommunesektoren med virkning fra 1. januar 2026. Endringene er kort oppsummert til kulepunktene under.

- Maksimal avskrivningstid for ledningsnett økes fra 40 til 80 år. Kommunene skal også revurdere og eventuelt forlenge avskrivningstiden for investeringer i ledningsnett som ble foretatt i 2025 og tidligere, innenfor maksimal avskrivningstid på 80 år.
- Kommunene skal revurdere og eventuelt forlenge avskrivningstiden opp til 40 år for investeringer i forbrenningsanlegg, renseanlegg, pumpestasjoner og høydebasseng som ble foretatt i 2019 og tidligere, innenfor maksimal avskrivningstid på 40 år.
- Ved endring av avskrivningsperioden skal nye avskrivninger beregnes ut fra «knekkpunktmetoden».
- Maksimal avskrivningstid for barnehagelokaler, skolelokaler, idrettshaller og idrettsanlegg, boliger og lokaler til bofellesskap økes fra 40 til 50 år. Økt maksimal avskrivningstid gjelder kun for nye bygg fra og med 2026. Tidligere investeringer skal derfor ikke revurderes.

Rådmannen vil foreta en gjennomgang våren 2026 av hva dette betyr for beregning av minste lovlige avdrag for økonomiplanperioden gitt de investeringer som ligger inne. I økonomiplanen er det inntil videre lagt til grunn avdrag hvert år på 83,5 mill. kroner. I 1. tertial 2026 vil en kunne kommentere hvilke utslag dette gir for Melhus kommune.

Renter bankinnskudd og startlån

Renteinntektene fra kommunens likviditet og utlånte startlån forventes å bli 19 millioner kroner i 2026. Med bakgrunn i en ytterligere økning i utlånsmidler knyttet til startlån i økonomiplanperioden øker disse inntektene til 23,6 mill. kroner i 2029.

Gevinst finansielle instrumenter

Rådmannen foreslår å budsjettere med en brutto avkastning på 8,0 millioner kroner i 2026, økende til 8,8 millioner kroner i 2029. Fra brutto avkastning trekkes honorar til megler på 1,0 mill. NOK.

Andre inntekter og utgifter

Generelle statstilskudd

Generelle statstilskudd representerer rente- og avdragskompensasjon for tilskuddsordninger innenfor skolebygg, sykehjemsplasser og omsorgsboliger samt kirkebygg. Dette er tidligere satsingsområder for regjeringen hvor kommunen har søkt og fått innvilget kompensasjon.

Rådmannen forventer å motta 3,6 millioner kroner i 2025. Ordningen trappes ned over tid, men som følge av at rentekompensasjonen knyttet til utbyggingen av Gåsbakken skole kommer inn i 2027 med 1,1 mill. kroner økes generelle statstilskudd til 3,8 mill. kroner i 2029.

Overføring fra drift til kapital

Her ligger det to poster; innbetaling av egenkapitalinnskudd til KLP (3,7 millioner kroner) som føres opp som en eiendel i balansen samt overføring for å finansiere differansen mellom innbetalte og utbetalte avdrag knyttet til startlån på 1,5 mill. kroner.

Boligtilskudd Husbanken

Det er foreslått å avsette 0,5 millioner kroner for tildeling som tilskudd for de som søker om startlån. Tidligere kom dette fra Husbanken og ble nullt i regnskapet, men nå er inntekten innbakt i rammetilskuddet, og utgiften føres på denne tjenesten.

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. i fjor 2025	Økonomiplan			
			2026	2027	2028	2029
Rammetilskudd	-674 500	-712 883	-745 136	-755 193	-755 201	-755 165
Inntekts- og formuesskatt	-544 526	-604 378	-674 815	-665 055	-665 055	-665 055
Eiendomsskatt	-24 250	-26 688	-42 613	-42 613	-42 613	-42 613
Sum sentrale inntekter	-1 243 276	-1 343 949	-1 462 564	-1 462 861	-1 462 869	-1 462 833

Sentrale utgifter

Beløp i 1000

Økonomiplan for 2026-2029

	Regnskap 2024	Oppr. bud. i fjor 2025	Økonomiplan			
			2026	2027	2028	2029
Sum sentrale utgifter	0	0	0	0	0	0

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. i fjor 2025	Økonomiplan			
			2026	2027	2028	2029
Renteinntekter	-20 669	-28 983	-19 058	-20 714	-22 119	-23 578
Utbytter	-20 214	-21 000	-20 291	-20 291	-20 291	-20 291
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-17 621	-8 056	-8 000	-8 200	-8 400	-8 805
Renteutgifter	113 332	101 561	120 586	114 464	115 248	119 550
Avdrag på lån	92 199	91 620	83 500	83 500	83 500	83 500
Netto finansinntekter/finansutgifter	147 026	135 142	156 738	148 759	147 938	150 376
Finansutgifter i tjenesteområdene	-1	0	0	0	0	0
Totale finansutgifter	147 025	135 142	156 738	148 759	147 938	150 376
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0	0

Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. i fjor 2025	Økonomiplan			
			2026	2027	2028	2029
Overføring til investering	0	16 960	5 143	5 143	5 143	5 143
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	397	-1 609	-5 092	-8 986
Bruk av bundne driftsfond	0	0	-5 327	-5 327	-5 327	-5 327
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	2 478	7 226	10 045
Bruk av disposisjonsfond	0	0	-8 209	0	0	0
Netto avsetninger	0	16 960	-7 996	686	1 949	875
Netto avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenesteområdene	9 177	0	0	0	0	0
Totale avsetninger	-145 370	-5 345	-7 996	686	1 949	875

Økonomisk utvikling i planperioden

Økonomiske måltall og handlingsregler er verktøy for å sikre **langsiktig økonomisk bærekraft, politisk forutsigbarhet og god økonomistyring**. Måltallene gir kommunen et rammeverk for å vurdere økonomisk utvikling og risiko, og skal fungere som **tidlige varsler ved ubalanse**.

Teknisk beregningsutvalg (TBU) har anbefalt nivåer for sentrale økonomiske indikatorer som grunnlag for vurdering av kommunens økonomiske bærekraft. Disse måltallene bør ikke vurderes isolert, men i **sammenheng med hverandre**, da det gir et mer helhetlig og utsagnskraftig bilde av den økonomiske situasjonen.

Melhus kommune benytter følgende indikatorer:

- **Netto driftsresultat / Brutto driftsinntekter** – viser kommunens evne til å skape overskudd fra ordinær drift.
- **Disposisjonsfond / Brutto driftsinntekter** – viser kommunens økonomiske buffer og evne til å håndtere uforutsette hendelser.
- **Netto lånegjeld / Brutto driftsinntekter** – viser kommunens gjeldsbelastning i forhold til inntektsnivået.

Disse indikatorene gir grunnlag for vurdering av økonomisk balanse, og brukes aktivt i planlegging, rapportering og politisk styring.

TBU angir følgende nivåer for måltallene vurdert opp mot den økonomiske bærekraften:

Nøkeltall	Grønn	Gul	Rød	Merknader
Netto driftsmargin *)	> 1,75%	1,25% - 1,75%	< 1,25%	Netto driftsres. / Brutto driftsinntekter
Buffergrad 1 *)	> 8%	5% - 8%	< 5%	Disp.fond / Brutto driftsinntekter
Gjeldsgrad 1 *)	< 80%	80% - 100%	> 100%	Netto lånegjeld / Brutto driftsinntekter

Grønn Økonomien vurderes som tilfredsstillende og i balanse. Handlingsrommet er tilfredsstillende og den økonomiske utviklingen er bærekraftig både på kort og lang sikt.

Gul Økonomien vurderes å ikke være tilfredsstillende i balanse. Økonomien er ikke bærekraftig i et langsiktig perspektiv. Handlingsrommet er begrenset og tiltak bør iverksettes raskt for å oppnå tilfredsstillende balanse.

Rød Økonomien er ikke tilfredsstillende og ikke bærekraftig hverken på kort eller lang sikt. Økonomien har ikke handlingsrom eller økonomisk buffer og gjelden griper inn i den løpende drift. Investeringene må begrenses og vesentlige strakstiltak må iverksettes.

I **planlegging og budsjettering** benyttes måltallene på følgende måte:

- Måltallene gir **rammer for hva som er økonomisk forsvarlig**.
- Måltallene brukes til å vurdere **om kommunen har råd til nye tiltak**, investeringer eller økt drift.
- Ved utarbeidelse av økonomiplan og årsbudsjett vurderes:
  - Er netto driftsresultat høyt nok til å finansiere investeringer uten lån?
  - Har kommunen tilstrekkelig buffer i disposisjonsfond?
  - Er gjeldsnivået bærekraftig i forhold til inntektene?

I vurdering av økonomisk risiko, skal måltallene benyttes for å vurdere **robustheten** (økonomisk bærekraft) i kommunens økonomi:

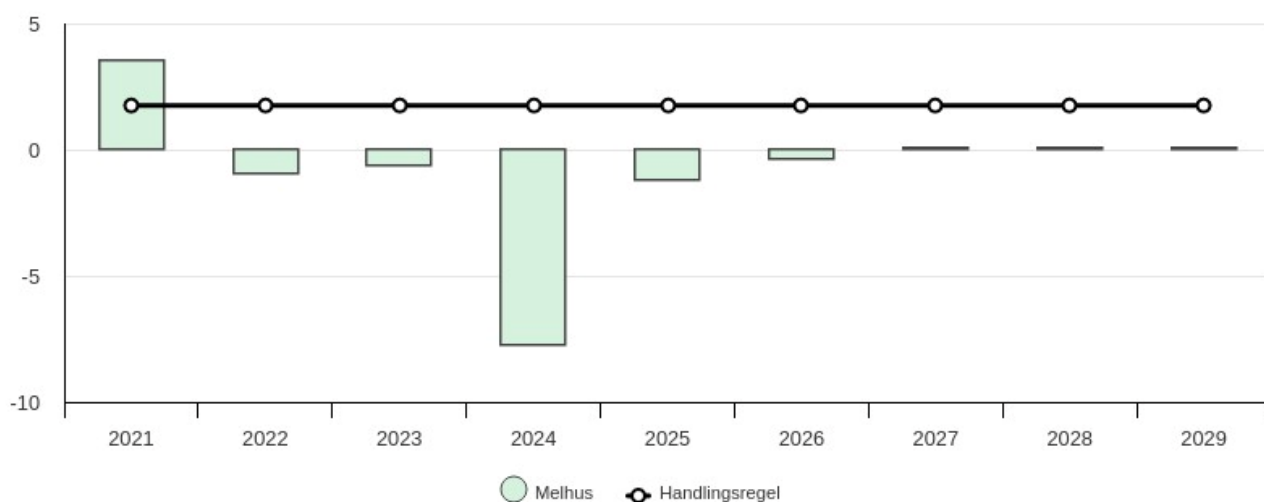
- Hvor godt tåler kommunen inntektstall?
- Hvor stor risiko ligger i gjeldsbelastningen?
- Er det rom for å håndtere uforutsette hendelser?

I rapportering og oppfølging benyttes måltallene på følgende måter:

- Måltallene skal følges opp i tertialrapporter og årsrapporter
- Avvik fra måltallene er ment å gi **tidlige varsler** om ubalanse
- Ved negative utvikling skal det vurderes **tiltak**:
  - Stramme inn driften
  - Reduseres investeringer
  - Øke inntekter (de kommunen selv kan påvirke) eller effektivisere

Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter

Grafen er i %

Tabell	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	KOSTRA 2024	Budsjett 2025	Økplan 2026	Økplan 2027	Økplan 2028	Økplan 2029
Melhus	3,5 %	-1,0 %	-0,7 %	-7,8 %	-1,2 %	-0,4 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %
Handlingsregel	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %

I hele planperioden ligger måltallet for **netto driftsresultat som andel av brutto driftsinntekter** under foreslått vedtatt nivå og under nivået som anbefales av Teknisk beregningsutvalg (TBU). I 2026 er resultatet negativt med **-0,4 %**, og i 2029 svakt positivt med **0,05 %**.

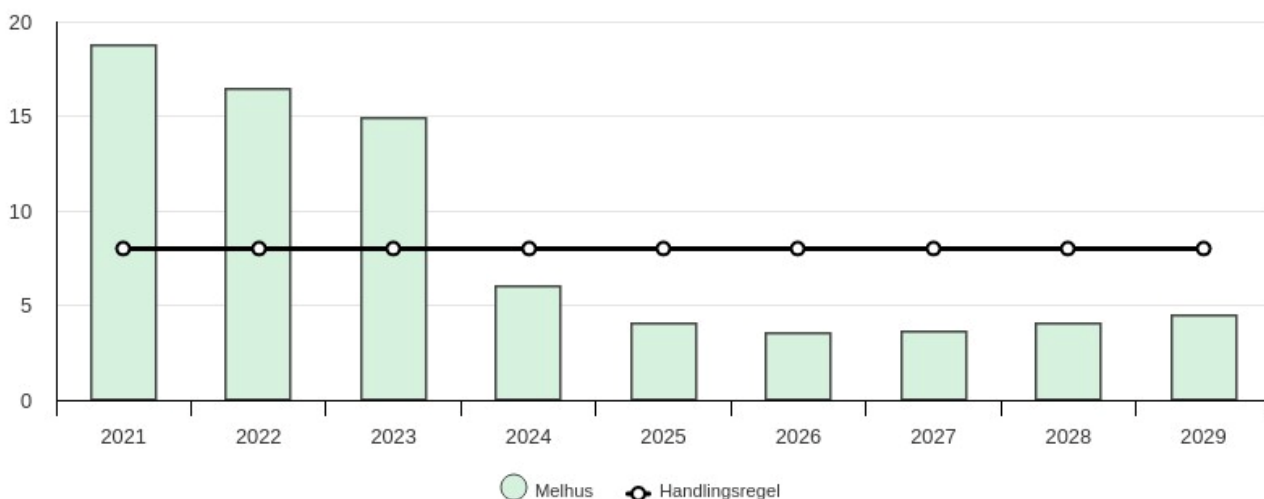
Dette indikerer at kommunen har **begrenset økonomisk handlingsrom**, og at det ikke er tilstrekkelig overskudd fra ordinær drift til å finansiere investeringer eller styrke fond. Det er derfor viktig å være oppmerksom på:

- **Årsakene til det svake resultatet**, herunder eventuelle engangskostnader, investeringsnivå eller inntektsutvikling.
- **Behovet for tiltak** som kan styrke driftsresultatet over tid, enten gjennom effektivisering, inntektsøkning eller strengere prioritering av ressursbruk.
- **Samlet vurdering av økonomisk bærekraft**, der netto driftsresultat må ses i sammenheng med fondsnivå og gjeldsgrad.

Selv om netto driftsresultat isolert sett er svakt, må vurderingen av økonomisk balanse bygge på en helhetlig analyse av kommunens økonomiske situasjon og risikobilde.

Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter

Grafen er i %

Tabell	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	KOSTRA 2024	Budsjett 2025	Økplan 2026	Økplan 2027	Økplan 2028	Økplan 2029
Melhus	18,8 %	16,5 %	14,9 %	6,0 %	4,0 %	3,5 %	3,6 %	4,0 %	4,5 %
Handlingsregel	8,0 %	8,0 %	8,0 %	8,0 %	8,0 %	8,0 %	8,0 %	8,0 %	8,0 %

Måltallet for **disposisjonsfond som andel av brutto driftsinntekter** ligger i hele planperioden under både Melhus kommunes vedtatte mål og nivåene anbefalt av Teknisk beregningsutvalg (TBU). Basert på prognosen for 2026, forventes fondsnivået å være:

- **2,47 %** i 2026
- **2,6 %** i 2027
- **2,98 %** i 2028
- **3,5 %** i 2029

Dette indikerer at kommunen har **begrenset økonomisk buffer** til å håndtere uforutsette hendelser, inntektsbortfall eller økte kostnader. Et lavt disposisjonsfond svekker robustheten i økonomien og kan redusere fleksibiliteten i politiske prioriteringer.

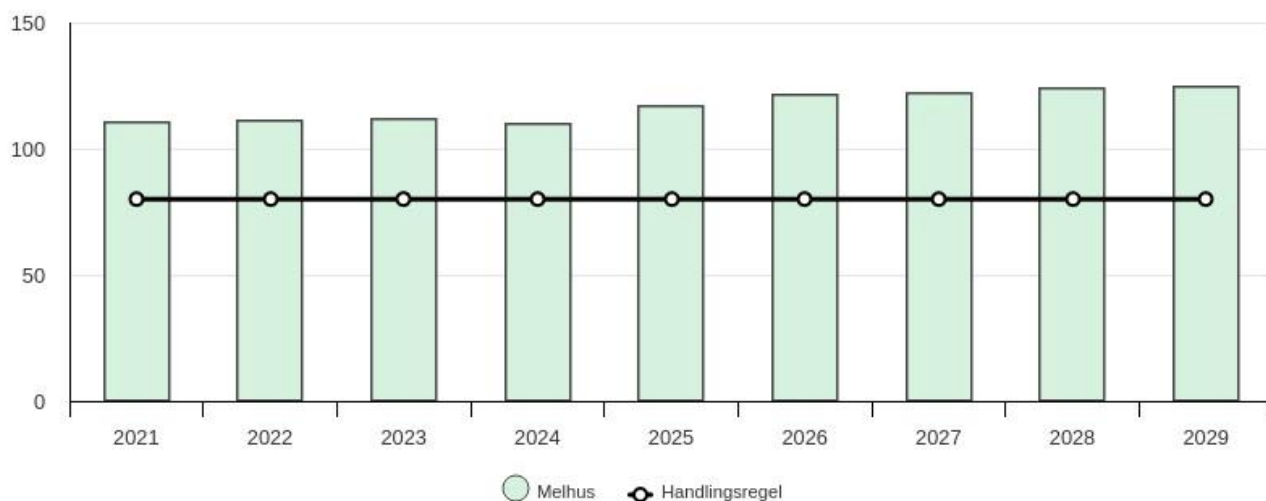
Det er derfor viktig å:

- Vurdere **tiltak for å styrke fondsnivået** over tid, for eksempel ved å sikre overskudd i driften.
- Se fondsnivået i sammenheng med **risikobildet**, investeringsnivå og gjeldsutvikling.
- Bruke måltallet aktivt i **økonomiske vurderinger og politiske beslutninger**.

Et disposisjonsfond på under 5 % regnes som lavt, og bør styrkes for å sikre økonomisk bærekraft og handlefrihet.

Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter

Grafen er i %

Tabell	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	KOSTRA 2024	Budsjett 2025	Økplan 2026	Økplan 2027	Økplan 2028	Økplan 2029
Melhus	110,4 %	111,4 %	112,0 %	109,9 %	116,6 %	121,0 %	121,7 %	124,0 %	124,6 %
Handlingsregel	80,0 %	80,0 %	80,0 %	80,0 %	80,0 %	80,0 %	80,0 %	80,0 %	80,0 %

Måltallet for **netto lånegjeld som andel av brutto driftsinntekter** ligger i hele planperioden **godt over rådmannens forslag til målsetting**, og indikerer en høy gjeldsbelastning i forhold til kommunens inntektsnivå. I 2026 er måltallet **123,8 %**, og det øker gradvis til **136,6 %** i 2029.

Dette nivået gir grunn til bekymring, da høy gjeldsgrad kan:

- Begrense kommunens **økonomiske handlingsrom**.
- Øke **finanskostnadene**, særlig i perioder med høy rente.
- Redusere fleksibiliteten til å håndtere **uforutsette utgifter** eller inntektsbortfall.
- Skape **avhengighet av lånefinansiering** for investeringer.

Selv om investeringer ofte er nødvendige og langsiktige, må gjeldsnivået vurderes opp mot:

- Kommunens evne til å **betjene gjelden** over tid.
- Samlet økonomisk bærekraft, inkludert driftsresultat og fondsnivå.
- Risiko knyttet til **renteutvikling og inntektsprognoser**.

Det anbefales å vurdere tiltak for å **bremse gjeldsveksten**, herunder justering av investeringsnivå og økt bruk av egenfinansiering der det er mulig.

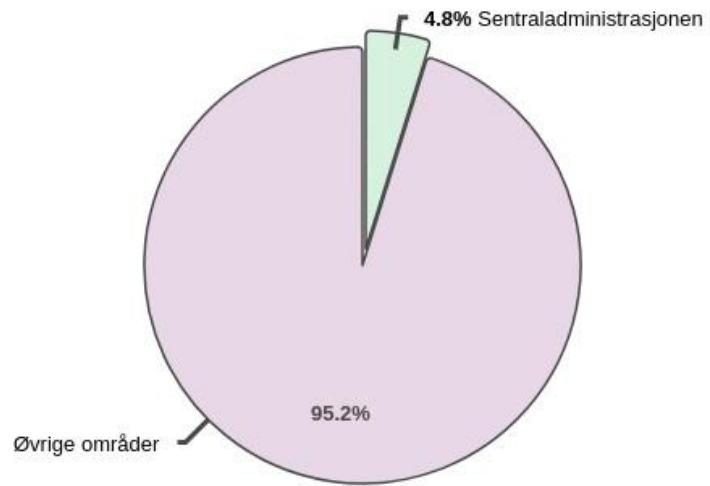
Kommunens tjenesteområder

Sentraladministrasjonen

Innledning

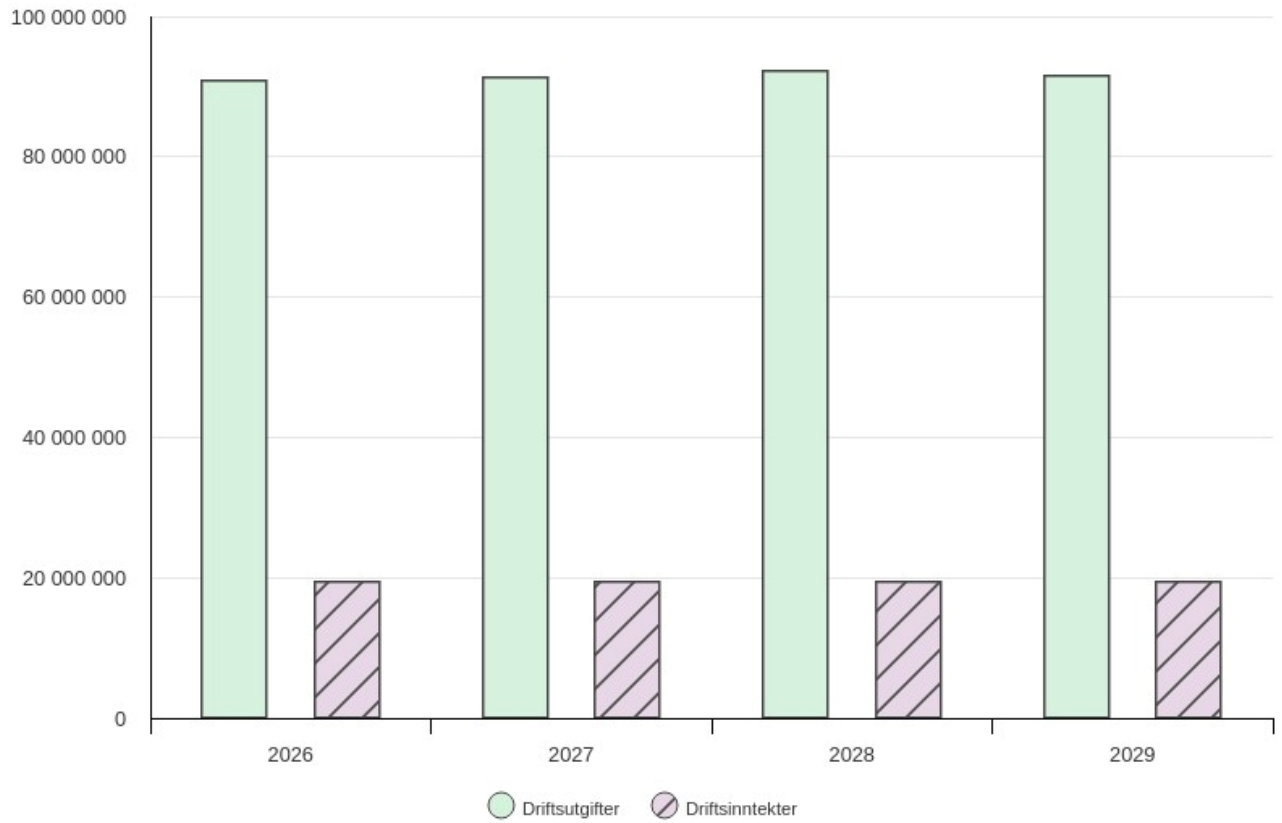
Sentraladministrasjonen omfatter områdene politikk, Kommunedirektøren, økonomi og lønn, personal og organisasjon, IT og digital samhandling og næring. Det er etablert en strategisk ledergruppe, som i tillegg til sentraladministrasjonens ledere også omfatter kommunalsjefene for helse og velferd, oppvekst og kultur og plan og utvikling.

Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Driftsutgifter og inntekter

Beløp i hele kr.

Beskrivelse av dagens virksomhet

Ansvarsområde

Sentraladministrasjonen arbeider både internt og eksternt, overordnet og samordnende i tråd med overordnede planer og strategier. Enhetene innad i sentraladministrasjonen legger også til rette og bistår øvrige enheter i både drift og planlegging innenfor sektorens ansvarsområder.

Overordnede samfunnsmessige utfordringer og oppgaver for Kommunedirektøren og stab fremgår i stor grad under kapittel 2 - Utfordringsbildet - status og utviklingstrekk. Her presenteres enkelte nasjonale føringer og satsninger, disse skal følges opp lokalt i Melhus kommune. Under Lokale trekk og vurderinger fremgår de viktigste overordnede oppgavene, som miljø, klima og energi, folkehelse, digitalisering, overordna planarbeid, personalforvaltning/kompetanse og rekruttering, IA-arbeid, nærvær mv.

Politikk-området

Drift av de folkevalgte organer, med møtesekretariat, innkallinger, protokoller og møtegodtgjørelser.

Kommunedirektøren

Kommunedirektør og stab (administrasjonen) er fellestjenester knyttet til Kommunedirektørens strategiske ledergruppe, bestående av Kommunedirektøren, kommunalsjefene på helse og velferd, oppvekst og kultur og plan og utvikling samt lederne for økonomi og lønn, personal og organisasjon og IT og digital samhandling. Kommunedirektøren skal gjennom strategisk ledergruppe samordne aktivitetene på tvers av organisasjonen, og ha et overordnet, strategisk ansvar for drift og utvikling i Melhus kommune. Kommunedirektøren har ansvar for fremleggelse av saker og overordnet oppfølging av saker behandlet i politiske organ.

Personal og organisasjon

Utøver veiledning av enhetene i personalsaker, sykefraværsoppfølging, lønnsforhandlinger, rekruttering, annonsering og forestår all tilsetning i Melhus kommune. Enheten er ansvarlig for ordningene med lærlinger, tillitsvalgte- og verneombudsordningen, drift av administrasjonsutvalget og AMU.

Økonomi og lønn

Enheten har sentrale oppgaver innen prosesser som omhandler budsjett- og økonomiplaner, økonomistyring, støttefunksjon overfor enhetsledere, utarbeidelse av årsberetning og årsmelding, eiendomsskatt, fellesutgifter sentraladministrasjon og innkjøp, rådgivning og opplæring.

Høsten 2024 vil Kommunedirektøren utrede muligheten for en mer formell samhandling mellom Skaun kommune, Midtre Gauldal kommune og Melhus kommunen innenfor områdene regnskap/lønn/økonomi.

IT og digital samhandling

Enheten IT og digital samhandling er organisert i to hovedområder: ITMidt og avdeling for kommunikasjon og dokumentasjon.

ITMidt er et interkommunalt samarbeid mellom kommunene Melhus, Skaun og Midtre Gauldal, med Melhus som vertskommune. ITMidt har ansvar for IT-drift, brukerstøtte og digital tjenesteutvikling for alle tre kommuner.

Avdeling for kommunikasjon og dokumentasjon er en sentral støttefunksjon med ansvar for kommunikasjon, skranke, sentralbord, dokumentforvaltning, politisk sekretariat og valg.

ITMidt

Fra 1. januar 2025 ble det interkommunale IT- og digitaliseringssamarbeidet mellom kommunene Melhus og Skaun utvidet gjennom vedtak om at Midtre Gauldal kommune skulle tiltre samarbeidet. Melhus kommune er vertskommune.

ITMidt ivaretar oppgaver knyttet til drift og forvaltning av IT-teknisk infrastruktur, applikasjonsdrift (fagprogrammer) og sentrale bakenforliggende systemer. De har i oppgave å ivareta informasjonssikkerhet og internkontroll i henhold til lov og forskrift og oppfølging av leverandører og avtaler. Digital tjenesteutvikling har ansvar for å støtte og lede digitaliseringsprosjekter på tvers av sektorer og samarbeidende kommuner. Teamet jobber med prosjektledelse, tjenesteutvikling, kompetanseheving og strategisk utvikling.

Kommunikasjon og dokumentasjon

Avdelingen har ansvar for intern og ekstern kommunikasjon, dokumentasjonsforvaltning og arkivtjeneste, politisk sekretariat og møteadministrasjon, samt valgansvar.

Kommunikasjonsarbeidet omfatter rådgivning, skranke, sentralbord, drift av digitale kanaler, språkvask, klarspråk og visuell profil. Dokumentasjonsarbeidet inkluderer drift av arkivtjeneste, systemforvaltning, innsynsbehandling og digitalisering av dokumentprosesser.

Avdelingen har også ansvar for administrativ støtte til politiske organer, møteinnkallinger, protokollføring og tilrettelegging for digitale møter. I tillegg planlegger og gjennomfører avdelingen kommunale, fylkeskommunale og nasjonale valg, og sørger for informasjon til innbyggere og opplæring av valgmedarbeidere.

Kostra-analyse - Adm, styring og fellesutgifter

	Melhus 2023	Melhus 2024	Skaun	Malvik	Stjørdal	Orkland	Kostragruppe 07	Landet uten Oslo
Prioritet								
Brutto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb (B)	6 544	6 826	7 866	5 323	4 823	6 827	6 117	6 632
Brutto driftsutgifter til funksjon 100 Politisk styring , i kr. pr. innb (B)	606	445	539	447	433	448	425	463
Brutto driftsutgifter til funksjon 110, Kontroll og revisjon, i kr. pr. innb (B)	95	107	160	125	92	107	135	147
Brutto driftsutgifter til funksjon 120 Administrasjon, i kr. pr. innb (B)	4 841	5 261	5 573	3 843	3 428	4 949	4 592	4 932
Brutto driftsutgifter til funksjon 121, Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen, i kr. pr. i (B)	665	601	636	432	384	700	439	483
Brutto driftsutgifter til funksjon 130 Administrasjonslokaler, i kr. pr. innb (B)	336	411	958	476	486	623	526	608
Brutto driftsutgifter til funksjon 180 Diverse fellesutgifter, i kr. pr. innb (B)	2	3	0	73	19	762	77	153
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i prosent av totale netto driftsutg (B)	7,0 %	6,6 %	7,7 %	6,0 %	5,0 %	6,9 %	6,0 %	6,2 %

Kostra-analyse - Brann og ulykkesvern

	Melhus 2023	Melhus 2024	Skaun	Malvik	Stjørdal	Orkland	Kostragruppe 07	Landet uten Oslo
Prioritet								
Antall utrykninger: sum utrykninger til branner og andre utrykninger pr. 1000 innbyggere	11,9	10,2	11,1	9,1	15,6	19,6	17,2	18,2
Netto driftsutgifter til funksjon 338 pr. innbygger (B)	328	310	59	118	95	113	69	101
Netto driftsutgifter til funksjon 339 pr. innbygger (B)	703	810	1 013	936	834	1 586	1 009	1 063
Netto driftsutgifter, brann og ulykkesvern, i prosent av totale netto driftsutg (B)	1,5 %	1,4 %	1,4 %	1,5 %	1,3 %	2,1 %	1,4 %	1,5 %
Kvalitet								
Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. (kr)	591	685	1 076	217	505	483	557	638

Kostra-analyse - Næringsforv. og konsesjonskraft

	Melhus 2023	Melhus 2024	Skaun	Malvik	Stjørdal	Orkland	Kostragruppe 07	Landet uten Oslo
Prioritet								

Økonomiplan for 2026-2029

Kommunal næringsvirksomhet brutto investeringsutgifter beløp pr innb (kr)	2	0	543	0	0	19	83	223
Netto driftsutgifter til tilrettelegging og bistand for næringslivet i prosent av samlede netto (B)	0,1 %	0,2 %	0,1 %	0,0 %	0,3 %	-0,6 %	0,2 %	0,2 %
Tilrettelegging og bistand for næringslivet nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	69	139	42	11	182	-479	115	137

Kostra-analyse - Investering, finansiering, balanse

	Melhus 2023	Melhus 2024	Skaun	Malvik	Stjørdal	Orkland	Kostragruppe 07	Landet uten Oslo
Prioritet								
Brutto investeringsutg, barnehage, i prosent av totale brutto investeringsutg (B)	12,22	24,32	0,00	9,45	0,59	1,61	5,01	3,85

Kostra-analyse - Kirke

	Melhus 2023	Melhus 2024	Skaun	Malvik	Stjørdal	Orkland	Kostragruppe 07	Landet uten Oslo
Prioritet								
Netto driftsutgifter til funksjon 392 tilskudd til tros- og livssynssamfunn pr. innbygger i kro (B)	0	0	0	0	0	0	17	3
Netto driftsutgifter til funksjon 390,393 pr. innbygger i kroner (B)	612	609	753	452	658	895	652	737
Netto driftsutgifter, kirke, i prosent av totale netto driftsutgifter (B)	0,9 %	0,8 %	1,0 %	0,6 %	0,9 %	1,1 %	0,9 %	0,9 %
Dekningsgrad								
Døpte i prosent av antall fødte (B)	67,5 %	64,5 %	62,8 %	52,5 %	80,0 %	80,6 %	61,2 %	55,3 %
Konfirmerte i prosent av 15-åringer (B)	51,9 %	60,4 %	65,5 %	49,8 %	61,1 %	67,7 %	55,7 %	50,6 %
Medlem og tilhørige i Dnk i prosent av antall innbyggere (B)	76,4 %	75,4 %	76,8 %	68,9 %	74,3 %	77,9 %	67,7 %	64,7 %

Kostra-analyse - Behovsprofil og inntektskriterier

	Melhus 2023	Melhus 2024	Skaun	Malvik	Stjørdal	Orkland	Kostragruppe 07	Landet uten Oslo
Levekår								
Indeks berekna utgiftsbehov	1,013	1,025	1,039	0,996	1,007	1,038	1,015	1,013

Kostra-analyse - Hovedtall drift

Økonomiplan for 2026-2029

	Melhus 2023	Melhus 2024	Skaun	Malvik	Stjørdal	Orkland	Kostragruppe 07	Landet uten Oslo
Prioritet								
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter (B)	15,3 %	6,7 %	9,4 %	6,3 %	4,7 %	22,1 %	9,3 %	11,6 %
Økonomi								
Frie inntekter i kroner per innbygger (B)	65 658	68 438	70 706	66 861	67 211	73 065	69 608	70 685
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (B)	-0,2 %	-7,2 %	-5,7 %	-0,5 %	-1,7 %	2,0 %	-1,1 %	-0,3 %
Netto lånegjeld i kroner per innbygger (B)	115 852	117 920	114 930	126 428	113 572	117 158	106 402	102 851
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter (B)	111,1 %	108,7 %	109,9 %	124,4 %	91,9 %	98,9 %	98,7 %	92,0 %

Utfordringer og strategi

IT og Digital samhandling

Strategiske satsinger inkluderer nye nettsider, digital kommunevert, robotisering av dokumentprosesser, forbedrede rutiner for innsyn og møtepublisering, samt kompetanseheving og effektivisering av arbeidsprosesser.

Måltabell

Satsingsområde	Hovedmål	Delmål
Sosial bærekraft	Alle innbyggere opplever å være inkludert og kan delta i samfunnet	Innbyggerne og kommunen arbeider sammen for å skape gode tjeneste- og aktivitetstilbud
	Vi har innarbeidede rutiner for beredskap og jobber forebyggende mot uønskede hendelser	Samfunnssikkerhet og beredskap er integrert i all kommunal virksomhet og planlegging
	Vi legger grunnlag for å oppleve mestring og selvstendighet	Vi har gode tjenester og frigjør tid til de viktigste oppgavene ved å bruke mulighetene som ligger i digitalisering og teknologi
Økonomisk bærekraft	Det er attraktivt å etablere og drive næringsvirksomhet i Melhus	I Melhus kommune samarbeider det offentlige med næringslivet for å gjøre kommunen attraktiv for bosetning og næringsutvikling – slik at det skapes trivsel og aktivitet i alle kommunens tettsteder
	Melhus er et lavutslippssamfunn	Kommunens klimagassutslipp er i 2030 redusert med 50% sammenlignet med 2009
	Melhus kommune er en attraktiv og ansvarlig arbeidsgiver som fører en bærekraftig forvaltning av ressursene våre	Det totale sykefraværet i Melhus kommune er under 7%
		HMS-utvalget spiller en sentral rolle i å sikre at brukerundersøkelser brukes aktivt i forbedringsarbeidet HMS-utvalget spiller en sentral rolle i å sikre at medarbeiderundersøkelsen brukes aktivt i forbedringsarbeidet Melhus kommune beholder og rekrutterer ledere og medarbeidere med riktig kompetanse Melhus kommune har effektiv saksbehandling med god kvalitet Melhus kommune har effektive og gode tjenester Melhus kommune har en heltidskultur Nyansatte opplever en effektiv og god ansettelsesprosess Vi holder tildelt netto budsjetttramme

Sammendrag budsjett

Budsjettgrunnlag og økonomiske forutsetninger

I tabellen nedenfor fremgår budsjettene for 2026 og planperioden 2027-2029.

(alle tall i hele tusen)	Regnskap 2024	Oppr. budsj. 2025	Prognose 2025	Budsjett 2026	Endring budsjett *)	Endring %	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028	Økonomiplan 2029
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-1 400	-1 033	-345	0	1 033	-100,0 %	0	0	0
Andre skatteinntekter	0	0	0	-520	-520		-520	-520	-520
Overføringer og tilskudd fra andre	-23 663	-17 965	-19 824	-17 801	164	-0,9 %	-17 801	-17 801	-17 801
Brukerbetalinger	0	-67	-22	0	67	-100,0 %	0	0	0
Salgs- og leieinntekter	-867	-903	-686	-560	343	-38,0 %	-560	-560	-560
Sum driftsinntekter	-25 930	-19 968	-20 877	-18 881	1 088	-5,4 %	-18 881	-18 881	-18 881
Lønnsutgifter	45 039	48 924	45 987	49 252	327	0,7 %	49 359	50 236	49 902
Sosiale utgifter	10 928	12 340	12 071	12 769	429	3,5 %	12 769	12 769	12 679
Kjøp av varer og tjenester	27 501	26 130	30 416	27 295	1 165	4,5 %	27 507	27 507	27 279
Overføringer og tilskudd til andre	8 059	2 777	1 367	1 058	-1 719	-61,9 %	1 158	1 158	1 158
Avskrivninger	0	0	0	0	0		0	0	0
Sum driftsutgifter	91 528	90 171	89 842	90 373	202	0,2 %	90 792	91 669	91 018
Brutto driftsresultat	65 598	70 203	68 965	71 493	1 290	1,8 %	71 912	72 789	72 137
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0		0	0	0
Netto driftsresultat	65 598	70 203	68 965	71 493	1 290	1,8 %	71 912	72 789	72 137
Disponeringer av resultat									
Overføring til investering	0	0	0	0	0		0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	520	520		520	520	520
Bruk av bundne driftsfond	-510	-500	-1 049	-630	-130	26,0 %	-630	-630	-630
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	0	0		0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-4 919	-1 652	0	0	1 652	-100,0 %	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0		0	0	0
Sum diponseringer	-5 429	-2 152	-1 049	-110	2 042		-110	-110	-110
Nettoreultat (mer-/mindreforbruk)	60 170	68 051	67 916	71 383	3 332		71 802	72 679	72 027
*) Beskrivelse av endringer i resultatstørrelser fra 2025 til 2026									
Opprinnelig budsjett 2025					68 051	Note			
Endringer:									
Lønnskompensasjon (endring lønn i kap. 3, 4 og 5)					2 319				
Nye vurdering av opprinnelig budsjett for realisme i budsjetteringen, inkl. prisreguleringer					3 091				
Helseplattformen - Fra fallkostnader flytte fra IKT Profil til Helse overordnet					-431	A			
Vankante stillinger i sektoren, spesielt innenfor IT og personal					-455				
Endring i politikernes arbeidsvilkår (lønn og godtgjørelser)					-1 270				
Reduksjon av ekstern annonsering av politiske møter					-90				
Avvikling av tilskudd til lokalmataaktører - for å dra på Trøndersk Matfestival					-100				
Økning lisenskostnader for virksomhetsstyringsverktøyet Framsikt					268				
Sum endringer					3 332				
Budsjett 2026					71 383				
<i>Differanse (skal være lik null)</i>					<i>0</i>				

Note:

A: Innføring av Helseplattformen innebærer såkalte "fracfallkostnader".

Budsjettet for 2026 tar utgangspunkt i det opprinnelige budsjettet for 2025. Erfaringene fra inneværende driftsår tilsier at det for 2025 forventes et negativt netto driftsresultat på 69,0 mill. NOK. Denne prognosen, sammenholdt med oppdatert kunnskap og reviderte forutsetninger for framtidig drift innen sektoren, danner grunnlaget for budsjettallene for 2026 samt økonomiplanens rammer for perioden 2027–2029.

For 2026 er det budsjettet med et negativt netto driftsresultat på 71,5 mill. NOK. Når disponering av fond inkluderes, utgjør sektorens netto finansieringsbehov over kommunekassen 71,4 mill. NOK.

Økonomiplan for 2026-2029

Budsjettet er utarbeidet i samsvar med kommunelovens krav til realisme og fullstendighet i forhold til å ivareta et godt arbeidsmiljø i kommuneorganisasjonen og forsvarlig tjenestetilbud til kommunens innbyggere.

Det vises for øvrig til kommunedirektørens redegjørelse for den økonomiske utviklingen og den samlede økonomiske situasjonen i Melhus kommune, som grunnlag for budsjettet for 2026 og økonomiplanen for perioden 2027–2029.

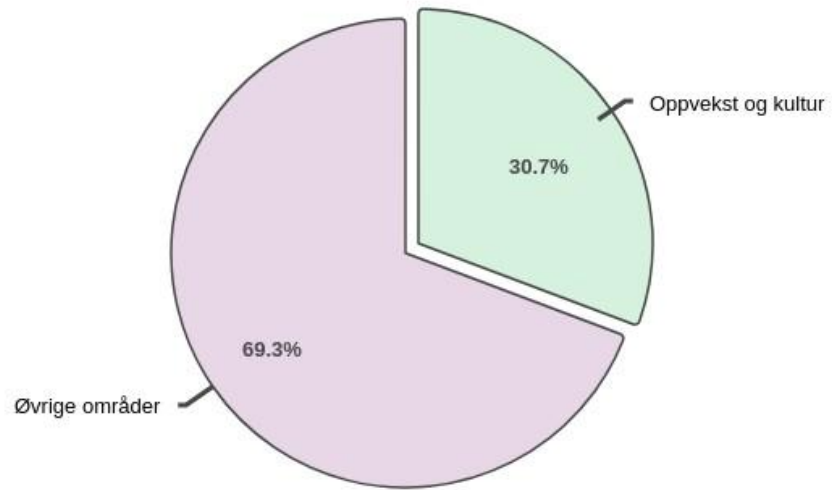
Oppvekst og kultur

Innledning

Om sektoren:

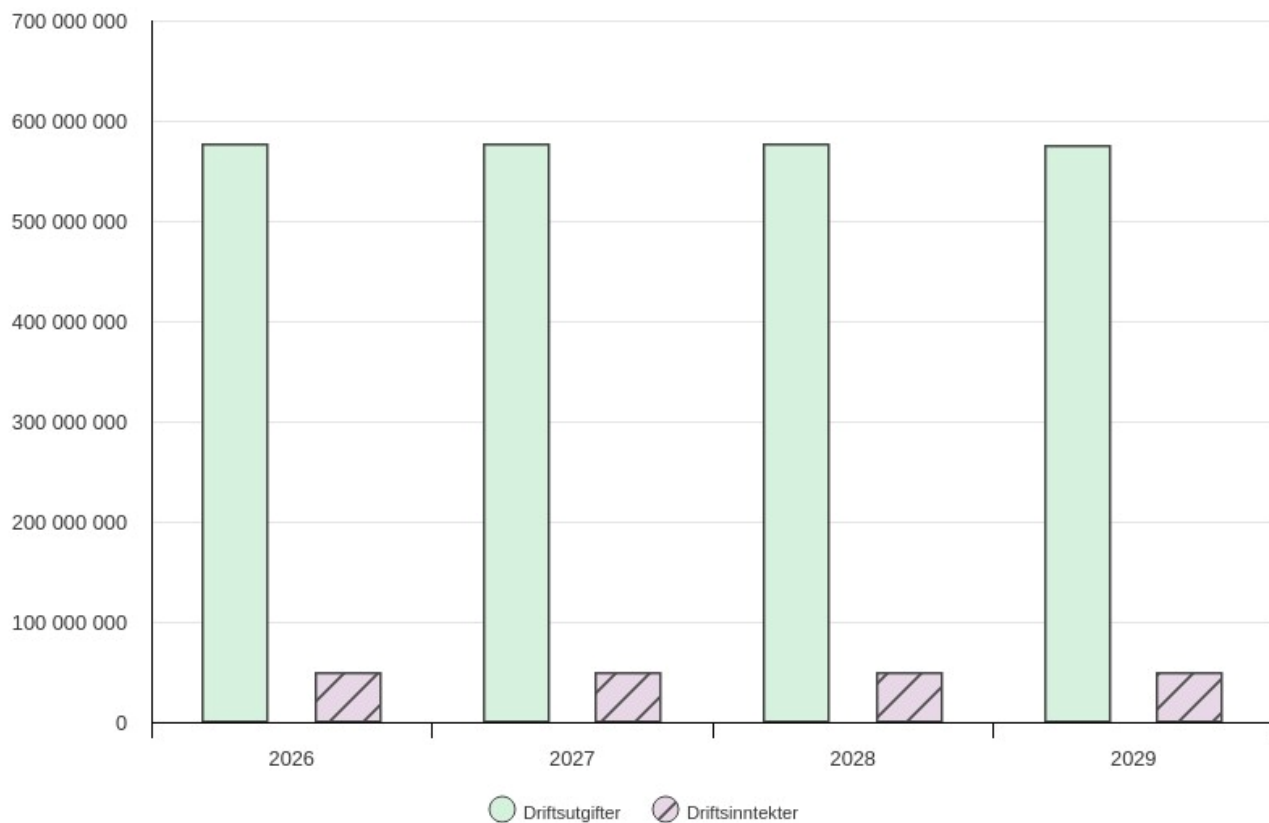
Sektoren oppvekst og kultur har ansvar for å legge til rette for gode oppvekstvilkår og et rikt kulturliv for innbyggerne i Melhus kommune. Dette omfatter et bredt spekter av tjenester og tilbud som skal bidra til trygghet, mestring, læring og livskvalitet for barn, unge og deres familier. Sektoren har følgende hovedområder: grunnskole, skolefritidsordning, barnehage, PPT og kultur og fritid.

Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Driftsutgifter og inntekter

Beløp i hele kr.

Beskrivelse av dagens virksomhet

Helhetlig oppvekst - Samhandling, trygghet og læring:

Oppvekststrategi

Melhus kommunes [Oppvekststrategi](#) for 2023-2040 har en visjon om å være sammen om en trygg og inkluderende oppvekst. Den overordna målsettingen er at alle barn og unge i Melhus skal vokse opp i trygghet og oppleve å mestre livene sine. De kjenner at de hører til, er en betydningsfull person i fellesskapet og har muligheten til medvirkning.

Formålet med oppvekststrategien er å fremme samarbeid mellom aktører som arbeider med barn og unge i Melhus, slik at det kan utvikles en felles retning og innsats mot visjonen for fremtiden. Strategien er strukturert i tre hovedkategorier: læring og utvikling, livsmestring og tverrfaglig samarbeid. Innholdet bygger blant annet på kommuneplanens samfunnsdel og skal bidra til å videreføre målsettingene der.

Som en del av arbeidet med målsettingene for tverrfaglig samhandling er det utarbeidet en strategisk plan for forebyggende og tverrfaglig arbeid med barn og unge i Melhus kommune. Denne planen revideres nå i 2025.

Strategisk plan for tverrfaglig samarbeid og forebyggende arbeid for barn og unge

Formålet med [Strategisk plan for tverrfaglig samarbeid og forebyggende arbeid barn og unge 2022-2025](#) er å styrke det tverrfaglig arbeidet og samordne tjenester slik at barn, unge og foresatte erfarer helhetlige og sammenhengende tjenester. I tillegg skal den bidra til å styrke tidlig innsats og forebyggende arbeid slik at barn, unge og foresatte får rett hjelp til rett tid.

Den strategiske planen for forebyggende og tverrfaglig arbeid beskriver noen sentrale [samhandlingsstrukturer](#) som er grunnlaget for en del av det formelle samarbeidet. Det er lokale tverrfaglige team ved hver skole, småbarnsteam for barnehagene, drøftingsteam for alle barnehager og skoler og tverrfaglig samarbeidsgruppe.

Den strategiske planen og tilhørende samhandlingsstrukturer skal evalueres i forbindelse med revideringen av den tverrfaglige strategien. Dette arbeidet sammenfaller med innføringen av BTI-modellen, som har flere overlappende temaer med den eksisterende strategien. Revidering av strategien gjennomføres nå i 2025. Det er avgjørende at alle relevante tverrfaglige temaer integreres i den reviderte strategien for å sikre en koordinert og målrettet innsats.

Bedre Tverrfaglig Innsats

[BTI-modellen](#) er en arbeidsmodell som skal bidra til å realisere målene i strategisk plan for forebyggende og tverrfaglig arbeid med barn og unge, og er samtidig forankret i oppvekststrategien. Modellen legger til rette for tidlig innsats og godt samarbeid mellom fagpersoner og foresatte.

Høsten 2025 deltar utvalgte barnehager og skoler som piloter i arbeidet med modellen i saker der tverrfaglig samarbeid er relevant. Flere barnehager og skoler vil bli involvert i samarbeid med Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) der dette vurderes som hensiktsmessig. Målet er å bruke barnehage- og skoleåret 2025/2026 til forankring og implementering, med full innføring i alle barnehager og skoler senest høsten 2026.

Nærværplan

[Nærværplanen](#) for arbeid med bekymringsfullt fravær i skolen for Melhus kommune er per i dag en tiltaksplan for grunnskolen. Denne skal revideres i løpet av skoleåret 2025/2026. I tråd med satsing på tidlig innsats vil det nå også bli en egen del om arbeidet med dette temaet allerede i barnehagen.

Det er satt sammen en tverrfaglig gruppe som arbeider med revideringen av nærværplanen. Denne planen ses i sammenheng med BTI og tverrfaglig strategi.

Handlingsplan mot vold og trusler

Kommunestyret vedtok i forbindelse med behandling av økonomi- og handlingsplan for 2025 (PS 76/2024) at det skal utarbeides en tverrfaglig handlingsplan mot vold i nære relasjoner. Dette arbeidet er i gang og målet er å få den ferdig innen utgangen av 2025. Arbeidet med å utarbeide en slik plan ble presentert i utvalg for helse, oppvekst og kultur den 3. september 2025. Her ble det gitt positive tilbakemeldinger på de målene den tverrfaglige arbeidsgruppen jobber etter.

Denne planen vil omfatte mer enn bare barn og unge i kommunen, men den vil være særlig aktuell og viktig for barn og unge i barnehage- og skolealder.

ICDP

Det har vært en satsning på ICDP (International Child Development Programme) og barnehage- og skoleansatte skal ha kjennskap til dette verktøyet. Om dette arbeidet skal fortsette vil det kreve ressurser slik at foreldregruppene kan gjennomføres ut i hver enkelt krets i Melhus. Det er ønskelig å gjennomføre ICDP som kompetansetiltak for alle ansatte i barnehagene i Melhus. Det er en etterspurt kompetanse fra de ansatte, og tiltakene vil trygge ansatte i å støtte foreldrene og gi dem en arena for å reflektere og støtte hverandre i ulike sider i foreldrerollen. Ansatte ved skoler og barnehager har ikke ressurser til å drive dette arbeidet, men skal ha innsikt i hva ICDP er.

Melhus kommune har benyttet tidligere mottatte tilskuddsmidler til å utarbeide et system for å komme i gang med foreldrestøttegrupper etter ICDP-metoden. Første del av prosjektet ble avsluttet våren 2024, før kommunen søkte om nye midler for å fortsette og utvikle tiltakskjeden. Kommunen mottok midler på nytt, og fra høsten 2024 og ut 2026 skal Melhus kommune fortsette arbeidet med ICDP-gruppene, øke kompetansen generelt hos profesjonelle bidragsyttere, samt utvikle innhold i foreldrestøttegrupper til foreldre med barn/ungdom med funksjonsnedsettelse (FUNK-grupper) og til barn/ungdom som har ufrivillig skolefravær.

Melhus kommune ser at ufrivillig skolefravær er en økende gruppe, og kommunen ønsker å utvikle et tilbud til foreldre som står i disse utfordringene, slik at de blir i stand til å håndtere situasjonen best mulig. Rundt familier der et barn/ungdom har ufrivillig skolefravær må det jobbes tverrfaglig, men ikke minst må kommunen tilpasse bidraget ut fra det foreldre og ungdommene selv beskriver at de trenger. Pr i dag finnes det ikke innhold i ICDP som er tilpasset denne målgruppa, og Melhus kommune ønsker å gjøre et utviklingsarbeid i samarbeid med ICDP Norge.

Videreutdanning

Tilskuddsordningene DEKOM, REKOM og Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis slås sammen fra 2026. Den nye strategien *System for kompetanse- og karriereutvikling for ansatte i barnehage og skole* erstatter både de gamle tilskuddsordningene for kollektiv kompetanseutvikling, videreutdanningsordningene og veiledningsordningen for nyutdannede. Strategien trer i kraft fra 1. januar 2026. Strategien legger vekt på sammenheng i de ulike tiltakene og elementene og vil være styrende for arbeidet i Gauldalsregionen.

Dette vil blant annet bety mer like vilkår og tilbud for alle ansatte i vår sektor.

Forskrift om tilskudd til videreutdanning i barnehage, grunnskole og videregående skole vil i praksis bety en endring for det lokale bidraget. Lærere i skole har tidligere hatt 37,5 % frikjøp, hvor skoleeier sitt bidrag har vært ca. kr. 60 000 i året. Dette har vært en bevilgning i økonomi- og handlingsplanen, for å ivareta det kommunale bidraget. Fra 2026 (om forslaget blir vedtatt) vil det bety at kommunens bidrag er 25 % av 25 % stilling (som blir gjeldende frikjøpsordning). Det vil bli ca kr. 50 000 kroner per ansatt i oppvekst, som kommunen må dekke selv. Dermed bør det prioriteres en noe høyere tildelingssum for å dekke opp flere sektorer i videreutdanningsløp. Dette er krevende pr. dags dato, da ett av tiltakene i omstillingsprogrammet er å ikke tildele midler til videreutdanning, så ansatte i Melhus får ikke benyttet seg av videreutdanningsordningen gjennom Udir.

Gauldalsregionen

Gauldalsregionen består av kommunene Holtålen, Melhus, Midtre Gauldal, Oppdal, Rennebu og Røros. Sentralt i det regionale samarbeidet er kompetanseutvikling for ansatte i barnehage, grunnskole og PPT. Regionen samarbeider også om andre felles satsingsområder og utfordringer. Arbeidet er et samarbeid mellom eier, statsforvalter og UH-sektoren.

Regionsamarbeidet er initiert og drevet av kommunene selv, og baserer seg på 3-årige avtaler om drift og samarbeid. Det regionale arbeidet ledes av et styre som består av seks faste medlemmer fra de respektive kommunene. En utviklingsveileder er ansatt i 100 % stilling, og har ansvar for daglig drift og utvikling. Utviklingsveilederen innehar i tillegg en sekretærfunksjon for styret. Statsforvalteren ved Utdanningsdirektøren får innkalling og kan møte i styret.

Melhus kommune er vertskommune for regionsamarbeidet. Utviklingsveilederen har kontorsted på rådhuset på Melhus. Drift av regionsamarbeidet finansieres gjennom bruk av statlige og kommunale kompetansemidler.

Avvik

EQS er et digitalt verktøy for kvalitetssikring, internkontroll og avviksbehandling. Systemet brukes til å registrere, behandle og følge opp avvik og uønskede hendelser innenfor området HMS. EQS bidrar til kontinuerlig forbedring ved å gjøre det enkelt for ansatte å melde avvik og dokumentere tiltak.

Ansatte kan registrere avvik via mobil, nettbrett eller PC. Systemet gir oversikt over hvem som har ansvar for oppfølging, og bidrar til at tiltak blir gjennomført.

I Melhus kommune brukes EQS også som en del av internkontrollen. Her finner ansatte relevante lover, rutiner, prosedyrer og skjemaer, og avvik som meldes i systemet danner grunnlag for kvalitetsforbedringer i tjenestene.

Avvikene som skrives av ansatte meldes inn til leder, og verneombud på enheten har leserettighet. Kommunalsjef og hovedverneombud har leserettighet på alle avvik. Det er leder som behandler avvikene. HMS-utvalgene skal jevnlig gjennomgå avvikene.

Skoleskyss

Melhus kommune er en kommune som er relativt vid i utstrekning. Det er skoler i alle syv tettsteder og mange trenger skyss til og fra skolen av ulike årsaker.

Økonomiplan for 2026-2029

Melhus kommune har grunnskoler på Hovin, Lundamo, Flå, Kvål, Gåsbakken, Eid, Gimse og Høyeggen. Ungdomsskolene i Melhus kommune ligger på Eid, Gimse og Lundamo. På Eid ungdomsskole går elever fra Gåsbakken og Eid, på Gimse går elever i nedre Melhus og på Lundamo går elever fra Hovin, Lundamo, Flå og Kvål.

Skoleskyss er delt i ulike typer skyss. Den mest vanlige er avstandsskyss, som er 2 kilometer for 1.trinnselever og 4 kilometer for 2.- 10.trinnselever.

Melhus har også en stor andel skyss på grunn av særlig farlig og vanskelig skolevei. Disse er forhåndsbestemte og vedtatt politisk. Søknader om skyss på strekninger som ikke er forhåndsdefinert, søkes til avdeling for veg og trafikk, hvor det gjøres en grundig vurdering og målinger.

I tillegg finnes det ordninger for medisin skyss og skyss ved delt bosted.

I 2024 ble det gjort en grundig gjennomgang av skoleskyssområdet, på bakgrunn av at kostnaden hadde økt med over 30 % siden 2023. Konklusjonen ble at individuelt tilrettelagt skyss hadde blitt vesentlig dyrere ved nytt anbud fra august 2023, samt at fordeling av kostnader mellom kommune og Atb måtte gjennomgås på nytt. Gjennomgangen førte til større kunnskap, mer forutsigbarhet og en kvalitetssikring på vedtak og fordeling av kostnader. Det er gjennomført mange kostnadsreduserende tiltak innenfor skoleskyss-området i etterkant av gjennomgangen, noe som vil gjøre budsjettarbeidet mer realistisk for fremtiden. I løpet av 2025 skal ITS (individuelt tilrettelagt skyss) ut på ny anbudsrunde, som vil føre til ny avtale fra august 2026.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Elever som får skoleskyss (prosent)							
5028 Melhus	34,7	36,2	33,5	34,4	35,6	37,2	36,4
Elever i kommunale og private grunnskoler (antall)							
5028 Melhus	2 199	2 190	2 216	2 185	2 218	2 246	2 218
Elever som får skoleskyss (antall)							
5028 Melhus	762	792	742	752	789	836	808

Denne tabellen viser hvor mange elever som får skoleskyss i prosent. Den viser også antall elever totalt i Melhus kommune i årene 2018-2024. Den nederste linja viser antallet elever som får skoleskyss i Melhus kommune i årene 2018-2024.

	Korrigerede brutto driftsutgifter per elev som får skoleskys (223) (kr)						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
5028 Melhus							
223 Skoleskys	12 687,1	15 456,4	14 096,2	14 765,5	12 464,2	16 705,4	20 294,8

Denne tabellen viser korrigerede brutto driftsutgifter per elev som får skoleskys i årene 2018-2024.

PPT

Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) er en lovpålagt tjeneste som skal bidra til at barn, elever og voksne får et inkluderende, likeverdig og tilpasset pedagogisk tilbud i barnehage og skole. Tjenesten er hjemlet i opplæringsloven § 11-13 og barnehageloven § 33, og skal være tilgjengelig i alle kommuner og fylkeskommuner.

PPT har både individ- og systemrettede oppgaver. De skal utarbeide sakkyndige vurderinger der loven krever det, for eksempel ved behov for spesialpedagogisk hjelp eller individuell tilrettelegging. PPT skal samarbeide med og støtte barnehager og skoler med kompetanse- og organisasjonsutvikling, slik at de bedre kan tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet. De skal også arbeide forebyggende og med tidlig innsats, blant annet ved å støtte utvikling av inkluderende læringsmiljøer og vurdere behov for tiltak før henvisning. PPT skal samarbeide tverrfaglig med andre tjenester, som helsetjenesten, barnevernet og Statped, for å sikre helhetlig oppfølging av barn og unge.

Tjenesten håndterer flere komplekse saker, særlig knyttet til psykisk helse, skolefravær og sammensatte lærevansker. Dette stiller krav til økt kapasitet og tverrfaglig kompetanse. For å styrke det forebyggende arbeidet og redusere behovet for individrettede tiltak, er det behov for mer systematisk innsats rettet mot barnehager og skoler. Endringer i lovverk og økt kompleksitet i sakene krever kontinuerlig faglig oppdatering. Det er behov for målrettet kompetanseheving innen blant annet utviklingsforstyrrelser, psykisk helse og inkluderende praksis. Det er behov for å styrke innsatsen tidlig i barnets utvikling, og sikre at barnehager og skoler får rask tilgang til veiledning og støtte uten omfattende henvisningsprosesser. Gjennom omstillingsprogrammet er PPT's budsjett redusert, noe som utfordrer tjenesten mandat og prioritering av tidlig innsats.

Barnehage

Barnehageloven, forskrifter, rammeplanen og kommunale og lokale planer gir rammer for hva et godt barnehagetilbud skal være, og barnehagene skal til enhver tid drives etter gjeldende lov og avtaleverk.

Området omfatter

Melhus kommune har 14 kommunale barnehager og kjøper tjenester fra 3 private barnehager og 1 privat familiebarnehage. Melhus kommune hadde 918 barn i barnehagene ved siste rapportering i Basil, desember 2024. Det er ca. 320 ansatte i barnehagene i Melhus, medregnet private og familiebarnehager.

Ansvarsområde

- Drifte kommunale barnehager i henhold til lover og forskrifter
- Sørge for internkontroll etter barnehageloven
- Gi driftstilskudd til godkjente, private barnehager
- Sørge for kompetansetiltak for barnehageansatte i kommunale og private barnehager
- Tilby barnehageplass til alle som har rett på plass gjennom et samordnet opptak
- Forvalte statlige øremerkede tilskudd
- Samarbeid med Trondheim kommune om barnehagemyndighetsoppgaver, deriblant tilsyn, godkjenning og dispensasjoner, som følges opp gjennom jevnlig treffpunkt med fagenheten i Trondheim kommune
-

Status og utviklingstrekk

Nasjonale føringer og satsningsområder

Barnehagene i Melhus oppfyller i dag både pedagognorm og bemanningsnorm. Per 15. desember 2024 hadde kommunen to dispensasjoner inne, for en kort periode. Det er registrert en betydelig nedgang i antall søkere på barnehagelærerutdanningen. Det er også færre søkere og færre kvalifiserte søkere på utlyste stillinger i Melhus. Dette fører til at barnehageeier og barnehagene må rette større fokus mot rekruttering og det å beholde ansatte i barnehagene.

Strategi for barnehagekvalitet mot 2030

Kunnskapsdepartementet har gitt ut en strategi som legger grunnlaget for utviklingen av barnehagesektoren fram mot 2030. Hovedmålene er:

- Barnehagen skal være et trygt og utviklende sted for alle barn, uavhengig av bakgrunn
- Ansattes kompetanse skal styrkes gjennom videreutdanning og faglig utvikling
- Fokus på lekbasert læring, språkstimulering og sosial utvikling
- Ledelsen i barnehagene skal få bedre støtte og verktøy for kvalitetsutvikling
- Kvalitetsarbeidet skal skje i samarbeid med barnehageeiere, ansatte og kommuner

Rammeplanen er en forskrift som gir føringer for innhold og oppgaver i barnehagen. Den gjelder for alle barnehager og inneholder:

- Demokrati, mangfold, likestilling, bærekraft og livsmestring
- Barn skal få påvirke sin egen hverdag i barnehagen
- Foreldre skal være aktive samarbeidspartnere
- Planlegging, vurdering og dokumentasjon er sentralt
- Kommunikasjon og språk, kropp og helse, kunst og kultur, natur og teknologi, m.m

Regjeringens prioriteringer (Hurdalsplattformen og nyere strategier)

Regjeringen har uttrykt ambisjoner om:

- Barnehager skal være åpne og inkluderende for alle barn
- Økt bemanning og styrket ledelse skal sikre kvalitet
- For å sikre demokratisk styring og kontroll
- Flere samiske barnehagelærere og barnehageplasser

Lokale trekk og vurderinger Melhus kommune

Tilstanden i Melhusbarnehagene for 2024 er vurdert og behandlet i Utvalg for helse, oppvekst og kultur i 4.juni 2025 og kommunestyret i Melhus i september 2025. Vedtaket beskriver følgende satsningsområder for barnehagene i Melhus kommune:

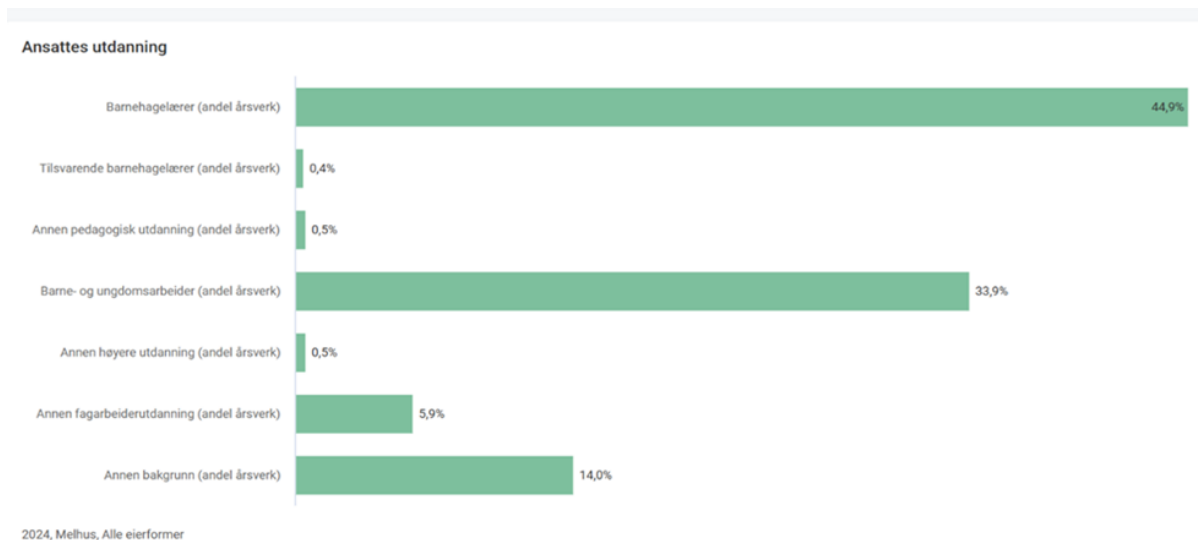
- Implementering av BTI (bedre tverrfaglig innsats)
- Nærværsfaktorer
- Beholde og rekruttere kvalifisert personale
- Iverksette plan for tilvenning i barnehagen
- REKOM, se mot felles plan fra 2026
- Medarbeiderundersøkelsen
- Matematikksenteret (4 barnehager). Pilotprosjekt for å utarbeide matematiske verktøy for barnehagesektoren
- Kompetanseheving i bruk av digitale verktøy

Rammer

Melhus kommune benytter en ressurstilodelingsmodell for barnehagene. Modellen baserer seg på antall barn, og gir en god forutsigbarhet for enhetene i årene framover.

Bemanning

Melhus kommune har en bemanningstetthet på 5,8 barn per ansatt, KG7 ligger på 5,8. Melhus kommune oppfylder både pedagognormen og bemanningsnormen. Andelen menn i barnehagene var ca. 14,85 % i 2024, en liten oppgang fra 2023.

Denne tabellen viser prosentvis andel av ansattes utdanning. Tabellen viser at 44,9 % er utdannet barnehagelærer, og 33,9 % er utdannet barne- og ungdomsarbeider.

Kompetanseutvikling

Andelen av barne- og ungdomsarbeidere i kommunen har økt jevnt. Blant annet er dette takket være kurs i teori for barne- og ungdomsarbeiderfaget, med påfølgende eksamen. Flere tar fagbrev i etterkant, når de har fått nok praksis. Regional kompetanseutvikling blir ivaretatt gjennom samarbeidsnettverket i Gauldalsregionen, kalt REKOM. Satsningsområder i barnehagesektoren er barnehagen som pedagogisk virksomhet, et inkluderende miljø for omsorg, lek, læring og danning, språk og kommunikasjon og barnehagens verdigrunnlag. For Melhus vil utviklingstema i 2025-2026 være under felles paraply med Gauldalsregionen hvor «Inkludering» er overskriften. Dronning Mauds Minne Høgskolen er UH-leverandør knyttet til nettverket.

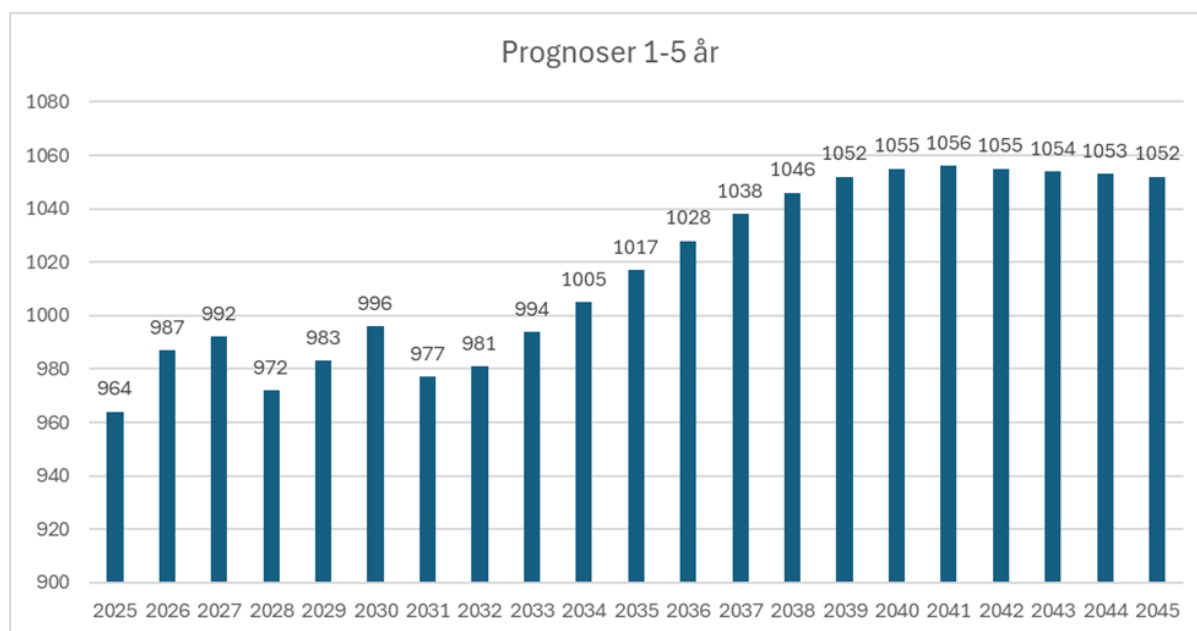
Tilsyn

Melhus kommune er både barnehageeier og tilsynsmyndighet for barnehagene. Melhus kommune har en samarbeidsavtale med Trondheim kommune, fagenhet for oppvekst og utdanning, som fra 01.08.22 overtok store deler av barnehagemyndighetsrollen i Melhus kommune. Det arrangeres jevnlig møter og veiledninger mellom kommunen og fagenheten.

Kapasitet

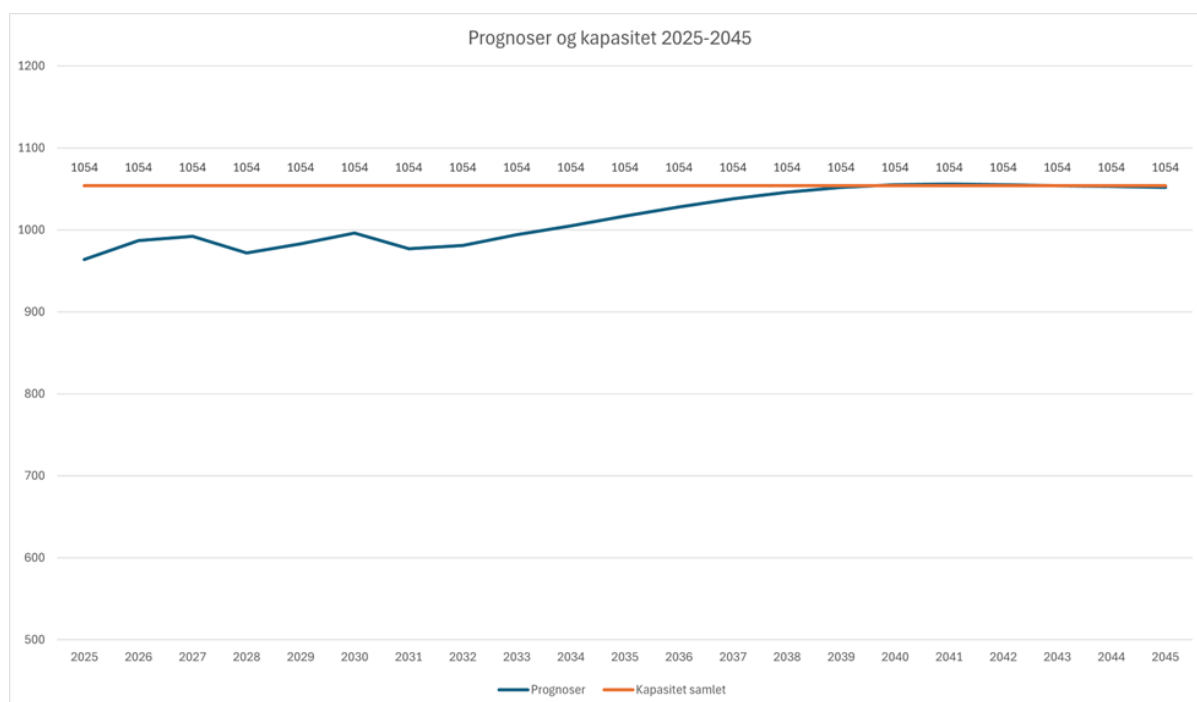
Melhus kommune har full barnehagedekning. I perioden 2022-2024 ble det registrert en svak nedgang, mens det fra 2025 ble en liten økning i antall søkere. Det forventes (av tall fra september 24) at dette skal være stabilt i 2026. Det er uforutsigbart med tilflytting, noe som er utfordrende for barnehageopptaket. Kommunen har registrert 25-32 tilflyttere rundt barnehageopptaket. I tillegg er antall flyktningbarn uforutsigbart.

Det er forventet en liten oppgang i antall barn i barnehage mellom 2026-2027. Dette er en ujevn stigning mot 2045. Merk at det for 2024 var prognosert en nedgang i 2026 og 2027, og at dette har endret seg i de nye tallene. Melhus kommune har, ifølge prognosene og barnehagebruksplan, tilstrekkelig kapasitet for å dekke behovene fram i tid. Ny Flå barnehage, avdeling Holtheplatå, ble tatt i bruk medio oktober 2024, og har ledig kapasitet i 2025. Barnehage- og skolebruksplan fra 2023 beskriver behov for erstatning av Strandvegen barnehage og behovet for løsning knyttet til Sorenskrivergården.

Denne grafen viser oppdaterte tall fra Trondheimsregionen 2025. Det vises prognoser for alderen 1-5 år fra 2025 og frem til 2045.

Økonomiplan for 2026-2029

Denne grafen viser prognoser og kapasitet i årene 2025-2045. Det er oppdaterte tall fra Trondheimsregionen 2025.

Brukermedvirkning

Barnehagene i Melhus gjennomfører Udir sin foreldreundersøkelse hvert andre år. Undersøkelsen i 2023 viser at Melhus ligger jevnt med landsgjennomsnittet på alle faktorer. Det vil gjennomføres en ny foreldreundersøkelse i januar 2026. Alle skoler og barnehager i Melhus har FAU og SU, hvor de blir fremlagt saker av betydning for brukerne. I tillegg har alle utviklingssamtaler/foreldresamtaler.

Minoritetsspråklige barn

Andelen minoritetsspråklige barn har økt noe de siste årene, og dette er særskilt knyttet til ukrainske flyktninger. Minoritetsspråklige barn i barnehage er antall barn med annet morsmål enn norsk, samisk, svensk, dansk og engelsk.

Spesialpedagogisk tilrettelegging

Kommunen har ligget omtrent på landsgjennomsnittet når det gjelder andelen barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, 4,6 % for kommunale barnehager og 5 % for private barnehager i 2024.

Grunnskole

Opplæringsloven og kommunale og lokale planer gir rammer for hva et godt skoletilbud i Melhus kommune skal være.

Området omfatter

Melhus kommune har 11 skoler, derav 6 oppvekstsentre og 3 ungdomsskoler: Eid skole og barnehage (1-10), Flå skole og barnehage, Gimse skole, Gimse ungdomsskole, Gåsbakken skole og barnehage, Hovin skole- og barnehage, Høyeggen skole, Lundamo skole og barnehage, Lundamo ungdomsskole, Rosmælen skole og barnehage (1-10) og Brekkåsen skole.

Alle barneskolene har et SFO-tilbud.

I skolen i Melhus var det 236 lærere og 85 assistenter registrert 1. oktober 2024 (GSI).

Ansvarsområde

Grunnskoleområdet i Melhus kommune omfatter det helhetlige ansvaret for opplæringstilbudet til elever fra 1. til 10. trinn, inkludert skolefritidsordning (SFO), individuelt tilrettelagt opplæring, tilpasset opplæring og skolehelsetjeneste i samarbeid med andre tjenester. Kommunen har både det juridiske og økonomiske ansvaret for å sikre at alle barn og unge som er bosatt i kommunen får oppfylt sin rett til grunnskoleopplæring, i tråd med kravene i lovverket.

Grunnlaget for dette ansvaret er nedfelt i opplæringslova (LOV-2023-06-09-30), som tredde i kraft 1. august 2024. Loven regulerer retten og plikten til grunnskoleopplæring, og stiller krav til blant annet innhold, organisering, vurdering, skolemiljø, elevmedvirkning og tilpasset opplæring. Kommunen skal også sørge for at skolene følger opp forskrifter og læreplaner fastsatt med hjemmel i loven.

I tillegg til nasjonalt lovverk er Norge forpliktet gjennom internasjonale konvensjoner som FNs barnekonvensjon og CRPD (Konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne). Disse understreker barns rett til utdanning og et inkluderende læringsmiljø, og forplikter kommunen til å legge til rette for likeverdige muligheter for alle elever.

Status og utviklingstrekk:

Nasjonale føringer og satsningsområder

I tråd med nasjonale satsinger prioriterer Melhus kommune følgende områder i budsjettet for 2026:

- BTI-modellen videreføres og utvides til flere skoler og barnehager for å sikre helhetlig oppfølging av barn og unge.
- Det avsettes ikke midler til videreutdanning av lærere og skoleledere gjennom nasjonale ordninger som Kompetanse for kvalitet og lokale kompetansepakker. Det betyr at sektoren må finne gode løsninger internt for å videreutvikle kompetansen hos ansatte. Melhus kommune deltar i Gauldalsregionen sitt kompetansenettverk.
- Skolene skal styrkes i arbeidet med digital kompetanse, med særlig fokus på pedagogisk bruk av kunstig intelligens og digitale verktøy. Digitalisering i skolen handler ikke bare om tilgang til digitale enheter, men om meningsfull og faglig integrert bruk av teknologi som støtter elevenes læring, utvikling og deltakelse.
- Resultater fra elevundersøkelsen og skolebasert vurdering brukes aktivt i forbedringsarbeidet. HMS-utvalget spiller en sentral rolle i å følge opp tiltak knyttet til både fysisk og psykososialt skolemiljø, og arbeidsmiljø.
- Kommunen følger opp Utdanningsdirektoratets arbeid med innholdslistene for å sikre relevant og strukturert undervisning. Innholdslistene i skolen er et nytt tiltak fra Kunnskapsdepartementet og Utdanningsdirektoratet som skal fungere som veiledende støttemateriell til læreplanene. Innholdslistene er digitale og veiledende oversikter over konkret innhold som lærere kan bruke i undervisningen. De skal støtte læreplanverket, foreslå temaer, hendelser, tekster, musikk og bilder som kan brukes. De skal bidra til å være en felles referanseramme for elever over hele landet. De skal også styrke innsikten i norsk historie og kulturarv. I første omgang skal det utvikles veiledende innholdslistene som hovedsakelig kan støtte opplæringen i fagene norsk, samfunnsfag, KRLE, mat og helse, musikk og kunst og håndverk. Listene skal være digitale og offentlig tilgjengelige. Det innebærer også at de vil være dynamiske, og kunne justeres og tillegges innhold i ettertid. Innholdslistene skal legge til rette for inkludering, engasjerende og relevant undervisning. Første utgave av innholdslistene skal være klar til 1. august 2026, så blir det full utrulling i løpet av skoleåret 2026/2027.

SFO

SFO skal legge til rette for lek, kultur- og fritidsaktiviteter med utgangspunkt i alder, funksjonsnivå og interesser hos barna. SFO skal gi omsorg og tilsyn. Med utgangspunkt i rammeplanen for SFO er det utarbeidet en Melhusmodell for SFO, som er en felles plan for innhold i SFO-ene i kommunen. Denne peker på et felles verdigrunnlag, samtidig som den tar høyde for at lokale behov skal ivaretas. Rådmannen har utarbeidet en rapport som svar på et verbalvedtak. Denne identifiserer suksesser og eventuelle utfordringer knyttet til den nye rammeplanen. emanningsnorm på 1:18 følges i Melhus kommune.

Det kan være krevende å sikre trygghet, tilstedeværelse og god oppfølging av barna når SFO har en minimumsbemanning. SFO har behov for ressurser og kompetanse for å møte barn med ulike utfordringer, både sosial og faglig. Samarbeidet mellom skole og helsetjenester må styrkes, gjerne i tråd med BTI-modellen som er under innføring. Retten til et trygt og godt skolemiljø gjelder også for SFO. Dette er presisert i opplæringsloven kapittel 12. Alle barn i SFO har rett til et trygt og godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel, inkludering og læring. Det skal være nulltoleranse for mobbing, vold, diskriminering og trakassering, også i SFO. Aktivitetsplikten gjelder fullt ut: ansatte i SFO har plikt til å følge med, gripe inn og melde fra til rektor dersom de får mistanke om at et barn ikke har det trygt og godt.

Lærernorm

Gruppestørrelse 2 (15 elever på 1-4. trinn og 20 elever på 5.-7. trinn og 8.-10. trinn) er en indikator som viser antall elever per lærer i ordinær undervisning, hvor ressurser til individuelt tilrettelagt opplæring og undervisning i forsterket opplæring i norsk ikke regnes med. Skolene i Melhus følger lærernorm, men det er krevende å oppfylle kriteriene. Den høye ressursbruken knyttet til individuelt tilrettelagt opplæring er en utfordring for timetallet i den ordinære undervisningen.

Lokale trekk og vurderinger

Tilstanden i Melhusskolen for 2024 er vurdert og behandlet i kommunestyret i Melhus i september 2025. Vedtaket beskriver følgende satsningsområder for grunnskolen i Melhus kommune:

- Videreutvikling av lærings- og vurderingskultur, med særlig vekt på mestring og motivasjon
- Styrking av arbeidet med inkluderende læringsmiljø og forebygging av mobbing, i tråd med ny opplæringslov
- Oppfølging av resultater fra nasjonale prøver og elevundersøkelser, med mål om å forbedre elevenes grunnleggende ferdigheter og trivsel
- Videreføring av tiltakende for å forebygge og håndtere vold og trusler i skolehverdagen

Læringsmiljø – skolemiljø

Resultater fra elevundersøkelsen 2024 viser at det er flere som sier at de har opplevd eller opplever mobbing, Samtidig viser resultatene god måloppnåelse når det gjelder trygghet og trivsel. samtidig viser resultatene god måloppnåelse når det gjelder trygghet og trivsel. Her har kommunen høye tall og en positiv utvikling.

- 87 % av elevene svarer at de føler seg trygge på skolen. Dette er over landsgjennomsnittet, som ligger på ca. 84 %
- 89 % oppgir at de trives godt med medelever
- 82 % opplever at lærerne bryr seg om hvordan de har det
- 16,6 % av elevene på 7. trinn i Melhus kommune har opplevd eller opplever mobbing
- 11 % av elevene på 10. trinn i Melhus kommune har opplevd eller opplever mobbing
- 76 % føler at de mestrer skolearbeidet
- 70 % sier de er motiverte for skolearbeidet

Resultater fra elevundersøkelsen må sees i sammenheng med et bredere datagrunnlag for å få en bedre innsikt. For å få et mer helhetlig bilde av elevenes opplevelse av skolemiljøet og forekomsten av mobbing, benyttes flere datakilder enn Elevundersøkelsen alene. Elevundersøkelsen gir viktig informasjon, men det er behov for å supplere med andre verktøy og arenaer som gir dypere innsikt og mulighet for tettere oppfølging.

Kommunen benytter blant annet kartleggingsverktøyet Spekter, som gir mer detaljerte data om elevenes trivsel og psykososiale skolemiljø. Spekter er et digitalt kartleggingsverktøy utviklet for å undersøke og forbedre læringsmiljøet i skoleklasser. Det er en ikke-anonym undersøkelse. I tillegg er elevsamtaler og utviklingssamtaler viktige arenaer for å fange opp enkeltelevens opplevelser og behov. Disse samtalene gir rom for dialog, relasjonsbygging og tidlig identifisering av utfordringer som ikke nødvendigvis kommer frem i standardiserte undersøkelser.

Kommunen benytter også Ungdata-undersøkelsen, som gir et bredere samfunnsperspektiv og innsikt i ungdommens livssituasjon, inkludert trivsel, relasjoner, fritid og psykisk helse. Ungdata bidrar til å sette skolens arbeid inn i en større sammenheng og gir verdifull informasjon om faktorer som kan påvirke elevenes skolehverdag og opplevelse av trygghet.

Ved å kombinere kvantitative og kvalitative data, styrkes grunnlaget for målrettede tiltak og tidlig innsats. Dette er en del av det systematiske arbeidet for å sikre et trygt og inkluderende læringsmiljø for alle elever.

Oppvekstsektoren i Melhus kommune har et tydelig mål om at alle barn og unge skal oppleve trygghet, inkludering og trivsel i sine læringsmiljø. Når tallene på mobbing øker, tas det på største alvor. Skoleledelsen og ansatte har etablert rutiner og systemer for å håndtere utfordringer knyttet til mobbing. Skolene jobber systematisk med å avdekke, forebygge og håndtere mobbing, og det er etablert tydelige rutiner for hvordan saker skal følges opp. Skolen har etablert rutiner for å utarbeide aktivitetsplaner som konkret beskriver tiltak, ansvar og tidsrammer – og disse brukes aktivt i oppfølgingen av enkeltsaker.

Ansatte ved skoler og barnehager samarbeider tett med helsesykepleiere, PPT og andre faginstanser for å sikre helhetlig støtte til elever som opplever mobbing. Strategisk plan for tverrfaglig samarbeid og forebyggende arbeid for barn og unge følges. Det er også fokus på kompetanseheving blant ansatte, slik at de er godt rustet til å håndtere utfordringer i skolemiljøet.

Gjennom skolebasert vurdering har skoleeier fått innsikt i hvordan skolene jobber med skolemiljø, HMS, avvik og fravær. Alle disse områdene kan være med på å påvirke skolemiljøet og arbeidsmiljøet. Dette gir skoleeier et godt grunnlag for å identifisere forbedringsområder og dele gode praksiser. Skolene er i utvikling som lærende organisasjoner, og bygger videre på dette i arbeidet med å skape trygge miljøer.

Faglig utbytte

Elevene på 5. trinn i Melhus har gjennomført nasjonale prøver i lesing, regning og engelsk. Resultatene viser at:

- Prestasjonene i lesing har gått noe ned sammenlignet med tidligere år. Flere elever havner nå på det laveste mestringsnivået, og færre når det høyeste nivået.
- Det er en nedgang i regneferdigheter, og andelen elever på laveste nivå har økt.

- Det er en positiv utvikling i engelsk. Elevene presterer bedre enn tidligere, og flere når det høyeste mestringsnivået.

På 8. trinn ble det gjennomført prøver i lesing, regning og engelsk. Resultatene viser:

- En stabil utvikling i regning, med en liten nedgang i andelen elever på høyeste mestringsnivå.
- I lesing er det en økning i andelen elever på laveste nivå.
- Engelskresultatene er relativt stabile, men med noe færre elever på de høyeste nivåene enn landsgjennomsnittet.

Elevene på 9. trinn har hatt prøver i lesing og regning. Her viser resultatene:

- Prestasjonene i regning er omtrent på nivå med landsgjennomsnittet, med en liten økning i andelen elever på nest høyeste nivå.
- Resultatene i lesing er svakere enn nasjonalt snitt, med færre elever på de to høyeste nivåene og flere på de laveste.

Rammebetingelser og skolebygg

Tall fra KOSTRA viser at Melhus kommune oppfyller lærernormen, men har en gruppestørrelse som viser lav ressursbruk på ordinær undervisning. Kommunen har en tildelingsmodell for skoler basert på elevtall og oppfyllelse av lærenorm. Ett av målene med modellen er å gi forutsigbarhet for enhetene framover. Når prognosene viser en nedgang i barnetall får dette direkte innvirkning på ressursbruken på skolene, selv om nedgangen i elevtall ikke alltid er det samme som nedgang i gruppeantall og bemanningsbehov. Modellen er sparsom med ressurser til assistenter, noe som gjør det krevende å kombinere ansatte i SFO og skole. Det er ikke økonomiske rammer for å tilby alle assistenter 100 % stilling, og det er krevende å få tak i ansatte som bare vil jobbe på SFO. Melhus kommune har mange elever med vedtak om individuelt tilrettelagt opplæring, og det er ikke lagt inn tilstrekkelig assistentressurs i modellen.

En stor kostnadsdriver innenfor skole er endringer i elevtallet. Prognosene viser at barnetallet vil ha en nedgang det neste tiåret. Selv om prognosen er basert på delvis allerede fødte barn så vil det være knyttet usikkerhet til prognosen når det gjelder hvor nedgangen kommer. Prognosene vil også være avhengig av boligutbyggingen, både med hensyn til omfang, lokasjon og når den kommer.

Kultur og fritid

Kulturloven, lov om kulturminner, lov om stadnamn, lov om folkebibliotek, lov om folkehelsearbeid og opplæringsloven (om kulturskolen) legger rammene for arbeidet.

Området omfatter

Ca. 50 ansatte arbeider innenfor kultursektoren i Melhus kommune. Området omfatter allment kulturarbeid, barn og unge, frivilligsentral, kulturproduksjon, bibliotek og kulturskole. Innunder nevnte hovedområder ligger blant annet følgende tjenester:

- Tilskuddsforvaltning
- Overordnet folkehelsearbeid
- Bygdetun og museer
- Forebyggende tiltak barn og unge
- Fritidsklubber
- Frivilligsentral
- Fritidskontakter
- Idrett
- Kulturproduksjon (arrangementer, kino, konsert og teater)
- Kunst- og kulturformidling
- Kulturminnevern
- Kulturtiltak til mennesker med spesielle behov
- Den kulturelle skolesekken
- Den kulturelle spaserstokken

Ansvarsområde

Alle innbyggere skal få kultur- og fritidstilbud bygd på opplevelse, kvalitet, mangfold og egenutvikling. Til grunn for dette arbeidet ligger at lover, som til enhver tid gjelder for allment kulturarbeid, bibliotek og kulturskole, skal ivaretas.

Status og utviklingstrekk

Nasjonale føringer og satsningsområder

Jfr. vedtaket i kommunestyret 12.12.17 (PS 100/17) så skal FNs bærekraftsmål brukes i arbeidet med kommende planer.

Nasjonal bibliotekstrategi "Rom for demokrati og dannelse" (2020-2023) utvides ut 2025. Departementet velger å utvide den eksisterende bibliotekstrategien. Dette gjøres fordi man ønsker å styrke og gi enda tydeligere retning til arbeidet med å utvikle bibliotekene, gi befolkningen tilgang til litteratur og i større grad stimulere til mer lesing og større kunnskapstørst. Rammeplan for kulturskolen "Kulturskole for alle" 2024. Dette er en sentral ambisjon i oppbygging av kulturskolene. Kulturskolen skal kjennetegnes av høy

kvalitet og rikt mangfold, og skal ivareta både bredde og talent. Kulturutredningen 2014 peker på utfordringen som ligger i å løse kulturskolens sammensatte samfunnsoppdrag. Kulturskolen må også videreutvikle et større mangfold i tilbudet for å bedre rekrutteringen av barn og unge med ulik kulturell bakgrunn. Kulturskolen i Melhus har en egen "Lokal læreplan" som bygger på rammeplanen.

Meld. St. 18 (2020-2021) Oppleve, skape, dele — Kunst og kultur for, med og av barn og unge. Hovedbudskapet i meldinga er at alle barn og unge skal få medvirke i kunst- og kulturpolitikken, at alle barn og unge skal få sjansen til å være med på kunst- og kulturtilbuda de er interesserte i, og at kunsten og kulturen som blir laga for barn og unge er av høy kvalitet.

"Balansekunst - Kulturstrategi for Trøndelag 2019-2022". Strategien har som ambisjon å gi innhold til og retning for samfunnsutviklingen i Trøndelag. Her er kultur i bred forstand en sentral faktor. Trøndelagsplanen for 2019 – 2030 legger de overordnede føringene for denne kulturstrategien.

Begrepene "kommune 3.0" og samskapingskommunen vil være viktige for hvordan kommunen setter sammen tilbud og tjenester til innbyggerne fremover. For Kultur og fritid vil bl.a. en utstrakt bruk av medvirkning, og spesielt ungdomsmedvirkning, være viktig.

Lokale trekk og vurderinger

Melhus kommunestyret vedtok i møte den 18.6.2024 kommunen sin første Kulturplan (2024-2034). Den skal gi et langsiktig grunnlag for kommunens arbeid og rolle innen kulturfeltet.

Kulturminneplanen, vedtatt i 2018, skal rulleres i 2026. Melhus kommune har mottatt eksterne midler til dette og inngått et samarbeid med «Program for kulturminneforvaltning» ved NTNU. Dette samarbeidet gjelder bl.a. bruk av studenter i forarbeidet til rulleringen.

Kulturskolen har et godt omdømme, og opplever stor etterspørsel på tilbudene. Kulturskolen jobber aktivt ut mot barnehager og skoler for å gi så mange barn og unge mulighet til å oppleve det kulturskolen har å tilby.

Enheten deltar aktivt i implementeringen av Strategi for tverrfaglig samarbeid barn og unge. Ansatte i enheten er med i alle nivåene i strategien. Melhus bibliotek har en god utvikling og driver oppsøkende virksomhet på skoler og barnehager. I tillegg har biblioteket ansvaret for formidling på Horg Bygdatur.

Behov

Det er behov for oppfølging innenfor følgende områder:

- Støttekontakttjenesten har behov for tilføring av midler i takt med antall vedtak som blir gjort.
- Enheten har behov for et eget investeringsbudsjett. Dette gjelder til teknisk utstyr i kultursalen og større investeringer i instrumenter.
- Melhus kommune mangler egnede lokaler til å presentere forskjellige uttrykksformer

Kostra-analyse - Grunnskole

	Melhus 2023	Melhus 2024	Skaun	Malvik	Stjørdal	Orkland	Kostragruppe 07	Landet uten Oslo
Prioritet								
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223) i prosent av samlede netto driftsutgif (B)	27,2 %	25,6 %	33,2 %	27,7 %	24,6 %	21,8 %	24,1 %	22,5 %
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år (B)	108 642	115 409	132 030	113 984	119 722	110 089	118 605	119 892
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger 6-9 år (B)	14 989	21 045	20 676	7 780	19 843	19 281	15 420	17 006
Netto driftsutgifter til skolelokaler (222), per innbygger 6-15 år (B)	27 672	26 683	28 758	24 881	17 735	28 930	23 707	24 846
Netto driftsutgifter til skoleskyss (223), per innbygger 6-15 år (B)	5 586	6 675	7 385	1 841	3 581	6 603	3 089	3 000
Produktivitet								
Driftsutgifter til inventar og utstyr (202), per elev i grunnskolen (B)	2 909,2	2 271,8	985,7	258,1	524,4	855,6	892,1	935,9
Driftsutgifter til undervisningsmaterieil (202), per elev i grunnskolen (B)	2 242	2 270	2 624	1 818	3 924	2 413	1 983	2 140
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn (B)	12,6	12,5	11,8	13,8	12,1	14,1	13,1	12,5
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole (202), per elev (B)	117 038,5	126 606,3	138 759,9	122 247,1	128 307,5	117 988,4	127 502,7	130 018,8
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per (B)	153 293	161 696	172 688	150 505	150 685	157 489	154 930	158 796
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per komm. Bruker (B)	38 658	40 162	41 323	22 054	36 973	36 707	33 125	35 770
Lønnsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per elev (B)	115 498,9	125 296,4	135 488,9	116 578,7	124 577,0	119 622,6	125 375,0	127 151,0
Dekningsgrad								
Andel elever i grunnskolen som får morsmålsopplæring (B)	4,4 %	4,2 %	1,4 %	0,0 %	4,9 %	0,2 %	0,9 %	2,4 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning (B)	12,5 %	11,7 %	10,5 %	11,3 %	9,5 %	7,7 %	7,9 %	8,1 %
Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring (B)	8,2 %	7,4 %	2,8 %	2,9 %	7,7 %	4,6 %	5,1 %	6,2 %
Andel elever med direkte overgang fra grunnskole til videregående opplæring (B)	97,2 %	97,4 %	97,6 %	94,2 %	97,1 %	94,1 %	97,0 %	96,6 %
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal og privat SFO (B)	66,7 %	74,6 %	72,4 %	79,8 %	76,5 %	74,1 %	71,3 %	73,8 %
Kvalitet								
Elevunders. 10. trinn - Mobbing på skolen (prosent)	10,8 %							
Elevunders. 10. trinn - Trivsel	3,9	4,1	4,1	4,1	3,9	4,0		
Nasjonale prøver 5. trinn: Regning	50,0	48,0	47,0	54,0	48,0	49,0		
Nasjonale prøver 8. trinn: Engelsk	48,0	47,0	47,0	50,0	48,0	47,0		
Nasjonale prøver 8. trinn: Lesing	47,0	46,0	45,0	48,0	47,0	46,0		
Nasjonale prøver 8. trinn: Regning	48,0	46,0	45,0	47,0	46,0	46,0		
Nasjonale prøver 9. trinn: Lesing	52	52	52	52	51	52		
Nasjonale prøver 9. trinn: Regning	52	51	50	51	50	51		
Standpunkt 10. trinn - Matematikk	3,3	3,6	3,3	3,6	3,4	3,8		

Grunnlagsdata (Nivå 3)

Økonomiplan for 2026-2029

Netto driftsutgifter til grunnskolesektor(202, 213, 215, 222, 223)	335 384	353 674	222 480	300 379	456 504	332 950	10 989 653	87 572 082
--	---------	---------	---------	---------	---------	---------	------------	------------

Kostra-analyse - Barnehage

	Melhus 2023	Melhus 2024	Skaun	Malvik	Stjørdal	Orkland	Kostragruppe 07	Landet uten Oslo
Prioritet								
Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (B)	16,9 %	15,6 %	16,0 %	16,2 %	14,4 %	12,8 %	14,3 %	13,8 %
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager (B)	215 955	222 698	234 805	206 536	221 020	228 012	216 747	222 072
Produktivitet								
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage (B)	198 677	203 541	201 164	183 257	199 008	194 260	202 710	211 401
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale barnehager per korrigert oppholdstime (kr) (B)	92,0	94,2	93,2	84,8	92,2	90,0	93,9	97,9
Korrigerte oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager (B)	12 138	12 423	11 741	12 288	12 563	11 533	12 290	12 036
Dekningsgrad								
Andel barn 0 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 0 år (B)	0,6 %	3,8 %	0,0 %	4,9 %	4,0 %	0,0 %	5,1 %	5,9 %
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år (B)	89,9 %	89,4 %	94,2 %	87,9 %	94,4 %	90,9 %	88,4 %	89,6 %
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år (B)	98,3 %	97,6 %	100,4 %	93,0 %	98,3 %	99,0 %	97,4 %	97,5 %
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage (B)	79,1 %	79,1 %	92,2 %	75,3 %	46,4 %	100,0 %	56,1 %	50,9 %
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til alle barn med barnehageplass (B)	12,1 %	12,8 %	7,1 %	12,4 %	15,1 %	15,8 %	17,2 %	19,2 %
Kvalitet								
Leke- og oppholdsareal per barn i barnehage (m2) (B)	6,0	6,6	6,8	4,9	5,4	7,4	5,9	5,9
Andre nøkkeltall								
Effektivitet Barnehage								

Kostra-analyse - Kultur og idrett

	Melhus 2023	Melhus 2024	Skaun	Malvik	Stjørdal	Orkland	Kostragruppe 07	Landet uten Oslo
Prioritet								
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner	2 981	3 413	2 372	2 262	3 293	2 461	2 659	3 139
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger 6-18 år (B)	1 340	1 763	1 214	1 535	609	1 590	1 332	1 615
Netto driftsutgifter til kommunale idrettsbygg per innbygger (B)	1 014	1 153	374	763	902	467	677	817

Økonomiplan for 2026-2029

Netto driftsutgifter til kommunale kulturbygg per innbygger (B)	190	126	7	361	990	200	272	381
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger 6-15 år (B)	5 469	5 483	4 008	2 683	3 048	4 121	3 269	3 304
Produktivitet								
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker (B)	27 647	28 349	29 387	23 827	21 223	25 282	24 746	26 837
Dekningsgrad								
Andel barn i gr.skolealder på venteliste til komm musikk- og kulturskole, av barn i alderen 6-15 år	5,2 %	4,3 %	4,5 %	3,5 %	1,6 %	2,0 %	3,8 %	3,3 %
Andel elever 6-15 år i kommunens kulturskole, av antall barn 6-15 år (B)	21,8 %	21,7 %	16,6 %	14,2 %	17,6 %	15,4 %	13,5 %	13,0 %

Kostra-analyse - Folkehelse

	Melhus 2023	Melhus 2024	Skaun	Malvik	Stjørdal	Orkland	Kostragruppe 07	Landet uten Oslo
Befolkning								
Befolkning - Personer som bor alene, 45 år +	22,2	22,9	20,4	20,3	23,1	25,6		

Utfordringer og strategi

Behov barnehage

Det er flere områder Melhus kommune som barnehageeier må sette søkelys på fremover:

Når det gjelder barnehageopptaket for 2025, så har Melhus kommune 57 barn på venteliste. Det er stor tilflytning til kommunen på sommeren, etter frist for hovedopptak i mars. Det betyr at barn mister sin plass i kommunale barnehager i andre kommuner, og heller ikke får plass i Melhus kommune. Siden den økonomiske situasjonen er stram, så har barnehagene de samme rammene som for 2024. Barnetallet er tatt ned for noen barnehager i Melhus nord, mens det er justert opp noe på Flå og Eid, på grunn av endring i etterspørsel.

Melhus kommune har dermed god kapasitet, men ikke rammer til å tilby barn som kommer flyttende i løpet av året en barnehageplass. Dette kan være veldig uheldig for barn og familier, blant annet der begge foresatte er i jobb. Per august går 16 barn i private barnehager i Trondheim. Det antas at dette tallet har økt utover høsten. Disse barna vil Melhus få faktura fra Trondheim på. Det er ønskelig med en løsning hvor man har rom for noen justeringer av rammene, selv om barna rent juridisk sett ikke har rett på plass når de søker utenom fristen. Å tilby barnehageplass i kommunale barnehager bidrar positivt til omdømmebygging overfor både innbyggere og tilflyttere til Melhus kommune.

Det er nødvendig å planlegge for økt etterspørsel av barnehageplasser i Melhus, sette av ressurser for utbygging/nybygging knyttet til behov de nærmeste årene, både når det gjelder erstatning av Strandvegen barnehage, samt bygg som har kort levetid jmf tilstandsrapport og skole- og barnehagebruksplan.

Det er behov for å utvikle og styrke arbeidet med videreutdanning for barnehagelærere og utdanning av fagarbeidere i barne- og ungdomsarbeiderfaget. Når nye forskrifter blir vedtatt fra 2026, bør det sees på en økning av kompetansemidler for sektoren, for å dekke opp egenandel for kommunale og private barnehager.

Arbeidet med å få ned sykefraværet i barnehagen må fortsette, sammen med relevante andre. Det ble forsøkt igangsatt et arbeid sammen med personalrådgiver og arbeidslivssenteret, for å se på sykefravær/nærværarbeid, rekruttering og det å beholde ansatte i sektoren. Nav skulle også være bidragsyter i dette arbeidet. Det jobbes godt ute på enhetene, men det er per i dag ikke ressurser på personalenheten til å bistå i et såpass omfattende arbeid på systemnivå. Det er derimot planlagt en oppstart med arbeidslivssenteret for å se nærmere på arbeidet med arbeidsmiljø og kvalitet.

Utvalg for helse, oppvekst og kultur behandlet sak om plan for tilvenning i kommunale barnehager i Melhus møte den 19.02.2025. Vedtaket ble å utsette plan for tilvenning for kommunale barnehager, og innarbeide planen i økonomi- og handlingsplan for 2026. Per i dag finnes det derimot ingen ressurser til å kunne prioritere dette tiltaket.

Behov skole

For å realisere de prioriterte satsingene i planperioden, er det identifisert følgende behov:

- Kompetanseheving og profesjonsutvikling
  - Det er behov for å videreutvikle kompetansen hos ansatte i skole og SFO, særlig innen vurderingspraksis, inkluderende pedagogikk og håndtering av utfordrende atferd.
  - Det er behov for faglig kompetanseheving, og det er en stor utfordring når vi ikke har satt av midler til videreutdanning.
  - Siden det ikke avsettes midler til videreutdanning gjennom nasjonale ordninger som Kompetanse for kvalitet, må kommunen finne interne løsninger for kompetanseutvikling. Deltakelse i Gauldalsregionens kompetansenettverk blir derfor viktig.
  - Det er behov for lokale kompetansepakker, felles faglige arenaer og systematisk erfaringsdeling.

- Tid og struktur for utviklingsarbeid
  - Skolene trenger tid og rammer for å jobbe systematisk med utvikling av læringsmiljø og vurderingskultur.
  - Skoleledelsen må ha kapasitet til å lede profesjonsfelleskap og sikre forankring i hele personalet.

- Analyse og oppfølging av data
  - Resultater fra nasjonale prøver, elevundersøkelser og skolebasert vurdering må brukes aktivt i forbedringsarbeidet.
  - Det er behov for kompetanse i databruk, tid til refleksjon og støtte til å omsette innsikt i konkrete tiltak.

- Tverrfaglig samarbeid og tidlig innsats
  - BTI-modellen videreføres og utvides til flere skoler og barnehager. Det krever opplæring, veiledning og felles rutiner for samhandling.
  - Det er behov for å styrke det tverrfaglige samarbeidet vårt gjennom enda bedre implementering av den strategiske planen for tverrfaglig samarbeid og forebyggende arbeid barn og unge.

- Trygge og robuste ansatte
  - For å håndtere vold og trusler i skolehverdagen må ansatte ha god opplæring, støtte og trygghet i rollen.
  - HMS-utvalget spiller en sentral rolle i oppfølging av tiltak knyttet til fysisk og psykososialt skolemiljø.

- Digitalisering og pedagogisk bruk av teknologi
  - Skolene trenger støtte til å utvikle digital kompetanse, med særlig fokus på pedagogisk bruk av kunstig intelligens og digitale verktøy.
  - Det er behov for kompetanseheving, veiledning og utvikling av praksis som integrerer teknologi på en meningsfull måte i undervisningen.

Økonomiplan for 2026-2029

- Det er behov for en systematisk gjennomgang og opprydding i digitale lisenser og programmer, og se på den totale nytteverdien opp mot ressursbruk.

- Faglig struktur og innhold
  - Kommunen følger opp Utdanningsdirektoratets (Udir) arbeid med innholdslistene som skal støtte læreplanene og bidra til relevant og strukturert undervisning.
  - Det er behov for å forberede skolene på implementering av innholdslistene fra høsten 2026, og sikre at de brukes som en felles referanseramme for inkluderende og engasjerende undervisning.

- Paragraf § 17-7 i Opplæringsloven
  - § 17-7 stiller krav om at kommunene skal sørge for at skolene har tilgang på vikarer ved vanlig og forventet fravær. Dette betyr at kommunene må vurdere hva som er sannsynlig fremtidig fravær i virksomheten, for eksempel ved å ta utgangspunkt i tidligere års fravær. Ramma til oppvekst er ikke tilstrekkelig for å imøtekomme dette kravet.

Måltabell

Satsingsområde	Hovedmål	Delmål
Miljømessig bærekraft	Vi tar vare på naturen vår med bærekraftig bruk og vern	Barn og unge er opptatt av miljøet og tar aktivt ansvar for å bevare det
Sosial bærekraft	Alle innbyggere opplever å være inkludert og kan delta i samfunnet	<p>Det er lett å være frivillig i Melhus kommune</p> <p>I Melhus kommune har vi koordinerte tjenester som bidrar til at innbyggere opplever å være inkludert og kan delta i samfunnet</p> <p>Innbyggerne og kommunen arbeider sammen for å skape gode tjeneste- og aktivitetstilbud</p> <p>Melhus kommune har arenaer der ungdomsmedvirkning er en naturlig del av virksomheten</p>
	Barn og unge opplever et godt og trygt oppvekstmiljø, hvor deres behov er ivaretatt	<p>Alle barn og unge får et godt, tilpasset og inkluderende tilbud i barnehage og skole</p> <p>Alle elever har et godt og trygt skolemiljø som fremmer læring, mestring og trivsel</p> <p>Elevene har nødvendige grunnleggende ferdigheter for å lykkes i videre utdanning og arbeid</p> <p>Elevfraværet er redusert</p> <p>Kulturskolen er en naturlig samarbeidspartner i arbeidet med de estetiske fagene i grunnskolen</p> <p>Vi forebygger utenforskap med god tverrfaglig samhandling og tidlig innsats</p>
	Melhus er et godt sted å bo og leve	<p>Kommunens innbyggere har tilgang til gode møteplasser</p> <p>Kulturminneplanen er rullert</p> <p>Vi tilbyr et attraktivt kulturtilbud ut fra en langsiktig og strategisk plan for kulturarbeidet</p>
	Vi har innarbeidede rutiner for beredskap og jobber forebyggende mot uønskede hendelser	Samfunnssikkerhet og beredskap er integrert i all kommunal virksomhet og planlegging
	Vi legger grunnlag for å oppleve mestring og selvstendighet	<p>PPT hjelper skoler og barnehager med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling for å tilrettelegge opplæringen for barn og unge med særskilte behov</p> <p>Vi har gode tjenester og frigjør tid til de viktigste oppgavene ved å bruke mulighetene som ligger i digitalisering og teknologi</p>
Økonomisk bærekraft	Melhus kommune er en attraktiv og ansvarlig arbeidsgiver som fører en bærekraftig forvaltning av ressursene våre	<p>Det totale sykefraværet i Melhus kommune er under 7%</p> <p>HMS-utvalget spiller en sentral rolle i å sikre at brukerundersøkelser brukes aktivt i forbedringsarbeidet</p>

Økonomiplan for 2026-2029

Satsingsområde

Hovedmål

Delmål

HMS-utvalget spiller en sentral rolle i å sikre at medarbeiderundersøkelsen brukes aktivt i forbedringsarbeidet

Melhus kommune beholder og rekrutterer ledere og medarbeidere med riktig kompetanse

Vi holder tildelt netto budsjettamme

Sammendrag budsjett

Budsjettgrunnlag og økonomiske forutsetninger

I tabellen nedenfor fremgår budsjettene for 2026 og planperioden 2027-2029.

(alle tall i hele tusen)	Regnskap 2024	Oppr. budsj. 2025	Prognose 2025	Budsjett 2026	Endring budsjett *)	Endring%	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-20 905	-7 676	-12 234	-4 934	2 742	-35,7 %	-4 934	-4 934
Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0		0	0
Overføringer og tilskudd fra andre	-55 834	-12 964	-29 133	-12 317	647	-5,0 %	-12 317	-12 317
Brukerbetalinger	-25 203	-22 405	-18 396	-18 470	3 935	-17,6 %	-18 470	-18 470
Salgs- og leieinntekter	-10 739	-9 214	-11 513	-10 326	-1 112	12,1 %	-10 326	-10 326
Sum driftsinntekter	-112 681	-52 259	-71 276	-46 047	6 212	-11,9 %	-46 047	-46 047
Lønnsutgifter	388 455	357 011	381 151	368 516	11 505	3,2 %	368 126	367 626
Sosiale utgifter	92 809	89 675	93 967	92 977	3 302	3,7 %	92 977	92 977
Kjøp av varer og tjenester	116 717	102 071	114 069	113 261	11 190	11,0 %	113 321	113 321
Overføringer og tilskudd til andre	21 454	1 790	1 784	1 738	-52	-2,9 %	1 738	1 738
Avskrivninger	0	0	0	0	0		0	0
Sum driftsutgifter	619 433	550 548	590 971	576 493	25 945	4,7 %	576 163	575 663
Brutto driftsresultat	506 752	498 289	519 695	530 446	32 157	6,5 %	530 116	529 616
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0		0	0
Netto driftsresultat	506 752	498 289	519 695	530 446	32 157	6,5 %	530 116	529 616
Disponeringer av resultat								
Overføring til investering	0	0	0	0	0		0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	5 260	0	0	0	0		0	0
Bruk av bundne driftsfond	-495	-201	-2 627	-3 478	-3 277	1630,2 %	-3 478	-3 478
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	0	0		0	0
Bruk av disposisjonsfond	-9 819	-429	0	0	429	-100,0 %	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0		0	0
Sum diponseringer	-5 054	-630	-2 627	-3 478	-2 847		-3 478	-3 478
Nettoresultat (mer-/mindreforbruk)	501 698	497 658	517 068	526 968	29 310		526 638	526 138

*) Beskrivelse av endringer i resultatstørrelser fra 2025 til 2026		Note
Opprinnelig budsjett 2025	497 658	
Endringer:		
Nye vurdering av opprinnelig budsjett for realisme i budsjetteringen, inkl. prisreguleringer	4 377	
Lønnskompensasjon (endring lønn i kap. 3, 4 og 5)	18 868	
Endring retningslinjer for fritidskontakter	-941	
Reduksjon i avsetning av flyktningeplasser barnehage	-233	
Redusert tilbud skolematordningen	-600	
Økning ramme "Barnehage overordnet"	384	
Økning ramme "Fritidskontakter overordnet"	384	
Ny makspris bhg fra august 2025	7 416	A
Økning brukerbetaling	-345	
0	0	
Sum endringer	29 310	
Budsjett 2026	526 968	
<i>Differanse (skal være lik null)</i>	<i>0</i>	

Note:

A: Stortinget har bestemt at prisen for barn i barnehagene, skal reduseres. Innføringen av makspriser i barnehagene bidrar isolert sett til lavere inntekt for sektoren. Dette inntektsbortfallet blir imidlertid kompensert gjennom en økning i rammetilskuddet fra staten. Intensjonen er at kommunene da ikke skal "merke" et økonomisk tap på innføringen av makspris.

Budsjettet for 2026 tar utgangspunkt i det opprinnelige budsjettet for 2025. Erfaringene fra inneværende driftsår tilsier at det for 2025 forventes et netto driftsresultat på 519,7 mill. NOK for sektoren. Denne prognosen, sammenholdt med oppdatert kunnskap og reviderte forutsetninger for framtidig drift innen sektoren, danner grunnlaget for budsjettallene for 2026 samt økonomiplanens rammer for perioden 2027–2029.

Økonomiplan for 2026-2029

For 2026 er det budsjettert med et netto driftsresultat på 530,4 mill. NOK. Når disponering av fond inkluderes, utgjør sektorens netto finansieringsbehov over kommunekassen 527,0 mill. NOK.

Budsjettet er utarbeidet i samsvar med kommunelovens krav til realisme og fullstendighet i forhold til å ivareta et godt arbeidsmiljø i kommuneorganisasjonen og forsvarlig tjenestetilbud til kommunens innbyggere.

Det vises for øvrig til kommunedirektørens redegjørelse for den økonomiske utviklingen og den samlede økonomiske situasjonen i Melhus kommune, som grunnlag for budsjettet for 2026 og økonomiplanen for perioden 2027–2029.

Helse og velferd

Innledning

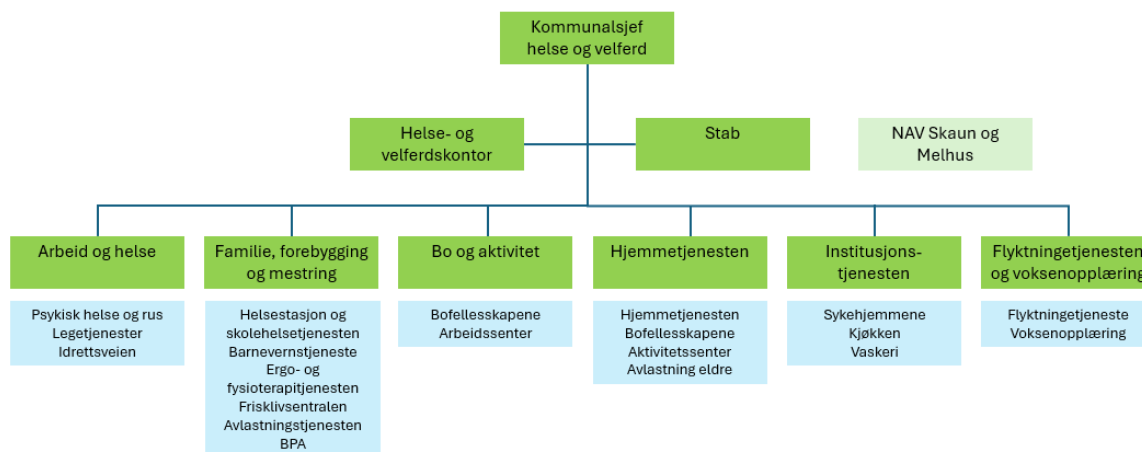
Helse- og velferdssektoren i Melhus kommune skal bidra til trygghet, mestring og livskvalitet for innbyggerne gjennom hele livsløpet. Sektoren omfatter helsetjenester, pleie og omsorg, forebygging, sosialt arbeid, inkludering og kvalifisering. og er et ledd i kommunens evne til å skape bærekraftige lokalsamfunn.

Lov- og styringsgrunnlag

Hoveddrammene for sektoren følger av helse og omsorgstjenesteloven, helsepersonelloven, pasient og brukerrettighetsloven, sosialtjenesteloven og folkehelseloven. For flykningtjenesten og integreringsarbeidet gjelder integreringsloven med tilhørende forskrifter om introduksjonsprogram og opplæring i norsk og samfunnskunnskap. For voksenopplæring og grunnskoleopplæring for voksne gjelder opplæringsloven med tilhørende forskrifter. Lovverket stiller krav til nødvendige tjenester, forsvarlighet, systematisk kvalitetsarbeid, samarbeid med spesialisthelsetjenesten, oversikt over helsetilstand og forebyggende arbeid. Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse og omsorgstjenesten tydeliggjør krav til internkontroll, årlig ledelsesgjennomgang og kontinuerlig forbedring. Tilhørende forskrifter om fastlegeordningen, helsestasjons og skolehelsetjeneste og rehabilitering inngår også i regelverket og presiserer ansvar, innhold og kvalitetskrav i tjenestene.

Organisering av helse- og velferdssektoren

Helse- og velferdskontoret er organisert som en avdeling under kommunalsjefen og er felles inngang for søknader, vedtak og koordinering. Sektoren består av seks enheter: Hjemmetjenesten (HJTJ), Bo og aktivitet (BOA), Institusjonstjenesten (INST), Arbeid og helse (AH), Familie forebygging og mestring (FAFOM), samt Flykningtjenesten og voksenopplæring (FLYVO).

Organisasjonskartet viser styrings og ansvarsstrukturen i sektoren helse og velferd. På øverste nivå står kommunalsjef helse og velferd med overordnet ansvar for hele sektoren. På nivået under ligger Stab og Helse og velferdskontoret, som også har Innsatsteamet og Hukommelsesteamet, som felles støttefunksjoner for sektoren. Helse- og velferdskontoret er også sektorens koordinerende enhet. Samarbeidet med NAV Skaun og Melhus vises på samme nivå, noe som markerer et tett samvirke mellom kommunale helse og velferdstjenester og arbeids og velferdsforvaltningen.

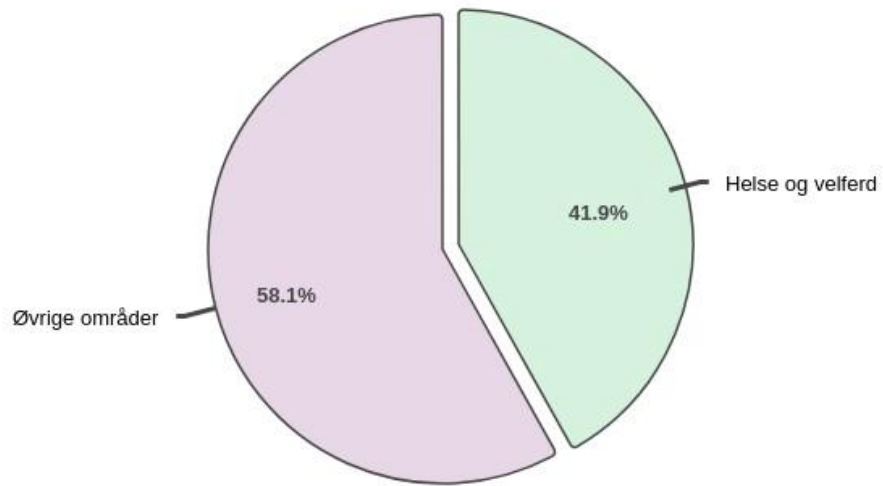
Under disse funksjonene er sektoren organisert i seks enheter med tilhørende avdelinger og arbeidsområder. Enheten Arbeid og helse omfatter psykisk helse og rus, Idrettsveien bofellesskap, legetjenester og ansvar for kontakt med Vekst Melhus. Enheten Familie, forebygging og mestring omfatter barnevernstjeneste, skolehelsetjeneste, helsestasjon, jordmortjeneste, familiestøtteteam, helsestasjon for ungdom, sansesenter, migrasjonshelseteam fysioterapi og ergoterapi, og frisklivscentralen. Enheten Bo og aktivitet omfatter bofellesskapene og Melhus arbeidssenter. Enheten Hjemmetjenesten omfatter hjemmetjenesten, bofellesskapene og aktivitetssenter. Enheten Institusjonstjenesten omfatter sykehjemmene, kjøkken og vaskeri. Enheten Flyktningtjenesten og voksenopplæring omfatter flyktningsmottak, integrering og voksenopplæring.

Hovedområder i sektoren

Sektoren beskrives i tre hovedområder:

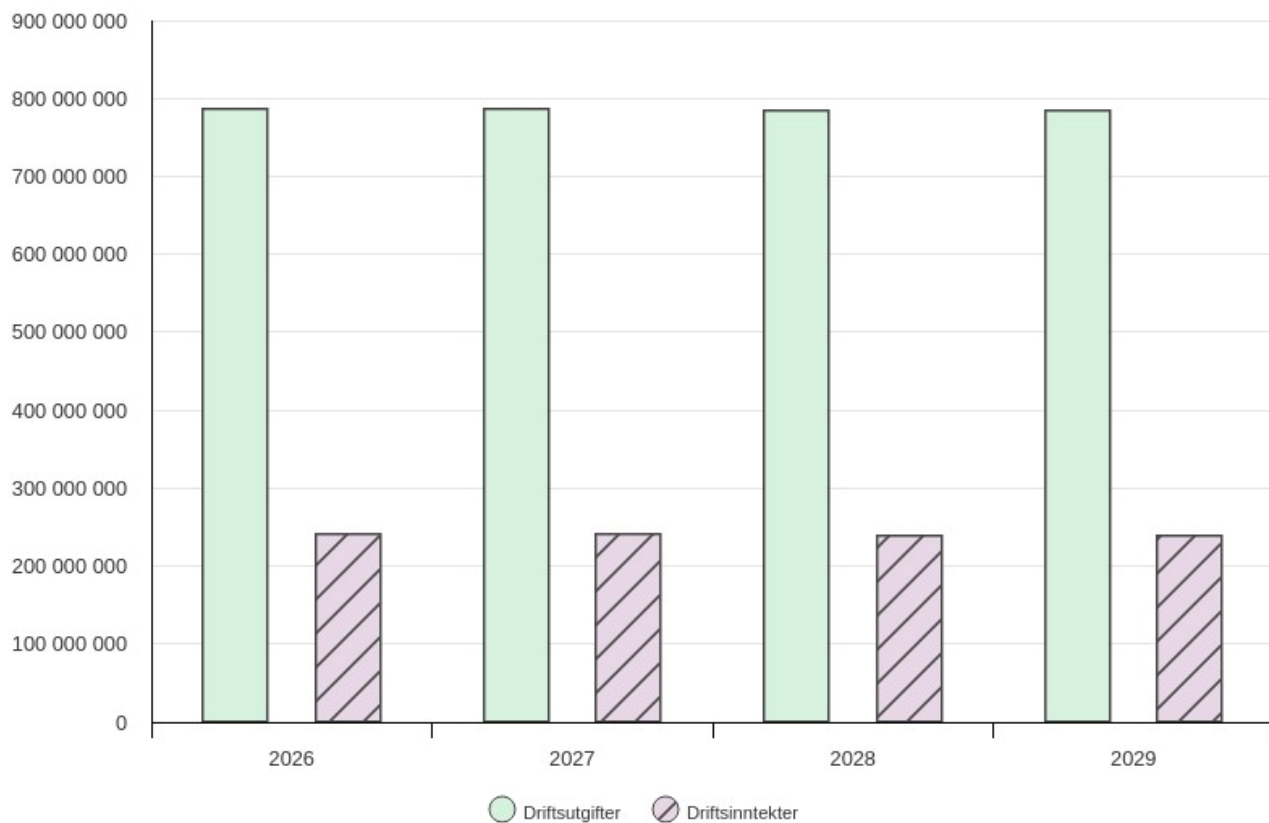
1. **Kommunehelse** som inkluderer legetjenester og legevakt, helsestasjon og skolehelsetjeneste, helsestasjon for ungdom, jordmor, psykisk helse og rus, ergo og fysioterapi, friskliv og folkehelse.
2. **Pleie og omsorg** som omfatter hjemmetjenestene, bo og aktivitet med heldøgns bemanning, avlastningstjenester, dagsenter og institusjonstjenester ved Buen og Horg.
3. **Velferdstjenester** som omfatter legetjenester, psykisk helse, flyktningtjenesten og voksenopplæring, samt koordinerte tjenester via Helse og velferdskontoret.

Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Driftsutgifter og inntekter

Beløp i hele kr.

Beskrivelse av dagens virksomhet

Dette kapitlet gir status for tjenestene fra kommunehelse til pleie og omsorg og velferdstjenester, og belyser sentrale temaer innenfor området.

Veivalg for helse og velferd

Veivalg for helse og velferd ble enstemmig vedtatt av kommunestyret i 2022 som strategi for sektoren de kommende årene. Veivalget har fire hovedretninger: tidlig innsats og forebygging, helhetlige og tverrfaglige tjenester, kompetanse og digitalisering, samt aktivt samspill med innbyggere og frivillighet. Sektoren organiserer drift og bemanning med tidlig innsats som førstevalg. Helsestasjon, skolehelsetjeneste og FAFOM arbeider etter faste kontaktpunkter og felles forløp for barn og unge. Hjemmetjenesten og ergo og fysioterapi bruker korte målrettede forløp for å forebygge funksjonsfall og unngå reinnleggelser. Helhet sikres ved at Helse og velferdskontoret, innsatsteam, hukommelsesteam, hjemmetjeneste, bo og aktivitet og institusjonstjenesten planlegger sammen. Vedtak om helsetjenester skal beskrive mål, innhold og forventet egenmestring. Avklarings og rehabiliteringsplasser fungerer som bindeledd før hjemreise, og barnekoordinator samordner familier med sammensatte behov. Enhetene bygger kompetanse systematisk og bruker Helseplattformen, standardiserte forløp, elektroniske meldinger og relevant velferdsteknologi. [Veivalg for helse og velferd](#)

Sammen om framtidens helsetjenester

Sammen om framtidens helsetjenester er et forpliktende samarbeid mellom Melhus, Skaun og Midtre Gauldal som skal beholde, videreutvikle og rekruttere ansatte i helsesektoren og gjøre helsearbeidsplasser mer attraktive. Samarbeidet ble etablert i 2020 og eies av de tre kommunene.

I prosjektperioden ble det utviklet fem satsingsområder: heltidskultur, faglig utvikling, veiledningssystem, arbeidsvilkårspolitikk samt kommunikasjon og omdømmebygging. Fra 1. januar 2024 er veiledningssystem, arbeidsvilkårspolitikk og kommunikasjon/omdømme lagt over i drift, og i løpet av 2024–2025 ble også heltidskultur, faglig utvikling, oppgavedeling og tallanalyse inn i driftslinjen.

For sektoren betyr dette blant annet mentorordning for nyansatte, systematiske kompetanseplaner, medarbeiderdrevet innovasjon i partssamarbeid og felles datagrunnlag for mer treffsikre bemanningsplaner. Samarbeidet skal fortsette etter prosjektperiodens avslutning, og våre tre kommuner skal videreutvikle områder vi kan samarbeide om på tvers. Samarbeidet har også inngått partnerskap med relevante kunnskaps- og utviklingsmiljø (blant annet KLP i 2024–2025). Dette gir mer robuste fagmiljø og bedre grunnlag for beslutninger om bemanning, heltidskultur og kompetanseutvikling i 2026.

Tverrfaglig samarbeid og forebyggende arbeid for barn og unge

Formålet med [Strategisk plan for tverrfaglig samarbeid og forebyggende arbeid barn og unge 2022-2025](#) er å styrke det tverrfaglig arbeidet og samordne tjenester slik at barn, unge og foresatte erfarer helhetlige og sammenhengende tjenester. I tillegg skal den bidra til å styrke tidlig innsats og forebyggende arbeid slik at barn, unge og foresatte får rett hjelp til rett tid.

Den strategiske planen for forebyggende og tverrfaglig arbeid beskriver noen sentrale [samhandlingsstrukturer](#) som er grunnlaget for en del av det formelle samarbeidet. Det er lokale

tverrfaglige team ved hver skole, småbarnsteam for barnehagene, drøftingsteam for alle barnehager og skoler og tverrfaglig samarbeidsgruppe.

Den strategiske planen og tilhørende samhandlingsstrukturer skal evalueres i forbindelse med revideringen av den tverrfaglige strategien. Dette arbeidet sammenfaller med innføringen av BTI-modellen, som har flere overlappende temaer med den eksisterende strategien. Revidering av strategien gjennomføres nå i 2025. Det er avgjørende at alle relevante tverrfaglige temaer integreres i den reviderte strategien for å sikre en koordinert og målrettet innsats.

Boligsosial handlingsplan

Den boligsosiale handlingsplanen (under arbeid) samler status, mål og tiltak på tvers av NAV, psykisk helse, hjemmetjeneste og Helse og velferdskontoret for å forebygge bostedsløshet og sikre egnede boliger med riktig oppfølging. Planen tydeliggjør roller, felles arbeidsprosesser og styringsdata fra kartlegging til tildeling og videre oppfølging, og anbefaler et fast boligforum som raskt koordinerer saker med risiko for utkastelse. Boligtilbudet bygges som en boligtrapp som omfatter ordinære kommunale utleieboliger, gjennomgangsboliger, bofellesskap med varierende bemanning og mestringsboliger, med vekt på robuste løsninger og hardhus der det er faglig og økonomisk riktig. Husbankens virkemidler som startlån, tilskudd og bostøtte brukes målrettet sammen med økonomirådgivning for å sikre at flest mulig kan beholde eller etablere et stabilt botilbud. Planen kobles til Veivalg for helse og velferd, strategien for barn og unge og bosettingsarbeidet for flykninger, slik at bolig, kvalifisering og tjenester henger sammen og gir bedre utnyttelse av ressursene. For politisk behandling gir planen et tydelig grunnlag for prioriteringer innen investeringer, oppgraderinger og oppfølging i bolig, samt for utvikling av felles styringsinformasjon. Se utkast til planen her: [Boligsosial handlingsplan – Melhus kommune](#).

Samlokalisering av Buen og Horg sykehjem

Institusjonstjenesten drives i dag ved Buen og Horg. Det utredes samling ved Buen for å styrke fagmiljø, legetjeneste og robust drift, samtidig som gode desentrale tilbud videreutvikles i resten av kommunen, for eksempel bofellesskap og dagsenter. En samlokalisering kan gi større og mer stabile fagmiljøer, jevnere kompetansedekning gjennom døgnet, enklere legedekning og bedre rammer for systematisk pasientsikkerhet og klinisk observasjon. Dette er i tråd med Helsepersonellkommissjonens vurdering av at tjenestene må organisere seg med mer robuste fagmiljøer, tydelig oppgavedeling og god bruk av teknologi for å møte knapphet på personell og mer komplekse behov frem mot 2040. Samtidig peker nasjonale planer på behov for helhetlige forløp og tydelig prioritering slik at de mest skrøpelige og sykeste får institusjonsplass når det er riktig. Sykehjemmet beskrives ofte som kommunens minisykehus og bør ha kompetanse, kapasitet og infrastruktur som speiler dette oppdraget. ([Regjeringen.no](#))

Samlokalisering har også ulemper som må belyses. Økt reisevei for pårørende og frivillige i Horg-området kan gi lavere besøk og mindre hverdagsstøtte. Stedsidentitet og nærhet til lokalmiljø kan svekkes dersom alternative tilbud ikke er på plass. En samling kan også skape omstillingsbelastning for ansatte og krever tydelig plan for kompetanse og arbeidsmiljø. Disse utfordringene kan håndteres ved å utvikle sterke, lokale tilbud i Horg-området for innbyggere som er for friske for sykehjem, men trenger aktivitet, sosial støtte og hverdagsmestring. Det kan for eksempel være dagsenter, avlastning på dagtid, bofellesskap med trygghetsløsninger og tett samarbeid med frivilligheten.

Samlokalisering endrer ikke kommunens ambisjon om kapasitet. Sykehjems plasser tas ikke ned. Tvert imot legges det til rette for å kunne øke antall plasser når behovet tilsier det, med sykehjemmet som tilbud for de allersykeste og mest komplekse pasientene. Parallelt utvikles desentrale tilbud som gir aktivitet og støtte til dem som er friske til sykehjem, men som trenger oppfølging for å mestre hverdagen. Denne kombinasjonen kan gi høyere kvalitet, bedre utnyttelse av knapp arbeidskraft og mer forutsigbar økonomi, i tråd med nasjonale anbefalinger om prioritering, oppgavedeling og sterke fagmiljøer nær pasienten. ([Regjeringen.no](https://www.regjeringen.no))

Flyktningstilstrømning og integrering

På flyktningsområdet samordner sektoren bosetting, bolig og kvalifisering etter integreringsloven i tett samarbeid mellom flyktningetjenesten, voksenopplæring, NAV Arbeid og helse, Bygg og eiendom og skole og barnehage. Arbeidet starter med planlagt bosetting etter IMDis anmodninger og kommunens bosettingsplan, der egnet bolig skaffes gjennom boligtrappa i den boligsosiale handlingsplanen. Ved innflytting gjennomføres helsekartlegging og tilknytning til fastlege og migrasjonshelseteam der det er nødvendig. Voksenopplæring tilbyr opplæring i norsk og samfunnskunnskap og forberedende opplæring for voksne (tidligere grunnskole). NAV følger opp med økonomisk veiledning, bostøtte og startlån der kriteriene er oppfylt, samt arbeidsrettede tiltak og formidling til lokale arbeidsgivere. Flyktningetjenesten bidrar med veiledning på de fleste av livets områder etter behov den første tiden, og kvalifisering står sentralt. Barnefamilier følges opp i samhandling med helsestasjon, barnehage og skole, slik at bolig, hverdagsintegrering og læring henger sammen fra dag én. I perioden 2022 til 2025 er det bosatt et betydelig antall personer i kommunen, og oppfølgingen rettes mot varig og stabil bosituasjon, progresjon i opplæringsløp og overgang til arbeid eller utdanning. Boligforum brukes til rask koordinering når det er risiko for utkastelse, og den samme strukturen sikrer tidlig avklarte tiltak ved økonomiske utfordringer. Denne helheten reduserer tid i midlertidige løsninger, styrker selvforsørgelse og gir mer målrettet ressursbruk på tvers av enheter.

Økonomisk situasjon og omstilling

Etter flere år med underfinansiering og merforbruk i helse- og velferdssektoren, legges det opp til en styrking av rammene i 2026 på om lag 50 millioner kroner sammenlignet med opprinnelig budsjett for 2025. Formålet er å bringe sektoren opp på et bærekraftig nivå og stabilisere tjenestenivå og bemanning. Samtidig er arbeidskraft den mest kritiske ressursen og setter en reell grense for kapasitet og leveranser. Dette krever tydelige tjenestenivåer, realistiske responstider og prioriteringskriterier, samt konsolidering av bemanning og drift der effekten er størst.

I 2025 ble det iverksatt et samlet omstillings- og innsparingsprogram for å ta ned merforbruk og bygge varig driftsevne. Tiltakene omfatter strammere pasientflyt og korttidsforløp med tydelig rehabiliteringsprofil, styrket utskrivningsfunksjon og innsatsteam, som samlet ga markert nedgang i utskrivningsklare døgn og tilhørende kostnader. Parallelt er det innført stillingskontroll, redusert bruk av vikar og overtid, mer treffsikre turnuser og utredning av årsturnus for å stabilisere kompetansedekningen. En felles beregningsmodell for ressurskrevende brukere gir løpende økonomiprognoser gjennom året, slik at avvik avdekkes tidligere og kan håndteres i linjen. Enhetene følger en kompetanseplan (legemiddelhåndtering, klinisk observasjon/ProAct, vold og trusler) og et formalisert superbrukernetttverk i Helseplattformen for bedre datakvalitet, mer standardiserte vedtak og mindre dobbeltarbeid. Internkontroll og kvalitetsarbeid er samlet i et felles årshjul, og det vurderes bygningsmessige forbedringer og målrettede investeringer i teknologi og utstyr der risikoen er høyest. Samlet skal disse

grepene bidra til lavere løpende kostnader, færre uforutsette utslag i budsjettet og bedre forutsetninger for å holde tjenestenivået innenfor rammen i 2026.

En vedvarende økonomisk usikkerhet knytter seg til ressurskrevende brukere. Refusjoner varierer gjennom året og påvirkes kraftig av enkeltsaker, noe som gir risiko for prognoseavvik. Den nye beregningsmodellen fra 2025 gir tidligere varsler om avvik forutsatt korrekt registrering av timer, vedtak og tjenesteomfang i avdelingene.

Økonomien på flyktningefeltet styres i stor grad av integreringstilskudd fra staten, og tilskuddet utbetales etterskuddsvis når flyktningene bosettes i kommunen. Dette fører til at tjenestene som kommunen gir målgruppa må skaleres opp og ned i takt med behov og antall flyktninger, og inntektene og utgiftene kan ha store variasjoner gjennom året og mellom år.

Økonomien påvirkes også av strukturelle forhold i drift. Et press mellom oppgaveomfang og årsverk kan gi utslag i sykefravær, avvik og pasientsikkerhet når bemanningen blir sårbar. Dette forsterker behovet for målrettede tiltak innen bemanning og turnus, kompetanse og teknologi samt bygningsmessige oppgraderinger som understøtter forsvarlig drift.

Kapasitet må ses i lys av utviklingstrekk. Årsverk per bruker i pleie og omsorg har vært under press, samtidig som reduksjonen i utskrivningsklare døgn i 2025 viser at god pasientflyt demper kostnader. På investeringssiden må økonomiplanen ta høyde for kjente flaskehals, særlig i avlastningstjenesten for barn og unge der egnede lokaler og stabil bemanning gir forebyggende effekt og lavere kostnader over tid.

Samlet tilsier situasjonen en kombinasjon av rammeøkning, stram prioritering og målrettede struktur- og kvalitetsgrep. Sektoren må styre etter tydelige tjenestenivåer, forutsigbare forløp og en kompetanse- og turnusstrategi som gjør at knapp bemanning gir mest mulig kvalitet nær innbygger.

Samhandling i Helsefellesskapet

Sektoren deltar aktivt i Helsefellesskapet i søndre Trøndelag, der formålet er helhetlige og forutsigbare pasientforløp mellom kommunene og St. Olavs hospital. Felles innsats er rettet mot å redusere liggedøgn for utskrivningsklare pasienter, styrke praksisen med direkte hjemreise for utskrivningsklare pasienter og forbedre overgangen mellom sykehus, institusjon og hjemmetjenester. Dette arbeidet følges opp med felles retningslinjer, faste samhandlingsarenaer og rapportering i regi av Helsefellesskapet.

Forsterket utskrivningsteam, ofte omtalt som «Rett hjem», er under utvikling i helsefellesskapet og omfatter i første omgang St. Olavs hospital og Melhus, Trondheim og Ørland. Tjenesten gjennomfører rask tverrfaglig kartlegging og tidsavgrenset oppfølging hjemme etter utskrivning eller ved brå funksjonsfall. Modellen skal gi tryggere overganger, færre utskrivningsklare døgn og bedre bruk av kommunale tjenester.

I tillegg deltar sektoren i det kommunale oppgavefellesskapet for Helseplattformen, som samordner den videre kommunale utviklingen av felles journalsystem på tvers av 30 pluss kommuner i Midt Norge. Melhus tok Helseplattformen i bruk i april 2024 sammen med nabokommuner, noe som gir lik arbeidsflyt, like maler og bedre digital samhandling med sykehuset. Oppgavefellesskapet fungerer som felles talerør og utviklingsarena overfor Helseplattformen AS og spesialisthelsetjenesten.

Sektoren har som tidligere beskrevet også et regionalt samarbeid om rekruttering og heltidskultur gjennom «Sammen om framtidens helsetjenester» med Midtre Gauldal og Skaun. Formålet er å beholde, videreutvikle og rekruttere helsepersonell og gjøre helsearbeidsplasser mer attraktive, med satsinger på faglig utvikling, veiledning og omdømme. Dette understøtter Helsefelleskapets mål om rett kompetanse på rett nivå nær innbygger.

Styring og kvalitet

Sektoren bruker i likhet med de øvrige sektorene EQS som felles kvalitetssystem for rutiner, avvik, forbedringsforslag og dokumentstyring. Alle enheter registrerer og behandler avvik løpende, og mønstre fra legemiddelfeil, fall og vold brukes aktivt til målrettede tiltak som ProAct opplæring, nye arbeidsrutiner og justerte ROS tiltak i avdelingene. Årlige ROS analyser gjennomføres i enhetene og følges opp i HMS utvalg med konkrete handlingspunkter. Ledelsens gjennomgang samler nøkkeltall, avvik, ROS funn og tilsynsresultater én gang i året for å vurdere om styringssystemet faktisk styrer, kontrollerer og forbedrer tjenestene slik forskriften krever.

Informasjonssikkerhet og personvern håndteres gjennom tilgangsstyring i Helseplattformen, sporbarhet i journal og felles retningslinjer for avvik og hendelser. Risiko ligger særlig i åpne kontorløsninger, alenearbeid og ustabil net. Flere enheter har meldt behov for lydisolering og bedre fysisk skjerming samt tydeligere taushetsrutiner i BTI arbeidet. Bygningsmessige tiltak og løpende opplæring skal redusere disse bruddflatene. Pasientsikkerheten følges gjennom systematisk registrering av legemiddelfeil, fall og vold. Underbemanning og svikt i løfteutstyr (personløftere og teakheiser) beskrives som vedvarende sårbarheter som må møtes med bemanningsanalyse, teknologi og utstyrsplan, samt oppgradering av hjelpemidler.

Digital internkontroll er styrket etter innføring av Helseplattformen. Systemet gir bedre datagrunnlag, raskere dokumentasjon og mer sporing av feil. Superbrukernetttverk er formalisert som førstelinde støtte og et felles kompetanseprogram prioriterer Helseplattformen, legemiddelhandtering, ProAct, vold og trusler og klinisk observasjon. Dette er forankret som sektorovergripende tiltak i 2025 og 2026, sammen med en felles internkontroll, årshjul og revidering av rutiner og retningslinjer i EQS. Når avvik avdekker svikt i bygg eller utstyr, løftes sakene inn i HMS arbeidet og rapporteres i linjen gjennom året.

Lederspenn i helse og velferd

Status i Melhus

Sektoren har per juni 2025 totalt 762 ansatte og 21 avdelingsledere, som gir et gjennomsnittlig lederspenn på 36,28 ansatte per avdelingsleder. Spannet varierer mellom enhetene:

- **Hjemmetjenesten ~34** (204/6)
- **Institusjonstjenesten ~29** (204/7)
- **Bo og aktivitet ~33** (133/4)
- **FAFOM ~31** (123/4)
- **Arbeid og helse ~53** (53/1)
- **Flyktning/Voksenopplæring ~24** (24/0 avd.ledere – her ledes ansatte direkte av enhetsleder).

Hva sier fagkildene

Helsedirektoratet beskriver at kommunal helse og omsorg ofte har for stort lederspenning, som svekker nærledelse, kompetanseoppfølging og kvalitetsarbeid; førstelinjeledere rapporterer i snitt rundt 39 ansatte, men med stor variasjon (12–146) – og lederspenning bør ikke være for stort for at leder skal være tilgjengelig for medarbeidere. ([Helsedirektoratet](#)). KS og forskningsmiljøer peker på at økt lederspenning gir «mer av alt» av administrative krav på bekostning av faglig oppfølging, og at 20–30 medarbeidere ofte løftes fram som praktisk øvre normal for førstelinjeledere i helse og omsorg. ([KS](#))

Vurdering

Alle enheter i helse- og velferdssektoren i Melhus har en lederspenning som i gjennomsnitt ligger i det øvre sjiktet av, eller over det som regnes som håndterbart for god nærledelse, særlig når en legger til sykefravær oppfølging, kompetanseheving og en langvarig omstillingsprosess. Å redusere antall ledere ytterligere vil i praksis øke lederspenningen, og dermed øke risikoen for svakere oppfølging av arbeidsmiljø/HMS, større sårbarhet ved fravær og mindre tid til kvalitets- og forbedringsarbeid – forhold som både Helsedirektoratet og KS advarer om. ([Helsedirektoratet](#))

Dersom målet er lavere sykefravær, tryggere drift og bedre kvalitet i en krevende omstillingsfase, tilsier både egne tall og nasjonale anbefalinger at lederspenningen i helse- og velferdssektoren ikke bør økes. Eventuelle effektiviseringer bør heller hentes gjennom bedre støttefunksjoner, digital arbeidsflyt og målrettet oppgavedeling – ikke ved å gjøre ledergruppa smalere. ([Helsedirektoratet](#))

Positiv utvikling i utskrivningsklare pasienter

Utskrivningsklare pasienter er et tydelig forbedringsområde i 2025. Antall døgn er redusert fra 1 330 i 2024 til 268 per 22. oktober 2025, og kostnadene er redusert fra 7,64 mill. NOK i 2024 til 1,60 mill. NOK hittil i år. Gjennomsnittlig antall utskrivningsklare per dag er redusert fra 3,81 i 2024 til 0,91 i 2025. Forbedringen henger sammen med styrket utskrivningsfunksjon, raskere kartlegging i hjemmet og bedre avklaringsforløp.

Det var satt av budsjettmidler til utskrivningsklare pasienter i 2025, selv om det ikke var lett synlig ved årets start på grunn av hvordan midlene ble plassert og navngitt i rådmannens budsjettokument. Per nå ligger prognosen på et mindreforbruk på posten for utskrivningsklare pasienter.

Kommunehelse – dagens status oppsummert

Tjenestebilde og organisering: Kommunehelseområdet omfatter fastlegetjeneste og legevakt, helsestasjon og skolehelsetjeneste, helsestasjon for ungdom, jordmortjeneste, psykisk helse og rus i kommunen, ergoterapi og fysioterapi, Friskliv og folkehelse. Familie forebygging og mestring koordinerer innsatsen for barn og unge og leder arbeidet med BTI og ICDP. Helse og velferdskontoret er felles inngang for behovsavklaring og vedtak.

Barn og unge – trykk og kompleksitet: Etterspørselen øker i helsestasjon- og skolehelsetjenesten, familiestøtte teamet, svangerskapsomsorgen og innen psykisk helse for barn og unge. Tjenestene får flere henvendelser knyttet til livsmestring, søvn, kosthold, sosialt press og psykisk helse, og flere saker berører både læring, språk, atferd og helse. Kapasitets- og rekrutteringsutfordringer merkes særlig for helsesykepleiere og psykologfaglig kompetanse. Omstilling og vakante stillinger påvirker forebygging og tidlig innsats.

Helsestasjon og skolehelsetjenesten: Lundamo helsestasjon er avviklet på en kontrollert måte. Behovet for hjelp øker fra skoler, barnehager, foreldre og unge selv. Det er krevende å rekruttere helsesykepleiere

til vikariater og engasjement, og tjenesten peker på behov for å styrke foreldrestøtte med tverrfaglig kompetanse som psykolog og familierapeut, gjerne i regi av Melhushjelpe. Dagens barnehage- og skolestruktur tilsier økt antall faste stillinger.

Ergo og fysioterapi samt Friskliv: Ergo og fysioterapitjenesten følger opp innbyggere i alle aldre og arbeider med helsefremming, forebygging, behandling, habilitering og rehabilitering. Oppfølging skjer på helsestasjonen, i barnehage og skole, i hjemmet, på institusjon og i egne lokaler. Etterspørsel og ventetid på tjenester er økende, og kan påvirke evnen til mestring og selvstendighet i hverdagen negativt. Frisklivssentralen tilbyr lavterskel endringsstøtte innen fysisk aktivitet, kosthold, søvn, tobakk og stress, og brukes både forebyggende og som del av behandling og rehabilitering. Frisklivsarbeidet er sårbart – i dag 40 prosent stilling, med behov for minimum 100 prosent frisklivsveileder. Etterspørselen etter Sterk og stødig-grupper er stor (fallforebyggende trening). 8 grupper er nå i drift rundt omkring i kommunen, men det er behov for større lokaler og flere frivillige instruktører. Ergoterapitjenesten har ufrivillig deltid i 60 prosent stilling som bør økes for å styrke kapasiteten.

Migrasjonshelse: Migrasjonshelseteamet yter tjenester til bosatte flyktninger, familieegjenforente og enslige mindreårige asylsøkere tilknyttet Tambartun mottak. Teamet er tverrfaglig og har utviklet robuste tilbud, med tett samarbeid med flyktnings-tjenesten, barnehage, skole og legetjeneste. Nedskalering planlegges i takt med lavere bosetting, men det tilstrebes å bevare tverrfagligheten fordi behov ofte øker 2 til 3 år etter bosetting. Familieegjenforente og asylsøkere har særlig oppfølgingsbehov.

Fastlege og digital samhandling: Fastlegeordningen har full dekning og samarbeidet er stabilt, men fravær av direkte tilkobling til Helseplattformen gir sårbarheter for informasjonsflyt. Kommunen arbeider for bedre integrasjon mot fastlegene, standardiserte forløp og bruk av e-meldinger og maler i Helseplattformen for å redusere dobbeltarbeid og styrke pasientsikkerhet.

Kapasitet, kompetanse og risiko: Arbeidskraft er knappeste faktor, spesielt helsesykepleiere, psykologfaglig kompetanse og erfarne ergo- og fysioterapeuter. Svingninger i bosetting og omstilling presser kapasitet og kontinuitet. FAFOM fremhever behov for robuste lavterskeltilbud, styrket foreldreveiledning og tydelig prioritering av tidlig innsats for å hindre eskalering til mer kostbare tiltak. Ledelsens gjennomgang peker i tillegg på behov for felles kompetanseprogram 2025 til 2026, bedre digital støtte og fysisk HMS-løft.

Pleie og omsorg – dagens status oppsummert

Tjenestebilde og organisering: Pleie og omsorg omfatter hjemmetjenesten, Bo og aktivitet (HDO, dagsenter m.m.) og institusjonstjenesten (Buen og Horg). Området leverer hjemmebaserte tjenester, heldøgntjenester i bofellesskap og sykehjem, avlastning og dagtilbud. Helse og velferdskontoret er felles inngang for søknader og vedtak. Lederspennet er høyt med i snitt 31,75 ansatte per avdelingsleder, noe som påvirker oppfølging og nærledelse.

Aktivitet, pleietyngde og pasientflyt: Behovet i korttid og hjemmetjeneste preges av mer komplekse forløp. Sykehusene skriver ut tidligere, og flere brukere trenger tett medisinsk oppfølging, målrettet rehabilitering og sterk observasjonskompetanse. Samordnet pasientflyt og «rett hjem»-arbeid har gitt kraftig nedgang i utskrivningsklare døgn i 2025 sammenlignet med 2024, med tilsvarende reduksjon i kostnader. Forløpene mellom sykehus, korttid og hjemmebaserte tjenester er strammet inn gjennom faste samhandlingsarenaer og felles styringsinformasjon.

Institusjonstjenesten (Buen og Horg): Presset er høyt på både korttids- og langtids plasser. Pasienter har mer sammensatte sykdomsbilder, andelen med kognitiv svikt er høy, og det er flere yngre personer med demens og økt forekomst av utagering med vold og trusler. To-institusjonsløsningen gir nærhet til

tjenester, men splitter bemanning og fagmiljø og øker sårbarhet ved fravær og etterspørselstopper. Bygningsmassen har svakheter som delte bad, svak lydisolering, begrensninger i forflytningshjelpemidler og behov for forsterkede/skjermede enheter. Det pågår utredning av eventuell samling ved Buen.

Hjemmetjenesten: Tjenesten håndterer variabel etterspørsel, krevende turnuser og rekrutteringsutfordringer, samtidig som flere brukere får avanserte tjenester i hjemmet. Stabil kompetansedekning, forutsigbare responstider og god dokumentasjonsflyt er sentrale for å holde kvalitet og pasientsikkerhet oppe. Teknisk sårbarhet som ustabil netting gir mer manuelt arbeid og risiko for feilføringer.

Bo og aktivitet (HDO): Pleietyngden i Bo og aktivitet øker. Flere brukere har atferdsutfordringer og behov for tett og kontinuerlig oppfølging, ofte fra flere bistandsyttere. Enheten drifter heldøgns bemannede bofellesskap og aktivitetstilbud og har vært gjennom en omfattende omstilling i 2025 med redusert bemanning. Krav til kompetansedekning, forflytning og miljøterapeutisk arbeid er høye. Stabil grunnbemanning, gode turnuser, velferdsteknologi og oppdatert utstyr er avgjørende for forsvarlig drift og redusert belastning i tjenesten.

Avlastningstjenesten barn og unge: Avlastning har vedvarende kapasitetsutfordringer. Hovedvirksomheten i Lenaveien 3 har seks plasser, hvorav to fungerer som integrert barnebolig. I tillegg drives en separat barnebolig utenfor sentrum. Per i dag mottar om lag tjue barn rullende avlastning, i tillegg til at om lag tretti barn har avlastning i private hjem. I tillegg gis nattavlastning i hjemmet der det er behov, og noen barn får SFO før og/eller etter skoletid som del av avlastningstilbudet. Venteliste og lite egnede lokaler gir høy belastning for familier og øker risiko for eskalering til mer kostbare tiltak. Ventelister er formelt sett lovstridig når vi ikke klarer å sette inn kompenserende tiltak. Faglig utredning anbefaler større og bedre tilpassede lokaler samt vurdering av egen barnebolig for å frigjøre kapasitet i avlastningsboligen, samt høyere bemanning for å kunne igangsette tjenester til alle som har fått et vedtak om tjenester.

Arbeidskraft og rekruttering: Arbeidskraft er knappeste ressurs. Rekruttering av sykepleiere og helsefagarbeidere er krevende, og midlertidig innleiestopp har vanskeliggjort hullfylling i turnuser. Konsekvensene merkes i form av økt sykefravær, flere legemiddel- og fallavvik og mindre tid til opplæring og nærledelse. Kompetanseprogram (bl.a. legemiddelhåndtering, ProAct/NEWS, forflytning) og vurdering av årsturnus er igangsatt for å stabilisere drift. KOSTRA viser nedgang i årsverk per bruker fra 2023 til 2024, som forsterker behovet for treffsikker oppgavedeling og teknologi.

Velferdstjenester – dagens status oppsummert

Tjenestebilde og organisering: Området omfatter psykisk helse og rus, økonomisk veiledning, kvalifisering og boligsosialt arbeid, flyktningstjenesten og voksenopplæring med bosetting, introduksjonsprogram, norsk og samfunnskunnskap og grunnskole for voksne, samt barnevern. Helse og velferdskontoret fungerer for deler av området som felles inngang for søknader, vedtak og koordinering. Samarbeidet med NAV er tett i saker som gjelder inntekt, aktivitet og bolig.

Barnevern: Barnevernet håndterer et jevnt høyt sakstrykk med flere komplekse saker. Arbeidet følger nasjonale frister for undersøkelser og tiltaksplaner, og prioriterer hjelpetiltak i hjemmet når det er forsvarlig. Tjenesten følger også opp barn, biologiske foreldre og fosterforeldre der det er behov og vilkår i loven er oppfylt ift. plassering av barn utenfor hjemmet i kortere eller lengre tidsperiode. Tjenesten samarbeider tett med helsestasjon- og skolehelsetjenesten, skole, barnehage, PPT, psykisk helse og rus (barn og unge) og NAV for å sikre tidlig innsats og samordnet støtte. Behovsbildet omfatter bekymring for mishandling/ vold (fysisk, psykisk, seksuell og/ eller materiell) mot barn eller barn som vitne til vold, psykisk helse, rusproblematikk og økonomiske vansker som eksempler på forhold som kan gi grunnlag for

bekymring for barn. Rekruttering og stabilisering av erfarent barnevernspersonell er en kritisk faktor. Barnevern er først og fremst en hjelpetjeneste som bistår med råd og veiledning for å støtte/ endre foreldrefunksjoner. Etter innføring av barnevernsreformen skal kommunene i større grad jobbe forebyggende, tverrfaglig og bygge opp egne tiltak, samt har fått overført oppgaver på fosterhjemområdet som tidligere lå til staten.

Arbeid, kvalifisering og økonomi: NAV tilbyr kvalifisering og økonomisk veiledning, med mål om rask overgang til arbeid eller utdanning og varig bedring i økonomi. Gjeldsrådgivning, frivillig forvaltning og direkte husleiebetaling brukes målrettet for å forebygge betalingsmislighold. For brukere med helsemessige barrierer koordineres tiltak med psykisk helse og rus og fastlege. Etterspørselen er høy i saker der levekår, gjeld, psykisk helse og behov for arbeidstilknytning henger sammen. For barnefamilier vektlegges stabil bosituasjon, foreldrestøtte og helhetlig oppfølging. Variasjon i bosetting og konjunkturer påvirker volumet i kvalifisering, økonomisk bistand og boligbehov.

Psykisk helse og rus: Tjenesten ser økende henvendelser om angst, depresjon, søvnproblemer, livskriser og sammensatte utfordringer med rus. Arbeidsformen bygger på lavterskel samtaler, tilbud etter henvisning, gruppebaserte tilbud, målrettet oppfølging hjemme og tett samarbeid med enhet Familie, forbygging og mestring, fastlege og NAV. Ved behov kobles boveiledning på for å sikre stabil hverdag. Enkelte brukere trenger samtidige tiltak fra psykisk helse, rus, økonomi og bolig. Rekruttering av erfarne fagpersoner og psykologfaglig kompetanse er krevende, noe som gir sårbarhet ved fravær og topper i etterspørselen. Tydelige inntakskriterier, faste samhandlingsmøter og felles planmaler skal redusere ventetid og sikre forutsigbare forløp.

Flyktningtjenesten og voksenopplæring: Bosetting gjennomføres etter integreringsloven. Arbeidet omfatter anskaffelse av egnet bolig, individuell oppfølging, helsekartlegging og oppstart av norsk og samfunnskunnskap og forberedende opplæring for voksne (tidligere grunnskole) etter opplæringsloven. Voksenopplæringa gir også ITO-Individuell tilpasset opplæring (tidligere spesialundervisning for voksne) jf Opplæringsloven. NAV følger opp med økonomisk veiledning og arbeidsrettede tiltak. For familier samordnes innsatsen med helsestasjon- og skolehelsetjenesten, migrasjonshelseteamet, barnehage og skole. Migrasjonshelseteamet ivaretar helseundersøkelser for flyktninger og asylsøkere, og sikrer oppfølging i tråd med nasjonale retningslinjer for helsetjenester til målgruppen.

Digital støtte og datakvalitet: Helseplattformen brukes for dokumentasjon og meldingsutveksling der det er relevant. Samhandlingen med NAV og skoleverk ivaretas gjennom avklarte rutiner og sikre kanaler. Felles maler og superbrukerstøtte skal gi bedre informasjonsflyt og mindre dobbeltarbeid. Boligdata, økonomidata og progresjon i kvalifiseringsløp samles for styring og rapportering.

Kapasitet og risiko: Arbeidskraft er knappeste ressurs i hele området. Særlig etterspurt er kompetanse innen barnevern, gjeld og økonomirådgivning, arbeidsrettet oppfølging, kulturkompetanse og psykisk helse. Tilgang på egnede boliger og forutsigbar finansiering av oppfølging i bolig er kritisk for å hindre dyre midlertidige løsninger. For barnevern er stabil bemanning, god veiledning og faglig støtte avgjørende for kvalitet, saksflyt og rettssikkerhet.

Kostra-analyse - Pleie og omsorg

	Melhus 2023	Melhus 2024	Skaun	Malvik	Stjørdal	Orkland	Kostragruppe 07	Landet uten Oslo
Prioritet								
Aktivering, støttetjenester (f234) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)	6,5 %	6,5 %	4,3 %	2,1 %	2,9 %	3,8 %	4,7 %	4,8 %
Institusjoner (f253+261) - andel av netto driftsutgifter til plo (B)	40,0 %	36,6 %	43,4 %	28,7 %	43,7 %	39,8 %	38,6 %	40,8 %
Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (B)	31,9 %	32,6 %	24,6 %	30,4 %	30,5 %	34,8 %	32,6 %	33,8 %
Produktivit								
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner) (B)	369 154	374 115	435 563	358 646	293 479	425 330	358 565	365 801
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass (B)	1 725 206	1 679 595	1 696 060	1 734 018	1 353 481	1 547 423	1 621 307	1 653 176
Dekningsgrad								
Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Langtidsopphold (B)	91,1 %	82,6 %			91,1 %	79,6 %	89,8 %	90,8 %
Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Tidsbegrenset opphold (B)	30,8 %	31,4 %			28,6 %	46,0 %	54,9 %	54,7 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 0-66 år (B)	20,3 %	17,1 %		11,7 %	13,8 %	27,6 %	19,4 %	20,7 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 67-79 år (B)	14,8 %	14,9 %		12,5 %	15,0 %	17,7 %	19,6 %	19,0 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 80 år og over (B)	12,8 %	12,8 %		15,8 %	19,1 %	16,3 %	19,1 %	17,5 %
Andel kommunale institusjonsplasser av totalt antall institusjonsplasser (B)	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	101,0 %	100,0 %	97,6 %	94,7 %
Andel plasser i brukertilpasset enerom m/ eget bad/wc (B)	89,7 %	78,5 %	88,0 %	83,9 %	72,8 %	70,5 %	90,5 %	95,3 %
Kvalitet								
Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	98,0 %	98,1 %	100,0 %	95,9 %	100,0 %	100,0 %	99,1 %	99,0 %
Økonomi								
Brukerbetaling i institusjon i forhold til korrigerte brutto driftsutgifter (B)	11,9	11,2	14,1	7,2	10,1	12,3	11,5	12,4

Analyse av KOSTRA indikatorer for Pleie og omsorg

Hva tallene sier om Melhus

Prioritering i pleie og omsorg

- Aktivisering og støttetjenester utgjør 6,5 prosent av PLO-budsjettet i 2023 og 2024. Det er klart høyere enn KOSTRA 07 (4,7 prosent) og landet uten Oslo (4,8 prosent) og høyere enn nabokommunene. Dette bekrefter et tydelig valg om forebygging og mestring, i tråd med Veivalg og tidlig innsats.

- Institusjonsandel av PLO-budsjettet er redusert fra 40,0 til 36,6 prosent. Det er lavere enn KOSTRA 07 (38,6 prosent) og landet (40,8 prosent) og lavere enn Skaun og Stjørdal, men høyere enn Malvik. Dette peker i retning av mer hjemmebasert innsats og kortere institusjonsforløp, slik vi beskriver i pasientflyt og avklaringsarbeid.
- PLO som andel av kommunens totale netto driftsutgifter er 32,6 prosent i 2024. Det er på linje med KOSTRA 07 og lavere enn landet uten Oslo (33,8 prosent), men høyere enn flere nabokommuner. Tolkningen er at Melhus prioriterer PLO omtrent som sammenlignbare kommuner, men har stram ressursramme når demografi og kompleksitet øker.

Produktivitet og kostnadsnivå

- Korrigerte brutto utgifter per mottaker av hjemmetjenester er 374 115 kroner. Det ligger noe over KOSTRA 07 og landet, lavere enn Skaun og Orkland og høyere enn Malvik og Stjørdal. Dette støtter behovet for mer målrettet oppgavedeling, stabile turnuser og bedre digital arbeidsflyt for å dempe enhetskostnadene.
- Korrigerte brutto utgifter per institusjonsplass er 1,68 mill. kroner. Det er over KOSTRA 07 og landet og over Orkland og Stjørdal, men omtrent på nivå med Skaun og Malvik. Tallene samsvarer med våre vurderinger om bygningsmessige begrensninger, behov for skjerming og høy pleietyngde.

Dekningsgrad og brukermiks

- Omfattende bistandsbehov blant langtidsbeboere er 82,6 prosent, lavere enn KOSTRA 07 og landet. Tidsbegrensede opphold med omfattende behov er 31,4 prosent, markant lavere enn KOSTRA 07 og landet. Samlet kan dette tyde på at institusjonsplassene i større grad brukes til moderat behov enn i sammenligningsgrunnlaget, eller at mer komplekse korttidsforløp håndteres utenfor institusjon. Det understøtter vårt fokus på avklaring, rehabilitering og hjemmeoppfølging.
- Hjemmetjenestemottakere med omfattende behov ligger gjennomgående lavere enn KOSTRA 07 og landet i alle aldersgrupper. Det kan indikere effektiv tidlig innsats og avlastning i hjemmet, men kan også peke på registreringspraksis og terskler for å klassifisere omfang. Dette bør følges med styringsdata på tvers av enheter.

Struktur og kvalitet i bygg

- Andel enerom er høy på 98,1 prosent.
- Andel rom med eget bad og wc er 78,5 prosent. Det er lavere enn KOSTRA 07 og landet, men høyere enn flere nabokommuner. Dette bekrefter bygningsmessige utfordringer vi har beskrevet i institusjonstjenesten og argumenterer for planlagte oppgraderinger og eventuelle strukturgrep.

Inntekter

- Brukerbetaling i institusjon utgjør 11,2 prosent av korrigerte brutto driftsutgifter. Det er litt under KOSTRA 07 og landet, og klart under Skaun. Det gir noe lavere egenfinansiering enn snittet og bidrar til press på rammen.

Vurdering

- **Strategi hjemme først og tidlig innsats** får tydelig støtte i tallene: høy aktiviseringsandel, lavere institusjonsandel og lavere andeler med omfattende behov i hjemmetjenesten enn

sammenligningsgrunnlaget. Dette harmonerer med Veivalg, BTI for barn og unge og styrket rehabilitering i førstelinjen.

- **Kostnadsnivå og bygningskvalitet** peker mot behovet for struktur og kvalitetsgrep i institusjonstjenesten. Høyere kostnad per plass og lav andel bad og wc gir økonomiske og driftsmessige ulemper, slik vi har beskrevet i avsnittet om bygg og HMS.
- **Ressursstyring og lederspenn** forsterkes av funnene. Kostnadsnivået i hjemmetjenesten ligger over snittet, samtidig som PLO-andelen av totalbudsjettet bare er på linje med KOSTRA 07. Dette underbygger at gevinster må tas gjennom bedre arbeidsflyt, datakvalitet i Helseplattformen, oppgavedeling og realistiske prioriteringskriterier, ikke bredere lederspenn eller færre ledere.
- **Barn og unge.** Økende skolealderkull og behov for tverrfaglige forløp er i tråd med at vi prioriterer BTI, ICDP, tydelige inntakskriterier og gruppebaserte tilbud. Tallene for hjemmetjenestebehov hos yngre kan tyde på at tidlig innsats virker, men dette bør følges opp i styringsdata.

Kostra-analyse - Barnevern

	Melhus 2023	Melhus 2024	Skaun	Malvik	Stjørdal	Orkland	Kostragruppe 07	Landet uten Oslo
Prioritet								
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten (B)	9 684	10 305	9 780	10 606	13 815	12 368	14 185	15 328
Produktivitet								
Andel netto driftsutgifter til barn som er plassert av barnevernet (f.252) (B)	57,8 %	60,6 %	56,3 %	39,1 %	42,2 %	55,8 %	52,0 %	53,0 %
Andel netto driftsutgifter til barn som ikke er plassert av barnevernet (f.251) (B)	18,3 %	19,1 %	12,4 %	18,3 %	20,2 %	6,6 %	12,2 %	11,2 %
Andel netto driftsutgifter til saksbehandling (funksjon 244) (B)	23,9 %	20,3 %	31,3 %	42,7 %	37,6 %	37,5 %	35,8 %	35,8 %
Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (f. 252) (B)	490 870	491 800	637 556	540 333	379 600	445 917	574 687	632 320
Brutto driftsutgifter per barn som ikke er plassert av barnevernet (funksjon 251) (B)	64 290	75 970	68 514	49 027	80 772	20 517	69 037	69 672
Brutto driftsutgifter til tiltak (funksjon 251, 252) per barn med tiltak (B)	5 506	5 987	5 161	4 594	6 117	5 828	7 111	7 313
Dekningsgrad								
Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år (B)	3,4 %	3,5 %	2,7 %	4,3 %	5,1 %	4,8 %	4,2 %	4,0 %
Kvalitet								
Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år (B)	3,9	3,9	3,1	4,7	4,7	4,7	5,0	5,8

Analyse av KOSTRA indikatorer for Barnevern

Hva tallene sier om Melhus

Nivå på utgifter per innbygger 0–17 år

Melhus ligger lavt i 2024 med 10 305 kroner per barn. Dette er under KOSTRA-gruppe 7 på 14 185 kroner og landet uten Oslo på 15 328 kroner. Melhus ligger omtrent på nivå med Malvik og Skaun, og klart under Stjørdal og Orkland. Det tyder på stram ramme i barnevern sammenlignet med referansekommuner.

Fordeling av utgifter

- Andel av utgifter til barn som er plassert er 60,6 prosent. Dette er høyere enn KOSTRA-gruppe 7 på 52,0 prosent og landet på 53,0 prosent, og høyere enn Malvik og Stjørdal.
- Andel til barn uten plassering er 19,1 prosent. Det er også høyere enn KOSTRA-gruppe 7 på 12,2 prosent og landet på 11,2 prosent, og på linje med Malvik.
- Andel til saksbehandling er 20,3 prosent. Dette er markant lavere enn KOSTRA-gruppe 7 og landet som begge ligger på 35,8 prosent og lavere enn alle nabokommunene i tabellen. Tolkning: Melhus bruker en større del av budsjettene på tiltak og en mindre del på saksbehandling enn gjennomsnittet. Det kan være positivt for barn og familier, men fordrer stabil kapasitet og god internkontroll for å sikre kvalitet og rettssikkerhet.

Kostnader per barn i tiltak

- Brutto utgift per plassert barn er 491 800 kroner. Det er lavere enn KOSTRA-gruppe 7 og landet, og lavere enn Skaun og Malvik, men høyere enn Stjørdal og Orkland. Dette indikerer moderat kostnadsnivå per plassering.
- Brutto utgift per barn uten plassering er 75 970 kroner. Det er noe høyere enn KOSTRA-gruppe 7 og landet, høyere enn Skaun og Malvik, og lavere enn Stjørdal. Det kan peke på relativt ressurskrevende hjelpetiltak i hjemmet.
- Samlede tiltakskostnader per barn med tiltak er 5 987 kroner, som er lavere enn KOSTRA-gruppe 7 og landet, og omtrent midt på treet mot nabokommunene.

Aktivitet og kapasitet

- Andel barn med undersøkelse er 3,5 prosent. Det er lavere enn KOSTRA-gruppe 7 på 4,2 prosent og landet på 4,0 prosent, høyere enn Skaun og lavere enn Malvik, Stjørdal og Orkland.
- Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn er 3,9. Det er lavere enn KOSTRA-gruppe 7 på 5,0 og landet på 5,8, og lavere enn Malvik, Stjørdal og Orkland, men høyere enn Skaun. Tolkning: Melhus har lavere bemanning per barn enn referansegrunnet. Kombinasjonen av lav bemanning, relativt lavt utgiftsnivå per barn og høy andel av tiltaksmidlene knyttet til plassering gir sårbarhet ved fravær og topper i etterspørselen.

Vurdering

- **Behov for kapasitet tidlig i forløp:** Tallene støtter at Melhus må prioritere tidlig innsats og lav terskel i tråd med BTI og ICDP. Økt andel midler på plassering sammenlignet med KOSTRA-gruppe 7 tilsier at styrket foreldrestøtte, raskere avklaringer og flere tiltak i hjemmet og nær skole kan forebygge plasseringer der det er forsvarlig.
- **Ressursbruk og kvalitet:** Lav andel til saksbehandling kan være en styrke hvis kvalitet og rettssikkerhet ivaretas. Det stiller krav til standardiserte forløp, tydelige prioriteringskriterier, god dokumentasjon og faste tverrfaglige møteplasser.
- **Økonomiske avveininger:** Lavt utgiftsnivå per barn samlet sett, kombinert med relativt høy andel midler bundet til plassering, gir begrenset handlingsrom. Det understreker behovet for tett samarbeid med helsestasjon, skole, PPT, psykisk helse, og NAV.

Kostra-analyse - Kommnehelse

	Melhus 2023	Melhus 2024	Skaun	Malvik	Stjørdal	Orkland	Kostragruppe 07	Landet uten Oslo
Prioritet								
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år (B)	3 432	3 824	3 337	3 468	3 621	3 848	4 235	4 169
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-5 år (B)	13 745	14 903	14 435	14 095	15 617	16 492	17 343	16 803
Netto driftsutgifter til forebyggende arbeid, helse pr. innbygger (B)	87	87	465	218	285	732	534	495
Dekningsgrad								
Pasienter på fastlegeliste per kapasitet i prosent (B)	102,1	101,5	99,7	96,8	101,6	99,8	99,0	98,7
Andre nøkkeltall								
Gjennomsnittlig listelengde (B)	1 116,5	1 054,4	1 162,8	860,8	959,2	1 018,8	922,6	937,4

Analyse av KOSTRA indikatorer for Kommnehelse

Hva tallene sier om Melhus

Forebygging – helsestasjon og skolehelse

- Per innbygger 0–20 år: Melhus 3 824 kr i 2024. Lavere enn KOSTRA 07 (4 235) og landet uten Oslo (4 169). Omtrent på linje med Malvik (3 468) og Stjørdal (3 621). Orkland ligger noe høyere (3 848).
- Per innbygger 0–5 år: Melhus 14 903 kr. Tydelig under KOSTRA 07 (17 343) og landet (16 803), og under Orkland (16 492) og Stjørdal (15 617). Nær Skaun (14 435) og over Malvik (14 095). → Melhus ligger lavere enn referansegrunnlag på forebygging mot de yngste, og under snitt på 0–20 år.

Forebyggende arbeid, helse – samlet

- Netto driftsutgifter pr. innbygger: Melhus 87 kr. Vesentlig lavere enn KOSTRA 07 (534) og landet (495) og lavere enn alle nabokommuner. → Nivået fremstår **uvanlig lavt** og kan tyde på avgrensning i hva som er regnskapsført på denne posten. Se datamerknad.

Fastlegedekningsgrad

- Pasienter på fastlegeliste pr. kapasitet: Melhus 101,5 prosent. Over KOSTRA 07 (99,0) og landet (98,7), og over Malvik (96,8) og Orkland (99,8).
- Gjennomsnittlig listelengde: Melhus 1 054. Over KOSTRA 07 (923) og landet (937). Høyere enn Malvik (861), Stjørdal (959) og Orkland (1 019), lavere enn Skaun (1 163).

→ Fastlegefeltet har høy utnyttelse og større lister enn snittet, som gir mindre rom for forebyggende oppfølging og samhandling.

Vurdering

- Tallene underbygger at etterspørselen for barn og unge øker samtidig som ressursnivået i forebygging er lavere enn i KOSTRA 07 og landet. Dette støtter forslaget om å prioritere BTI, ICDP og styrking av helsestasjon og skolehelse, samt tydelige inntakskriterier og gruppebaserte tilbud som kan gi mer kapasitet der barna er.
- Fastlegepress forsterker behovet for bedre digital samhandling, felles maler og e meldinger, og klare forløp mellom fastlege, skolehelse, psykisk helse og ergo og fysioterapi. Det er i tråd med strategien om standardiserte forløp og datakvalitet i Helseplattformen.
- At Melhus ligger under snittet på forebygging 0–5 år peker direkte på det vi har beskrevet om tidlig innsats i helsestasjon, foreldrestøtte og tidlig funksjonskartlegging. Små justeringer i bemanning kan ha stor effekt på kapasitet og ventetid.
- Tallene gir også støtte til budskapet om at ressursmangel ikke bare rammer helsetjenestene, men at konsekvensene blir tydelige nettopp i møte med økende behov i barnealder.

Datamerknad

Indikatoren «Netto driftsutgifter til forebyggende arbeid, helse pr. innbygger» er **ekstraordinært lav** i Melhus (87 kr). Dette kan skyldes forskjeller i kontoplanbruk eller periodisering.

Kostra-analyse - Sosiale tjenester

	Melhus 2023	Melhus 2024	Skaun	Malvik	Stjørdal	Orkland	Kostragruppe 07	Landet uten Oslo
Prioritet								
Brutto driftsutgifter til introduksjonsordningen pr. innbygger (B)	1,7	1,5	0,6	0,9	1,4	1,4	1,4	1,2
Netto driftsutgifter til råd, veiledning og sos.forebyggend arb. pr. innb, 20-66 år (B)	2 049	2 181	1 641	2 498	3 291	1 920	1 985	2 249
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten i prosent av samlede netto driftsutgifter (B)	5,8 %	5,5 %	5,3 %	6,3 %	7,9 %	6,9 %	6,4 %	6,7 %
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år (B)	6 921	7 250	7 116	7 527	10 121	9 699	8 425	8 912
Netto driftsutgifter til tilbud til pers. med rusprobl. pr. innbyggere 20-66 år (B)	272	362	1 108	554	166	689	397	656
Produktivitet								
Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. mottaker (B)	48 353	51 720	54 738	56 657	58 307	60 403	68 287	70 127
Dekningsgrad								
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (B)	32,1 %	29,1 %	29,0 %	21,8 %	30,5 %	38,5 %	34,0 %	35,0 %
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 18-66 år (B)	5,4 %	5,7 %	4,9 %	4,0 %	6,1 %	6,2 %	4,9 %	5,0 %
Kvalitet								

Gjennomsnittlig deltakelseslengde (måneder)	7	7	8	8	7	6	0	0
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Analyse av KOSTRA indikatorer for Sosiale tjenester

Hva tallene sier om Melhus

Introduksjonsordningen og forebygging i NAV

- Brutto utgifter til introduksjonsordningen per innbygger: Melhus 1,5. Litt over KOSTRA 07 på 1,4 og over landet uten Oslo på 1,2. Dette tyder på fortsatt aktivitetsnivå i bosetting og kvalifisering, i tråd med beskrivelsen av at behov kan øke to til tre år etter bosetting.
- Netto utgifter til råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid per innbygger 20–66 år: Melhus 2 181. Noe over KOSTRA 07 på 1 985, men under landet 2 249. Melhus bruker altså relativt mye på veiledning og forebygging sammenlignet med KOSTRA 07.

Samlet nivå i sosialtjenesten

- Sosialtjenestens andel av kommunens netto driftsutgifter: Melhus 5,5 prosent. Lavere enn KOSTRA 07 på 6,4 og landet 6,7.
- Netto utgifter til sosialtjenesten per innbygger 20–66 år: Melhus 7 250. Tydelig lavere enn KOSTRA 07 på 8 425 og landet 8 912. Også lavere enn Malvik, Stjørdal og Orkland, omtrent likt med Skaun. Tolkning: Melhus holder samlet kostnadsnivå nede, samtidig som veiledning og forebygging prioriteres noe høyere enn KOSTRA 07.

Rus og målrettede tiltak

- Netto utgifter til tilbud for personer med rusproblemer per 20–66 år: Melhus 362. Under KOSTRA 07 på 397 og klart under landet 656. Lavere enn Skaun og Orkland, høyere enn Stjørdal, lavere enn Malvik. Tolkning: Et lavt nivå kan bety effektiv bruk av lavterskel og oppfølging i bolig, men kan også indikere underdekning når behovet øker. Dette må ses opp mot etterspørsel og resultater i psykisk helse og rus.

Økonomisk sosialhjelp og mottakerbilde

- Brutto utgifter per sosialhjelpsmottaker: Melhus 51 720. Klart lavere enn KOSTRA 07 på 68 287 og landet 70 127 og lavere enn alle nabokommuner.
- Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntekt: Melhus 29,1 prosent. Lavere enn KOSTRA 07 og landet, likt med Skaun, høyere enn Malvik, lavere enn Orkland.
- Andel sosialhjelpsmottakere av befolkningen 18–66 år: Melhus 5,7 prosent. Høyere enn KOSTRA 07 på 4,9 og landet 5,0. Nær Stjørdal 6,1 og Orkland 6,2. Tolkning: Flere innbyggere mottar sosialhjelp enn i KOSTRA 07, men utgiften per mottaker er lav. Det peker mot kortere og mer nøkterne løp, aktiv økonomiveiledning og bruk av virkemidler som bostøtte og frivillig forvaltning. Samtidig kan det være risiko for at noen trenger mer omfattende oppfølging for å bli selvhjulpne.

Varighet og deltakelse

Økonomiplan for 2026-2029

- Gjennomsnittlig deltakelseslengde 7 måneder. På nivå med Stjørdal, kortere enn Skaun og Malvik, lengre enn Orkland.
Tolkning: Løpene er ikke uvanlig lange. Kombinert med lav kostnad per mottaker kan dette være effektivt, men krever oppfølging på overgang til arbeid, utdanning eller annen inntekt.

Vurdering

- **Boligsosialt arbeid og økonomirådgivning:** Tallene støtter satsingen på boligforvaltning, startlån, bostøtte og økonomisk veiledning. Høy mottakerandel kombinert med lav kostnad per mottaker tilsier at rask avklaring i bolig og økonomi er viktig for å redusere varighet og forhindre eskalering til dyrere tiltak. Dette er i tråd med utkast til boligsosial handlingsplan og samspillet mellom NAV, psykisk helse og Helse og velferdskontoret.
- **Psykisk helse og rus:** Lavere rusutgift per innbygger kan være resultat av lavterskel og oppfølging i bolig, men bør vurderes mot økende etterspørsel etter psykisk helsehjelp. Det understøtter behovet for tydelige inntakskriterier, gruppebaserte tilbud, digital lav terskel og koordinering, slik vi har beskrevet.
- **Flyktningtjenesten og voksenopplæring:** Introduksjonsutgifter litt over KOSTRA 07 passer med at Melhus opprettholder aktivitet i kvalifiseringsløpene. Erfaringen om økte behov to til tre år etter bosetting tilsier tett samspill mellom flyktningtjeneste, voksenopplæring, NAV og migrasjonshelse for å sikre varig bosituasjon og overgang til arbeid eller utdanning.

Kostra-analyse - Flyktninger og integrering

	Melhus 2023	Melhus 2024	Skaun	Malvik	Stjørdal	Orkland	Kostragruppe 07	Landet uten Oslo
Andre nøkkeltall								
Bosatte flyktninger per 1000 innbyggere (B)	7,0	2,8	2,9	4,5	8,1	5,2	5,6	5,0
Flyktninger - Anmodning om bosetting - antall personer	140	129	65	129	204	193	4 862	
Flyktninger - Faktisk bosetting - antall personer	123	50	25	68	202	98	3 282	
Flyktninger - Faktisk bosetting - Prosent av anmodning (B)	87,9 %	38,8 %	38,5 %	52,7 %	99,0 %	50,8 %	67,5 %	68,6 %
Flyktninger - Vedtak om bosetting - antall personer	130	50	25	70	204	100	3 596	
Flyktninger - Vedtak om bosetting - Prosent av anmodning (B)	92,9 %	38,8 %	38,5 %	54,3 %	100,0 %	51,8 %	74,0 %	75,7 %
Innvandrere i prosent av befolkningen	9,8 %	10,7 %	7,2 %	11,2 %	10,1 %	11,1 %		
Tilskudd fra IMDi (kr)	86 577 897	77 309 683	21 893 135	59 500 294	144 733 720	107 725 380	3 193 337 777	23 415 164 763

Analyse av KOSTRA indikatorer for Flyktninger og integrering

Hva tallene sier om Melhus

Nivå og utvikling i bosetting

Økonomiplan for 2026-2029

- Bosatte flyktninger per 1 000 innbyggere: Melhus 2,8 i 2024 (ned fra 7,0 i 2023). Dette ligger under KOSTRA 07 (5,6) og landet uten Oslo (5,0), og under Malvik (4,5), Stjørdal (8,1) og Orkland (5,2). Omtrent på linje med Skaun (2,9).
- Anmodning og vedtak: IMDi anmodet Melhus om 129 personer i 2024 (140 i 2023). Kommunens vedtak og faktiske bosetting var 50 personer (begge), som utgjør 38,8 % av anmodningen. Dette er lavere enn KOSTRA 07 (67,5 %) og landet (68,6 %), lavere enn Malvik (52,7 %) og Orkland (50,8 %), på nivå med Skaun (38,5 %), og klart under Stjørdal (~100 %).

Befolkningssammensetning og arbeid

- Innvandrere som andel av befolkningen: Melhus 10,7 % i 2024 (opp fra 9,8 % i 2023). Dette er høyere enn Skaun (7,2 %), omtrent på nivå med Stjørdal (10,1 %) og noe lavere enn Malvik (11,2 %) og Orkland (11,1 %).
- Innvandrere i arbeid: Melhus 65 % (2023). 2024 mangler for flere kommuner i tabellen, så sammenlikning for 2024 er ikke mulig. 65 % er likevel et godt nivå som understøtter målsettingen om rask overgang til arbeid/utdanning.

Økonomi – IMDi-tilskudd

- Tilskudd fra IMDi: Melhus 77,3 mill. kr i 2024 (ned fra 86,6 mill. kr i 2023). Nedgangen er konsistent med lavere bosetting i 2024 og innebærer mindre inntekter samtidig som oppfølgingsbehovet for tidligere årganger vedvarer.

Vurdering

- **Forsinket behovstopp:** Erfaringen om at behovet i helse/psykisk helse og oppfølging øker 2–3 år etter bosetting må tas med i planleggingen. At 2024 har lav bosetting reduserer ikke behovet fra kohortene 2022–2023, men IMDi-inntektene går ned, som skaper budsjettpress.
- **Kvalifisering og arbeid:** Melhus' nivå på 65 % i arbeid (2023) er positivt. For å holde dette når bosettingen varierer, må koblingen mellom voksenopplæring, arbeidsgivere, og NAV være stram, med rask overgang fra norsk/samfunnskunnskap til arbeid/utdanning.
- **Styringssignal for kapasitet:** Andelen innvandrere i befolkningen stiger (10,7 %). Det underbygger at grunnkapasitet i flyktningtjeneste, voksenopplæring og migrasjonshelse bør bevares, selv når volumet i ett enkelt år (2024) er lavt.

Utfordringer og strategi

Demografi og endret behovsprofil

Utfordringsbilde

Befolkningssammensetningen endrer behovene i tjenestene. Antallet barn i skolealder øker, og legger press på helsestasjon, skolehelsetjeneste, psykisk helsetjeneste for barn og unge samt støttetjenester rundt skole og barnehage. Andelen eldre flater noe ut i 2026, men etterspørselen etter tjenester til eldre stiger videre fordi flere lever lenger med kroniske og sammensatte lidelser. Oppgaver flyttes fra spesialisthelsetjenesten til kommunen. Dette gir mer komplekse forløp og høyere kontaktfrekvens i førstelinjen, særlig blant voksne i alderen 25 til 67 år. For eldre øker behovet for hjemmebasert helsehjelp, målrettet rehabilitering, demensoppfølging og avlastning for pårørende. Tidligere utskrivning fra sykehus krever tettere oppfølging i hjemmet og hyppigere vurderinger av funksjon, ernæring og legemiddelbruk. Innen psykisk helse og rus meldes flere henvendelser om angst, depresjon, søvn og livskriser, og behovet for koordinerte ROP forløp blir tydeligere, særlig blant unge voksne og familier. Økt behov for tidlig funksjonskartlegging gir press på ergoterapi, fysioterapi og Friskliv. Økende ventetid på ikke akutte henvendelser kan utløse tyngre behov senere. Migrasjonsbildet gir svingninger, og erfaring viser at behovet for psykisk helse og oppfølging ofte øker to til tre år etter bosetting. Ressurskrevende enkeltsaker påvirker økonomien gjennom året og krever tydelige prioriteringer.

Samtidig er tilgangen på kvalifisert arbeidskraft redusert. Mangel på fagpersoner merkes i helse og velferd og i andre kommunale tjenester som skole, barnehage og teknisk drift. Konkurransen om arbeidskraften er sterkere enn tidligere. Rekruttering tar lenger tid, vikarbruk og innleie øker kostnadene, og kontinuiteten i tjenestene blir mer sårbar. Kompetansekravene øker som følge av mer komplekse pasientforløp, innføring av ny teknologi og behovet for tverrfaglig samarbeid. Når riktig kompetanse ikke er tilgjengelig, må oppgaver omorganiseres, kapasitet strammes inn og enkelte tjenester standardiseres for å sikre forsvarlighet. Dette forsterker behovet for forutsigbar bemanning, tydelige prioriteringskriterier og standardiserte forløp på tvers av fastleger, ergoterapi, fysioterapi, psykisk helse, NAV, skole og barnehage.

Strategisk retning

Melhus kommune skal gi barn og unge tidlig og samordnet hjelp. Om lag 65 barn og unge har koordinator eller barnekoordinator, fordi de har behov for langvarige og samordnede tjenester. Vi jobber med å innføre BTI som felles arbeidsflyt fra bekymring til tiltak og evaluering. Faste møteplasser mellom helsestasjon, skolehelsetjeneste, PPT, barnevern, ergoterapi, fysioterapi og skole skal bidra til mer helhetlig oppfølging. Foreldrestøtte gjennom ICDP kan styrke mestring i familien.

Tilgangen til hjelp innen psykisk helse og ROP skal være enkel. Digital drop in, strukturert lavterskeloppfølging og tettere samarbeid med NAV kan gi færre omveier og kortere ventetid. Hjemmeoppfølging kan brukes når det kan gi en mer stabil hverdag.

Rehabilitering og Friskliv brukes som svar på demografipresset. Flere gruppebaserte tilbud, styrket hjemmebasert rehabilitering og varig bemanning i Friskliv kan forebygge forverring og kan avlaste psykisk helse og rus. Tydelige inntakskriterier og forventningsavklaringer om egeninnsats kan redusere ventetid.

Digital samhandling og bedre datakvalitet skal styrke helheten. Tettere integrasjon med fastlegene og stabil bruk av Helseplattformen kan gi mer sammenhengende pasientforløp og tryggere beslutninger.

Felles maler, e meldinger og et superbrukernetverk kan redusere dobbeltarbeid og kan forbedre informasjonsflyten.

For å møte demografipresset og knapp arbeidskraft gjennomføres helhetlig bemannings og turnus analyse i alle enheter. Årsturnus skal innføres der dette kan gi mer stabil drift, bedre forutsigbarhet og jevnere kompetansedekning gjennom døgnet. Sykepleieteamet på natt videreutvikles til et ambulant team som også arbeider på dag og kveld. Teamet legger til rette for oppgavedeling mellom yrkesgrupper og kan jevne ut topper i behov, med mål om å bruke klinisk observasjonskompetanse mer målrettet. Et sektorovergripende kompetanseprogram med fordypning i Helseplattformen, legemiddelhåndtering, ProAct, klinisk observasjon, håndtering av vold og trusler og trygg forflytning kan forankres for å bygge robust praksis. Tydelige tjenestenivåer, prioriteringskriterier og realistiske responstider kan styre inntak, omfang og varighet av forløp. Standardiserte pasient og brukerløp og mer like arbeidsprosesser på tvers av enheter, med felles maler og bedre digital samhandling, kan heve datakvaliteten og redusere dobbeltarbeid og ventetid. Lavterskeltilbud kan styrkes for å fange opp behov tidlig og dempe presset mot mer ressurskrevende tjenester.

Målet er å øke leveranseevnen uten uforholdsmessig vekst i bemanning. Tjenestene skal fortsatt leveres på et forsvarlig nivå. Knapp arbeidskraft brukes der effekten for innbygger og økonomi er størst.

Kapasitet hos pårørende og frivillige

Utfordringsbilde

Pårørende står i dag for en betydelig del av omsorgen i Melhus. Deres innsats gjør at flere kan bo trygt hjemme og utsetter behovet for mer omfattende tjenester. Framover vil antallet eldre øke raskere enn tilgangen på nære omsorgspersoner. Dette henger sammen med mindre familier, flere som bor alene, høyere yrkesdeltakelse i alle aldersgrupper og større geografisk avstand mellom generasjoner. Mange pårørende står i krevende situasjoner over tid med ansvar for koordinering, praktisk hjelp og oppfølging i hverdagen. Belastningen merkes særlig i perioder med sykdomsforverring, utskrivning fra sykehus og ved demensutvikling. Uten veiledning, avlastning og tydelige rammer risikerer vi at pårørende trekker seg tilbake eller blir syke selv.

Frivilligheten i Melhus er sterk og gir viktige bidrag til aktivitet, inkludering og mestring. Samtidig endres deltakelsen. Flere ønsker korte og konkrete oppdrag de kan kombinere med jobb og studier, mens færre tar langvarige og tunge funksjoner som krever fast tilstedeværelse. Rekrutteringen varierer mellom aldersgrupper. Unge menn deltar mindre enn før, og det kan gi hull i rolletyper der fysisk tilstedeværelse og gjennomføringsevne er avgjørende. Når organisasjonene får færre frivillige som bærer tunge oppgaver over tid, blir kontinuiteten sårbar. Det øker risikoen for avlyste aktiviteter, svakere oppfølging av brukere og mer press tilbake på kommunale tjenester.

Konklusjonen er tydelig. Melhus kan ikke planlegge for at pårørende og frivillige dekker et bemanningsgap i helse og velferd. Vi må regne med flere eldre per tilgjengelig pårørende og en frivillighet som i sum er stor, men mindre bundet til faste og krevende roller. Det forplikter oss til å støtte pårørende bedre med veiledning, avlastning og klare avtaler, og samtidig gjøre frivillig innsats enkel, forutsigbar og meningsfull. Slik kan vi bevare innsatsen over tid, redusere risiko for frafall og sikre at bidrag fra pårørende og frivillige faktisk gir mer verdi for brukerne og mindre press på tjenestene.

Strategisk retning

Melhus kommune skal legge til rette for at pårørende og frivillige kan bidra på en bærekraftig måte, uten at deres innsats blir en erstatning for kommunens ansvar. Et tydelig skille mellom kommunale tjenester og innsats fra frivillige eller pårørende skal ligge til grunn for planlegging av tjenester. Samtidig skal kommunen aktivt støtte og samarbeide med dem som ønsker å bidra.

Pårørenderollen skal være tydelig definert og fulgt opp gjennom strukturert dialog, veiledning og avlastning. Kommunen skal bidra til at pårørende opplever trygghet, mestring og forutsigbarhet i sin rolle, og sørge for at nødvendig hjelp trer inn før belastningen blir for stor. Dette handler både om kvalitet for brukerne og om å sikre bærekraft i tjenestene over tid.

Frivilligheten skal utvikles som en ressurs for aktivitet, sosialt fellesskap og forebygging. Kommunen skal gjøre det enkelt å delta – med tydelige oppgaver, korte oppdrag og gode samarbeidsformer. Samarbeid med lag, foreninger og nærmiljøaktører skal gi stabile rammer for tiltak som fremmer helse, trivsel og mestring. [Rettslige rammer for samarbeid mellom helse- og omsorgstjenesten og frivilligheten - Helsedirektoratet](#)

Målet er at Melhus skal ha et inkluderende og samhandlende omsorgsfellesskap der kommunen, pårørende, frivillige og lokalsamfunn sammen bidrar til at flere kan leve trygt og aktivt i eget hjem. Dette krever langsiktig arbeid med forutsigbare avtaler, tydelig kommunikasjon og kultur for samarbeid på tvers av roller og sektorer.

Forventningsgapet

Utfordringsbildet

Forventningsgapet handler om avstanden mellom hva innbyggere håper å få og hva kommunen etter lovverk, kapasitet og økonomi kan levere. Behovene øker raskere enn vi kan bemanne og finansiere. Mange forventer mer informasjon, mer tilstedeværelse og mer tid enn rammene gir rom for, samtidig som ansatte hver dag møter mennesker med reelle behov og må prioritere strengt. Vi merker dette som frustrasjon hos innbyggerne. Den oppstår også når hverdagsbehov møter ventetid, når ulike fagmiljø gir ulike svar, når regelverk og prioriteringer oppleves uklare, og når vedtak endres uten at begrunnelsen oppleves tydelig. Mange sammenligner seg med andre kommuner og opplever forskjeller som urettferdige. Noen opplever brudd i overganger mellom tjenester. Andre strever med digitale løsninger eller språk og føler at terskelen for å få hjelp blir høyere. Når forventning om trygghet, forutsigbarhet og nærvær møter knappe rammer, kan det oppleves som avvising. Samtidig står ansatte i krevende avveininger mellom lovpålagte oppgaver, faglige vurderinger og begrenset kapasitet. Vi kan også gjøre feil. Derfor trenger vi åpne tilbakemeldinger og læring. Helsepersonellkommisjonen og KS peker på behovet for tydeligere grenser mellom offentlige oppgaver og den enkeltes ansvar. Uten felles forståelse av realistiske forventninger risikerer vi overbelastning og svakere tjenester over tid.

Strategisk retning

Vi kan gjøre forventningene tydeligere ved å beskrive prioriteringsprinsipper åpent, forklare vedtak på en enkel måte og gi realistiske serviceforventninger for ulike tjenester. Vi kan invitere innbyggere og pårørende til tidlige forventningssamtaler, teste faste forklaringsbrev ved avslag og endringer, og bruke sammenlignbare nøkkeltall for å vise hvorfor prioriteringer varierer mellom kommuner. Vi kan styrke overganger mellom tjenester med enkel koordinering som reduserer opplevde brudd, og vi kan tilby

veiledning til egenmestring der det passer, med analoge alternativer for dem som ikke bruker digitale løsninger.

Vi kan bygge mer tillit gjennom regelmessige tilbakemeldingsløyper, åpne møter og medvirkning i forbedringsarbeid. Vi kan støtte ansatte i krevende avveier med tydelige faglige retningslinjer. Til er det relevant å tydeliggjøre det delte ansvaret mellom folkevalgte, ledere, ansatte og innbyggere, og utvikle verktøy som gjør det lettere for hver part å ta sin del av ansvaret i hverdagen.

Avlastning for familier med særlig tyngende omsorg for barn

Utfordringsbilde

Avlastningstjenesten for barn og unge har et kapasitetsproblem som i stor grad skyldes en økning i etterspørsel og for små og lite egnede lokaler. Dette skaper venteliste og gjør at familier med særlig tyngende omsorg ikke får avlastning tidlig nok. Konsekvensene er økt belastning for foreldre og søsken, risiko for helseplager og svakere tilknytning til arbeid. Når avlastning uteblir eller blir for knapp, kan behovet eskalere til mer omfattende og kostbare tiltak, blant annet heldøgns plasser i barnebolig. Dagens fysiske rammer gjør det krevende å skjerme og tilrettelegge for barn med ulike behov, og begrenser muligheten til å gruppere riktig. En gjennomført ROS-vurdering peker på konkrete svakheter ved eksisterende lokaler, inkludert barneboligen på Kvål, og underbygger behovet for raske avklaringer.

Bygg og eiendom har i denne sammenheng lagt inn en investeringspost i budsjettet for å starte arbeid med å finne løsning og beregne kostnader. To hovedspor løftes fram: anskaffelse eller utvidelse til større lokaler for avlastningsboligen, eller etablering av egen barnebolig for tre barn i nærhet til avlastningsboligen for å frigjøre kapasitet til rullerende avlastning. Det er i tillegg identifisert behov for midlertidige utbedringer på Kvål, blant annet asfaltarbeid på uteområdet, bedre adkomst til andre etasje og egen garderobe og toalett for ansatte.

Strategisk retning

Avlastning tas i bruk tidlig i forløp der omsorgsbelastningen er særlig stor, i tråd med nasjonale anbefalinger, for å forebygge helseplager hos pårørende og redusere risiko for eskalering til mer kostnadskrevede tjenester. Målbildet er en avlastningstjeneste som gir tidlig, forutsigbar og forsvarlig hjelp, med lokaler og organisering som matcher behovene. Dette innebærer beslutning om større og bedre tilpassede lokaler, samt vurdering av egen barnebolig for barn med heldøgns behov i nærhet til avlastningsboligen. En sentrumsnær plassering kan styrke kvaliteten i tilbudet gjennom enklere tilgang til meningsfulle aktiviteter og mindre behov for ekstra transport og personell. Tett prioriteringsarbeid mellom helse og velferdskontoret og avlastningstjenesten videreføres, med jevnlig gjennomgang av ventelister og tydelig dialog med foresatte.

Ressurskrevende brukere

Utfordringsbilde

Ressurskrevende brukere er blant de mest krevende postene i økonomistyringen. I Melhus utgjør området i 2025 om lag 202,8 millioner kroner i brutto ressursinnsats, tilsvarende nær 12 prosent av helse og velferds samlede driftsutgifter. Forventet statlig refusjon for 2025 er om lag 96,4 millioner kroner, noe som gir en anslått nettobelastning på cirka 106,4 millioner kroner. De økonomiske forholdene er krevende fordi innslagspunkt og kompensasjonsgrad fastsettes etter at enhetsbudsjettene er lagt, og fordi

endringer i brukergrunnlaget gjennom året gir store utslag. Enkelt saker kan påvirke resultatet med flere millioner kroner.

Det er særlig tre risikoforhold som øker usikkerheten i økonomien for helse og velferd selv ved grundige beregninger:

1. **Bortfall i løpet av året.** Dersom en bruker med høye årlige kostnader faller fra midt i året, faller refusjonen helt eller delvis bort, selv om store deler av kostnaden allerede er påløpt.
2. **Sen oppstart i året.** Når en ny bruker med omfattende behov starter sent på året, vil kostnaden delvis komme til uttrykk inneværende år, mens refusjonen først slår inn i etterkant og ofte ikke står i forhold til den helårseffekten som følger året etter.
3. **Aldersavgrensning i ordningen.** Refusjonsordningen omfatter ikke innbyggere som er 67 år eller eldre. Brukere i denne aldersgruppen gir dermed direkte økt nettobelastning uten kompensasjon fra staten.

Vold og trusler i helse og velferd

Utfordringsbilde

Ansatte i helse og velferd møter i økende grad situasjoner med vold, utagering og trusler. Hendelser oppstår særlig i grensesnittet mellom demens, kognitiv svikt, delir og smerte, samt i ROP-problematikk, akutte kriser og ved sterke interessekonflikter. Økt oppgavekompleksitet, hyppigere hjemmeoppfølging og mer behandling utenfor institusjon kan flytte risikoscenarier ut til arenaer med lavere bemanning og mer uforutsigbarhet. Variasjon i rapporteringskultur og tolkning av hva som er en HMS-hendelse gir underrapportering og gjør læring vanskelig. Enkelte enheter har sårbar grunnbemanning og høy andel alenearbeid på kveld og natt. Fysiske rammer, som manglende skjermingsmuligheter, trange rom og dårlig fluktvei, øker risikoen for ansatte og brukere. Kompetanse er ujevnt fordelt. Nyansatte og innleide kjenner ikke alltid lokale rutiner for varsling, deeskalering og ettervern. Belastningen på ansatte kan gi sykefravær, frafall og rekrutteringsutfordringer, og hendelser skaper utrygghet hos pårørende og andre brukere. Samhandlingen med fastlege, legevakt, politi og spesialisthelsetjeneste oppleves enkelte ganger utydelig, særlig ved rask behovsendring og gjentatte akutte episoder.

Strategisk retning

Målbildet er en trygg tjeneste for innbyggere og ansatte, der vold og trusler forebygges systematisk, håndteres faglig forsvarlig og følges opp med læring og støtte. Retningen bygger på tidlig risikokartlegging i forløp, tydelige beslutningslinjer og like rutiner for varsling, dokumentasjon og avvikshåndtering i alle enheter. Kompetanseprogrammet prioriterer klinisk observasjon, ProAct, deeskalering, situasjonsforståelse, samt legemiddelgjennomgang ved uro og delir. Lokale instruktører kan gi jevn trening og rask veiledning i praksis. Arbeidsplaner og oppgavedeling utformes for å redusere alenearbeid i sårbare tidsvinduer, med støtte fra ambulante team når etterspørselen svinger. Fysiske miljøtiltak som skjerming, oversiktlige rom, sikre alarmløsninger og funksjonelle fluktveier er viktig. Digital samhandling og datakvalitet styrkes for å dele risikovurderinger og tiltak på tvers av enheter og nivå, inkludert fastlege, legevakt og spesialisthelsetjeneste. Samarbeidslinjer med politi formaliseres for rask bistand ved akutte situasjoner og for å følge opp brukere med gjentatte hendelser. Ettervern for ansatte, inkludert debrief, kollegastøtte og nødvendig oppfølging, integreres i ordinær drift.

Integrasjon mot fastleger og Helseplattformen

Utfordringsbilde

Svak eller manglende teknisk integrasjon mellom fastlegenes journalsystemer og Helseplattformen skaper brudd i informasjonsflyten. Konsekvensene merkes i overgangene mellom nivå, spesielt ved utskriving fra sykehus, akutte hendelser og hos brukere med sammensatte behov. Legemiddellister må ofte avstemmes manuelt, epikriser og prøvesvar kan bli forsinket, og notater dobbeltdokumenteres i ulike systemer. Dette øker risikoen for feil, gir ekstra tidsbruk i hjemmetjeneste, institusjon og Helse- og velferdskontoret, og gjør det vanskeligere å følge pasientforløp på tvers av tjenester.

Strategisk retning

Målet er sømløs informasjonsdeling mellom fastleger og kommunale tjenester. Helseplattformen AS arbeider med en løsning som kan koble fastlegene på Helseplattformen gjennom integrasjon mot deres eksisterende journalsystem, uten at fastlegene må gå over til Helseplattformen som primærjournal. Det kommunale oppgavefelleskapet for Helseplattformen bidrar i utforming, prioritering og uttesting, slik at løsningen treffer kommunenes behov i praksis.

IKT-robusthet og beredskap

Utfordringsbilde

Driften er sårbar ved bortfall av strøm, nett og mobildekning. Erfaringer fra strømbrudd og uvær viser at telefonkommunikasjon, alarmer, og trygghets-teknologi kan bli utilgjengelige samtidig. Nattevakter har måttet jobbe i mørke uten mobildekning, og arbeidslister har måttet håndteres manuelt. Hjemmetjenester og nattjenester rammes først fordi alenearbeid øker risiko når kommunikasjon og dokumentasjon svikter. Tjenesten er også avhengig av eksterne leverandører for alarmmottak, mobilnett og journal, noe som skaper kjedeeffekter ved samtidig svikt. Summen er økt risiko for pasientsikkerhet, avvik i legemiddelbehandling og unødvendige utrykninger, samt ekstra belastning for ansatte.

Strategisk retning

Målet er robust drift når strøm og nett faller bort over tid. Alle enheter skal ha oppdaterte ROS analyser og beredskapsplaner som beskriver ansvar, varsling og tiltak ved strømstans. Kritisk utstyr sikres med nødstrøm og batteribackup, og antall steder med nødaggregat vurderes etter risikovurdering. Lokasjoner uten aggregat skal ha plan for midlertidig dekning. Det vurderes å etablere beredskapskasser med nødvendig utstyr for langvarig strømstans, for eksempel lys, ladbare lamper, manuelle hjelpemidler og enkel kommunikasjon. Steder med lang avstand eller sårbar dekning vurderes utstyrt med satellitttelefon for sikker varsling og ledelse. Enhetene øver jevnlig på strømstans og dokumenterer funn i EQS, og planverk og tiltak revideres når øvelser eller hendelser viser behov for forbedring.

Bygningsmassen i helsesektoren

Utfordringsbilde

Mange helsebygg er oppført for en annen driftssituasjon enn dagens. Flere lokaler har trange rom, begrensede forflytningsmuligheter og svak lydisolering. Dette kan påvirke pasientsikkerhet, arbeidsmiljø og effektivitet over tid. Den tekniske infrastrukturen i enkelte bygg har behov som bør vurderes nærmere,

blant annet strømforsyning, ventilasjon, nettverk, alarmanlegg og kjøling for legemidler. Eldre bygningsmasse er også mindre tilpasset utstrakt bruk av velferdsteknologi og økte krav til universell utforming, smittevern og fleksible planløsninger. Alt dette bidrar til økte personalkostnader. Samlet peker dette mot et behov for mer systematiske vurderinger av vedlikehold og oppgraderinger i nær fremtid.

Strategisk retning

Det er nødvendig med en utviklingsplan for bygningsmassen i helse- og velferdssektoren som bygger på tilstandsvurderinger og ROS funn. Planen bør prioritere trygg pasientflyt, skjerming, forflytning, hygiene, lydforhold og digital infrastruktur. Arbeidet vil være en naturlig oppfølging av den boligsosiale planen slik at helsebygg, omsorgsboliger, bofellesskap og dagsenter sees i sammenheng. En slik tilnærming kan gi treffsikre prioriteringer og sikre at planlagte tiltak støtter drift, kompetanse og tjenestekvalitet.

Arbeidsmiljø og HMS

Utfordringsbilde

Høyt tempo, svingende etterspørsel og mer komplekse forløp gir økt belastning i tjenestene. Sykefravær, turnover og rekrutteringsutfordringer henger tett sammen med ujevn bemanning, alenearbeid og hendelser med vold og trusler. Nye arbeidsprosesser og digital arbeidsflyt øker kravene til kompetanse, samtidig som tidspress og vaktbelastning gjør opplæring vanskelig å gjennomføre. Ujevn superbrukerdekning gir kvalitetsvariasjon og ekstra støttebehov i drift. Ansatte beskriver at det å stå i langvarig omstilling tærer på energi og motivasjon, og at hardt ordskifte i offentligheten kan oppleves like krevende som selve endringene. Omstilling og innsparingskrav kan føre til økt silotenkning og mindre samarbeid på tvers av enheter.

Strategisk retning

Retningen er å kombinere tydelig endringsledelse med systematisk HMS og målrettet kompetansebygging. Endringsledelsen bør vektlegge forutsigbar kommunikasjon, medvirkning og et realistisk tempo slik at ansatte får tid til å lære og mestre nye arbeidsformer. Effekten kan følges gjennom utvikling i sykefravær, avvik, medarbeideropplevd trygghet, og legemiddelaudit samt måloppnåelse i definerte forløp.

Det offentlige ordskiftet påvirker arbeidsmiljø og motivasjon. Sektoren bør derfor ha en bevisst kommunikasjonspraksis som fremmer saklighet og respekt, og som løfter fram hva omstillingen betyr i hverdagen for ansatte og innbyggere. Lederne kan aktivt anerkjenne innsats, gi tydelige forklaringer på valg som gjøres og invitere til dialog med ansatte, brukere og pårørende.

Måltabell

Satsingsområde	Hovedmål	Delmål
Sosial bærekraft	Alle innbyggere opplever å være inkludert og kan delta i samfunnet	I Melhus kommune har vi koordinerte tjenester som bidrar til at innbyggere opplever å være <u>inkludert og kan delta i samfunnet</u> Innbyggerne og kommunen arbeider sammen for å skape gode tjeneste- og aktivitetstilbud
	Barn og unge opplever et godt og trygt oppvekstmiljø, hvor deres behov er ivaretatt	Vi forebygger utenforskap med god tverrfaglig samhandling og tidlig innsats
	Vi har innarbeidede rutiner for beredskap og jobber forebyggende mot uønskede hendelser	Samfunnssikkerhet og beredskap er integrert i all kommunal virksomhet og planlegging
	Vi legger grunnlag for å oppleve mestring og selvstendighet	Vi har et kommunalt tilbud til innbyggere når de har behov for tjenester Vi har gode tjenester og frigjør tid til de viktigste oppgavene ved å bruke mulighetene som ligger i <u>digitalisering og teknologi</u> Vi jobber sammen med våre innbyggere om god folkehelse og mestring Våre tjenester bidrar aktivt til at den enkelte mestrer egen hverdag på høyest mulig nivå i mestringstrappa
Økonomisk bærekraft	Melhus kommune er en attraktiv og ansvarlig arbeidsgiver som fører en bærekraftig forvaltning av ressursene våre	Det totale sykefraværet i Melhus kommune er under 7% <u>HMS-utvalget spiller en sentral rolle i å sikre at brukerundersøkelser brukes aktivt i forbedringsarbeidet</u> <u>HMS-utvalget spiller en sentral rolle i å sikre at medarbeiderundersøkelsen brukes aktivt i forbedringsarbeidet</u> Melhus kommune beholder og rekrutterer ledere og medarbeidere med riktig kompetanse Melhus kommune har en heltidskultur Veilvalg - Melhus kommune har en riktig dimensjonert, organisert og bemannet helse- og omsorgstjeneste som dekker befolkningens behov Vi holder tildelt netto budsjetttramme

Sammendrag budsjett

Budsjettgrunnlag og økonomiske forutsetninger

I tabellen nedenfor gis en forklaring på utviklingen fra opprinnelig budsjett i 2025 til budsjettet for 2026.

(alle tall i hele tusen)	Regnskap 2024	Oppr. budsj. 2025	Prognose 2025	Budsjett 2026	Endring budsjett *)	Endring %	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028	Økonomiplan 2029
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-66 997	-46 219	-37 716	-44 292	1 927	-4,2 %	-44 292	-44 292	-44 292
Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0		0	0	0
Overføringer og tilskudd fra andre	-178 457	-135 782	-156 777	-135 137	645	-0,5 %	-135 137	-135 137	-135 137
Brukerbetalinger	-25 596	-23 857	-26 666	-27 998	-4 141	17,4 %	-27 998	-27 998	-27 998
Salgs- og leieinntekter	-25 432	-24 070	-25 941	-28 117	-4 047	16,8 %	-28 117	-28 117	-28 117
Sum driftsinntekter	-296 482	-229 929	-247 100	-235 545	-5 616	2,4 %	-235 545	-235 545	-235 545
Lønnsutgifter	491 938	411 161	472 842	450 402	39 241	9,5 %	450 002	447 772	447 772
Sosiale utgifter	110 012	100 543	111 570	116 908	16 365	16,3 %	116 908	116 908	116 908
Kjøp av varer og tjenester	185 858	188 524	194 089	207 289	18 764	10,0 %	207 289	207 189	207 189
Overføringer og tilskudd til andre	51 312	17 484	16 388	12 027	-5 457	-31,2 %	12 027	12 027	12 027
Avskrivninger	0	0	0	0	0		0	0	0
Sum driftsutgifter	839 121	717 712	794 889	786 626	68 913	9,6 %	786 226	783 896	783 896
Brutto driftsresultat	542 639	487 784	547 789	551 081	63 297	13,0 %	550 681	548 351	548 351
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0		0	0	0
Netto driftsresultat	542 597	487 784	547 789	551 081	63 297	13,0 %	550 681	548 351	548 351
Disponeringer av resultat									
Overføring til investering	0	0	0	0	0		0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	2 226	0	0	0	0		0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-2 736	-2 200	0	0	2 200	-100,0 %	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	8 000	0	0	0	0		0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-4 677	-5 186	-5 186	-5 186	0	0,0 %	-5 186	-4 286	-4 286
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0		0	0	0
Sum diponseringer	2 813	-7 386	-5 186	-5 186	2 200		-5 186	-4 286	-4 286
Nettoreultat (mer-/mindreforbruk)	545 410	480 398	542 603	545 895	65 497		545 495	544 065	544 065
*) Beskrivelse av endringer i resultatstørrelser fra 2025 til 2026	Note								
Opprinnelig budsjett 2025					480 398				
Endringer:									
Nye vurdering av opprinnelig budsjett for realisme i budsjetteringen, inkl. prisreguleringer					24 499				
Lønnskompensasjon (endring lønn i kap. 3, 4 og 5)					17 451				
Omsorgslønn inkl. arbeidsgiveravgift					15 151				
Nytt fagprogram barnevern					-290				
Omstilling små bofellesskap					-3 500				
Forventing om økte driftskostnader for drift av "Ole Brum"					6 647				
Awikling av kjøp av tjenester fra ekstern leverandør til BOA					-1 200				
Awikling av samarbeid om KAD-senger med Trondheim kommune					-1 800				
Legevaktdordningen					3 600				
Helseplattformen - Fra fallkostnader flyttes fra IKT Profil til Helse overordnet					431				
BPA-kjøp av tjenester fra private					4 500				
Moesgrinda - kjøp av tjenester Ecura					1 200				
Kjøp av tjenester NAV - fra andre kommuner					2 200				
Awikling av Korsvegen legekontor					-610				
Endring i merkantile tjenester					-1 200				
Felles medisinerom					-300				
Omorganisering interkommunalt samarbeid ad miljørettet helsevern					600				
Omorganisering av folkehelsearbeidet					-200				
Reduksjon av antall nors kprøver					-65				
Økning brukerbetalinger					-1 617				
Sum endringer					65 497				
Budsjett 2026					545 895				
Differanse (skal være lik null)					0				

Note:

Ingen kommentarer utover de forklaringene gitt i tabellen ovenfor, anses nødvendig.

Budsjettet for 2026 tar utgangspunkt i det opprinnelige budsjettet for 2025. Erfaringene fra inneværende driftsår tilsier at det for 2025 forventes et netto driftsresultat på 547,8 mill. NOK for sektoren. Denne prognosen, sammenholdt med oppdatert kunnskap og reviderte forutsetninger for framtidig drift innen

Økonomiplan for 2026-2029

sektoren, danner grunnlaget for budsjettallene for 2026 samt økonomiplanens rammer for perioden 2027–2029.

For 2026 er det budsjettet med et netto driftsresultat på 551,1 mill. NOK. Når disponering av fond inkluderes, utgjør sektorens netto finansieringsbehov over kommunekassen 545,9 mill. NOK.

Budsjettet er utarbeidet i samsvar med kommunelovens krav til realisme og fullstendighet i forhold til å ivareta et godt arbeidsmiljø i kommuneorganisasjonen og forsvarlig tjenestetilbud til kommunens innbyggere.

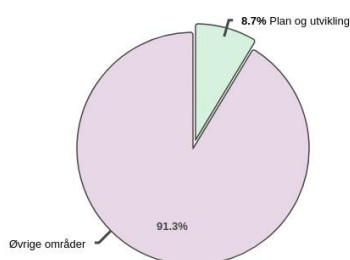
Det vises for øvrig til kommundirektørens redegjørelse for den økonomiske utviklingen og den samlede økonomiske situasjonen i Melhus kommune, som grunnlag for budsjettet for 2026 og økonomiplanen for perioden 2027–2029.

Plan og utvikling

Innledning

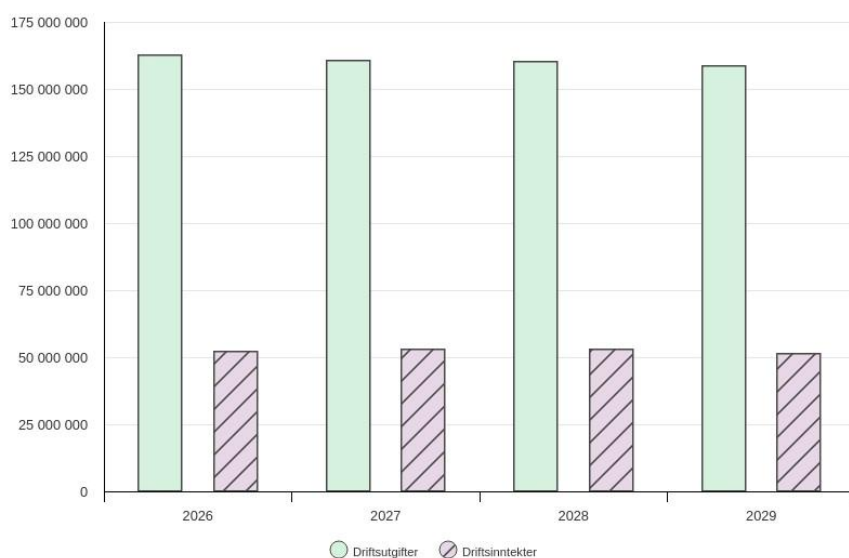
Inntil 1. juli 2025 bestod sektoren av de fire enhetene, Plan, Arealforvaltning, Bygg og eiendom og Teknisk drift. Etter 1. juli 2025 ble enhet Plan lagt ned og medarbeiderne ble flyttet til andre enheter. Beredskap og Miljø ble lagt inn under Teknisk drift og overordnet planlegging ble lagt til Arealforvaltning. Videre ble folkehelse koordinatoren flyttet ned til enhet Kultur- og fritid, men skal jobbe aktivt i grensesnittet inn mot kommuneoverlegen og de som arbeider med overordnet planlegging i Arealforvaltning. Arbeidet med kvalitetsystemene ble overført til Personalavdelingen og tidligere enhetsleder ble lagt under Kommunalsjef for Plan- og utvikling. Arbeidet inn mot Miljøpakken koordineres av Kommunalsjef for Plan- og utvikling.

Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Driftsutgifter og inntekter

Beløp i hele kr.

Beskrivelse av dagens virksomhet

Arealforvaltning

Området omfatter

Enheten Arealforvaltning utfører tjenester innenfor områdene overordnet planlegging, plan- og byggesaksbehandling, geodata, landbruk, viltforvaltning, friluftsliv og motorferdsel i utmark. Enheten er også forurensningsmyndighet etter forurensningsforskriften innenfor en del områder herunder kap 12 og 15 og har ansvar for tilsyn og oppfølging av bl.a. spredt avløp og oljeutskillere. Enheten har 25 ansatte innenfor disse fagområdene.

Ansvarsområde

Enheten har ansvaret for å:

- Overordnet planlegging (planstrategi, kommuneplanens arealdel, områdeplaner og temaplaner mv)
- Forvalte kommunens areal i tråd med politiske vedtak, lover, forskrifter og retningslinjer.
- Drive effektiv saksbehandling i tråd med gjeldende lovverk, vedtatte planer og vedtak.
- Sikre arealer til varig landbruksproduksjon og utvikle et mangfoldig og bærekraftig landbruk, og følge opp kommunens landbruksstrategi.
- Gjennomføre nødvendig drift, vedlikehold og utvikling av kommunens kartdatabaser.
- Drive nødvendig og lovpålagt tilsyn innenfor de områdene som hører til enhetenes ansvarsområde.
- Gjennomføre tiltak innenfor enhetens ansvarsområde i.h.t forvaltningsplan for vann for å redusere forurensning og følge opp kommunens ansvar i vannforskriften

Bygg og eiendom

Området omfatter

Kommunal eiendomsdrift refererer til forvaltning, vedlikehold og styring av eiendommer og eiendomsinfrastruktur

Dette omfatter, skoler, barnehager, eldreinstitusjoner, rådhus etc.

Hovedmålet med kommunal eiendomsdrift er å sikre at eiendommene som tilhører kommunen fungerer effektivt, er trygge for brukerne, og oppfyller de behovene som innbyggerne og de ansatte har. Dette innebærer vanligvis en rekke oppgaver, inkludert:

- Vedlikehold: Å sørge for at eiendommene er i god stand ved å utføre regelmessig vedlikehold, reparasjoner og oppgraderinger.
- Sikkerhet: Å opprettholde sikkerhetsstandarder for å beskytte brukerne av eiendommene og sikre at de er i samsvar med gjeldende byggekoder og forskrifter.
- Budsjettstyring: Å administrere økonomiske ressurser for å sikre at eiendommene vedlikeholdes og oppgraderes innenfor budsjetttrammene.
- Energieffektivitet: Implementering av tiltak for å redusere energiforbruket og dermed redusere driftskostnadene og miljøpåvirkningen.
- Planlegging: Utvikling av langsiktige strategier for forvaltning av eiendommene, inkludert planlegging av fremtidige investeringer og utviklingsprosjekter.
- Brukerengasjement: Samarbeid med lokalsamfunnet og interessenter for å forstå deres behov og bekymringer når det gjelder kommunale eiendommer.
- Kommunal eiendomsdrift er en viktig del av en kommunes ansvar for å opprettholde en funksjonell og trygg infrastruktur for sine innbyggere. Det er en kompleks oppgave som krever kompetent ledelse, økonomisk planlegging og samarbeid med forskjellige aktører for å lykkes.

Ansvarsområde

Tjenester: Drift og vedlikehold, renhold, boligforvaltning (inkludert egen gruppe for bosetting av flyktninger) bolig og bosettingsavdeling og nybygging.

Forvalte den kommunale bygg og eiendomsmassen på mest mulig effektiv og hensiktsmessig måte. Påse at renhold utføres i henhold til moderne prinsipper for renhold og at "Innemiljøstandarden" legges til grunn. Boligmassen forvaltes på en god og effektiv måte. Prosjektere og gjennomføre nybygg og rehabilitering på en kostnadseffektiv måte og med god kvalitet og positiv miljøpåvirkning. Gjennomføre kommunens boligpolitikk gjennom den til enhver tids gjeldende handlingsplan.

Teknisk drift

Området omfatter

Enheten Teknisk drift omfatter fagområdene miljø, overordnet beredskap, vann, avløp, veg, naturskade og eiendomsskatt. Teknisk drift er inndelt i 4 avdelinger. Avdelingene er delt inn i drift veg, drift VA (vann og avløp), plan VVA (veg, vann og avløp) og prosjekt VVA (veg, vann og avløp).

På enheten jobbes det med langsiktige og strategiske planer for fagområdene, både når det gjelder oppfølging av drift, forvaltning og utbygging av nye anlegg. Dette gjelder hovedplaner for veg, vann og avløp. Enheten har også hovedansvaret for daglig drift av de kommunale veger, vann og avløp. Planlegging og prosjektgjennomføring av tiltak finansiert gjennom Miljøpakken ivaretas også av enheten.

Overfor publikum behandler enheten Tekniske VVA-planer, fremmer politiske saker, håndhever lover, forskrifter og normer og sørger for innkreving av kommunale gebyrer og eiendomsskatt.

Ansvarsområde

Enhetens ansvar er å sørge for en framtidsrettet forvaltning og drift av kommunens infrastruktur på veg, vann og avløp. I tillegg har enheten et sektorovergrepande ansvar på området naturfare, der vi har en funksjon både på beredskap og forebyggende planlegging. I enheten er det også plassert en funksjon på eiendomsskatt.

Det er viktig å ha fokus på en økonomisk forsvarlig forvaltning og planlegging, i tillegg til at det skal være i et godt miljø- og klimaperspektiv.

Kostra-analyse - Plan, kulturminner, natur og nærmiljø

	Melhus 2023	Melhus 2024	Skaun	Malvik	Stjørdal	Orkland	Kostragruppe 07	Landet uten Oslo
Prioritet								
Netto driftsutgifter til kart og oppmåling per innbygger (B)	108	171	223	100	156	155	124	141
Netto driftsutgifter til naturforvaltning og friluftsliv per innbygger (B)	54	56	79	0	208	154	178	215
Netto driftsutgifter til plansaksbehandling per innbygger (B)	319	347	383	352	324	325	275	342
Netto driftsutgifter til rekreasjon i tettsteder per innbygger (B)	2	105	89	234	277	208	280	353

Kostra-analyse - Vann, avløp og renovasjon

	Melhus 2023	Melhus 2024	Skaun	Malvik	Stjørdal	Orkland	Kostragruppe 07	Landet uten Oslo
Produktivitet								
Vann - Gebyrinntekter per innbygger tilknyttet kommunal vannforsyning (kr/tilkn.innb) (B)	1 965	2 739	3 502	3 308	3 682	4 928	2 834	2 562
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr)	9 705	11 646	7 851	4 520	5 713	6 954	6 226	6 012
Kvalitet								
Estimert gjennomsnittsalder for kommunalt spillvannnett med kjent alder (år)	28,0	28,0	26,0	32,0	33,0	32,0		34,0
Renovasjon - Lvert til materialgjenvinning og biologisk behandling per innbygger (kommune)	192	178	178	239	239	178	0	0
Vann - Estimert vannlekkasje per meter kommunal ledning per år (m3/m/år) (B)	4,1	3,6	1,6	2,8	3,8	1,1	2,7	3,5

Kostra-analyse - Kommunale boliger

	Melhus 2023	Melhus 2024	Skaun	Malvik	Stjørdal	Orkland	Kostragruppe 07	Landet uten Oslo
Prioritet								
Brutto investeringsutgifter til boligformål per innbygger i kroner	1 245	392	43	605	1 221	716	958	1 643
Netto driftsutgifter, boligformål, i prosent av samlede netto driftsutgifter (B)	0,6 %	0,4 %	0,1 %	0,3 %	0,4 %	1,0 %	0,3 %	0,5 %
Dekningsgrad								
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere (B)	25	24	19	13	23	34	20	21
Andre nøkkeltall								

Økonomiplan for 2026-2029

Antall husstander tilkjent statlig bostøtte fra Husbanken per 1000 innbyggere (B)	0,8	0,5	0,8	0,7	0,7	0,7	0,9	0,9
Antall nye søknader per 1000 innbyggere (B)	7,2	6,3	3,3	6,9	12,9	9,3	5,1	5,0
Antall søknader per 1000 innbyggere (B)	9,7	8,6	3,8	9,2	16,7	9,9	7,1	7,5

Kostra-analyse - Eiendomsforvaltning

	Melhus 2023	Melhus 2024	Skaun	Malvik	Stjørdal	Orkland	Kostragruppe 07	Landet uten Oslo
Prioritet								
Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning, i prosent av samlede netto driftsutgifter (B)	11,6 %	10,6 %	10,6 %	10,2 %	8,3 %	9,7 %	8,5 %	9,0 %
Produktivitet								
Utgifter til driftsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter (B)	751	725	820	639	593	780	697	734

Kostra-analyse - Samferdsel

	Melhus 2023	Melhus 2024	Skaun	Malvik	Stjørdal	Orkland	Kostragruppe 07	Landet uten Oslo
Prioritet								
Andel netto driftsutgifter for samf. i alt av samlede netto driftsutg (B)	2,3 %	1,9 %	1,6 %	1,9 %	2,3 %	2,9 %	2,0 %	1,8 %
Produktivitet								
Brutto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i kr pr. km kommunal vei og gate (B)	289 589	297 452	165 438	186 354	122 824	130 495	128 178	161 178
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate (B)	403 753	425 822	212 500	261 085	214 625	169 025	194 103	226 492
Netto driftsutgifter ekskl. avskrivninger i kr pr. km kommunal vei og gate (B)	246 137	236 685	161 250	171 878	122 045	127 636	118 259	141 597
Dekningsgrad								
Antall parkeringsplasser skiltet for forflytningshemmede pr. 10 000 innb (B)	13	31	23	53	48	22	22	19
Antall utstedte parkeringstillatelser for forflytningshemmede pr. 10 000 innb (B)	152	129	169	120	144	199	112	110

Kostra-analyse - Klima og energi

	Melhus 2023	Melhus 2024	Skaun	Malvik	Stjørdal	Orkland	Kostragruppe 07	Landet uten Oslo
Kvalitet								

Økonomiplan for 2026-2029

CO2-utslipp fra energibruk i komm. eiendomsforvaltn., egne bygg	0	1	0	0	0	2	2	2
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Kostra-analyse - Landbruk

	Melhus 2023	Melhus 2024	Skaun	Malvik	Stjørdal	Orkland	Kostragruppe 07	Landet uten Oslo
Prioritet								
Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikl. nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)	265	269	166	98	193	313	176	167

Utfordringer og strategi

Arealforvaltning

Status og utviklingstrekk

- For å fremme en bærekraftig utvikling skal regjeringen hvert fjerde år utarbeide nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. Dette går frem av plan- og bygningsloven § 6-1. De nasjonale forventningene skal legges til grunn for kommunestyrets arbeid med planstrategi og planer. De nasjonale forventningene skal også legges til grunn for statlige myndigheters medvirkning i planleggingen. Føringerne for perioden 2023-2027 ble vedtatt i statsråd 23. juni 2023. Føringerne finnes (<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/vedtak-av-nasjonale-forventingar-til-regional-og-kommunal-planlegging-20232027/id2993109/>) Kommunens planarbeid må også legge til grunn den Nasjonale jordvernstrategien <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/ny-jordvernstrategi-nytt-skjerpa-mal-for-jordvern/id2979354/>
- Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning (kgl.res 28.september 2018)
- St Melding 11(2016-2017) Endring og utvikling- En fremtidsrettet jordbruksproduksjon.
- Nasjonal Jordvernstrategi
- Vanndirektivet
- Satsing på forenkling og digitalisering av plan- og byggesaksprosesser.
- Grønt skifte- Klima og miljøvennlig omstilling.
- Mål og strategier for folkehelsearbeidet er hele kommunens ansvar og har betydning for å få til en helsefremmende lokalsamfunnsutvikling. Kommunen skal i sitt arbeid med kommuneplaner etter plan- og bygningsloven fastsette overordnede mål og strategier for kommunens folkehelsepolitikk. Utgangspunktet for utarbeidelse av mål og strategier skal være folkehelseutfordringer som kommunen har identifisert. Kommunens ansvar for arbeidet med mål og strategier presiseres ytterligere i merknader til folkehelseloven § 6 (regjeringen.no). Det vises for øvrig til "Veivisere i lokalt folkehelsearbeid" fra Helsedirektoratet (<https://helsedirektoratet.no/folkehelse/folkehelsearbeid-i-kommunen>)
- Folkehelsemeldingen "Mestring og muligheter" Folkehelsemeldingen – "Mestring og muligheter". Psykisk helse skal få en større plass i folkehelsearbeidet, arbeidet med å fremme en helsevennlig livsstil skal få en mer positiv vinkling og det skal utvikles en ny og moderne eldrepolitikk.

Behov

Byggesak

I budsjettet for 2026 er det lagt til grunn 4,9 årsverk etter at avdeling byggesak ble redusert med 0.8 årsverk i 2025. Bakgrunnen for dette er at saksområde eierseksjonering er overført til avdeling Geodata, og at antallet større byggesaker har gått noe ned de siste to årene. Det ble i 2025 også tatt grep for å tilpasse byggesaksregulativet bedre til arbeidsmengden på de enkelte sakstypene. Dette gjaldt i det vesentligste de komplekse to-trinns søknadene på større boligbygg. Gebyret for rammetillatelse og første igangsetting ble økt med 12,5 % i 2025, mens gebyret for påfølgende igangsettingstillatelser ut over den første ble redusert fra å være en prosentvis sats av rammen til et fast beløp.

Økning av gebyrene for saksområdet er beregnet til + 6,0 % fra 2025 til 2026 for å oppnå 100 pst. selvkost som er vedtatt av kommunestyre..

Geodata

Geodata tok i 2024 over saksansvaret for matrikkelføring av byggetillatelser og seksjonering av boliger fra byggesak. Dette ble gjennomført uten økning av antall årsverk. I 2025 ble gebyrregulativets kapittelinnndeling tilpasset til denne endringen. Kostnadene ved oppmålingsarbeider i felt har økt som følge av skjerpede HMS-krav til sikkerhet og arbeidsvarsling i faresonen langs offentlige veier. Minstesatsen for tjenester som faktureres etter medgått tid ble endret fra 2 til 3 timer. Økning av gebyrene for saksområdet er beregnet til + 3,5 % fra 2025 til 2026 for å oppnå 100 pst. selvkost som er vedtatt av kommunestyre.

Plansak

Gebyrene knyttet til plansak foreslås økt med 3,5 % fra 2025 til 2026 for å oppnå 80 pst. selvkost som er vedtatt av kommunestyre

Landbruk

Gebysatsene for forvaltningsvedtak med hjemmel i jordlova og konsesjonsloven settes sentralt, og vedtas i forbindelse med statsbudsjettet for 2026.

Bygg og eiendom

Status og utviklingstrekk

Bygg og eiendom har i de fem siste årene gjennomført investeringer for over en halv milliard kroner.

Ferdigstillelse av nye Gimse barneskole til 450 elever med tilhørende idrettshall, nytt parkeringshus med plass til 200 biler og ny idrettshall mellom Melhushallen og Bankhallen (Melhushallen Nord) og nå ny Flå barnehage på Holteflata representerer hovedtyngden av investeringene.

I kommende økonomiplanperiode vil det bli gjennomført langt færre investeringer i kraft av den økonomiske situasjonen. Pr. nå fullføres allerede igangsatte prosjekt som rehabiliteringen/utbyggingen av Gåsbakken skole og barnehage og nytt bemannet bofellesskap i Melhus sentrum (Ole Brum) høsten 2026.

Enheten har en viktig rolle knyttet til formidling av boliger inn mot de flykninger kommunen har forpliktet seg til å ta imot.

Bygg og eiendom har som mål å være blant de fremste av kommunens virksomheter på forebyggende arbeid ved å tilrettelegge for praksisplasser, dette ved å tilby lærlingeplasser, sommerjobber for ungdom, arbeidsutprøving fra NAV eller flyktningetjenesten og andre organisasjoner som tilrettelegger for dette.

Lokale trekk og vurderinger

Vise vedlikeholdsbehov og investeringsplaner for den eksisterende kommunale bygningsmassen inklusiv bygningstekniske avvik som følge av tilsyn som brann, mattilsyn, el tilsyn eller etter forskrift av miljørettet helsevern. Videreutvikle "IK-bygg" som verktøy for å synliggjøre byggenes tilstand og skaderisiko. IK-bygg er et internkontrollsystem utviklet av NKF (Norsk kommunalteknisk forening). Verktøyet benyttes i samarbeid med driftslederne og virksomhetene i forhold til oppfølging av tiltakene i gjennomføringsfasen

av vedtatte tiltak, registrering av nye behov og tiltak samt som en løsning for bestilling av utførelse av behov i den daglige driften. Alle behov og tiltak registrert i systemet vil danne grunnlag for vedlikeholdsbehovet totalt sett.

Enheten gjennomfører kontinuerlig evalueringer av arbeidsprosesser med tanke på å oppnå, færre manuelle arbeidsprosesser og effektiv bruk av teknologi. Dett skal bidra til redusert transportbehov fordi digitale løsninger kan erstatte personlig oppmøte og samtidig gjøre nødvendig informasjon lettere tilgjengelig.

Behov

Vise vedlikeholdsbehov og investeringsplaner for den eksisterende kommunale bygningsmassen inklusiv bygningstekniske avvik som følge av tilsyn som brann, mattilsyn, el tilsyn eller etter forskrift av miljørettet helsevern. Benytte "IK-bygg" som verktøy for å synliggjøre byggenes tilstand og skaderisiko. IK-bygg er et internkontrollsystem utviklet av NKf (Norsk kommunalteknisk forening) og skal integreres mot vårt tidligere system "V-pro". Verktøyet skal benyttes i samarbeid med driftslederne og virksomhetene i forhold til oppfølging av tiltakene i gjennomføringsfasen av vedtatte tiltak, registrering av nye behov og tiltak samt som en løsning for bestilling av utførelse av behov i den daglige driften. Alle behov og tiltak registrert i systemet vil danne grunnlag for vedlikeholdsbehovet totalt sett.

- Levere renholdstjenester i Melhus kommune i henhold til «Innemiljøstandarden» og sikre økonomien i dette gjennom å jobbe aktivt med KOSTRA. Renholdsavdelingens største utfordring inn i framtida er rekruttering. For å vinne kampen om de beste folkene jobbes det med å skape et godt omdømme slik at vår avdeling blir attraktiv for de beste renholderne.

- Oppfølging av Klima- og energiplanen er viktig for å nå målet om redusert energibruk i kommunale bygg. Vi vil fortsette å følge opp energiforbruket ved å forlenge avtalen for videre samarbeid med AF-gruppen som gjennom tett oppfølging av driftspersonale i våre kommunale bygg overvåker dette. AF-gruppen er vår samarbeidspartner i EPC-avtaler (Energisparekontrakter).

Det jobbes løpende med alle forhold som kan bidra til å effektivisere både renhold og vedlikehold av dagens bygningsarealer og utearealer. Effekten av disse tiltakene vil løpende bli presentert i forbindelse med kommende planer.

Teknisk drift

Status og utviklingstrekk

Det er jobbet mye med hovedplaner på veg, vann og avløp. Hovedplan veg ble vedtatt i 2019, og arbeidet med revisjon skal gå fram til 2026. Hovedplan vann og avløp har en lengre historie. Disse er nå slått sammen til en plan, som benevnes "vann i Melhus", og som omhandler både avløp, vannforsyning og overvann. Denne planen ble vedtatt av kommunestyre i september 2024.

Vann og avløp

Melhus er en langstrakt kommune med 7 definerte tettsteder, der det er politisk vedtatt at det skal være vekst i samtlige tettsteder. Denne arealstrukturen i kommunen fører til at vi har mange meter ledning per

betalende abonnent, og som en logisk følge av dette vil Melhus måtte forholde seg til at vann- og avløpsgebyret vil være høyt i forhold til gjennomsnittet i Norge.

Hovedutfordringer i Melhus er fortsatt at det lekker inn mye fremmedvann på avløpsnett, høy andel utlekking fra vannledningsnett, mange bekker, små elver og bekker med forurensning og renseanlegg som har passert forventet levetid. I tillegg har Melhus en relativt høy andel innbyggere som ikke er påkoblet kommunalt vann- og avløpsnett.

Det har vært og kommer til å bli høy byggeaktivitet innenfor arealet som omfattes av den nye sentrumsplanen for Melhus. De store utbyggingene kombinert med egne utfordringer innen vann og avløp gjør at det forventes et stort arbeidstrykk innen enheten i årene som kommer. Dette er utfordrende i en tid hvor det spesielt innen vann og avløp er utfordrende å rekruttere nye ansatte med riktig kompetanse. Stor satsing på nye utbygginger over mange år har ført til at mindre ressurser er blitt brukt på drift og vedlikehold av eksisterende vann- og avløpsnett, og vi sitter derfor med et stort etterslep på dette området. Framover vil det bli lagt inn mere ressurser på FDV.

Et prosjekt som må prioriteres og vil kreve store investeringer framover, er komme frem til riktige vann og avløpsløsninger mellom Hovin og Ler. Dette vil utredes nå i 2026 etter de alternativer kommunestyret kommer frem til innen utgangen av 2025.

Veg

Det arbeides kontinuerlig for at de kommune veiene på om lag 80 km og de gang og sykkelveier og parkeringsplasser kommunen har ansvaret for skal holdes i forsvarlig stand innen de ulike årstider. Som et ledd i vårt omstillingsprosjekt tar også vengavdelingen på seg oppdrag for å øke inntjeningen og utnytte arbeidsstokken bedre i tider der det er ledig arbeidskapasitet. Avdelingen er også en viktig ressurs inn mot beredskapsarbeidet i en tid da vi stadig oftere blir utfordret av ekstreme værehendelser enten i form av ekstrem nedbør eller vind.

Nasjonale føringer og satsningsområder

Hovedplan for vann

I Melhus har de fleste små bekkene en dårlig biologisk tilstand, noe som skyldes både spredte avløpsanlegg og landbruksavrenning. Det er også på dette området nødvendig å se på ny kloakkering av områder i kommunen.

Aktivitetsnivået de kommende årene i forhold til de utfordringer det er å skaffe og beholde ressurser i enheten, er og vil være en oppgave som kan bli krevende.

Behov

VVA – Drift

Enhetens driftsavdelinger består av avdeling veg og trafikk, og avdeling vann og avløp (VVA).

Melhus kommune sitt vedtak om å være en profesjonell arbeidsgiver, gir forventninger om å ha et stort fokus på HMS i sin driftsorganisasjon. HMS-funksjonen på enheten er etter omorganiseringen

Økonomiplan for 2026-2029

administrert fra avdeling plan VVA, mens ledelsen fortsatt innehar ansvaret. Innenfor Teknisk drift er det fokus på sikkerhet og arbeidsmiljø på utestasjonene.

For mer rasjonell og effektiv drift, samt bedre arbeidsmiljø, var det nødvendig å samle den operasjonelle driften til ett oppmøtested. En ny driftssentral på Sjøberg ble tatt i bruk høsten 2023 og enheten ser frem til at den operasjonelle driften bedres betydelig som følge av dette.

De investeringsprosjektene en legger opp til å jobbe med i handling og økonomiplanen fremgår av investeringsoversikten.

Måltabell

Satsingsområde	Hovedmål	Delmål
Miljømessig bærekraft	Infrastrukturen dekker vårt behov og gir grunnlag for å nå nullvekstmålet	Kommunens abonnenter har tilgang til rent vann og sikker vannforsyning Melhus kommune legger til rette for å nå nullvekstmålet
	Melhus har kapasitet til å håndtere lokale ekstremværhendelser	Melhus kommune har robuste klimatilpasningstiltak som sikrer helse, natur, infrastruktur og materielle verdier
	Vi tar vare på naturen vår med bærekraftig bruk og vern	Har et godt kunnskapsgrunnlag innen miljø og naturmangfold og har gjennomført nødvendige tiltak i henhold til kommunedelplanen Melhus kommune benytter beste tilgjengelig teknologi for å begrense overløp og forurensning Melhus kommune bidrar til at det nasjonale jordvernmålet nås Melhus kommune bidrar til økt matproduksjon som er trygg og bærekraftig, og som har god kvalitet Vann og vassdrag er i god økologisk og god kjemisk tilstand i henhold til vannforskriften §§ 4 – 6
Sosial bærekraft	Alle innbyggere opplever å være inkludert og kan delta i samfunnet	I Melhus kommune har vi koordinerte tjenester som bidrar til at innbyggere opplever å være inkludert og kan delta i samfunnet
	Melhus er et godt sted å bo og leve	Det er vekst i kommunens tettsteder
	Vi har innarbeidede rutiner for beredskap og jobber forebyggende mot uønskede hendelser Vi legger grunnlag for å oppleve mestring og selvstendighet	Samfunnssikkerhet og beredskap er integrert i all kommunal virksomhet og planlegging Vi har gode tjenester og frigjør tid til de viktigste oppgavene ved å bruke mulighetene som ligger i digitalisering og teknologi Vi jobber sammen med våre innbyggere om god folkehelse og mestring
Økonomisk bærekraft	Det er attraktivt å etablere og drive næringsvirksomhet i Melhus	I Melhus kommune samarbeider det offentlige med næringslivet for å gjøre kommunen attraktiv for bosetning og næringsutvikling – slik at det skapes trivsel og aktivitet i alle kommunens tettsteder
	Melhus er et lavutslippssamfunn	Kommunens klimagassutslipp er i 2030 redusert med 50% sammenlignet med 2009 Vi har effektive og lett tilgjengelige kollektivknutepunkter i kommunen
	Melhus kommune er en attraktiv og ansvarlig arbeidsgiver som fører en bærekraftig forvaltning av ressursene våre	Det totale sykefraværet i Melhus kommune er under 7% HMS-utvalget spiller en sentral rolle i å sikre at brukerundersøkelser brukes aktivt i forbedringsarbeidet

Økonomiplan for 2026-2029

Satsingsområde

Hovedmål

Delmål

HMS-utvalget spiller en sentral rolle i å sikre at medarbeiderundersøkelsen brukes aktivt i forbedringsarbeidet

Melhus kommune beholder og rekrutterer ledere og medarbeidere med riktig kompetanse

Melhus kommune har effektiv saksbehandling med god kvalitet

Melhus kommune har effektive og gode tjenester

Renholdskostnader pr. kvadratmeter ligger på nivå med sammenlignbare kommuner (KOSTRA-gruppe 7)

Vi holder tildelt netto budsjetttramme
Økonomien innenfor selvkost er i balanse

Sammendrag budsjett

Plan- og utvikling har balanse mellom tildelt netto budsjetttramme for 2025 og prognostisert forbruk for 2025, jf. 2. tertial rapporten 2025.

Oversikten under viser hvilke grep sektoren har tatt for kunne redusere ressursbruken slik at en bidrar så effektivt som mulig for at kommunen skal klare å prioritere helse- og velferd sterkere i kombinasjon med at kommunen må tilbake til en bærekraftig driftsøkonomi.

Det er gjennomført omstillingstiltak som har frigjort i overkant av 3,3 mill. kroner i 2025. Disse er listet opp under. I tillegg er beredskapsrådgiver stillingen holdt vakant og midlertidig ivaretatt gjennom omprioriteringer internt på teknisk drift. Fremover mot 2026-2029 er det ytterligere lagt opp til at sektoren skal redusere ressursbruken med til sammen 2 mill. kroner hvorav 1,1 mill. kroner i 2026 stigende til 1,5 mill. kroner i 2027 og 2 mill. kroner i 2028. Det er videre lagt opp til at nye Gåsbakken skole og barnehage som får økt netto arealet etter ombyggingen med 800 m² håndteres innenfor den rammen som er avsatt i dag. Dette utgjør en effektivisering på om lag 1 mill. kroner i tillegg til det som er nevnt over.

		Beløp 2025 (1000 kr)	Beløp (1000 kr)
	Konsekvenser for tjenesten		
Barnehage	Avvikling paviljong Hovin barnehage Avvikles fra 2027 (august)		
	Økonomisk gevinst rammeavtaler for innkjøp av håndverkertjenester økes med kr 100 000,- pr år		
	Husleienivå boliger - gjengs leie økes med kr 100 000,- pr år		
	Driftseffektivisering boliger samt omsorgsbygg	100	
	Driftseffektivisering FDV formålsbygg	100	
	Driftseffektivisering Renholdstjenesten	100	
	Privat elbillading ved enhetene opphører, evt. mot mnd. lønnstrekk. Kun lading av tjenestebiler.	60	
	Støtte til private veier utgår i 2025 og 2026. Det bes om en sak til Teknisk og Miljø som ser på tildelingskriteriene tilskudd til private veier.	300	
	Driftsendring der enkelte oppgaver som tidligere har vært gjennomført på nattetid nå kun skal utføres på dagtid. I vintersesongen vil brøyting og strøing prioriteres i skolegårder og gang og sykkelveger i sentrumsområder. Dette vil medføre at en del boliggater ikke blir ferdig brøytet eller strødd til arbeidsdagen starter.	50	
Asfaltert veg.	Dette tiltaket vil kun ha kortvarig økonomisk effekt. Det er de senere årene gjort tiltak for økt vegkapital og standardheving av vegene i kommune. Økt standard gjør at det verdibevarande vedlikeholdet både er enklere og billigere. Kommunaleveger utenfor sentrum har blitt påført mye grus for å skape en god "såle" slik at vedlikeholdsarbeidet både blir mindre kostnadskrevende og tidkrevende. Tilførte masser sikrer også god avrenning. Vegkapitalen og de etablerte vegstandarene vil fort bli sterkt redusert hvis det ikke jobbes kontinuerlig med	125	

Økonomiplan for 2026-2029

	verdibevarende vedlikehold. Kloring er helt avgjørende for å binde vegen i tillegg til å forhindre støvproblematikken. Å bygge ned vegkapitalen vi medføre økte kostnader i løpet av kort tid.		
		150	
	Mulig innkjøp av juridiske tjenester	900	
	Det skal gjøres en helhetlig vurdering når det skal kjøpes inn nytt arbeidstøy. Innkjøpsavtale for arbeidstøy må ettergås.	10	
ger på	Redusert arbeidsmiljø og fagkompetanse dersom man ikke finner alternative løsninger.	50	
	Kantslått i boligater tas kun en gang i året. Dette vil på sikt gi økt begroing, noe som gir redusert sikt med påfølgende redusert trafiksikkerhet. Mindre kantslått kan også gi spredning av uønskede arter. I tillegg vil dette gi et etterslep ang medfølgende hogst av underskog.	30	
	Kommunale veger omgjøres til private veglag der dette er hensiktsmessig. Strategi for kommunale veger og retningslinjer for klassifisering av veger må vedtas politisk. Rådmannen setter i gang et helhetlig prosjekt der alle veger vurderes etter en kommunal standard for kommunale veger. Flere private veger medfører at man kan prioritere det kommunale vedlikeholdet mot det som er kommunens ansvar.	30	
nader for	De fylkeskommunale gatelysene driftes og vedlikeholdes av Trøndelag fylkeskommune. Der det er kombinerte løsninger med fylkeskommunal veg og kommunal gang/sykkelveg skal det vurderes om kostnadene skal deles. Det er i dag ingen kjent driftsavtale mellom Melhus kommune og Trøndelag fylkeskommune.	50	
	Driftsavdelingen utfører vedlikehold på feiemaskinen selv.	30	
gaver som inger.	Reduksjon av antall veier med kommunalt ansvar og redusert kantslått frigjør tid til andre prosjekter som skaper en inntjening på budsjettet.	100	
er sine		300	
lspermisjon	Midlertidig tiltak i 2025, da kommunen trenger planleggingsressurs	870	
		3 355	

Utover dette vil det bli levert en utredning i november 2025 som svarer opp kommunestyrets bestilling fra 17. oktober 2025 knyttet til følgende forhold:

Økonomiplan for 2026-2029

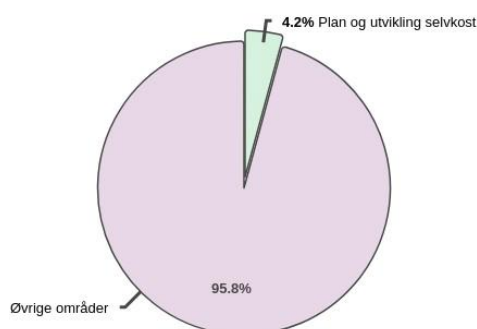
1. Rådmannen bes om å utrede økonomisk- og driftsmessig effekt av å redusere renholdsfrekvensen i kommunale formålsbygg, samt å redusere renholdsfrekvensen på klasseromsarealer i kommunens skoler.
2. Rådmannen bes om å utrede økonomisk- og driftsmessig effekt av å omorganisere driftsledertjenesten (bolig og bygg) med mål om å redusere antall årsverk og reduksjon av Bygg- og eiendoms bilpark.
3. Rådmannen bes om å utrede økonomisk- og driftsmessig effekt av å redusere Bygg og eiendoms prosjektledelse med mål om å redusere antall årsverk.
4. Rådmannen bes om å se på økonomisk- og driftsmessig effekt av å redusere årsverk innen tilsynsvaktordningen.
5. Rådmannen bes om å komme med en anbefaling til et bærekraftig og fremtidsrettet bassengtilbud for Melhus kommune.

Plan og utvikling selvkost

Innledning

Selvkosttjenestene vann, avløp, byggesak og geodata belaster ikke kommunekassen, men finansieres gjennom gebyrer som samlet for den enkelte tjeneste skal finansieres utgiftene 100 pst. Plansak dekkes 80 % gjennom gebyrene, mens kommunekassen dekker 20 %.

Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Beskrivelse av dagens virksomhet

Byggesak

I budsjettet for 2026 er det lagt til grunn 4,9 årsverk etter at avdeling byggesak ble redusert med 0.8 årsverk i 2025. Bakgrunnen for dette er at saksområde eierseksjonering er overført til avdeling Geodata, og at antallet større byggesaker har gått noe ned de siste to årene. Det ble i 2025 også tatt grep for å tilpasse byggesaksregulativet bedre til arbeidsmengden på de enkelte sakstypene. Dette gjaldt i det vesentligste de komplekse to-trinns søknadene på større boligbygg. Gebyret for rammetillatelse og første igangsetting ble økt med 12,5 % i 2025, mens gebyret for påfølgende igangsettingstillatelser ut over den første ble redusert fra å være en prosentvis sats av rammen til et fast beløp.

Økning av gebyrene for saksområdet er beregnet til + 6,0 % fra 2025 til 2026 for å oppnå 100 pst. selvkost som er vedtatt av kommunestyre.

Geodata

Geodata tok i 2024 over saksansvaret for matrikkelføring av byggetillatelser og seksjonering av boliger fra byggesak. Dette ble gjennomført uten økning av antall årsverk. I 2025 ble gebyrregulativets kapittelinndeling tilpasset til denne endringen. Kostnadene ved oppmålingsarbeider i felt har økt som følge av skjerpede HMS-krav til sikkerhet og arbeidsvarsling i faresonen langs offentlige veier. Minstesatsen for tjenester som faktureres etter medgått tid ble endret fra 2 til 3 timer. Økning av gebyrene for saksområdet er beregnet til + 3,5 % fra 2025 til 2026 for å oppnå 100 pst. selvkost som er vedtatt av kommunestyre.

Plansak

Gebyrene knyttet til plansak foreslås økt med 3,5 % fra 2025 til 2026 for å oppnå 80 pst. selvkost som er vedtatt av kommunestyre.

Vann og avløp

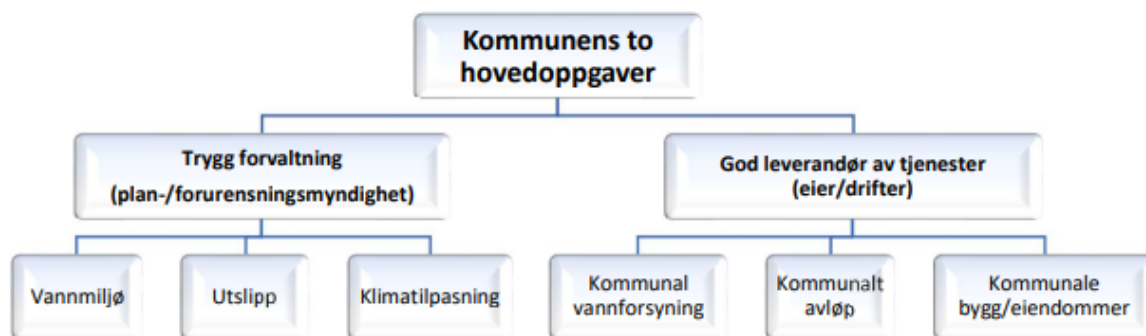
Melhus kommune har vedtatt **Hovedplan Vann i Melhus – klimatilpasning, vannmiljø, vannforsyning og avløp** som et samlet grunnlag for kommunens arbeid med vann de neste ti årene. Planen erstatter eldre hovedplaner og tar for seg vann i vid forstand, inkludert vannmiljø og klimaspørsmål, samt ansvar for privat drikkevann og avløp. Den ble vedtatt i kommunestyret 10. september 2024.

Melhus kommune sine hovedutfordringer i arbeidet med VANN er store arealer, flomutsatte bekker i kombinasjon med mye kvikkleire og bebyggelse, mye spredt bebyggelse, syv tettsteder, «eldrebølge» i eksisterende vann- og avløpsinfrastruktur, og mye areal med kolliderende hensyn til naturfarelandbruk-naturmangfold-tettstedsutvikling. Figur under illustrer hva som kan styres av politikk og administrativt arbeid. Med økte økonomiske utfordringer fremover er det av stor betydning at vekst kanaliseres til områder hvor det er minst samlede ulemper, inkludert økonomiske forhold.

Kommunens to hovedroller i arbeidet med vann:

Kommunens arbeid med vann består av mange forskjellige arbeidsoppgaver og ansvarsområder. Generelt kan dette arbeidet deles inn i to hovedroller: kommunen som forvalter og kommunen som eier/drifter, se Figur under. Som eier av f.eks. avløpsanlegg så ytes en tjeneste hvor kommunen er leverandør og innbyggerne er kunder. Som forvalter passer kommunen på riktige hensyn blir tatt, riktige tillatelse blir gitt, og at både kommunens arbeid og private sitt arbeid er i tråd med lover og forskrift der kommunen er myndighet. Ved utbygging av vann- og avløpsinfrastruktur er kommunen tiltakshaver samtidig som kommunen også er bygnings- og forurensningsmyndighet. Eierrollen og myndighetsrollen opptrer ofte samtidig, men har forskjellig funksjon. Denne to-delingen er tatt med inn i oppbyggingen av planen.

Utfordringer og strategi

Klima og miljø: mer å gjøre

- Været blir verre enn vi har sett, økende krav til saksbehandling og arbeidsoppgaver. Som eksempel er det nå i alle saker som behandles etter plan- og bygningsloven et krav om helhetlig vannforvaltning knyttet til vannets kretsløp.
- Kommunen har fått økt ansvar for å ta riktige hensyn i overordnede planer, omfanget av beredskapsarbeid øker pga. været, praktiske tiltak osv.
- Strengere bruk av vannforskrift, naturmangfoldloven, større krav til flomvurderinger og sikringstiltak. Fra 1.1.2024 er det f.eks. krav om 30 % klima og miljø i alle i anskaffelser.

Økonomi - dyrtid

- Økonomiske behov innen klimatilpasning/overvann/flom-arbeid + forurensningsmyndighet og vannforvaltning er ikke tallfestet. Men dagens bemanning dekker ikke behovet. Som eksempel vil ikke Melhus nå vannforvaltningsmålet om 100 % oppdaterte og fungerende utslippstillatelser innen 2027.
- Håndtering av investeringer og gebyrer innen kommunalt vann og avløp vil bli utfordrende. Spesielt utfordringene knyttet til VA Sør i kommunen utfordrer gebyrene fremover.
- Nye avskrivningsregler med forlenget levetid på eksisterende ledningnett og nytt ledningsnett kombinert med lavere mva (reduisert fra 25% til 15% fra 1. juli 2025) på vann og avløpstjenester trekker den reelle endringen ned.

Kunnskapsgrunnlag: mye bra og trenger mer

- Drift VA årsrapporter VA og miljø - videreføres
- Trenger mer oversikt: ukjente vannforekomster, ledninger og kummer uten info, lokalisering av fremmedvannsinntak og drikkevannsløkker.

Kommunal vannforsyning: fortsett det gode arbeidet

- Jobbe mot mer robust forsyning – tåle hendelser enda bedre og sikret kapasitet på slokkevann
- Redusere lekkasjer og uønskede hendelser ved å prioritere riktig fornyingsbehov og sikre oppfyllelse av lovkrav til drift.

Kommunalt avløp – følg opp kapasitet og overholdelse av utslippstillatelser

- Forventet fornyingsbehov i infrastrukturen og tiltak for oppfyllelse av utslippstillatelser må prioriteres i arbeid og investeringer, og må også ta høyde for effekter av nytt avløpsdirektiv fra EU.
- Fokus på å redusere fremmedvann og mengde overløp for å redusere forurensning, øke kapasitet, mer effektiv og sikker drift osv.

Privat drikkevann - bevissthet

- Øke oversikten over kommunens overordnede ansvar på plannivå.
- Få inn oppdatert grunnlag i KPA i samarbeid med Mattilsynet

Forurensningsmyndighet og utslippstillatelser – økt tilsyn og oppfølging

- Økt digital oversikt og forenklet saksbehandling
- Tilsyn private anlegg og kommunale anlegg innen ansvarsområdet
- Benytte foreslått samordningsprinsipp for offentlig/private løsninger for å gjøre arbeidet mer effektivt og forutsigbart både innen opprydning spredt avløp og pålegg om tilkobling til kommunalt avløpsnett.

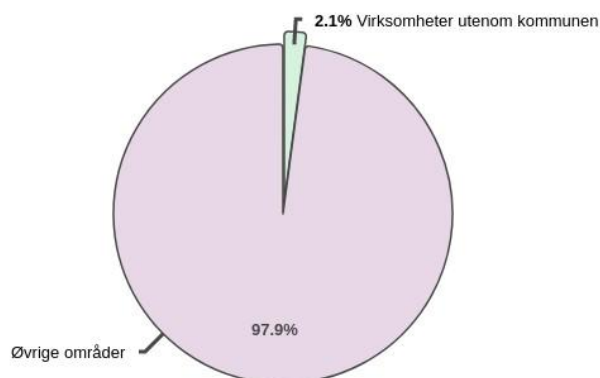
Virksomheter utenom kommunen

Innledning

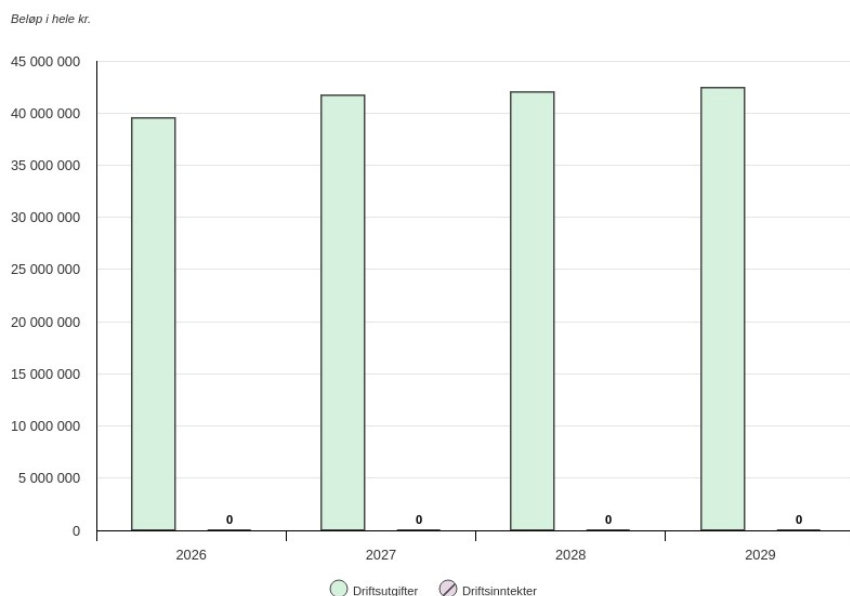
Sektoren håndterer det økonomiske mellomværende mellom Melhus kommune og følgende enheter:

- Revisjon Midt- Norge SA
- Sekretariatet for kontrollutvalget
- Melhus kirkelig fellesråd
- Driftstilskudd Pretegårdslåna
- Driftstilskudd "Gamle Hovin"
- Vertskommunesamarbeid Rovdyr
- Vekst Melhus as
- Gauldal brann og redning IKS
- Tilskudd til 17. mai arrangement i Nedre Melhus
- Vannområdesekretariatet for Gaula og Nidelva
- Regionrådet Trondheim sør
- Jul i Melhus
- Andre religiøse formål
- Midt Norge 110 Sentral IKS
- Midt Norge IUA - Kommunalt oppgavefellesskap

Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Driftsutgifter og inntekter

Beskrivelse av dagens virksomhet

Gauldal brann og redning Gauldal Brann og Redning IKS, GBR, eies av kommunene Midtre Gauldal og Melhus i fellesskap, hvor Melhus kommune eier 70 prosent i 2023. Eierandelen til Melhus kommune er vedtatt justert til 65,2 prosent fra 1.1.2024 (k-sak 59/2003). Selskapet ivaretar eierkommunenes oppgaver og forpliktelser i henhold til brann- og eksplosjonsvernlovgivningen. GBR er organisert i tre avdelinger; administrasjon, beredskapsavdeling og forebyggende avdeling. Administrasjonen er lokalisert ved Melhus brannstasjon, hvor brannsjef/daglig leder har kontor. Forebyggende avdeling ivaretar tilsyn med særskilte brannobjekter, behandling av saker i henhold til brannvernlovgivningen, utfører opplæring og brannverninformasjon, tilsyn med fyringsanlegg og feiing. Rådmannen har mottatt forslag til budsjett fra Gauldal brann- og redningsvesen IKS, som er inkludert i rådmannens forslag. Gebyrregulativ med satser for feiertjenesten ligger i eget dokument. Kirkelig fellesråd Budsjettet for Kirkelig Fellesråd for 2025 er 11,2 millioner kroner, en økning på 0,43 millioner kroner fra 2024. Dette er beregnet utfra kommunal deflator med redusert i tråd med rådmannens tilsvarende prosentvise reduksjon for alle andre kommunale enheter. Andre områder For de andre områdene er det mindre endringer fra 2024. Forslaget til budsjett for Revisjon Midt-Norge er i tråd med sak 54/24 i Kontrollutvalget.

Sammendrag budsjett

Budsjettgrunnlag og økonomiske forutsetninger

Tabellen nedenfor viser endringer fra opprinnelig budsjett 2025 til budsjett for 2026.

(alle tall i hele tusen)	Regnskap 2024	Oppr. budsj. 2025	Prognose 2025	Budsjett 2026	Endring budsjett *)	Endring %	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028	Økonomiplan 2029
Andre overføringer og tilskudd fra staten	0	0	0	0	0		0	0	0
Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0		0	0	0
Overføringer og tilskudd fra andre	-828	0	0	0	0		0	0	0
Brukerbetalinger	0	0	0	0	0		0	0	0
Salgs- og leieinntekter	0	0	0	0	0		0	0	0
Sum driftsinntekter	-828	0	0	0	0		0	0	0
Lønnsutgifter	9	0	0	0	0		0	0	0
Sosiale utgifter	1	0	0	0	0		0	0	0
Kjøp av varer og tjenester	2 811	2 410	3 904	1 912	-498	-20,7 %	1 930	1 993	2 058
Overføringer og tilskudd til andre	35 190	35 493	35 322	37 627	2 134	6,0 %	39 823	40 033	40 389
Avskrivninger	0	0	0	0	0		0	0	0
Sum driftsutgifter	38 011	37 903	39 226	39 539	1 636	4,3 %	41 753	42 026	42 447
Brutto driftsresultat	37 183	37 903	39 226	39 539	1 636	4,3 %	41 753	42 026	42 447
Renteinntekter	0	0	0	0	0		0	0	0
Utbytte	0	0	0	0	0		0	0	0
Gevinst og tap på finansielle omlopsmidl.	0	0	0	0	0		0	0	0
Renteutgifter	0	0	0	0	0		0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0		0	0	0
Netto finansutgifter	0	0	0	0	0		0	0	0
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0		0	0	0
Netto driftsresultat	37 183	37 903	39 226	39 539	1 636	4,3 %	41 753	42 026	42 447
Disponeringer av resultat									
Overføring til investering	0	0	0	0	0		0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	0	0		0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0		0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	0	0		0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0		0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0		0	0	0
Sum diponseringer	0	0	0	0	0		0	0	0
Nettoresultat (mer-/mindreforbruk)	37 183	37 903	39 226	39 539	1 636		41 753	42 026	42 447
*) Beskrivelse av endringer i resultatstørrelser fra 2025 til 2026						Note			
Opprinnelig budsjett 2025						37 903			
Endringer:									
Avvikling tiltak regi Trondheimsregionen - erstattes med Trondheimsalliansen IPR						-590			
Jul i Melhus, endring i utgiftsbehovet						0			
Revisjon Midt-Norge SA						-24			
Sekretariat for kontrollutvalget						37			
Justering av budsjett mht realisme i budsjetteringen						627			
Styrking av 110-sentralen						1 566			
Styrking av Midt-Norge IUA						140			
Ungt entreprenørskap (UE) - samarbeidet videreføres ikke						-120			
Sum endringer						1 636			
Budsjett 2026						39 539			
Differanse (skal være lik null)						0			

Note:

Ingen kommentarer utover de forklaringene gitt i tabellen ovenfor, anses nødvendig.

Budsjettet for 2026 tar utgangspunkt i det opprinnelige budsjettet for 2025. Erfaringene fra inneværende driftsår tilsier at det for 2025 forventes et netto driftsresultat på 39,2 mill. NOK for sektoren. Denne prognosen, sammenholdt med oppdatert kunnskap og reviderte forutsetninger for framtidig drift innen sektoren, danner grunnlaget for budsjettallene for 2026 samt økonomiplanens rammer for perioden 2027–2029.

For 2026 er det budsjettet med et netto driftsresultat på 39,5 mill. NOK. Når disponering av fond inkluderes, utgjør sektorens netto finansieringsbehov over kommunekassen 39,5 mill. NOK.

Budsjettet er utarbeidet i samsvar med kommunelovens krav til realisme og fullstendighet i forhold til å ivareta et godt arbeidsmiljø i kommuneorganisasjonen og forsvarlig tjenestetilbud til kommunens innbyggere.

Det vises for øvrig til kommunedirektørens redegjørelse for den økonomiske utviklingen og den samlede økonomiske situasjonen i Melhus kommune, som grunnlag for budsjettet for 2026 og økonomiplanen for perioden 2027–2029.

Overordnede inntekter og utgifter

Innledning

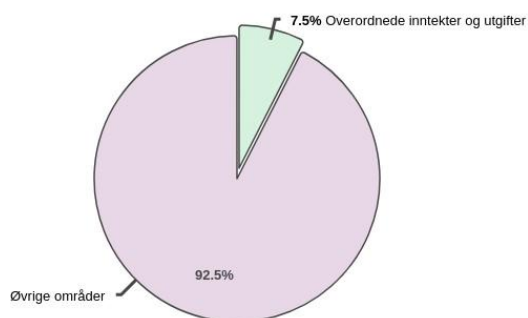
Område 17 Overordnede inntekter og utgifter, utgjør en særskilt del av budsjettet og har en “hybrid funksjon”. Det omfatter både frie inntekter som ikke inngår i den ordinære økonomiske rammen, og inntekter og utgifter som er en del av den bevilgningsstyrte rammen. Dette inkluderer blant annet skatteinntekter, rammetilskudd og andre generelle inntekter, samt sentrale utgiftsposter som pensjonskostnader og avsetninger til lønnsoppgjør.

“Hybridmodellen” innebærer at området både inneholder:

- **Generelle inntekter** som danner grunnlaget for kommunens samlede økonomi, men som ikke fordeles direkte til tjenesteområdene/sektorene.
- **Sentrale utgifter og reserver** som må budsjetteres særskilt og som har betydning for hele organisasjonen.

Denne strukturen gir kommunen fleksibilitet til å håndtere overordnede økonomiske forhold, samtidig som den sikrer at enkelte utgiftsposter behandles med nødvendig politisk kontroll og synlighet. Område 17 fungerer dermed som et verktøy for strategisk styring og helhetlig økonomisk planlegging.

Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Sammendrag budsjett

Budsjettgrunnlag og økonomiske forutsetninger

Tabellen nedenfor viser den bevilgningsstyrte rammen som område 17 inneholder.

(alle tall i hele tusen)	Regnskap 2024	Oppr. budsj. 2025	Prognose 2025	Budsjett 2026	Endring budsjett *)	Endring %	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028	Økonomiplan 2029
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-5 439	-5 589	-3 995	-3 656	1 933	-34,6 %	-3 131	-1 400	-1 400
Andre skatteinntekter	-619	0	0	0	0		0	0	0
Overføringer og tilskudd fra andre	-744	-4	-22 237	0	4	-100,0 %	0	0	0
Brukerbetalinger	0	-152	0	0	152	-100,0 %	0	0	0
Salgs- og leieinntekter	-5 408	-5 584	-3 691	-5 584	0	0,0 %	-5 584	-5 584	-5 584
Sum driftsinntekter	-12 209	-11 329	-29 923	-9 240	2 088	-18,4 %	-8 715	-6 984	-6 984
Lønnsutgifter	775	38 424	782	56 570	18 146	47,2 %	56 570	56 525	56 525
Sosiale utgifter	20 398	17 824	35 445	227	-17 597	-98,7 %	227	227	227
Kjøp av varer og tjenester	10 519	8 239	8 476	7 068	-1 171	-14,2 %	7 068	7 068	7 068
Overføringer og tilskudd til andre	4 138	3 725	25 199	2 615	-1 110	-29,8 %	2 615	2 615	2 615
Avskrivninger	80 581	-25 994	-24 298	74 298	100 291	-385,8 %	72 938	71 030	69 111
Sum driftsutgifter	116 411	42 219	45 604	140 777	98 559	233,4 %	139 417	137 465	135 546
Brutto driftsresultat	104 202	30 890	15 681	131 537	100 647	325,8 %	130 702	130 481	128 562
Renteinntekter	0	0	0	0	0		0	0	0
Utbytte	0	0	0	0	0		0	0	0
Gevinst og tap på finansielle omsløpsmidl.	0	0	0	0	0		0	0	0
Renteutgifter	-22 527	-21 530	-20 910	-23 702	-2 172	10,1 %	-24 348	-25 924	-27 899
Avdrag på lån	0	0	0	0	0		0	0	0
Netto finansutgifter	-22 527	-21 530	-20 910	-23 702	-2 172	10,1 %	-24 348	-25 924	-27 899
Motpost avskrivninger	-104 045	0	0	-100 000	-100 000		-100 000	-100 000	-100 000
Netto driftsresultat	-22 370	9 360	-5 230	7 835	-1 525	-16,3 %	6 355	4 557	663
Disponeringer av resultat									
Overføring til investering	0	16 960	0	5 143	-11 817	-69,7 %	5 143	5 143	5 143
Avsetninger til bundne driftsfond	1 054	115	0	0	-115	-100,0 %	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0		0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	-9 702	3 499	0	0	-3 499	-100,0 %	2 478	7 226	10 045
Bruk av disposisjonsfond	-127 866	-13 056	0	-2 523	10 533	-80,7 %	5 486	4 586	4 586
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0		0	0	0
Sum diponseringer	-136 513	7 517	0	2 620	-4 897		13 108	16 955	19 775
Nettoresultat (mer-/mindreforbruk)	-158 884	16 878	-5 230	10 455	-6 422		19 462	21 512	20 438

*) Beskrivelse av endringer i resultatstørrelser fra 2025 til 2026	Note
Opprinnelig budsjett 2025	16 878
Endringer:	
Forventet reduksjon i statlige tilskudd	1 936
Brukerbetalinger, flyttet til sektor 12 og 13	152
Lønnsoppgjøret 2024/2025	548
Reduksjon i forbruk på kjøp av varer og tjenester	-2 281
Korreksjon i ordinære avskrivninger	291
Nye beregninger kalkulatoriske renteutgifter	-2 172
Forventet reduksjon i overføringer fra drift til investeringer	-11 817
Endring bruk av bundne fond	-115
Endring i disponering frie fond	7 034
Sum endringer	-6 422
Budsjett 2026	10 455
Differanse (skal være lik null)	0

Note:

Ingen kommentarer utover de forklaringene gitt i tabellen ovenfor, anses nødvendig.

På denne sektoren inngår både **ordinære avskrivninger**, **kalkulatoriske avskrivninger** og **kalkulatoriske renter**. De ordinære avskrivningene følger regnskapsforskriften og reflekterer verdifall på kommunens anleggsmidler over tid. De kalkulatoriske postene benyttes derimot som en del av **selvkostberegningene**, og har ikke direkte regnskapsmessig virkning, men inngår i beregningen av gebyrgrunnlaget for tjenester som skal være selvfinansierende.

Økonomiplan for 2026-2029

For å sikre korrekt håndtering og balanse i selvkostregnskapet, føres motpostene til de kalkulatoriske avskrivningene og rentene i **sektor 15 – Plan og utvikling, selvkost**. Dette gir en teknisk framstilling der kostnadene synliggjøres i tjenesteområdene, mens motpostene samles i en sektor som ivaretar selvkostbalansen.

Denne modellen gir:

- **Kostnadsriktige beregninger** for gebyrfinansierte tjenester.
- **Transparens** i hvordan kalkulatoriske elementer påvirker sektorens økonomi.
- **Regnskapsmessig nøytralitet**, ved at kalkulatoriske kostnader balanseres med tilsvarende inntekter eller motposter.

Budsjettet for 2026 tar utgangspunkt i det opprinnelige budsjettet for 2025. Erfaringene fra inneværende driftsår tilsier at det for 2025 forventes et positivt netto driftsresultat på 5,2 mill. NOK for sektoren. Denne prognosen, sammenholdt med oppdatert kunnskap og reviderte forutsetninger for framtidig drift innen sektoren, danner grunnlaget for budsjettallene for 2026 samt økonomiplanens rammer for perioden 2027–2029.

For 2026 er det budsjettet med et negativt netto driftsresultat på 7,8 mill. NOK. Når disponering av fond inkluderes, utgjør sektorens netto finansieringsbehov over kommunekassen 10,5 mill. NOK.

Budsjettet er utarbeidet i samsvar med kommunelovens krav til realisme og fullstendighet i forhold til å ivareta et godt arbeidsmiljø i kommuneorganisasjonen og forsvarlig tjenestetilbud til kommunens innbyggere.

Det vises for øvrig til kommunedirektørens redegjørelse for den økonomiske utviklingen og den samlede økonomiske situasjonen i Melhus kommune, som grunnlag for budsjettet for 2026 og økonomiplanen for perioden 2027–2029.

Vedlegg:

- Alternativt budsjettforslag fra Ap, Sp, KrF og SV
- Alternativt budsjettforslag fra H, ML, Frp og PP
- «Møteprotokoll fra møte i FS 02.12.2025 – Vedtak behandling HØP 2026-2025».

Det gjøres oppmerksom på at rådmannens forslag til handlings- og økonomiplan for 2026-2029 samt alternative budsjetter fra både flertallet og mindretallet, er lagt på kommunens hjemmeside og kan finnes ved å bruke følgende lenke:

<https://pub.framsikt.net/2026/melhus/bm-2026-okonomiplan#/>